

NUR KAHRAMANLARI-4

İHSAN ATASOY

İhlas ve Sadakat Abidesi

Bayram Yüksel

ve
Ali Uçar

 NESİL

Bayram Yüksel

İhlas ve Sadakat Abidesi

İhsan Atasoy

Jenerik

Yayın Yönetmeni: Ali Erdoğan
Yayın Danışmanı: Metin Karabaşoğlu
Editör: Ömer Faruk Paksu
İç Tasarım: Ahmet Ay
Kapak Tasarımı: Mesut Sarı
ISBN: 978-975-269-311-1

Sanayi Cad., Bilge Sk., No: 2 Yenibosna
34196 Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 551 32 25
Faks: (0212) 551 26 59
www.nesilyayinlari.com
nesil@nesilyayinlari.com

© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak **Nesil Basım Yayın Gıda Tic. ve San. A.Ş.**'ye aittir.
İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz.

Dijital Yayıncılık Direktörü: Uğur Turan
Dijital Yayın Tarihi: Şubat 2013
Bu eserin e-kitap çevrimi **Nesil Digital** tarafından yapılmıştır.
www.nesildigital.com

İhsan Atasoy

1949 yılında Trabzon/Of'ta doğdu. 1969-1970 döneminde İstanbul İmam Hatip Lisesi'nden, 1973-74 döneminde İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü'nden mezun oldu.

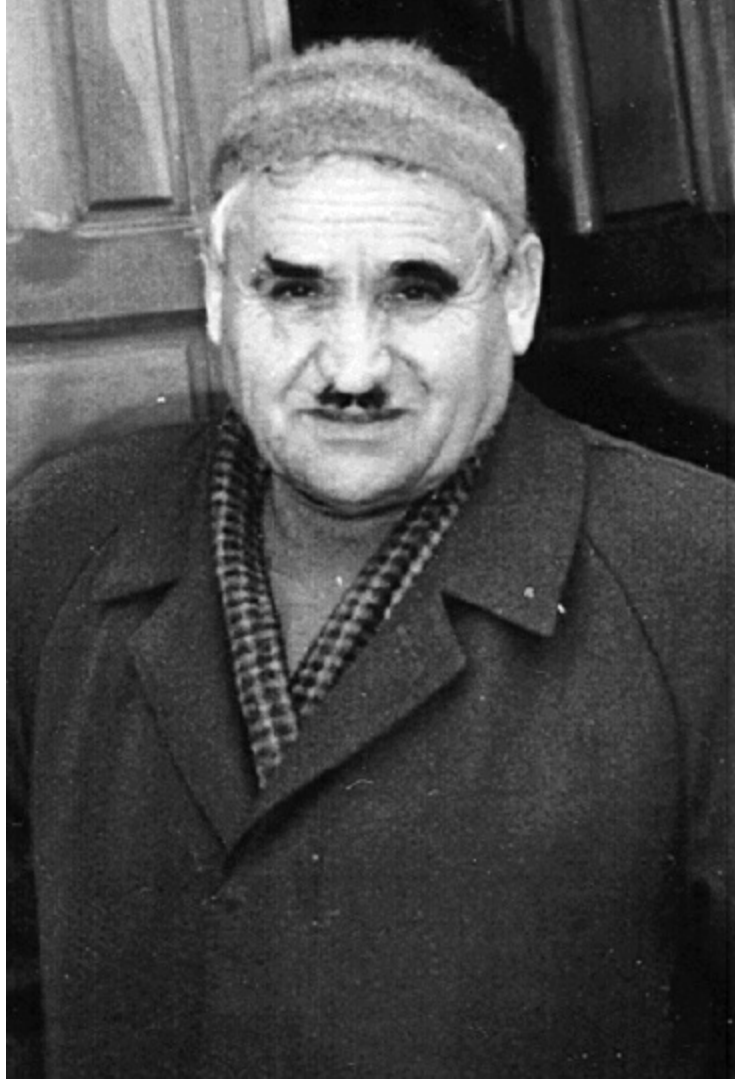
1978 yılında gazeteciliğe başladı. Uzun süre köşe yazarlığı yaptı. Yeni Nesil gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğü'nden emekli oldu.

Yazar Gülay Atasoy'la evli olup üç çocuk babasıdır.

YAYINLANAN KİTAPLARI

- Kur'an-ı Kerim Meali (Heyetle)
- Peygamberler Tarihi
- İslam'a Bir Adım Daha
- Doğru İslamiyet
- Resulullah'ın Aile Hayatı
- Gençlik ve Arkadaşlık
- Kızılmeydan'dan Kibleye
- Kur'an'dan Esintiler
- Allah Resulü ile 24 saat
- Ben Susuyorum Tarih Konuşsun: Bekir Berk
- Hayatını Davasına Adayan Adam: Bekir Berk
- Nur'un Büyük Kumandanı:
- Zübeyir Gündüzalp
- Kulluğu İçinde Bir Sultan:
- Tahiri Mutlu
- İhlas ve Sadakat Abidesi:
- Bayram Yüksel ve Ali Uçar
- Bediüzzaman'ın Dersinde
- Yetişen Bir Kahraman:
- Ceylan Çalışkan ve
- Çalışkanlar Hanedanı
- Üstadın Manevi Evladı,
- Fena Fi'n-Nur:
- Mustafa Sungur
- Bediüzzaman'ın Sır Kâtibi:
- Mehmed Feyzi Efendi
- Nur'un Birinci Talebesi:
- Hulusi Yahyagil
- Van Hayatının En Yakın Şahidi:
- Molla Hamid Ekinci
- Risale-i Nur'un Manevî Avukatı:
- Ahmed Feyzi Kul

Bayram Yüksel (1931-1997)

Önsöz

SAF BİR KÖYLÜ ÇOCUĞU olarak dünyaya gelen Bayram Yüksel'in Risale-i Nur hizmetinde önemli bir yeri vardır. Yıllarca o Büyük Ruh Mimarı'nın ocağında piştikten sonra onun nurlu ellerinde âdeta şekilden şekle girmiş, olgunlaşmış, Nur talebelerinin şefkatli, ihlaslı, sadakatli ve gayretli Bayram Ağabey'i olmuştur. Etrafindakilere en çok telkin ettiği şey, "Ben bir grubun değil, bütün Nur talebelerinin ağabeysiyim" sözüdür.

Gerçekten o, bütün Nur talebelerini bir baba şefkatiyle kucaklamış ve bağrına basmıştır. Üstad'ından aldığı hizmet şuuru ve prensipleri istikametinde sadakatle yoluna devam etmiştir. İman ve Kur'an hizmetinde geçen ömründe bir gazilik nişanı olduğu gibi, yurt dışı hizmet seyahatinden dönerken bunu bir şahadet rütbesiyle de taçlandırmıştır. Nihayet şairin: "Zatını seyran ettir / Kendini hayran ettir / Öyle yaşat ki bizi / Ebedî bayram ettir" dediği gibi, öyle yaşamış ve ebedî bayram yerine ve sonsuz saadet yurduna kavuşmuştur.

Bayram Yüksel, bu büyük davada ihlas ve sadakatle öne geçenlerden biridir. Bu sebeple kendisini bu unvanla yâd ettik. Hayat ve hatıraları okundukça, ona bu unvanın ne kadar yakıştığı ve bunu fazlasıyla hak ettiği görülecektir.

"İhlas ve Sadakat Abidesi Bayram Yüksel," Üstad'ın tarz-ı hizmetine yakından şahit ve vâkıf bir fedakârın hayat ve hatıratı olarak sadece bazı hizmet prensiplerine ışık tutmakla kalmayacak, aynı zamanda Nur toprağına düşen bir kabiliyet çekirdeğinin meyveli koca bir ağaca nasıl inkılap ettiğini göstermesi bakımından da ilginç bir örnek teşkil edecektir.

Nitekim daha bir çekirdek hâlindeyken o kabiliyeti keşfeden ve ileride yapacağı büyük hizmetleri o günden gören, bu sebeple birkaç kez köyüne kadar giderek kendisini annesinden isteyen Büyük Maneviyat Mimarı, zaman zaman yanındakilere:

"Bayram'ı küçük görmeyin, Bayram ileride büyük hizmet edecek" diyerek, ona atfettiği önemi dile getirmiştir. Üzerinde manevi bir sıbga vardı ki, bu sadece Said'le oturup kalkmış olmanın ona kazandırdığı bir meziyetti. O sultanın manevi evlatlığına kabul edilmiş olması ise bu rütbeyi daha da parlatmakta, âdeta bir Küçük Said hâlinde ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

Bir zaman Ankara'nın havasından sıkılıp Emirdağ'da Üstad'ın ziyaretine gidip şikâyetçi olan Bingöl Milletvekili Said Bey'e:

"Yok yok kardeşim! Ankara'nın her semtinde, her mahallesinde bir dersane olacak! Ankara'da en kara bir hâlet hissettim, fakat sonra Ankara nurlandı" diyerek âdeta ileride bu talebesi eliyle orada yapılacak hizmetleri görüp haber vermiştir...

Bayram Yüksel önce ülkemizin bu en kara hâlet içindeki merkezinde tezgâhını kurmuş ve burada başlattığı hizmetle, helake sürüklenen nesillerin elinden şefkatle tutup ebedî kurtuluşlarına vesile olmuştur. Etrafına topladığı fedakârlar kadrosu ve ektiği Nur tohumlarıyla ülkemizin yüzünü ak etmiştir. İmanlı, ihlaslı yüzlerce gencin Nur'a vakf-ı hayat edip hizmet meydanına atılmasına sebep olmuştur. Hemen her semtinde açtığı dershanelerle Ankara'yı nurlandırmış, böylece Üstad'ının kendisine atfettiği öneme layık olduğunu fiilen ispat etmiştir.

...Ve Ali Uçar

Anadolu'nun bağrından çıkan, Nur dairesinin cevval bir ismi ve nevi şahsına münhasır bir Nur fedaisi olan Ali Uçar, 1972 yılından itibaren yurt dışı hizmetleriyle temayüz etmiş ve özellikle Avrupa'da yeni bir hizmet çığırını açmıştır.

Ali Uçar, muhteşem ve etkili hitabetiyle etrafındakileri coşturduğu gibi, yazdığı edebî ve şevk dolu mektuplarıyla da muhataplarını gayrete getirmiş, etrafında bir fedakârlar kadrosu oluşturmuştur. Bu fedakârlarla Avrupa'yı baştan başa manen fethetmiştir. Bugün Avrupa'da yükselen hizmetlerin temelinde onun emeği olduğu gibi, hâlen yapılmakta olan hizmetlerde de onun hissesi vardır.

Bayram Yüksel'le çıktığı son yurt dışı seyahatinden dönerken geçirdikleri trafik kazasında el ele Hakk'a yürümüşler ve konuldukları Barla kabristanındaki makamlarından şimdi, "mağrez-i acayip ve garaip olan" mahşer meydanını gözlemektedirler.

Nur hizmetine büyük katkıları ve Bayram Yüksel'le olan yakınlıkları sebebiyle, kitabın sonunda bu fedakârın hayat ve hatıralarına –bir nebze de olsa– yer vermeyi bir vefa borcu bildik.

Ruhları şad, makamları cennet olsun!

Bir Soru

Biyografi türündeki çalışmalarımızın dördüncüsünü kendisine ayırmamız ve bu seride tercih ettiğimiz diğer isimler sebebiyle bazı dostlar tarafından zaman zaman şöyle bir soru sorulmaktadır:

“Geçmişte Nur dairesinde ismi geçen ve önde gelen daha pek çok isim varken, neden özellikle Bekir Berk, Zübeyir Gündüzalp ve Tahiri Mutlu'dan sonra Bayram Yüksel?”

Bu sorunun cevabını, Üstad'ın vasiyet mektuplarından birinde geçen şu ifadelerinde buluyoruz. Şöyle ki:

“Şimdi bütün talebelerin fevkinde değil, benim en yakınımnda hizmetimde olup bir derece tam tarz-ı hareketimi bilenler ve yakından görenler... Nurlara karşı hizmetimin tarzını bilerek tam yapabilenler...”

Üstad bu tarif içine girenler arasında “Tahiri, Sungur, Ceylan, Hüsnü ve bir-iki kişi” daha diyerek, “Üçüncü Said” döneminde, çoklukla yanında bulunan talebelerini kastediyor. Çünkü Üstad'ın gelecek nesillere intikal edecek hizmet tarzına yakından şahit olup, o tarzı sadakatle tatbik etmeye Üstad'a söz vermiş isimler bunlardır. Gerçi Risale-i Nur'un lahika mektuplarında yer alan ve kıyamete kadar devam edecek olan hizmet prensipleri herkese yol gösterici mahiyettedir. Ancak bu prensiplerin hayata intikali ve kökleşmesi için, işin başında doğrudan Üstad'dan alınmış canlı örneklerle ihtiyaç vardır. Bir davanın köklü bir çığıra dönüşebilmesi, büyük ölçüde teori ile pratiği birleştiren böylesi örneklerle bağlıdır.

Buna binaen, Nur hizmetlerinin meşrep ve meslek esasları çerçevesinde yerleşip gelişmesi için, Üstad'ın dizi dibinde yetişen bu zatlara büyük ihtiyaç vardı. Onların hayat ve hatıralarının tespit edilmesindeki öncelik buradan ileri gelmektedir. Yoksa, haklarında Üstad'ın yapmadığı bir fazilet tercihinin veya üstünlük takdirini yapmaya ne hakkımız var, ne de haddimize düşer.

İşte, Bayram Yüksel, Üçüncü Said dönemindeki halkada yer almakla kalmamış, Üstad'ın ders rahlesinden geçerek âdeta büyük mürşitleri geride bırakacak muhteşem bir hizmet sergilemiştir. Büyük bir gayretle hayatını davaya vakfetmiş yüzlerce genç ve onların devam eden ihlaslı hizmetlerini geride bırakmıştır. Şimdi onlar, devamlı okuyup okuttukları Nurlarla, Barla sırtlarından ebediyeti seyreden kabrine her an feyiz ve nurlar yağdırmaktadırlar.

“Köşk Yapıyorum!”

Büyük Üstad’ın kıymetli yadigârları, bu çalışmalarımızla yakından alakadardılar. Âlem-i misale açılan parlak rüyalar buna şahadet ediyor. Bunlardan birini, bana hususiyetinin ötesinde bir mana ifade ettiği için buraya kaydetmek istiyorum.

Bayram Ağabey’le ilgili çalışmaya başladığım günlerde, 2006 Ramazan’ını geçirmek üzere dostların ısrarıyla Londra’ya gitmek ve bu yüzden çalışmaya bir süre ara vermek zorunda kalmıştım. Çalışmaya ara verdiğim için içimde bir burukluk vardı. Ramazan’ın ikinci günü sabah namazından sonra rüyamda, Barla’da Üstad’ın kaldığı misafirhanede Bayram Ağabey’le Ali Uçar’ı gördüm. Rahmetli Ali Uçar, elinde bir kitapla cemaate ders yapmak için önümden hızlıca geçti. Bayram Ağabey’le, Üstad’ın misafirhanesinin merdivenlerinden inerken göz göze geldik. Üzerinde krem renkli bir Arap entarisi ve başında güneşten korumak için konulmuş bir örtü vardı. Yüzü güneş yanığı, gürbüz bir delikanlıyı andırıyordu. Hasret ve heyecan dolu bir ifadeyle:

“Hayrola ağabey, nasılsınız, neredesiniz, ne yapıyorsunuz?” dedim.

Soruma, ona dost olan herkesi sevindirecek bir cevap verdi:

“Kardeş, dostlara köşk yapmakla meşgulüm!” dedi ve ayrıca eliyle, yaptığı köşkün kat kat olduğunu işaret etti.

Kısa bir aradan sonra tekrar göz göze geldik. Bu defa bana sitemli bir bakışla âdeta:

“Nerdesin, çalışmaya niye ara verdin?” der gibiydi.

Uyandım ve hemen onunla ilgili çalışmaya koyuldum.

Onlar birer kutup kadar yüksek manevi makamlara sahipken, kendilerini mahviyet toprağı altında

gizlemişler. Rabbim, bizleri dünyada da, ukbada da bu Nur kahramanlarının yakınlığından, dostluk ve kardeşliğinden ayırmasın! Âmin...

Takdim

CENAB-I FEYYAZ-I MUTLAK Hazretleri, kâinat vüsatında bir manayı halk eder. Çekirdekten ağacı çıkarır; malumunuz, bilim ve fenle sabittir. Bir çekirdekte bir âlem kadar tecelliyat var.

Bayram Yüksel kardeşimiz böyle bir mananın mazharıdır. Bir köyde doğan, tahsili fazla olmayan, ama askerden dönüşte evvela Emirdağ’a, Hz. Üstad’a uğruyor. Hz. Üstad: “Seni yanıma alacağım, köye göndermeyeceğim!” diyor. “Yok, Üstad’ım, ben gideceğim!” diyor. Birkaç defa bu beyanlar tekrar ediliyor. Hz. Üstad, Bayram Ağabey’in köye gitmesine müsaade etmiyor. Fakat ikinci gün Hz. Üstad doğruca köye, Bayram Yüksel’i almaya gidiyor. Zübeyir Ağabey: “Kardeşim, bak Üstad senin için geldi buraya, Üstad reddedilmez!” diyor. Bunun üzerine Bayram Ağabey, Üstad’la beraber gidiyor ve artık bundan sonra bir gece dahi köyünde kalmıyor...

Üstad’ımız Isparta’dan Emirdağ’a gelişte bazen Bayram Yüksel’i da getirir ve ancak, “Bir saat anneni gör de gel” der. Bu şekilde Zübeyir Ağabey’le beraber, Üstad’ımızın son nefesine kadar yanında kalır.

Şimdi burada Üstad’ın hizmetinde bulunan Abdullah Ağabey, Hüsnü Ağabey ve neşriyat hizmetinde bulunan Ahmet Aytimur ve Mehmet Fırıncı Kardeşler ve şu cemaatin şahs-ı manevisi, bu manevi tezahürat, bu kıymettar ağabeyin ulvi şahsiyetine en büyük şahit ve delildir. Sadık, vefakâr, cefakâr bir insandı. Hakikaten Üstad’a çok sadık, Nurlara çok sadık bir insandı.

Bu son Almanya’ya gidişinde bütün dershanelerin her birine giderek sohbetler, hatıralar ve dualar yazarak aralarındaki nizaları izale ederek çalışmış. Bir ve beraber hâle getirmiş ve inşaallah bu kazayla şehiden ebedî âleme irtihal etmiştir... Geride bırakılan bu gençler ve nesiller, hem Bayram Ağabey’in, hem vefat eden bütün diğer ağabeylerin, hem bütün camia-i Nuriyenin her birisinin nam-ı hesabına hizmet edecekler. Cenab-ı Hak cümlemizi rızasına muvaffak kılsın! Âmin...

İnşaallah ekilen bu çekirdekler, tohumlar sümbül verecektir. Kıymettar hocalarımız, âlimlerimiz diyorlar: “Bu, büyük bir musibetin dafiasıdır. Cenab-ı Hak bir çekirdeği alır, ondan bir ağacı verir. Nasıl Bayram Ağabey’i alır da bir şey vermez, Ali Uçar’ı alır da vermez; bu memlekete, bu millete, hususan âlem-i İslam’a gelen zararlara bir nevi kurban manasıdır.” Yani kader noktasında öyledir. Bu vesileyle yeni nesillerin, gençlerin yetişmesi en büyük tesellimizdir, en büyük medar-ı sürurumuzdur. “Allah bu hizmette onları daim eylesin!” diyoruz.

Elhamdülillah bu hizmet-i külliye hem Türkiye hem insanlık âleminin her köşesine yayılmıştır. Bu ise bir sevk-i İlahî, tavzifat-ı Rabbaniye, hizmet-i Kur’aniyenin bir kerametidir, bir zuhurudur. Umum âleme, rahmet-i İlahiyenin, ahir zamanda Osmanlı’dan sonra zuhur edecek muazzam hakikatin tezahüratıdır.

Bayram Ağabey’in ifasına çalıştığı, hayatını vakfettiği hizmet, malumunuz, Kur’an-ı Hakîm’in ahir zamandaki nurani bir dalıdır. Bunun da özelliği şudur:

Her meseleyi akli ve mantıki delillerle ispat ve izah ediyor. Üstad Bediüzzaman’ın 1950’de Demokratlara yazdığı bir mektupta, din derslerinin lüzumu, okullarda tatbiki ve nesillerin din hakikatleriyle mücehhez edilmesi hakkında beyanatları var. Mektubun sonunda diyor: “Rus da dinsiz olamaz. Geri dönüp Hristiyan da olamaz. Olsa olsa küfr-ü mutlakı kıran ve hak, hakikate dayanan, hüccet ve delile istinat eden, akli ve kalbi ikna eden Kur’an’la bir musalaha veya tabi olabilir.” Demek ki bu zamanın iktizası buymuş... Din hakikatlerini, delil ve hüccetlerle izah ve ispat etmek...

Üstad Hazretleri: “Tefekkür mesleğini Kur’an’dan aldım” diyor. Malumunuz, Kur’an’da tefekkür ayetleri var. Bu asrın iktizası ki, her meselenin ispatı, hüccet ve delille, akıl ve mantık mizanlarıyla oluyor. Hz. Üstad mesela Kur’an’dan bir ayet alıyor. Hemen, derhâl kâinat kitabından misallerle onun

ispatına çalışıyor. “Kâinat da bir Kur’an’dır” diyor. Şimdi bu mesele, atom bombası mesabesindedir. Bütün okullarda, dünya okullarında, üniversitelerde kâinat fenleri okutuluyor. Fenlerin diliyle tevhit dersi vermek ne demek? Kur’an gibi, Hazret-i Peygamber gibi kâinatın diliyle Allah’a imanı ders vermek!

Bu tarz elbette manevi atom bombası demektir. Demek bu gördüğümüz âlem de bir Kur’an’dır... Çünkü kudret kitabıdır kâinat... Elimizdeki Kur’an da “kelam” sıfatından gelen bir kitaptır. “Bu kudret kitabını Kur’an okuyor” diyor. Kur’ani hakikatleri, imani hakikatleri maddi âlemle, kâinatla ispat ve izah ediyor. Yaprak, çiçek, dağ vs. ile malum...

Şimdi Rusya’da da bu hizmet başlamış elhamdülillah! Demek ki, Kur’an’dan çıkan bu nur, bilhassa Türkiye’de zuhur eden, bu ahir zamanda zuhur eden müdellel hakikatli dersler, meseleler, bütün beşeriyete iman nurunu sunacak vüsattedir... Bu, Kur’an’ın bir mucizesidir. Üstad Bediüzzaman derdi: “Risale-i Nur, Kur’an’ın malıdır. Risale-i Nur, Kur’an-ı Hakîm’in bu asrın fehmine bir dersidir.” Dikkat buyurunuz: “Bu asrın fehmine bir derstir.”

İşte, bu ağabey ve kardeşler, bu hakikatin hadimi olmuşlardır. Ali Uçar, Almanya’da, Avrupa’da, Amerika’daki hizmetlerde büyük sebkât etmiştir. Acip istidadı vardı. Bunlar çekirdek oldu. Arkasında yeni nesillerden, sizlerden çok sümbüller vereceği itikadındayız. Allah gani gani rahmet etsin! Allah bu hizmet-i imaniye ve Kur’aniyeyi bu vatanın her köşe ve bucağında olduğu gibi, cihanın dört bir yanında da dalgalandırsın! Bu nesiller, temenni ederiz ki, Kur’an’ın bu müdellel dersini bütün insanlara şamil kılıp hizmet etsinler... İnsanlık bu son asırda buna muhtaçtır. Din-i hakka muhtaçtır. Evet, insanlık dinden gelen teselliye muhtaçtır. Nedir o teselli? Ebedî hayat, saadet ve dünyada da manevi cennet... İşte, bu hakikatin anlaşılmasıyla insanlığın hak dine, İslamiyet nuruna teveccüh edecektir.

Bu vatanda emniyet ve asayiş korumaya çalışan polis veya askerler, bu vatanda yaşayan, belki sayısız veli makamında yüksek imanlı şu nesillere bakın. Bu memlekette nice âli ruhlar var. İşte, böyle bir milletin, vatanın bekası olmak, koruyucusu olmak, ne büyük, ulvi bir vazifedir...

Esselamü aleyküm ve rahmetullah. Allah rahmet eylesin!

“Allahümme ya Settar, ecirna mine’n-nar ve edhilna’l-cennete maal-ebrar.”

Mustafa Sungur^[1]*

Hayatı

Ailesi

BAYRAM YÜKSEL, 1931’DE Afyon’un Bolvadin ilçesine bağlı Çoğul köyünde, yeni ismiyle Kemerkaya’da dünyaya gelir. Kemerkaya, Bolvadin’le Emirdağ arasında Emirdağ’a 14 km mesafede bir kasabadır.

Babası Mehmet Ali, annesi ise Güllü Hanım’dır. Baba tarafı Çay’a bağlı Eber gölünün kenarındaki Eber köyünden, annesinin aslı ise Suriye’nin Şam tarafından gelir.

Bayram Yüksel’in iki kız, bir de erkek olmak üzere üç kardeşi vardır. Büyükten küçüğe doğru isimleri şöyledir:

Sadık, Fatma, Bayram ve Arife...

Ağabeyi Sadık, Bayram Yüksel’den 10 yaş büyüktür. Önceleri kendilerine “Azizoğulları” denirken, Soyadı Kanunu’ndan sonra “Yüksel” diye anılırlar.

Ağabeyleri Sadık’ın ifadesine göre dedeleri, köyde “Horozoğlu İsa” lakabıyla da anılmış.

Annesi

Bayram Yüksel’in yeğeni Kâmil Aksu anlatıyor:

“Babamlar toprak reformu sebebiyle başka bir köye göçmüş olduklarından küçükken üç yıl Güllü Ebemin (Bayram Ağabey’in annesi) yanında kaldım. 1964-65 yılları, ilkokul dört ve beşinci sınıfları onun yanında okudum. Onda öyle bir takva vardı ki, abdestsiz yere basmazdı... Yaşlı olmasına rağmen beş vakit namazını kılar, hiçbir zaman tesbihini elinden düşürmezdi. Devamlı zikreder, tesbih çekerdi. Ne yerde, ne de kaneppe üstünde ayaklarını uzatarak oturduğunu görmedim, hep dizlerinin üstünde otururdu. Elleri de dizleri üstünde, Tahiyat’ta oturur gibi dururdu.

Ebem çok farklı bir kadındı. Siması Araplara benzerdi, iri gözleri vardı, esmer tenliydi. Otoriter, tam bir Osmanlı hanımefendisiydi. Köyde herkes ona saygı duyar, çok severlerdi. Bayram Ağabey bir kere dershanedekilere: ‘Annem tarafının seyyid sülalesinden geldiğini duydum’ demişti. Bayram Dayım o zamanlar vakıf kardeşlerle ziyaretine gelip giderdi.

Güllü Ebem, ben askerdeyken 1978’de vefat etti. Eşim anlattı. Bir ömür boyu içinde bulunduğu kulluk tavrı içinde tesbih çekerken kanepeye sırtını yaslayarak dizüstü oturmuş olduğu hâlde vefat etmiş. Dedem Mehmet Ali Efendi benden önce vefat ettiği için onu tanıyamadım. Mezarları Çoğul’dadır.”

Çocukluğu

Bayram Yüksel’in çocukluğu, Kur’an öğretiminin yasaklandığı döneme rastlar. Bir yandan ilkokula giderken, diğer yandan köyün eşrafı ve saygıdeğer büyüğü olan Hacı Yüksel Efendi’den gizlice Kur’an dersi alır. Bayram Yüksel, namazlarını aksatmadan hep camide kılar. Bilhassa çocukken ezan okumayı çok sever. Saati olmadığından bazen sabah namazlarından çok önce kalkıp camiye gider, namaz vaktini bekler.

Ağabeyi Sadık’ın ifadesine göre, “Bayram, kadın kız görse dönüp bakmaz.” O derece takva sahibidir.

Sadık ilkokul üçten ayrılmak zorunda kaldığı hâlde, Bayram Yüksel beşinci sınıfı “pekiyi” dereceyle bitirir.

Ağabeyinin dört sene askerlik yaptığı süre zarfında, yaşı küçük olmasına rağmen evin işlerini Bayram Yüksel üzerine alır.

Kur'an hocası Hacı Yüksel'in torunu ve çocukluk arkadaşı Mehmet, o yılları anlatırken şöyle der: "Küçükken beraber oduna giderdik. Bizim yayla var, 'Çalça' derler. Oradan beraber merkeplerle odun getirirdik. Bayram çok çalışkandı. Çalışmak vız gelirdi ona. Meşe ormanı vardı. Rahmetli Bayram Hoca'yla ekmeğimiz çoktur bizim."

Ayrıca küçükken çobanlık eden Bayram Yüksel'in başından ilginç bir hadise geçer. Bir gün güttüğü inekler uzaklaşıp başkalarının bağına girmek ister. Bayram Yüksel, dönmeleri için onlara doğru bir taş fırlatır. Bu taş, ineklerden birinin başına değer. Hayvan, birkaç adım attıktan sonra sendelemeye başlar ve birden yere düşer. Bayram Yüksel, endişe içinde koşarak ineğin yanına gelir. Hayvanın yanına vardığında, yerde hareketsiz yattığını görür. Aklına hemen eğilerek hayvanın kulağından hızlıca ısırarak gelir. Kulağından ısırır ısırmaz hayvan birden ayağa kalkar...

Bayram Yüksel 1945 yılında ilkokulu bitirir. Öğretmenleri, çok zeki ve çalışkan olan Bayram Yüksel'e, okuması için ısrar ederler. Özellikle müdür Hakkı Bey, o zaman çok önem verilen köy enstitüsüne kendisini göndermek ister.

Bayram Yüksel, ailesinin fakirliğini, babasının rahatsızlığını ve özellikle o sırada ağabeyinin askerliğini ileri sürerek okuyamayacağını belirtir. Fakat hocaları böyle başarılı bir talebenin okumasında ısrarlıdırlar. Bayram Yüksel bunun üzerine meseleyi babasına açar. Dinine bağlı, itikadı sağlam, saf bir köylü olan babası Mehmet Ali Efendi, Bayram Yüksel'in okumasına karşı çıkar. "Köy enstitüsünden çıkanlar dinsiz olur! Ben seni hafız olarak yetiştirmek istiyorum" der.

O zamanlar komşu kasabada bulunan Üstad Bediüzzaman'ın menkıbeleri halk arasında kulaktan kulağa yayılmaya başlar. İnsanlar, Üstad'ın çok az yemek yediğini, birkaç zeytinle idare ettiğini ve kalplerden geçenleri bildiğini söylerler. Bayram Yüksel bunları duydukça, içinde Bediüzzaman'ı ziyaret edip elini öpme iştiağı artar. Nihayet 1947 yılında, 16 yaşında, çiçeği burnunda bir delikanlı iken, garip bir olay sonunda bu şerefe nail olur...

Hapse Düşmesi

Bayram Yüksel 1948'de 16 yaşındayken hapse düşer! Daha önce Üstad'ı duyduğu hâlde henüz hiç görmemiştir. Hapse düşmesine, köyde meydana gelen tatsız bir olay sebep olur. Ağabeyi Sadık Bey'in ifadesine göre olay şöyle cereyan eder:

Bayram Yüksel'in üvey kardeşi Mustafa, ruhen rahatsız ve geçimsiz biridir. Etrafına huzursuzluk verir. Bir gün bir tartışma neticesinde babası Mehmet Ali'yi yere yatırıp göğsüne çöker. O zaman evleri dağın dibinde ve köyün en son evi olduğundan etraf ıssızdır. Orada yalnız Bayram Yüksel'in ablası Fatma bulunmaktadır. Fatma, babasının zor durumda olduğunu görünce: "Koşun, babamı öldürüyor!" diye bağırır. Fakat sesini kimseye duyuramaz. Çaresizlik içinde kendisi babasının yardımına koşar. Fakat Mustafa'ya güç yetiremez. Mustafa, babasının boğazını iyice sıkıştırır. Babasının zor nefes alıp verdiğini gören Fatma, telaşa kapılır, bir kaya parçasını kaptığı gibi Mustafa'nın başına indirir. Olacak ya, aldığı darbe sonunda Mustafa beyin kanaması geçirerek ölür! Ve başta Fatma olmak üzere Yüksel ailesinin fertleri tutuklanıp hapse konulur.

Olay, Yüksel ailesini olduğu kadar, bütün köylüleri de üzer. Bayram Yüksel'in hocası ve köyün eşrafi olan Hacı Yüksel Efendi devreye girer. Afyon'da tanınmış bir avukatı tutar. Yüksel Hoca, Bayram Yüksel'in yakınlarını hapisten kurtarmak için formül arar. Sonunda, yaşı tutmadığından, Bayram Yüksel'in suçu üzerine almasına karar verilir. Aile fertlerinin hapisten çıkması adına Bayram Yüksel hapse girmeyi kabul eder! O zaman yaşı henüz 16'dır.

“Şer saydığınız şeyler, umulur ki sizin için hayırdır, ama siz bunu bilemezsiniz” ayetinde ifade edilen gerçek, burada bir kere daha kendini gösterir. Zira bu hadise, Bayram Yüksel’in hayatında bir dönüm noktası olur. Çünkü girdiği hapiste asrın büyük âlimi Üstad Bediüzzaman ve talebeleri ile tanışacaktır... Çocuk denecek yaşta Bediüzzaman’a talebe olma nimeti, böyle bir musibet sonunda gelir. Dolayısıyla bu musibet, Bayram Yüksel hakkında büyük bir mükâfatın başlangıcı olur.

Üstad’la Tanışma

Bayram Yüksel hapishaneye girdiğinde Üstad Bediüzzaman ve talebeleri, Kur’an ve iman uğrunda verdikleri mücadeleden dolayı Emirdağ, Isparta, Kastamonu, Konya, İnebolu, Safranbolu ve Aydın gibi çeşitli vilayet ve kasabalardan toplanarak 1948 yılının son ayında Afyon Hapishanesi’n e getirilirler. Kader, Bayram Yüksel’i de bu mücahitler kafilesinin arasına katar. Fıtraten dindar ve güzel ahlaklı olan Bayram Yüksel, hapiste Nur talebelerine yakınlık duyar. Gerçi ilk zamanlar mahpusların boncuk dizerek harçlık yaptıklarını görüp onlara özenir.

Ama bir gün babası Mehmet Ali Efendi hapiste kendini ziyarete gelir, oğlunun boncuk dizdiğini öğrenince kendisine çıkışır. Nur talebelerini kastederek, “Bırak boncuk dizmeyi de fırsattan istifade hocaların yanına git, onlardan iman ve Kur’an dersi öğren!” der. Zira o gün dışarda iman ve Kur’an dersi almak, hapistekinden çok daha tehlikeli ve zordur. Babasının bu tavsiyesi üzerine Bayram Yüksel, Nur talebelerine yakın olmaya çalışır. Kısa zamanda onlarla kaynaşıp risale yazmaya ve Kur’an dersi almaya başlar.

Bayram Yüksel, daha önce rüyasında gördüğü Üstad’ı hapiste bizzat ziyaret ederek elini öper...

Rüyadaki Güzel Koku

Bayram Yüksel hapse düşmeden önce bir gün bir rüya görür. Rüyasında, halk arasında “Emir Dede” veya “Emir Baba” diye anılan büyük bir velinin türbesini ziyaret eder. Bolvadin’le Emirdağ arasında yüksekçe bir tepede yer alan türbenin yanına vardığında, sarıgı cübbesi ile heybetli bir zat görür. O zattan kendisine, o güne kadar hiç duymadığı mis gibi kokular gelmeye başlar.

Derken kendisine kahve pişirip ikram eder. Kahve fincanını yıkarken aynı kokuyu daha kuvvetlice hisseder. Daha ilginç olan, rüyadan ayıldıktan sonra o güzel kokunun kendinden gitmeyip, nerede olursa olsun hep onunla beraber olmasıdır.

Nihayet hapiste Üstad’ın koğuşuna gidip de Üstad’ı ziyaret ettiğinde, o kokunun Üstad’dan geldiğini fark eder. Üstad’a dikkatle baktığında, Emir Dede Türbesi’nde rüyada gördüğü zatın ta kendisi olduğunu görür. Müthiş bir heyecan dalgasına tutulur. Bu tecelli karşısında âdeta kendinden geçerek Üstad’ın ellerine kapanır.

Asıl ilginç olan, Üstad’ı gördükten sonra bir daha o kokuyu almamasıdır. Evet, o güzel koku, sanki kendisini Üstad’a götüren latif bir sır olur...

Sırlı bir rüya, garip bir vaka sonunda Küçük Bayram, Büyük Üstad’ın talebelik halkasına dâhil olur.

Artık bundan sonra Nur talebeleriyle, ahir zaman fitnesini söndürecek bir itfaiye eri gibi hizmetten hizmete koşmaya adaydır. Hapiste önce Ceylan Çalışkan’dan Kur’an yazısını öğrenir. Ahmet Feyzi Kul, Mustafa Osman, Hıfzı Bayram, Osman Çalışkan, Mustafa Acet, İbrahim Fakazlı gibi seçkin Nur simalarıyla risale yazmaya başlar.

Tayinat Verir

Bayram Yüksel hapisteyken Üstad'ın tecrit koğuşundan gelen zikir seslerini dinlemekten ulvi bir zevk alır. Her fırsatta Üstad'ı ziyaret edip elini öpmek, duasını almak ister. Koğuşunu silip süpürmek tarzında bazı küçük hizmetlerini görmeye can atar. Bundan dolayı o da diğer Nur talebeleri gibi gardiyanlardan hakaret görür, dayak yer.

Nur hizmetine vakf-ı hayat eden halis ve sadık talebelerine tayinat vermek, Üstad'ın bir âdetidir. Tayinat, Risale-i Nurların sermayesinden artan yüzde 10'luk bir miktardır. Bu ücret, hayatını hizmete vakfeden fedakârlara “günlük ekmek parası” olarak dağıtılır.

Hapiste görüşükten hemen sonra Bayram Yüksel'e Üstad'ın tayinat vermesi, onun talebeliğe kabulünün bir işareti olduğu kadar, ihlas ve sadakatının, ileride yapacağı hizmetlerin de bir işareti sayılabilir.

Ustura!

Üstad'ın yanında, her gün tıraş olduğu bir usturası vardır. Bilindiği gibi, hapiste her türlü delici ve kesici alet bulundurmak yasaktır.

Bayram Yüksel her zamanki gibi Üstad'ın görülecek bir hizmeti, bir ihtiyacı var mı diye bir gün yine koğuşuna gider. Üstad tıraş olduğu usturasını kendisine vererek, berberde biletmesini ister. Bayram Yüksel usturayı iç cebine koyup yakındaki berber odasına doğru yönelir. Berberin kapısına geldiğinde bir de ne görsün, gardiyanların hepsi orada değil mi! Kimi tıraş oluyor, kimi sohbet ediyor... Tabii heyecanlanır, çünkü Üstad'la ilgisinden dolayı zaten gardiyanlarca mimlenmiştir! Bir de usturayı üzerinde yakalasalar vay hâline! Gardiyanlar her zamanki gibi kendisine laf atmaya başlarlar: “Nedir bir Kürt'ün peşine takıldın gidiyorsun?”

Bayram Yüksel onlara cevap verecek durumda değildir. Usturayla yakalanma korkusu kendisini iyice kaplamıştır. O anda ellerinden nasıl kurtulacağından başka bir şey düşünemez. Tam o sırada koğuşların birinden müthiş bir gürültü patırtı gelir. Gardiyanlar yerlerinden fırladıkları gibi o tarafa doğru koşarlar. Meğer koğuşun birinde isyan çıkmıştır! Bayram Yüksel derin bir nefes alır ve fırsattan istifade hemen Üstad'ın koğuşuna koşar. Üstad kendisini görünce, “Usturayı ver, şurasını burasını sil süpür, sonra da koğuşuna git!” der. Böylece, yakalanıp dayak yemekten kurtulur...

Kar ve Buz

Ağabeyi Sadık, köyden getirdiği yiyeceklerle sık sık kardeşi Bayram Yüksel'i hapiste ziyarete gelir. Ziyaretlerinden birinde Bayram Yüksel, ağabeyinden, Üstad için çarşıya gidip el değdirmeden kar ve buz gibi soğuk bir şeyler alıp gelmesini söyler. Ağabeyi Sadık, çarşıdan bir parça buz alıp gazeteye sararak getirir ve Üstad'a vermeleri için gardiyanlara teslim eder.

Yine bir defasında Sadık, annesinin pişirdiği tavuğu alıp kardeşini hapiste ziyarete gider. Gardiyanlar, bıçak aramak bahanesiyle tavuğu parça parça ederler!

Nihayet Bayram Yüksel'in mahkemesi sonuçlanır. Kendisine yaşı tutmadığı için üç yıl ceza kesilir. Çıkan af kanunu sebebiyle cezanın iki yılı düşer. Geriye kalan bir yılı yatıp çıkar. Kader, bu büyük davayla kendini buluşturmak için ağlarını örmüş gibidir. Üstad'ın kendisine hitaben söylediği şu ifadeden de bunu anlamak mümkün:

“Kardeşim, korkma! Seni buraya Allah gönderdi. Sen çok bahtiyarsın, şükret!”

Bu cümlelerle kendisini teselli eden Üstad, geçen hadiseyi fazla medar-ı bahis etmemesini ve kazayla ölene de dua etmesini söyler.

Hapiste Eğitim

Afyon hapsi ve sonrasını yakınlarına anlatan Bayram Yüksel şöyle der:

“O zamanlar henüz 16 yaşında idim. Bilhassa Zübeyir Ağabey’in benim üzerimde tesiri çok fazladır. Risale-i Nur’un düsturları ve hizmet tarzı hakkında Zübeyir Ağabey’den çok istifade ettim. Ahmet Feyzi, Mustafa Osman, Hıfzı Bayram, Mustafa Sungur; Çalışkanlar Hanedanından Osman Çalışkan, Mehmet Çalışkan, Halil Çalışkan, Ceylan Çalışkan; Mustafa Acet, İbrahim Fakazlı vs. çok ağabeylerle beraber hapishanede daima meşguliyetimiz, Nur Risalelerini yazmaktı. Üstad’ın koğuşuna gittiğimizde arı kovarı gibi seslerin geldiğini duyardık. Bu sesler Üstad’ımızın evrad, ezkâr, dua ve niyaz sesleriydi. Gecenin hangi saatinde baksak ışığının yandığını görür, zikir sesleri işitirdik. Devamlı Üstad’ımızı düşünür, her fırsatta ziyaret edip elini öpmek, duasını almak isterdik. Gardiyanlar bize mâni olurlar, hakaret ederlerdi. ‘Sen de bunun arkasından gidiyor, bu Kürt’e tapıyorsun!’ diye tokat atarlardı.

Şefkatli Üstad’ımız benim gibi biçareyi teberrükleriyle taltif ederlerdi. Maddi kıymeti küçük olan bu hediyeler, hayatımın en kıymetli nadide yadigârlarıdır. Hapishanede idareciler bize eziyet ettikleri zaman, Üstad’ımız çok üzülürdü. Ceylan Ağabey çok şefkatli, çok cesur, çok tedbirli idi. Bizleri şevklendirir, daima hizmete teşvik ederdi.

On Beşinci Şua’dan ‘el-Hüccetü’z-Zehra,’ Afyon hapsinde telif edilmiştir. Telif sırasında zaman zaman Üstad’ın penceresinin altına geçerdik. Üstad’ımız pencereden bakar, bizleri gördüğü anda, bulduğu küçük kâğıt parçalarına yazdığı kısımları kibrit kutusuna koyarak bize atardı. Biz de bu parçaları hemen ağabeylere verirdik. Önce onlar yazarlardı, sonra biz çoğaltmaya başlardık. Birimiz yazdı mı diğerimize verir, o gün bütün oradaki ağabeylerimize ulaşırdı. Böylece yazılanlar muhafaza edilip çoğaltılırdı.

“Dua Ederdi”

Kur’an hattıyla yazmayı bana hapiste Ceylan Ağabey öğretti. Gardiyanlar yazarken gördükleri zaman bizi tehdit eder, hakaret ederlerdi. Biz gece gündüz yazardık. Üstad’ımız da yazdıklarımızı tashih eder ve bizlere dua ederdi. Üstad’ın bir kalemi vardı, beş renk yazardı. Yazdığımız risalenin sonuna onunla şu duayı yazardı:

‘Ya Erhamerrahimin! İsm-i Azam hürmetine bu risaleyi yazan Bayram’ı Cennetü’l-Firdevs’te saadet-i ebediyeye mazhar eyle ve hizmet-i imaniye ve Kur’aniyede daima muvaffak eyle!’

Bazen babamın ve annemin ismini de yazar, onlara ismiyle dua ederdi. Bizler bundan çok şevklenir, gece gündüz yazardık. Hem Üstad’ı ziyaret, hem de dua yazdıralım diye elimizdeki risaleyi çabucak bitirmeye çalışırdık. Üstad’ı görüp duasını almak, bizim için dünyalara değer bir bahtıyarlıktı...

Üstad’ın hizmetine ilk girdiğim zaman bana yaptığı nasihatte nedense iki şey üzerinde durmuştu. Biri: ‘Sen Konferans’ı çok oku!’ İkincisi: ‘Yirmi Beşinci Söz’ün başında yer alan, Kur’an’ın üç tarifini ezberle!’ demişti.

Ben de buna uyup Konferans’ı çok okuduğum gibi, Kur’an’ın tariflerini de ezberledim. Hatta Arapça ‘Kur’an’ kelimesinin üç harfi içine yerleşecek şekilde bu üç tarifi yazdım!”

Bazı dershanelerin duvarlarını süsleyen Arapça Kur’an kelimesi içinde yazılı Kur’an tarifi, Bayram Yüksel’e aittir...

Bayram Yüksel, hem Kur'an'ın tarifini ezberlemiş, hem de üç tarifi üç harf içinde bir tablo halinde yazmıştı

Hapisten Sonra

Hapisten tahliye olduktan sonra Üstad bir müddet Afyon'da Zübeyir Gündüzalp ve Ziya Arun ile birlikte kalır. 1950 başlarında tekrar Emirdağ'a döner. O zaman Emirdağ'da başta Çalışkanlar Hanedanı olmak üzere Hamza Emek, Mustafa Acet, Mustafa Bilal, Sadık Kalender, sıhhiye memuru Hayri Bey gibi zatlar nöbetle Üstad'a hizmet ederler. Bayram Yüksel ise Emirdağ'ın pazarı olan salı günleri köyünden gelir, sıhhiye memuru Hayri Bey'den anahtarı alıp Üstad'ı ziyaret eder, çayını, yemeğini pişirip evini temizledikten sonra akşam tekrar köyüne döner.

Bayram Yüksel bir ara, Nur dairesinde önemli bir yere sahip, âlim ve fazıl bir zat olan Ahmet Feyzi Ağabey'i Aydın'ın Ocaklar nahiyesine gidip ziyaret eder. Bir müddet yanında kalıp Üstad ve Risale-i Nur hizmeti konusunda kendisinden istifade eder. Ahmet Feyzi dönüşte kendisine, Üstad'a verilmek üzere 10'ar kiloluk iki adet zeytin ve zeytinyağı tenekesi verir. O sırada Sungur ve Ceylan Ağabeyler hizmet için Ankara'da bulunmaktadırlar. Üstad, Bayram Yüksel'i de onların yanına gönderir; hem de yanında getirdiği zeytin ve zeytinyağı tenekeleriyle... Ayrıca Demokrat Parti Afyon Milletvekili Gazi Yiğitbaşı'na verilmek üzere bir de mektup yazar. Ezan-ı Muhammedi'yi serbest bırakmalarından dolayı duyduğu memnuniyeti dile getirerek, bu sayede büyük kuvvet kazandıklarını, Risale-i Nurların neşrine ve Ayasofya'nın da açılmasına çalışmalarını hâlinde daha da kuvvet kazanacaklarını bildirir. Üstad'a son derece hürmetkâr olan Gazi Yiğitbaşı, Bayram Yüksel'e yakın alaka gösterir. Kendisini alıp Ulus'taki eski Meclis binasına götürür, orada dindar mebuslarla tanıştırır. Bayram Yüksel, Üstad'ın mesajını diğer milletvekillerine de iletme fırsatı bulur.

Bir müddet kalıp bu vazifeleri yerine getirdikten sonra tekrar Ankara'dan Emirdağ'a döner.

Eskişehir'de Teksir

O sırada Ceylan Çalışkan, Ankara'dan Eskişehir'e geçip, mahkemeden iade edilen risaleleri teksir etmeye başlar. Risalelerin yasak olması sebebiyle matbaalarda baskısı henüz yapılamamaktadır. Bunun için risaleler, Ceylan Çalışkan'ın öncülüğünde Eskişehir'de büyük dikkat ve gizlilik içinde evlerin alt katlarında çoğaltılmaya çalışılır.

Bunun için haftada bir Eskişehir'e gidip Yıldız Otel'i'nde kalan Üstad, neşir hizmetini yakından takip eder, çoğaltılan eserleri kontrol ve tashihten geçirir, eserler basılıp ortaya çıktıkça sevinç ve memnuniyetini dile getirir...

Üstad, Ankara'dan döndükten sonra Bayram Yüksel'i, teksir işi için Eskişehir'e Ceylan Çalışkan'a yardımcı gönderir. "Hutbe-i Şamiye'nin Zeyli" ile "Hakikat Çekirdekleri"ni birlikte basarlar. Daha sonra Hüsnü Bayram da yanlarına gider. Mustafa Sungur ise zaman zaman uğrayarak kendilerine yardımcı olur. Eskişehir Nur talebeleri de işlerinden artan zamanlarda kendilerine destek olurlar.

Üstad, Afyon hapsinden sonra ne zaman Bayram Yüksel'in köyü Çoğul'dan (Kemer kaya) geçecek olsa mutlaka uğrar, annesini ziyaret eder. Bayram Yüksel'in annesi ise her gelişinde Üstad'ın elini öpmek ister. Üstad bunu reddetmez, fakat dirseğini uzatarak cübbesinin üstünden elini öptürür.

Ağabeyi Sadık, bir keresinde Üstad'ın köylerine uğradığını söyleyerek onunla ilgili bir hatırasını şöyle anlatır:

"Bayram hapisten çıktıktan sonra bir gün Üstad köyümüze gelmişti. Koşum, elini öptüm. O zamanlar kafam çok ağrıyordu. 'Hocam benim başım çok ağrıyor, okur musun?' dedim. Eliyle başımı sıvazladı, 'İyi olur inşaallah' dedi. Yemin ediyorum, ondan sonra bir daha başım hiç ağrımadı!"

"Bayram Urfa'ya Gitsin!"

Bayram Yüksel de o günlerle ilgili bir hatırasını anlatırken şöyle der:

"O zamanlar kitaplar yasaktı. Emirdağ'a gidip gelir Üstad'ı ziyaret ederdim. Bir ziyaretimde, Eskişehir'den astsubaylar gelmişti. Onlara: 'Bayram sizinle gelsin. Mevlana Halid'in cübbesini alsın, Urfa'ya gitsin, beni beklesin. Ben de Urfa'ya geleceğim' demişti. Bu olay 1950'de oluyor... Ben: 'Peki Üstad'ım, gideyim!' dedim. Eskişehir'i bilmiyordum. Gelirken astsubayların arabası üç takla atmıştı! Bunu Üstad'a anlattıklarında, 'Maşaallah, barekallah, sizi tebrik ederim! Sizin ziyaretinizin makbuliyetine işarettir' demişti.

Eskişehir'e vardım. Ağabeyler, benim Urfa'ya gitmemi aralarında istişare ettiler. Sonunda, 'Bayram çocuktur, elinden cübbeyi aldırır. En iyisi biz Üstad'ın hususi eşyalarını, yorganını bir sandığa koyup, Urfa'ya Vahdi Gayberi'ye gönderelim' diye karar aldılar."

Üstad'ın Çoğul'a uğramasıyla ilgili, Hacı Yüksel'in torunu Mehmet'in hatırası da şöyle:

"Dedem bir gün ormandan ağır ağır iniyormuş. Emirdağ'a gidecekmiş. Bakmış karşıdan Bediüzzaman geliyor... Hemen varmış, elini öpmüş, 'Hocam hoş geldin!' demiş. Dedemle bir müddet konuşmuşlar. Dedeme bir şeyler söylemiş, ama ben çocuktum, bilemedim. Sonra cezaevine giriyor. Ondan sonra da Bayram Yüksel'le tanışıyorlar..."

Bayram Yüksel'in babası Mehmet Ali Efendi 1950 yılında Hakk'ın rahmetine kavuşur. O sırada Bayram Yüksel, Üstad'ın yanında bulunmaktadır. Sadık Yüksel, babasının ölümüyle ilgili hatırasında şunları söyler:

"Babam ağır hastaydı, öleceğini hissetmişti. 'Ben öleceğim!' dedi. Ayakları şişti. O zaman Bayram,

Üstad'ın yanında bulunuyordu. Annem, babama, Bayram'a babalık hakkını helal etmesini söyledi. O da helal etti. Annem, Bayram'ın ceketini babamın üstüne örttü, öylece ruhunu teslim etti. Annemin vefatı ise çok sonradır. Annem çok rahat bir şekilde vefat etti. Hepsi hepsi üç gün hastalık çekti. Dördüncü gün komşuları çağırdı, hepsiyle helalleşti ve öldü!”

Askerlik

Eskişehir’de risale çoğaltırken 1951’de Ceylan Çalışkan’la Bayram Yüksel’in askerlikleri gelir. Üstad: “Elinizdeki işleri tamamlayın, ondan sonra gidin!” diye haber gönderir. Bunun üzerine rapor almak için doktora giderler. Doktor muayene ederken Ceylan Ağabey’in her zamanki gibi muzipliği tutar. Doktor neresine dokunsa hemen “Ah, of!” der. Bu arada kendini tutamayıp gülmeye başlar, doktor işi anlar. “Hadi ordan numaracı, sende bir şey yok!” der, tabii rapor işi de suya düşer! Üstad bunu duyunca: “Tamam, tamam, sizi göndereceğim!” der. Bunun üzerine gece gündüz çalışıp ellerindeki işleri hızlı bir şekilde bitirirler. Teslim olmak üzere Bayram Yüksel İskenderun’a, Ceylan Çalışkan ise Siirt’e gider.

Bayram Yüksel, İskenderun’daki birliğine teslim olur olmaz, Risale-i Nur’dan aldığı feyizle hemen hizmete koyulur. Pratik bir yolla askerleri üç günde Kur’an’a çıkartır. Bu durum subay astsubay arasında yayılır. Kendisinden Kur’an öğrenmek isteyenler sıraya girerler...

Kore Savaşı^[2]

O sırada Kore Savaşı patlak verir. Türkiye de NATO çerçevesinde bu savaşa asker gönderme kararı alır. Bayram Yüksel’in kurası Kore’ye giden birliğe çıkar. Kemer kaya’dan Kore’ye ilk devre Fevzi Avcu, Mevlüt ve Koreli Muharrem gider. Bayram Yüksel ise ikinci devre gidenler arasında yer alır.

O zaman başta Halk Partisi olmak üzere kamuoyunda Kore’ye asker gönderilmesine karşı bir kampanya başlatılır. Hatta bazı dindarlar ve bir kısım din adamları da bu kampanyaya katılır. “Gâvurların emrinde başka bir gâvurla savaş yapılmaz. Bu harpte ölen şehit olmaz” diyerek karşı çıkarlar. Fakat Üstad Bediüzzaman tam tersine: “İnkâr-ı uluhiyete karşı yapılan bu harbe katılmak lazımdır” diyerek destek verir.

Bayram Yüksel, Kore’ye gidişini anlatırken şöyle der:

“Askerliğim geldiğinde ben İskenderun’a gittim. Ramazan ayıydı. Güzel hizmetler oldu. Kısa zamanda çok kimseye Kur’an öğretmeye muvaffak olduk. Alay içinde 150 kişiyle namaz kılıyorduk.

O sırada bizi seven dindar Halk Partililer: ‘Demokratlar, askerleri Kore’ye gönderip kırdırıyorlar! Sizi Suriye’ye kaçıralım!’ dediler. Hatta hafız bir arkadaşım: ‘Kaçalım!’ dedi. Ben: ‘Kaçmam, Üstad’a sormadan bir hareket yapmam’ dedim.

Kore’ye gidecek askerleri İskenderun istasyonundan kalabalık bir cemaatle uğurladılar. Bu arada biz trenle İzmir Seferihisar’a gidiyorduk. Ben Afyon Çay istasyonunda indim. Doğruca Emirdağ’a gittim. Üstad’a danışıp izin alacaktım. Üstad’ın yanına vardım. Abdullah Yeğin Ağabey de oradaydı. Üstad:

‘Tam, tam kardeşim, inkâr-ı uluhiyete karşı gitmek lazımdır. Ben bir Nur talebesini Kore’ye göndermek istiyordum. O da, ya seni, ya Ceylan’ı düşünmüştüm’ dedi. Daha sonra: ‘Orada kafana göre bir arkadaş edin. Nefis ve şeytan seni sıkıştırdığında ve korktuğun zaman beni hatırla! Senin lisan-ı hâlin, lisan-ı kalinden daha ziyade tesir edecektir’ diye nasihatle bulundu. Ayrıca Üstad’ımız bana kendi Cevşen’ini vererek: ‘Bunu yanında taşı, yedi kat muşamba yaptır!’ dedi. Anneme yedi kat muşamba yaptırıp onu daima yanımda taşıdım. Üstad’ımız: ‘Hiç korkma! Bizler daima inayet-i

Rabbaniye altındayız, merak etme. Cenab-ı Allah senin yardımcın olsun!’ diye dua etti.”

Bayram Yüksel, Üstad’ın yanına uğradığından dolayı Seferihisar’a biraz geç gider. Bu yüzden çavuşluk hakkını kaybeder. Kore’den gelinceye kadar çavuş vazifesini onbaşı rütbesiyle görür.

“Cevşen’i Bırakma!”

Kore’ye giderken Üstad, Japon başkumandanına verilmek üzere kendisine Eski Said’e ait kitaplardan birkaç tane teslim eder ve: “Japon Başkumandanı benim dostumdur. Benden selam söyle ve bu risaleleri kendisine ver!” der.

Abdülkadir Kavun, Sungur Ağabey’den naklen anlatıyor:

“Üstad’ımız: ‘Japonya’ya Bayram’ı göndereceğim’ dediğinde:

’Üstad’ım, oralara tahsilli ağabeyleri gönderseniz daha iyi olmaz mı?’ dedim. Üstad’ımız:

’Sungur, tahsil değil, ihlas hizmet eder!’ buyurmuştu.”

Kore’ye Varış

Bayram Yüksel, Kore’ye gidişlerini anlatırken şöyle der:

“Vapurla Kızıldeniz’den geçerken papaz, Kâbe’nin yakınından geçtiğimizi bize hatırlattı. Bütün askerlerle dua ettik. Vapurda mescidimiz vardı. Namazlarımızı cemaatle kılıyorduk.

Kore’ye 23 günde gittik. Pusan Limanı’na indiğimizde Güney Kore’yi çok perişan gördük. Çadır gibi, çeltik otundan küçük evlerde yaşıyorlardı. Çok sıkıntılı durumdaydılar. Hâllerine acımamak elde değildi. Ekmek yediklerini görmedim. Devamlı ekmezsiz, yağsız, tuzsuz pirinç lapası yerlerdi. Hatta kırlarda ihtiyarların ot yediklerine şahit oldum! Bunların durumunu gördüğümüz zaman: ‘Ya Rabbi! Bu vaziyeti bizim memleketimize gösterme!’ diye dua ettik.

Bize, yani Birleşmiş Milletler askerlerine çok iyi bakıyorlardı. Her şeyimiz boldu. Yemekler artardı. Artan yemekleri kırlara döktükleri zaman, Koreliler koşup gelirler ve atılanları yerler, bir kısmını tenekelerine doldurup götürürlerdi!”

54 Yıllık Hatıra!

Araştırmalarım sırasında, 2006’nın 11 Mayıs günü Kemer kaya’da, Bayram Yüksel’in 80’lik ağabeyi Sadık Bey’i ve eşini ziyaret ettim. Bayram Ağabey’i kendilerinden dinledim.

Bu kutlu çalışmalarım sırasında rastladığım tevafuklardan birini de burada gördüm. Şöyle ki: Bayram Yüksel’in ağabeyi Sadık Bey tam 54 yıldır yanında bulundurduğu bir belgeyi getirip elime tutuşturdu. Bu belge, Bayram Yüksel’in Kore’ye gittikten sonra kartpostal şeklinde oradan yazdığı ilk mektubuydu.

Kartpostal dört sayfadan oluşuyordu. Üç yüzünde Bayram Yüksel’in kendi el yazısıyla yazdığı mektup, bir yüzünde de kendilerini Kore’ye götüren Amerika Birleşik Devletleri’ne ait savaş gemisinin resmi yer alıyordu. Gönderiliş tarihine baktım, 1952. “Demek” dedim, “bu belge tam 54 yıl bizim için bekletilmiş...”

Şimdi bu tarihî belgede yer alan, 20’lik delikanlı Bayram Yüksel’e ait yazı metnini aynen aktarıyorum:

“Sayın kıymetli ağabeyim! Pek çok selam eder, hasretle ve hürmetle ellerinizden öperim!

Kıymetli ağabeyim! Sağ ve salim Kore’ye geldik. Rahatımız çok iyi, güzel bakıyorlar. Yirmi gün istirahat edeceğiz. Tüfek dersleri filan göreceğiz. Gözü yaşlı, bağır taşlı valideme pek çok selam eder, hasretle ve hürmetle mübarek ellerinden öperim! Gelin ve çocuklara selam ederim. Geline ve

konu komşuların cümlesine selam ederim. Hasan Dayıma, Dudu Abama, Ahmet Efendi'ye, Fatma Teyzeme, Derviş Dayıma, mahdumlarına, cümlesine selam ederim. Eniştem Aptik'e, eniştem Mevlid'e, hemşirem Fatma'ya, Arife'ye, Yaşar'a, Döne Abama, Eyüp'e ve hanelerinde bulunanların cümlesine selam ederim.

İnşaallah ağabeyim, fırsat buldun mu, şimdiden sonra mektup yaz. Buranın konumu havası aynı öyle, orası gibi. Her taraflar dağ, yüksek yüksek!

Konu komşuların, hısım akrabaların cümlesine ayrı ayrı selam ederim. Ağabeyim, 20 lira para göndermiş idim, aldınız mı almadınız mı, harmandan kalktınız mı, hastalığınız iyi oldu mu, beni çok merak içinde koyuyor! Bu mektup vardığında inşaallah tafsilatlı mektup yazarsınız.

Kıymetli ağabeyim! Acele mektubunuzu beklerim. Beni bilen ve tanıyanların hepsine ayrı ayrı selam söyle. Halil, Yusuf, Kadir, İsa, Hüseyin emmilere; İsmail, Kâmil, Kekliğin Osman, Aligilin Kadir'e, bütün kahvede bulunan ve tanıyanların cümlesine ayrı ayrı selam ederim. Acele cevap beklerim. Asım, Mevlid selam ederler.

Benim adreseyi aynı zarfın üstüne yazmış olduğum gibi yazın. Aynı şöyle:

Onb. Bayram Yüksel, No: 18041

İ. ST. Turkish Armed forces Command

T. A. P. O. 5401

2. Tb. 5. Bl. 2. Tk.

Tokio/JAPAN”

“Kıymetini Bilmeyen Eline Almasın!”

Gelelim en enteresan olan, kartpostalın arkasına düşülen nota... Bu notta Bayram Yüksel, kartpostalın üzerine yapıştırdığı geminin resmiyle beraber, bunun bir Kore yadigârı olarak saklanmasını ve kıymetini bilmeyenlerin eline verilmemesini istemektedir. Ağabeyi Sadık Efendi'nin bu belgeyi 54 yıl beklettikten sonra kimseye değil de özellikle elime teslim etmesi, o büyük ruhun bir tasarrufu olduğu kadar, yıllar sonra meydana çıkan bir kerametidir. Kore gazisi, kartpostalın arkasına bir de dörtlük ilave etmiş:

“Kore yadigârı. Kimse mâni olmasın, kıymetini bilmeyenler ellerine almasınlar!

Beni seven eder buna itibar,

Kendim asker resmim sizlere yadigâr.

Felek mahvederse cismimi,

Kore hatırası diye saklayın resmimi.

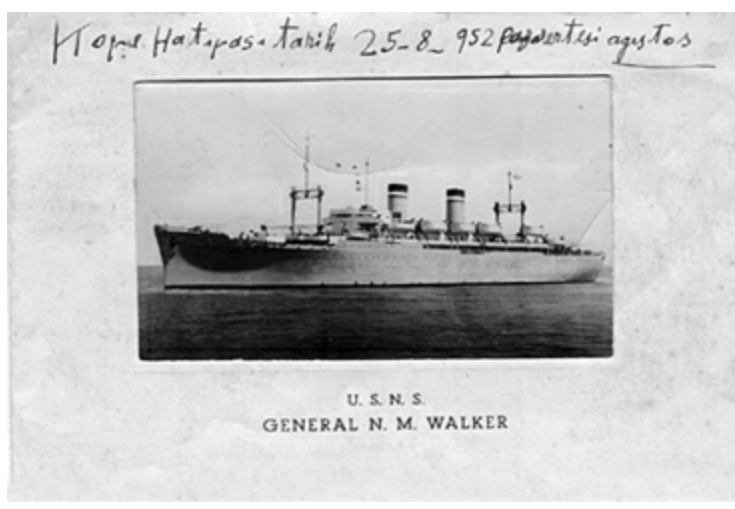
Kıymetli ağabeyim! Kore'ye giderken binmiş olduğumuz vapur budur. 255 metre uzunluğu, 77 metre eni, yedi kat yüksekliği [ile] içerisi İstanbul şehri gibi!

Beni bilen ve tanıyanların cümlesine pek çok sevgi ve selamlarımı yollarım.

23 gün sırf gündüz olarak bu vapurla yol yürüdük. 23'üncü günü Pusan Limanı'na indik. Oradan trene bindik. 24 saat trenle, üç saat cemseyle geldik. 20 gün istirahat edeceğiz. Yani talim göreceğiz... Tüfek dersleri filan... Hayırlısı, ondan sonra cepheye teslim olacağız.”

Kartpostalın üstündeki not ise gönderiliş tarihini ay ve günüyle belirtiyor:

“Kore hatırası. Tarih: 25.8.952 Pazartesi, Ağustos.”

Bayram Yüksel'in ağabeyi Sadık Yüksel'e gönderdiği kartpostal

“Harbe İştirak Ettik”

Bayram Yüksel, Kore’de sıcak savaşa katılır, çok tehlikeli ve kritik anlar yaşar. Hatta bir ara düşman birliği içinde mahsur kalır. Ve birliğine “şehit olduğu” haberi gelir. Kendisini çok seven komutanı, ardından Yasin bile okutur... Bayram Yüksel, hatıralarını anlatmaya şöyle devam eder:

“Biraz talim yaptıktan sonra muhtelif cephelerde harbe iştirak ettik. Harp ekseriyetle gece olurdu. Gündüzleri hedef göstermemek için sakın kalırdık. Bizim birliğin iki taburunun komutanları dindardı: Niyazi Bengisu ve Kemal Bey... İstirahate çekildiğimizde muhakkak çadırdan büyük bir cami kurardık. Tabur Komutanı Niyazi Bengisu imamlık yapardı. Ben de müezzinlik yapardım. Hem cuma namazını hem de beş vakit namazı cemaatle kılardık. Ezan okuduğum zaman masum Koreliler de beni taklit ederek okurlardı. Eserleri çantamda taşıdım. Çok zaman tehlikeli harplere girdim. Allah’ın izniyle, Üstad’ımızın duası, Cevşen ve Risale-i Nur’un himmetiyle hiçbir şey olmadı.

Tehlikeli çarpışmalardan biri Vakas Cephesi’nde oldu. Düşman hücum etmişti... ‘Ağır makineli tüfek tutukluk yaptı’ dediler. Ben ağır makineli tüfeğin başına geçtim. Besmele çekip ağır makinelinin tetiğine dokununca ateş başladı! O çarpışmada 10 bin mermi yaktım. Makineli tüfeğin namlusu kıpkırmızı olmuştu. Yanımdaki arkadaşlar, mermimiz bittiği için mermi getirmeye gitmişlerdi. O sırada düşman etrafımı sardı! ‘Çap, çap!’ demeye başladılar. Ekmeğe, yemeğe ‘çap’ derlerdi. Düşman bana hiç ilişmedi. Daima ayağımın dibindeki boş kutularla meşguldüler. Boyları kısa kısa, hepsinin ayağında lastik ayakkabı vardı. Ben onlara bakıyordum, onlarsa bana hiç bakmıyorlardı. Hepsi aç, hepsi de tek tip elbise giiyorlardı. Hiçbirinde silah yoktu. Bazılarında sadece boğma aleti vardı. Ben de makineli tüfeğimi omuzuma aldım. İçlerinden çıktım, 50 metre kadar geri geldim. Bizim arkadaşlar durumu telsizle geriye bildirmişler. Tabur komutanı benim şehit veya esir olduğumu duyunca çok üzülmüş, benim ruhuma Yasin-i Şerif okumuş! Tabii ki sağ görünce çok sevindi... Ertesi gün o cepheyi terk etmek mecburiyetinde kaldık.

“Namazımı Terk Etmedim”

Bizim üsteğmen, topçu taburundan bir üsteğmenle, düşmanı gözetlemek için benim mevziye gelmişlerdi. Mevziimiz çok muhkemdi. Üzerinde büyük kalaslar vardı. Üstünde yedi kat kum torbası vardı. Düşman bizi anladı. Yağmur gibi havan ateşine tuttu. Mevziye bir havan mermisi isabet etti. Üsteğmen ağır yaralandı. Benim bin mermim vardı. Mermilere de isabet etmedi. Düşman ikinci sefer o cepheye taarruza geçtiğinde biz istirahat çekilmiştik. Biz Üçüncü Tabur’a cepheyi teslim etmiştik.

Düşman bizim tabura 40 bin kişiyle taarruz etmişti. Biz geride istirahatte idik. Tam iftar zamanı oruç açıyorduk. Allah’a şükür hiçbir zaman namazımı terk etmedim. Hatta cephede namaz kılarken tüfek üzerinde secde ediyordum. Düşmanın havan mermisi mevzimin üzerine isabet etti. Bu esnada ağzıma toprak doldu. Ben gene namazımı terk etmedim. Cenab-ı Hak çok sıkıntılar içinde çok kolaylıklar ihsan etti.

Biz cepheye tekrar takviyeye gitmiştik. Cephe bir ana baba günü idi. Zifiri karanlık... Ateş, barut ve havan topları... Ben o esnada tüfek komutanı idim. İki tane ağır makineliye bakıyordum. Bir üsteğmen gördüm, ‘Üçüncü Tabur yandı! Allah’ını, Peygamberini seven yürüsün!’ diyordu. O anda Üstad’ımızın: ‘Sen korktuğun zaman beni hatırla’ sözü hatırıma geldi. Ben o esnada ezan okudum ve arkadaşlara ‘Ateş!’ dedim, yürüdük. O gece çok sevdiğim manga arkadaşlarımdan şehit olanlar oldu. Cepheyi aldık. İkinci namazı geçiyordu, hemen teyemmüm ettim. İki rekât ikinci namazının farzını kıldım. Kiblem de düşman mevzileriydi. Beş-on metre gitmeden düşmanın ‘Uvvv’ diye bir havan topu sesi geldi. Havan topu mermisi tam başıma miğferime isabet etti! Beni yere oturttu. Havan topu mermisi patlamadı, yuvarlandı gitti. Sadece miğferimde ufacık bir çukur açmıştı. Bana bir şey olmadı. Bu, namazın bir kerametiydi...

Gece oldu mu cephede eri subayı yatmaz, uyumamak için sabaha kadar sakız çiğnerlerdi. Çünkü harp gece olurdu... Düşman tavşan ve tilki gibi mevzilere sızar, uyuyanları alır götürürdü. Bilhassa uyku tulumunun içindeyse öyle toparlar götürürlerdi. Onun için gece mümkün olduğu kadar uyunmazdı. Hatta uyudukları zaman ayaklarını yukarıya asarlar, sabaha kadar asılı tutarlar. Gündüz sırayla yatılır, gece kimse yatmazdı.

Düşman 40 bin mevcutla taarruza geçti. Amerikan 8’inci Kolordu’dan, cepheyi terk etmemiz için bize emir geldi. Gece cepheyi terk ettik. Bizim uçaklar gece geldi. Cepheyi yangın bombalarıyla yaktılar. Düşmana da bir şey kalmadı, bize de... Geri çekildiğimiz zaman bizim tabur komutanı geldi, beni çağırdı, tebrik etti. Gözlerimden öptü.

Geri çekildikten sonra bir ara: ‘Herkes siperlere, bunker’lere girsin!’ dediler. Napalm bombası atılacakmış. Ben sipere girdim. Birisi kaldı. ‘Şuraya gir Hasan’ dedim. ‘Hafız, rahatım iyi’ dedi. Ben bunker’e girdim. Bu arada bir yaralının üzerine basmışım. ‘Aman!’ dedi.

On dakika sonra ikinci nişancı, İzmirli bir arkadaş: ‘Hasan gitti!’ dedi. Baktım başı ikiye ayrılmış, şarapnel isabet etmiş!

Sabah oldu, ‘Ya Rabbi, uçak gönder!’ diye dua ediyoruz. Çünkü uçak gelince düşmanın sesi soluğu kesiliyordu... Nihayet uçaklar gelmeye başladı. Tanklar, ağır toplar, bir-iki metre üzerimizde binlerce mermi yakıyorlardı. Cehennem gibi dövüyorlardı. Biz de: ‘Bismillahi Allahu ekber!’ diyerek taarruza kalktık. Düşmanla karşı karşıya geldik. Ben birisine bir süngü vurdum, yıkıldı. Bu sırada bana bir hafiflik geldi, sanki beni 10 kişi tutamaz, öyle bir çeviklik geldi... Hiç harp yapmamışım gibi... Bir başkasına vurdum, o da düştü. Mübalağa olmasın, nasıl koyun sürüsü yatar, etrafında öyle cenaze! Silah mermi atmıyoruz artık, sadece süngü vuruyoruz. Çokları yuvarlanarak gidiyordu. O gün düşmanın ileri hücumunu durdurduk.”

Sis Altında Bayram Namazı

6 Temmuz 1951, Ramazan Bayramı’nın birinci günüdür. Ramazan’ın çoğu cephede geçirilmiştir. Er ve subayların çoğu savaşın ağır şartları altında oruçlarını tutmuş, namazlarını kılmaya, Kur’an’larını okumaya çalışmıştır. Sıra bayram namazına gelmiş... Bayram namazı, etrafı kavak ağaçlarıyla çevrili tugayın ortasındaki yeşillik alanda kılınacaktır. Ancak komutan, beş bin kişinin tam namaz sırasında düşmanın muhtemel bir hava taarruzundan endişe etmeye başlar...

Akşamdan verilen emirlere göre, namaz kılınacak yerin dört tarafı güvenlik altına alınır. Birlikler henüz ortalık ağarmadan abdestlerini alıp alana dolmaya başlarlar. Hava inadına çok açık ve berraktır. En küçük bir bulut emaresi yoktur. Birlikler çayırılık alana dolarken onlarla birlikte bir sis tabakası da yavaş yavaş yoğunlaşarak alanı kaplamaya başlar. On metre ilerisi dahi görülmez olur...

Bir hikmet-i İlahî olarak bu sis tabakası yalnız kavaklık bölgeye has kalır, bölgenin dışında kalan sahada sisten hiçbir eser görülmez. Namazdan sonra Allah'ın bu apaçık koruması altında askerler sarmaş dolaş birbiriyle bayramlaşarak birliklerine dönerken, sis tabakası da geldiği gibi yavaş yavaş çekilmeye başlar...

Üstad Bediüzzaman'ın Japon Başkomutanına gönderdiği eserler: Mesnevî-i Nuriye, Asâ-yı Musa ve Tiryak risaleleri

“Japonya’ya Gittim”

“Üstad’ımız bana: ‘Bu eserleri Japon başkumandanına vereceksin!’ demişti. Kore’ye vardığımda, ‘Bu eserleri acaba Japonya’ya nasıl götüreceğim?’ diye merak ediyordum!

Mutlaka bu eserleri Japonya’ya götürmem lazımdı. Ama erlerin Japonya’ya gitmesi yasaktı. Subaylar 15 gün, astsubaylar da bir hafta Tokyo’da izin yapar, dönerlerdi.

Bana, Kore’deki bazı hadiselerden dolayı bölük komutanı ve bazı üsteğmenler söz vermişlerdi. ‘Seni ne yapıp edip Tokyo’ya göndereceğiz’ demişlerdi! Kore savaşlarında yaralanan subayları almak için bizim tabur olduğu gibi Tokyo’ya uğradı.

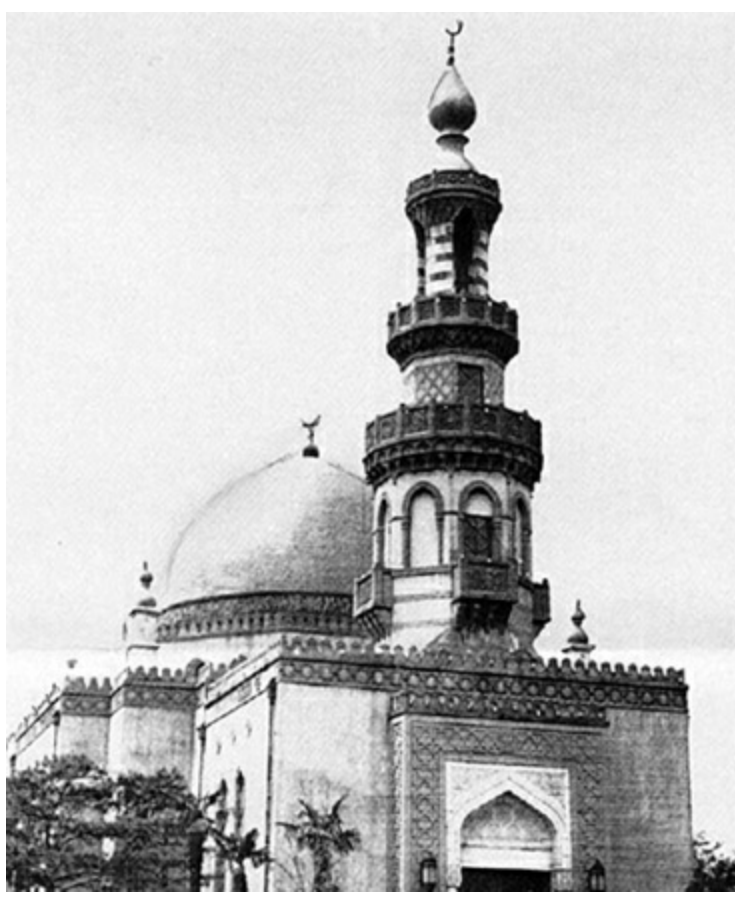
Hatta giderken gemiden yanardağı gördük. Ben komutanlarıma: ‘Üstad’ım olan Bediüzzaman’ın kitaplarını Japon başkomutanına getirdim, kendisine vereceğim’ dedim. Hiç itiraz etmediler. ‘Yalnız olmaz, yanına iki kişi daha al, git!’ dediler.

Çok arzu ediyordum. Allah’a hadsiz şükür olsun ki, Üstad’ımın arzusu tahakkuk etti...

Eserleri yanımıza aldık. Sevinçle hemen bir taksi tuttuk. Zaten adres almıştık... Türklerin bulunduğu camiye vardık. ‘Abdülvahap’ isimindeki reislerinin evine gittik. Bizimle çok alakadar oldular. Ben de Üstad’ımızın selamlarını söyledim.

‘Bu kitapları Üstad’ımız, Japon başkumandanına gönderdi. Kumandan, Üstad’ımın arkadaşı imiş. 1908’de Üstad İstanbul’dayken, Rusları 1905 yılında mağlup eden Japon kumandanı İstanbul’a gelmiş. İki sefer Üstad’la görüşmüş. Ahir zamandaki hadis-i şeriflerin açıklamasını merak ediyormuş. Diğer hocalara sormuş, onlar da Hazret-i Üstad’a havale etmişler. Üstad Hazretleri’yle ahbap olmuş. Hatta Üstad’la zaman zaman muhabere ederlermiş’ dedim. Onlar çok sevindiler:

‘Bizi de buraya getiren, o zattı. Ama maalesef vefat etti!’ dediler ve anlatmaya devam ettiler:

Bediüzzaman'ın dostu Japon Başkumandanı General Nogi'nin yaptırdığı Tokyo Camii

‘Biz Kazan Türkleriyiz. Japon-Rus Harbi’nden sonra buraya geldik. Bahsettiğiniz komutan, bize bu camiyi yaptırdı, verdi. Müslümanları çok severdi. Bizler Üstad’ı çoktan tanıyoruz. Üstad müstesna insandır. Biz onu ta Rusya’dayken takdir ediyorduk. Bak bu camimizi, evimizi, Üstad’ın dostu olan o kumandan bize hediye etti’ dediler. Çok da güzel Türkçe konuşuyorlardı...

‘Kitaplar bizde kalsın. Biz bu kitapları neşrederiz’ dediler. Abdülvahap’ın kerimesi, oradaki Türk çocuklarına Türkçe dersi veriyor, muallimelik yapıyordu. Eserleri kendilerine verdim. Çok memnun oldular. ‘Üstad’a selamlarımızı söyleyin, bize dua etsin’ dediler.”

Risale-i Nur’un çeşitli yerlerinde gerek bu Japon kumandanı^[3] gerekse Japonlar ile ilgili bazı bilgilere rastlarız. Üstad, Beşinci Şua’nın yazılışına Japon başkumandanının sorularının sebep olduğunu ifade ederek şöyle der:

“Bundan 40 sene evvel ve hürriyetten bir sene evvel İstanbul’a geldim. O zaman Japonya’nın başkumandanı, İslam ulemasından dinî bazı sualler sormuştu. Onları İstanbul hocaları benden sordular. Hem çok şeyleri o münasebetle sual ettiler.”

Üstad'ın eski eserlerini gönderdiği Japon Başkumandanı General Nogi Maresuke

Bediüzzaman'a dost olan bu kumandanla ilgili ayrıca Beşinci Şua'da şöyle bir benzetmeye rastlarız:

“Rivayetlerde eşhas-ı ahir zamanın fevkalade iktidarlarından bahsedilmiş. Vel’ilmu indallah bunun tevili şudur ki, o şahısların temsil ettikleri manevi şahsiyetin azametinden kinayedir...

Bir vakit Rusya’yı mağlup eden Japon başkumandanının sureti, bir ayağı Bahr-i Muhit’te, diğer ayağı Port Arthur Kalesi’nde olarak gösterildiği gibi, şahs-ı manevinin dehşetli azameti, o şahsiyetin mümessilinde, hem o mümessilin büyük heykellerinde gösteriliyor.”

Muhakemat’ın mukaddemesinde ise, kitabın üç bölümden teşekkül ettiğini, üçüncü bölümün “unsur-u akide ile ecvibe-i Japoniye beyanında olduğu”nu ifade eder. Yani bir Japon’un sorduğu sorulara ait cevaplardan oluştuğunu belirtir...

Muhtemeldir ki bu bölüm de yine Japon başkumandanının sorularına verilen cevaplardan oluşmaktadır... Zira bu bölümde “tevhit, nübüvvet ve haşır” gibi İslam’ın iman esaslarının akli delillerle ispatı yer almaktadır.

Radyodan Mesaj

O zaman TRT, Kore Cephesi’nden canlı yayın yaparak askerlerin mesajlarını Türkiye’deki yakınlarına radyo kanalıyla duyurur. Bu yayınlar sırasında mikrofonu Bayram Yüksel’e de uzatırlar. Tam o sırada Üstad, İstanbul’da Gençlik Rehberi mahkemesinden çıkmıştır... Taksiye biner binmez şoföre: “Radyoyu aç!” der. O anda radyoda Bayram Ağabey, Kore’den: “Üstad’ıma ve Emirdağ’daki Nur talebelerine selam eder, ellerinden öperim!” diye mesaj geçer. Üstad bunu duyunca çok memnun olur ve: “Maşaallah Bayram, Kore’de harp ediyor!” der.

Kendisinden dinleyelim:

“Harp cephesindeyken subaylarla radyodan yayın için röportaj yapıyorlardı. Benim de konuşmamı istediler. Bir gün cepheye aletlerle radyo yayıncıları geldiler. Herkes beni tanıyordu. Bana ‘Ölmeyen Bediüzzaman’cı’ derlerdi! Bana da geldiler. Ben: ‘Üstad’ıma çok selam eder, ellerinden öperim. Isparta, Emirdağ, Ankara, İstanbul Nur talebelerine selam ederim’ dedim. Döndüğümde bunu bana anlatmıştı...

“Ölmeyen Bediüzzaman’cı!”

Kore’de iki manganın ağır silah komutanı idim. A4, A6 model iki tane ağır makineli tüfek verdiler. Ağır makineli tüfek talimi yaparken Amerikalılar da Türkçe öğreniyorlardı. Bir ara: ‘Paydos!’ dediler. Ben de hemen abdest almaya koştum. Bu arada ‘Silah başına!’ demişler. Onbaşılar silahları çatamamışlar. ‘Nerede çavuşunuz?’ demişler. ‘Abdest almaya gitti’ diye cevap vermişler.

Ben gelince Koreli üsteğmenin birisi bana iki tokat vurdu! Onlar ‘Her şeyi Allah yapıyor’ demezler, ‘güneş yapıyor’ derlerdi. Güneşe tapıyorlardı. Yüzbaşı dinsiz birisiydi. Mukaddesatımıza küfredilince çok ağırıma gitti. Bende tabanca vardı, vuracaktım, kaçtı! Vardım, tüfekleri beş dakikada çattım.

O gece bana lüzum kalmadan Üstad Hazretleri rüyasında onu bir sıkıştırıyor, bir türlü çadırda duramıyor... Bunun üzerine diğer subaylar bana gelip: ‘Sen buna ne yaptın ki çadıra sığmıyor!’ dediler. O adam beni ne zaman görse: ‘Ölmeyen Bediüzzaman’cı!’ derdi.”

Bayram Yüksel, savaş bittikten sonra bir arkadaşıyla birlikte Tokyo’ya Üstad’ın kitaplarını teslim etmeye gider.

Üstad, Kore’ye giderken kendisine: “Nereye gidersen git, mutlaka yanına bir arkadaş al!” şeklindeki nasihatinin kendisi için çok faydalı olduğunu, en büyük faydasını da savaş bittikten sonra gördüğünü ifade eder:

“Nihayet Kore’de savaşı kazandık. Bütün Amerikan askerleri ve birlikler şehirde zafer gösterileri yapıyor, havaya ateş ediyor ve çılgınca eğleniyorlardı. Daha sonra istediği yere gitmek üzere herkese izin verildi. Kore’nin erkekleri savaşta öldüğünden, hanımları ortada kalmıştı. Savaştan sonra Koreli kadınlar, askerlerin kollarına girerek fuhuş yapıyorlardı. Biz o hengâmede arkadaşımın kol kola girerek birbirimize destek olduk, öylece o kadınlardan kurtulduk. Yoksa insan tek başına kalsa nefsi kendini aldatabilir!”

Asker dönüşü

Bayram Yüksel 1953’te Kore’den döner. Tokyo’dan ayrılırken Japonlar kendilerini samimi şekilde uğurlarlar. Bir aylık deniz yolculuğundan sonra İzmir Limanı’na ulaşırlar. Vapurda mescitleri olduğundan namazlarını muntazam cemaatle kılarlar. Resmî işlemler tamamlanana kadar üç gün İzmir’de kalırlar.

Onbaşı Bayram Yüksel (solda) Kore Savaşı'nda bir arkadaşıyla

O arada Üstad daha kendisi gelmeden birkaç kez köyüne gidip kendisini sorar. Türkiye'ye ayak bastığımdan itibaren köye varıp: "Bayram Kore'den gelmiş, gelsin!" der. Köylüler: "Yok hocam, henüz daha gelmedi, bekliyoruz" derler. Üstad: "Gelmiş!" der. Gerçekten o sırada Bayram Yüksel gelmiş, İzmir'de beklemektedir...

Bayram Yüksel köye varır varmaz köylüler: "Hocaefendi iki gündür gelip seni soruyor!" derler. Kendisi köyde bir gece kaldıktan sonra ertesi gün Emirdağ'a Üstad'ı ziyarete gider. Üstad gelişine çok sevinir. "Seni ben vermeyeceğim!" der. Çalışkanlara da, yatak somya hazırlamaları talimatını verir. Askerliğin verdiği hasret veya gençlik hâli olsa gerek, Bayram Yüksel önce: "Üstad'ım, ben gideceğim" der. Üstad: "Yok, ben seni vermeyeceğim!" der. O da: "Gideceğim, ben Kore'den geldim, annem beni bekliyor" diye ısrar eder. Üstad da: "Ben seni vermeyeceğim, ben seni hizmetime alacağım" diye ısrar eder. Üstad'ın bırakmayacağını anlayan Bayram Yüksel: "O hâlde Üstad'ım, izin ver, gidip geleyim!" der. Tekrar köye gider.

Ertesi gün Üstad yine köye yakın bir yere kadar gelerek bu defa Zübeyir Gündüzalp'i gönderir, Zübeyir Gündüzalp: "Üstad geldi, köyün girişinde seni bekliyor!" der. Beraber Üstad'ın yanına varırlar. Üstad'ın elini öper. Kendisi Kore'den dönerken Üstad'a Aden Boğazı'ndan aldığı seccade ile yün boyun atkısı, bir de Hindistan cevizi hediye getirir. Üstad karşılıksız hediye almadığı için kendisine Eşref Edip'in Tarihçe-i Hayat'ı ile küçük risalelerden bazılarını ve bir de yün boyun atkısı verir. "Evladım, seni bekliyorum, gel!" der. Bayram Yüksel: "Peki!" demesine rağmen, yine gençlik hâli galebe çalar, köye yakın bağlarına gider. Fakat Üstad peşini bırakmaz, yine gelir. Köylüler Üstad'ın geldiğini haber verirler. "Hocaefendi geldi, seni bekliyor!" derler. Koşarak gelir bakar ki, Zübeyir Gündüzalp köyde kendisini bekliyor! Zübeyir Gündüzalp kendisine tembihte bulunur. "Üstad sana ehemmiyet veriyor, gel!" der. Beraber Üstad'ın yanına varırlar. Üstad'ın elini öper. Üstad yine: "Evladım, ben seni bekliyorum!" der. Bunun üzerine "Başüstüne Üstad'ım!" diyerek ertesi gün yatağını yorganını toplar, doğruca Emirdağ'a gider. Bu gidiş, o gidiştir; Üstad'ın vefatına kadar bir daha da yanından ayrılmaz. Üstad onun gelişinden çok memnun olur...

Ağabeyi Sadık Bey, Kore dönüşünü şöyle anlatır:

“Kore’den gelince Bayram henüz köye gelmemişti. Üstad gelip yolun çatağında durmuş, ‘Geldi mi?’ diye sormuştu. Geldiğini bilirdi mübarek... Bayram köye vardığında tekrar gelmiş, o da koşup elini öpmüş. Bayram kendisine Kore’den halı seccade getirmiş. Üstad bunu almış, ama karşılığında o da kendisine bir şeyler vermişti...”

Delik Deşik!

Bir gün Bayram Yüksel’in annesi, Kore dönüşü oğlunun iç çamaşırlarını kontrol eder, bakar ki, atletleri delik deşiktir! Hayretle sorar:

“Oğlum, bunlar ne böyle?”

Bayram Yüksel, kurşunların bedenine zarar vermeden sadece atletlerini deldiklerini söyler!

Emirdağ’da

Zübeyir Gündüzalp, Bayram Yüksel’in askerden dönüşünü ve Üstad’ın ona verdiği önemi dile getirirken şöyle der:

“Bayram, Kore’den gelmiş, İzmir’de gemiden indikten sonra biraz gezmiş, sonra hasretle baba ocağına dönmüştü. Bunu haber alan Üstad, üç gün üst üste köyüne gitmişti... Köyünün girişinde durup kendisine haber gönderdi. O da koşup Üstad’ın yanına geldi. Koca Üstad: ‘Hoş geldin kardeşim!’ diyerek onu karşıladı. O da ‘Hoş bulduk Üstad’ım!’ deyip ellerine kapandı. Üstad bana dönerek:

‘Sen buna hizmet edeceksin, tamam mı?’ dedi. Ben de:

‘Başüstüne Üstad’ım!’ dedim.

Üstad, askerden gelen hizmetkârlarını eve pek göndermek istemezdi. Çünkü eve gitmek, rahatlığa alışmaktı...

Bayram Yüksel'e Kore'den gönderilen “Gazilik Nişanı” ve “Gazilik Beratı”

Nitekim köye gidince, yakınları, Üstad'ın yanına gitmemesi için Bayram'a baskı yapıyorlardı. Bunun için Üstad, hemen ertesi gün gidip yine köyün yakınında bekliyor, beni gönderiyordu. Yakınları yine salmak istemeyince, o zaman: ‘Yarın gelsin!’ deyip dönüyordu.

Ertesi gün Üstad yine gidiyor, kendisi yine köy girişinde bekliyor, o da son defa eşyalarını alıp geliyor.

Üstad, Bayram'ın ileride yapacağı hizmetleri bildiğinden ona önem veriyor, sahip çıkıyor, kendi hâline bırakmıyordu.”

Çocukluk arkadaşı Mevlüt Sönmez de, Üstad'ın köylerine gelişini ve Bayram Yüksel'i alıp götürüşünü hatırladığını söylüyor:

“Hoca bir gün bir cipin içinde köyün girişine gelmiş. ‘Bediüzzaman geldi!’ dediler. Koştuk. Önce kaymakam geldi sandık. Çünkü o zaman kimsede araba yoktu... Hemen ben gittim. Battaniyeyle örtünmüştü. Eli çok kibar, zayıf nahişti. Vardım elini öptüm. Bir tane de kız çocuğu vardı; Aziz’in.. O da ardımdan koştu geldi. Ama ona elini vermedi; sadece başını sıvazladı. Sonra Bayram geldi. Bayram önüne yatıverdi. Sırtına iki yumruk vurdu. Bayram'ı arabaya attığı gibi götürdü.”

Zübeyir Gündüzalp anlatıyor:

“Bir gün Ankara'dan Bayram'ın yakınları kendisini görmeye gelmişlerdi. Niyetleri, Bayram'ı evlendirip yine Üstad'ın yanından ayırmaktı! Üstad o gün Bayram'ı kıra götürdü ve akşama kadar bırakmadı. Onlar Bayram'ı göremeden gittiler. Üstad böylece onu muhafaza etmişti...”

Kore Dönüşü

Kore'den döndükten sonra Bayram Yüksel, Zübeyir Gündüzalp'le beraber bir müddet Emirdağ'da Üstad'ın evinin karşısındaki bir evde kalırlar. Zübeyir Gündüzalp kendisinden bir ay önce Emirdağ'a gelir. O zaman Ankara'da PTT memuru olarak çalışmaktaydı. İstanbul Üniversitesi'nde okuyan Abdülmuhsin Alev, Üstad'ı Emirdağ'da ziyarete geldiğinde Üstad kendisine: “Zübeyir memurluktan istifa etmiş, buraya gelecekmiş!” der. Dönüşte Ankara'ya uğrayıp Üstad'ın bu sözünü Zübeyir Gündüzalp'e söyler. Zübeyir Gündüzalp çoktan beri beklediği bu sözü “emir” telakki ederek, görevinden istifa eder ve Emirdağ'a gider, Üstad'ın hizmetine can baş koyar. Bayram Yüksel'den bir ay sonra da Ceylan Çalışkan askerden gelir. Üstad, Ceylan Çalışkan'ı da evine göndermeyip yanına alır. Böylece Üçüncü Said dönemi hizmet halkası teşekkül etmeye başlar...

O zamana kadar gece kimseyi yanına almayan Üstad, bu âdetini değiştirir. Daha önce Emirdağ'daki talebeler sırayla ekmeğini suyunu getirir, akşam namazından evvel dışardan kapıyı kilitleyip giderler. Üstad da içerden kapıyı sürgüler, sabah dokuzdan evvel de açmaz. O sıra devamlı memurların takip

ve gözetimleri altındadır. 1953'e kadar böyle devam eder.

Bir gün talebelerine, ilk defa akşam namazını yanında kılmalarını söyler. Aradan birkaç gün geçtikten sonra, yatsıyı da beraber kılarlar. Daha sonra: 'Yatak yorganınızı da buraya getirin!' der. Böylece hizmetkârları, Üstad'ın yanında kalmaya başlarlar. Bu, Bediüzzaman'ın hayatında yeni bir dönemin başlangıç işaretidir. Zira o zamana kadar akşamdan sonra kimseyi kabul etmeyen Üstad, Bayram Yüksel, Ceylan Çalışkan ve Zübeyir Gündüzalp'i manevi atmosferine alır.

Talebeler, Üstad'ın odasına hemen bir zil bağlarlar. Üstad bir ihtiyaç için zile bastıkça huzuruna girer, isteğini yerine getirirler. Diğer zamanlar yandaki odada kalırlar. Sabah erkenden abdest suyunu döker, sobasını yakar, çayını yemeğini pişirirler.

Bu dönemde, Risale-i Nurlar ilk defa cemaat hâlinde okunmaya başlar. Sabah namazından sonra tesbihat yapılır ve daha sonra derse katılan herkes sırayla okumak suretiyle risale takip edilir. Bu dönemde, önceki hayatına nispetle Üstad'da büyük bir farklılık ve hareketlilik gözlenir.

Üstad, İnebolu'dan Nazif Çelebi'nin ilk defa Latin harfleriyle teksir edip getirdiği Asa-yı Musa'yı görünce çok sevinir. "Risale-i Nurların bir gayesi de, hatt-ı Kur'an'ı muhafaza etmektir" dediği hâlde, yeni nesillerin Kur'an hattından takip edememesi sebebiyle, eserlerin Latin harfleriyle çoğaltılmasına müsaade eder. Çünkü Risale-i Nur'un en büyük gayesi, imanı kurtarmaktır...

“Anne ve Babanı Merak Etme”

Bir gün Emirdağ'da Üstad, Bayram Yüksel'le beraber yüksek bir kayanın tepesine çıkarlar. Bayram Yüksel, güneş geçmesin diye başına şemsiye tutar. Üstad dualarını okurken diğer talebeler de aşağıda tashihle meşgul olurlar. Bayram Yüksel o sırada içinden şöyle geçirir:

“Ne olacak benim hâlim? Ne bir sanatım var, ne bir işim... Ne param var, ne de malım... Hiçbir şeyim yok! Benim sonum ne olacak?”

Bunun üzerine Üstad, Bayram Yüksel'e şefkatle bir tokat atar ve şöyle der:

“Keçeli, keçeli! Merak etme, senin sonun iyi olacak!”

Yine bir gün aklına anne babası gelir. İçinden: “Burada ömür tüketiyorum, anneme babama da bir faydam olmuyor, anne baba hakkını ne yapacağım?” diye geçirir. Üstad hemen Bayram Yüksel'i alır taksiye atar ve köyüne götürür. “Annen tarlada çalışıyor, git ziyaret et gel!” dedikten sonra ona şu dersi verir:

“Evladım Bayram, en başta, bizi yoktan yaratan, besleyip büyüten Allah'ın hakkı, hukukullah gelir. İkinci sırada, bize dünya ve ahiret saadetine yollarını gösteren Resulullah'ın hukuku gelir. Üçüncü sırada, hukuk-u üstad gelir. Dördüncü sırada, hukuk-u valide; beşinci sırada ise babanın hakkı gelir” der.

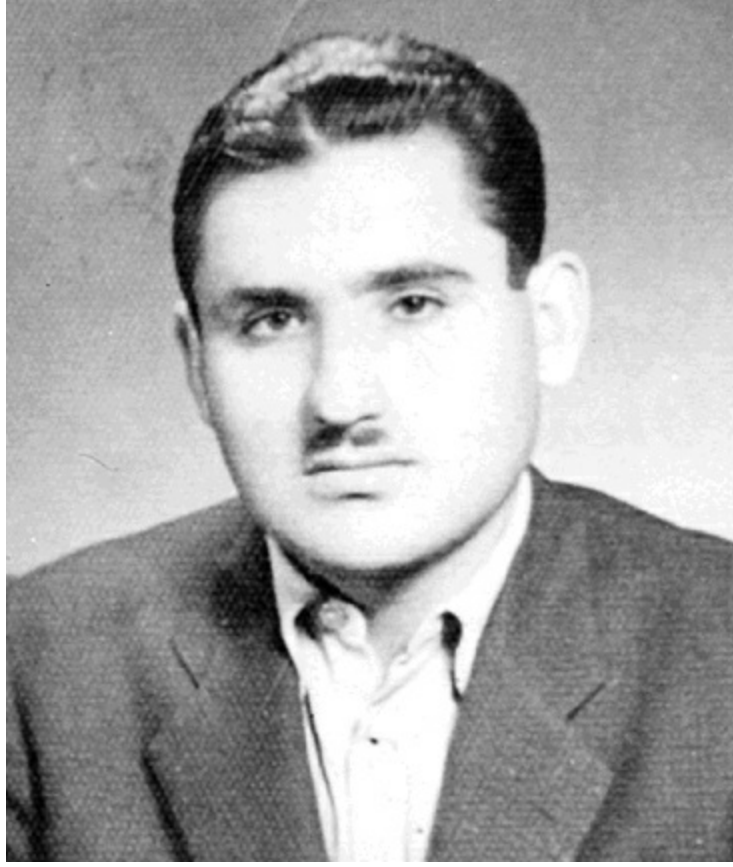
Askerden döndükten sonra, Üstad bir yıl süreyle Bayram Yüksel'in asker elbisesini sırtından çıkarttırmaz, daima bu şekilde resmî kıyafetle gezer. Hatta bir ara emniyet müdürü müdahale etmek ister. Fakat Bayram Yüksel: “Üstad çıkar demeden çıkaramam!” der.

Isparta'ya Gidiş

Emirdağ'da başlayan bu yeni dönem faaliyetinden kısa bir süre sonra Üstad, Isparta'ya gitme arzusunu dile getirir. “Nuri Benli derslane yapmış, beni Isparta'ya davet ediyor” der. O sıra Emirdağ kaymakamının Zübeyir Gündüzalp'in başındaki takkeye müdahale etmesini de bahane ederek: “Ben burayı terk edeceğim; kaymakam, talebemin takkesine nasıl müdahale eder!” diye hiddet eder.

Üstad bir gün Ceylan Çalışkan'la Zübeyir Gündüzalp'e: “Bana Eskişehir Yıldız Oteli'nden bir yer

ayırtın!” der. Hemen Eskişehir’e gidip birisi Üstad için, diğeri kendileri için otelden iki oda ayırtırlar. Üstad, Bayram Yüksel’le birlikte bir taksi tutup Eskişehir’e gider. Bu defa Eskişehir’de 20 gün kadar kalırlar.

Bayram Yüksel askerden sonra Üstad’ın hizmetinde olduğu yıllarda

Bu sırada Isparta’dan Tahiri Mutlu ile Rüştü Çakın, Üstad’ı ziyarete gelir ve: “Üstad’ım, sizi götürmeye geldik. Nuri Benli, yaptığı otelin bir odasını sizin için ayırdı” derler. Zaten Üstad’ın Emirdağ’dan ayrılış niyeti, Isparta’ya gitmektir... Bu teklife, “Tamam kardeşim!” diye cevap verir ve hemen eşyasını hazırlar. Tutulan bir taksiyle, Tahiri Mutlu, Rüştü Çakın ve Zübeyir Gündüzalp’le birlikte Isparta’ya hareket ederler.

Üstad önce Nuri Benli’nin oteline yerleşir. Fakat bina hem yeni hem de beton olduğundan rutubetlidir. Üstad’ın sıhhatine uygun gelmez. Otelin yanında bulunan bakırcıların gürültüsü de Üstad’ı rahatsız ettiğinden Üstad’ın kalması için daha müsait bir yer aramak zorunda kalırlar.

Bunun üzerine Isparta’nın yerlisi Terzi Mehmet harekete geçer. Fakat kime gitse, Üstad’a evini vermekten çekinir. Bunun üzerine Tenekeci Hattat Mehmet Bey’e giderek durumu arz eder. Tenekeci, “Beylerim, Fıtnat Hanım’ın evinin üst katı boş. Orayı yazın Antalyalılara veriyor, ona bir sor” der. Hemen Fıtnat Hanım’a gider. Fıtnat Hanım’ın merhum beyi, Tenekeci’nin asker arkadaşıdır. Bu yüzden Fıtnat Hanım, evin kime tutulduğunu bile sormaz. Aylığı 50 liraya anlaşılır. Ev, Ispartalı zengin tabakanın, eşraf ve beylerin oturduğu iki katlı ahşap konaklardan biridir. Alt katında evin sahibi Fıtnat Hanım oturmaktadır.

Terzi Mehmet sevinçle döner ve hemen eski talebeleri bir araya toplar. Evin yatak, yorgan, kilim gibi ihtiyaçlarını aralarında taksim ederler. Üstad’ın kalacağı odayı döşedikten sonra kendisini otelden alıp getirirler. Evin girişinde geniş bir sofa olduğu gibi odaları da çok ferah bir binadır. Üstad evi görünce çok sevinir. “Tam, tam, benim arzu ettiğim gibi!” diyerek memnuniyetini dile getirir.

Yedi sene müddetle kalıp, pek çok hadiseye sahne olacak ve son yolculuğuna da buradan çıkacağı Üçüncü Said Dönemi Medrese-i Nuriyesi böylece tesis edilmiş olur. Antalya yolu oradan henüz geçmediğinden, evin önü kavak ağaçlarıyla çevrili güzel bir bahçeye bakar.

O sırada Eskişehir’de bulunan Ceylan Çalışkan, Bayram Yüksel ve Abdülmuhsin Alev’i de Isparta’ya çağırırlar. Abdülmuhsin Alev’in yanında bulunan teksir makinesiyle “Otuzuncu Söz” ve “Tiryak” gibi eserleri çoğaltmaya başlarlar.

Peygamber’in Kabri

Ev sahibesi Fıtnat Hanım, ilk günler evinde kimin kaldığından habersizdir. Üstad’la tanışması ise ilginçtir. O sıralar Fıtnat Hanım’ın oğlu ile eşi arasında bir problem vardır. Gelinin babası, Terzi Mehmet’e gelerek:

“Bizim kızın beyiyle arası bozuk, hocaefendi bunların arasını buluverse!” diye ricada bulunur. Terzi Mehmet gelip durumu Üstad’a anlatır. Üstad, başta Tahiri Mutlu olmak üzere talebelerini yanına alarak merdivenlerden aşağı iner. Alt kattaki Fıtnat Hanım’ın kapısını çalar. Fıtnat Hanım kapıya çıkınca Üstad:

“Hemşire hanım, misafirin hatırı kırılmaz, oğlunla gelinin arasını bul!” der. Fıtnat Hanım, Üstad’ı ilk defa görmüştür. Üstad’ın heybeti karşısında şaşkındır, hemen:

Bediüzzaman’ın 1953-1960 yılları arasında Isparta’da kaldığı ev

“Pekiye efendim!” der. Üstad odasına çıkınca Fıtnat Hanım, Üstad’ın kim olduğunu sorar. Tahiri Mutlu:

“Sen bilmiyor musun? Bu, Bediüzzaman Hazretleri’dir!” deyince Fıtnat Hanım heyecan ve sevinç içinde gördüğü rüyayı anlatır:

“Hocaefendi buraya gelmeden bir hafta önce rüyamda Peygamber Efendimizin (a.s.m.) merkadini, hocaefendinin odasındaki şimdiki yerde görmüştüm!” der.

Fıtnat Hanım, şuurlu, kültürlü ve dindar bir Osmanlı hanımefendisidir. Evinde Peygamber vârisi bir âlimin bulunmasından büyük bir sevinç ve mutluluk duyar, Allah’a şükreder.

Camiye Cemaate

Bayram Yüksel, Üstad’ın Isparta’ya gelmesinden sonra her cuma Ulu Cami’ye birlikte gittiklerini ifade eder:

“Üstad’ımız Emirdağ’a geldiğinde önceleri hem cuma hem de vakit namazlarına camiye giderdi.

Fakat sonra gelen kaymakam, kendisini menetti.

Isparta’da ise, Üstad’ımızın camiye gelmesi üzerine Ulu Cami’de cumaları izdiham olmaya başladı. Bunun üzerine emniyet müdürü, Ceylan Ağabey’le beni çağırdı: ‘Hocaefendiden rica ediyorum: Çok kalabalık oluyor, bir olay olmasından endişe ediyoruz!’ dedi. Biz de bunu Üstad’ımıza arz ettik. Üstad’ımız: ‘Ben zaten Hanefi mezhebini takliden cuma namazını kılıyordum. Çünkü Şafii mezhebinde imam arkasında 40 kişinin Fatiha okuması gerekir’ dedi ve ondan sonra camiye gitmemeye başladı.

Barla’da da ekseriya hem cuma hem de vakit namazlarını camide kılardı.”

Yeni Bir Devre

Üçüncü Said dönemi işte bu bey konağında başlayan hizmetlerle şekillenir. Üstad bu dönemde, yıllardan beri elinden alınan seyahat hürriyetine kavuşmuştur. Demokrat iktidarın tanıdığı kısmi hürriyet havası içinde, hapis, sürgün ve takipler sebebiyle çıkamadığı seyahatlere çıkar. Kâinattaki asar-ı İlahiyeyi yakından temaşa ve esma-i İlahiyeyi okuyup tefekkür eder. Fakat o gün maddi imkânsızlıklar yüzünden bu gezilere vasıta bulmakta zorluk çekilir.

Bunun için Zübeyir Gündüzalp, Tahiri Mutlu ve Ceylan Çalışkan bir araya gelerek istişare ederler. Emirdağ, İnebolu ve Isparta Nur talebelerinin de katılımıyla bir cip alırlar. Mahmut Çalışkan ehliyet alarak, bu arabayı ihtiyaç anında Üstad’ın hizmetine hazır bulundurur.

Böylece Mahmut Çalışkan da yanlarında kalmaya başlar. Bir yıl bu ciple idare ederler. Fakat o günler yollar çok bozuk olduğundan, aracın içine toz ve soğuk girmesi sebebiyle cip satılarak, daha elverişli bir araba alınmasına karar verilir. Nihayet bir miktar ilaveyle Ankara’dan 1953 model bir Chevrolet taksi satın alınır. Araba yine Mahmut Çalışkan’ın üstünedir. Daha sonra Ceylan Çalışkan ve Hüsnü Bayram da şoförlüğü öğrenirler.

1958’de Ankara hapsinden sonra Üstad, Bayram Yüksel’e: “Keçeli, benim şoförüm sen olmalısın!” deyince, Bayram Yüksel: “Üstad’ım, 15 gün bana izin ver, öğreneyim!” der. Üstad: “Sana bir ay izin, git öğren gel!” der. Bunun üzerine Bayram Yüksel, Samsun’nun Bafra ilçesine gidip şoförlüğü öğrenir ve Sinop’ta birkaç kez imtihana girerek ehliyet almaya muvaffak olur. Son yolculuğu için Üstad’ı Urfa’ya götürürken Hüsnü Bayram’a yardımcı olarak katılır.

“Seni Azlettim!”

Bir gün Bayram Yüksel, Üstad’ı Eskişehir’e götüren aracın şoförlüğünü yapmaktadır. Çifteler ilçesine vardıklarında buz almak için arabayı herkesin göreceği uygunsuz bir yere park eder. Bunun üzerine halk, Üstad’ın arabasının etrafını sarar; müthiş bir kalabalık olur. Arabada Zübeyir Gündüzalp, Ceylan Çalışkan ve Hüsnü Bayram da bulunmaktadır. Bu durumdan oldukça rahatsız olan Üstad, Bayram Yüksel geldiğinde kendisine çıkışır: “Bu halkı niye böyle başıma topladın! Bu kalabalıktan benim çok sıkıldığımı bilmiyor musun? Seni şoförlükten azlettim, sana şoförlüğe izin yok!” der.

Mahmudiye’yi geçtikten sonra Sakarya Nehri kenarında yeşillik bir alana varırlar. Orada bir müddet dinlenip, kâinattaki İlahî sanat eserlerini tefekkür ederler. Üstad, Hüsnü Bayram ile Ceylan Çalışkan’ı Eskişehir’e, Zübeyir Gündüzalp’i de hizmet için başka bir yere gönderir. Bayram Yüksel’e orada şu dersi verir:

“Evladım, ben seni şoförlükten menediyorum. İleride Ceylan’la Hüsnü’yü de menedeceğim. Ben sana şahsım için izin vermiştim. Şimdi Adnan Menderes gelse: ‘Said, Bayram’ı bana şoför olarak

ver, ben Risale-i Nurları bastıracağım!’ dese, yine sana izin yok!”

Şoförlüğe çok hevesi olan Bayram Yüksel, önceleri bu duruma çok üzülür. Fakat daha sonra: “Allah, Üstad’ımızdan razı olsun! Şoförlüğe zaafım vardı, belki kendimi muhafaza edemeyecektim...” diyerek, bu dersin, hakkında ne kadar hayırlı olduğunu dile getirir.

Üstad’ın son zamanlarında Ceylan Çalışkan’ın babası bir kamyon satın alır. Ceylan Çalışkan bu sebeple bir müddet Isparta’dan Emirdağ’a gider. Bu yüzden Ceylan Çalışkan, Urfa yolculuğunda bulunmaz, şoförlüğünü Hüsnü Bayram yapar.

Üstad’ın arabası yeni modeldir ve yola çıktıklarında hızlı gitmektedir. Kendilerini takip eden emniyet mensuplarının cipi ise hem eskidir, hem de taksi kadar hız yapamaz. Bu yüzden Üstad’ı takipte zorlanırlar. Polisler: “Bize yola çıkmadan gideceğiniz yeri söyleyin veya hızlı gitmeyin!” diye talimat verirler. Fakat onlar bu talimatı dinlemez, gaza bastıkları gibi gözden kaybolurlar.

Üçüncü Said Dönemi

Üstad’ın Isparta’ya yerleşmesiyle daha hareketli bir devre giren “Üçüncü Said” döneminin en bariz özelliği, Risale-i Nurların beraber tedris edildiği, bugünkü medrese ve ders sisteminin tesis ve tatbik edildiği bir dönem olmasıdır. Ayrıca telifi tamamlanmış olan eserler, bu dönemde matbaalarda hızlı bir şekilde basılmaya başlanır. Formalar, Ankara ve İstanbul’dan Isparta’ya gelir, Üstad’ın tashihinden geçtikten sonra tekrar geri gönderilerek basılması sağlanır.

Öte yandan Üstad, Demokrat Parti’nin iktidara geçmesiyle meydana gelen hürriyet havasından istifadeyle, gerek Isparta çevresinde gerekse çeşitli il ve ilçelerde sık sık seyahate çıkar. Yine bu dönemde Risale-i Nur hizmeti adına talebelerine Demokratlarla irtibat kurdurur, yazdığı lahika mektuplarıyla siyasileri ikaz ve irşat etmeye çalışır. Bu mektuplar daha sonra, “Emirdağ Lahikaları” adı altında iki cilt hâlinde yayınlanır.

“Merkezden muhite” bir hizmet anlayışıyla Üstad’ın etrafında halkalanan talebeler arasında Bayram Yüksel’in önemli bir yeri vardır. Zira Üstad’ın tarz-ı hizmetini yakından görüp onu istikbale taşıyacaklardan birisi de odur. Ayrıca Bayram Yüksel, özellikle bu döneme ışık tutan zengin ve canlı hatıralara sahiptir. Kuvvetli hafızasıyla aynen muhafaza ettiği bu hatıraları zaman zaman çevresindekilere aktararak hem Nur’un hizmet tarihiyle ilgili bilgiler, hem de meşrep ve mesleğe ait önemli ipuçları verir.

Üstad bu dönemde, Arapça risaleleri talebelerine ders vermekle işe başlar. Bayram Yüksel o günleri anlatırken şöyle der:

“Risaleler yeni yazıyla basılmadan evvel, 1953’te Isparta’ya vardık. 1954 senesi başlarında Arapça Mesnevî-i Nuriye’den derse başladık.

Mustafa Sungur, Samsun Hapishanesi’nden geldikten sonraydı... Üstad bir gece yatsı vakti, kaldığımız odaya geldi. Ve: ‘İhtar var, size Arapça’yı öğreteceğim!’ dedi.

Ertesi günden itibaren Arapça Mesnevî-i Nuriye’den derse başladı ve her sabah devam etti. Tahiri, Sungur, Ceylan ve Zübeyir’le beraber başladık. Ardından o sene İşaratü’l-İ’caz’ı da bize ders verdi. Çok güzel izah ediyordu. Âdeta 20 yaşında genç ve faal bir delikanlı gibi dinçti. Bazen beş-altı saat derse devam ediyordu. Bizler zor tahammül ederdik! Birkaç defa sabah namazından sonra başlayıp öğle namazına kadar devam ettiği oldu.

Isparta’da risaleler henüz yeni yazıyla basılmadan Arabi Mesnevî-i Nuriye’yi üç sefer okuduk. İşaratü’l-İ’caz’ı da yarısına kadar aynı şekilde okuduk. Yarısından sonrasını Üstad’ımız Çam Dağı’nda ve Barla’da Zübeyir ve Sungur Ağabey’le Ziya Arun kardeşimizle bize okuttular.

Bir gün yine Arapça dersinde Hizb-i Nuriye’yi okuyorduk... Üstad’ımız benden, anlayıp

anlamadığımı sordu. Anlamadığımı söyleyince izah etti ve o zaman ben çok güzel anladım. İçimden: ‘Artık ben oldum. Arapça’yı çok güzel anlamaya başladım!’ dedim. O anda kafam makine gibi çalışıyordu. Üstad’ın odasından çıkınca kafamda hiçbir şey kalmadı!

Yine bir gün sorunca, anlamadığımı söyledim. Bana bir tokat aşketti! ‘Keçeli, sen mükemmel anladın. Sana anladığın kadar yeter. Eğer daha çok anlarsan, bu bana yeter artık, der, yetiştim, diye gidersin. Böylece istihdam olmayacaktın. Bir bahçeye girenler, boyları nispetinde meyvelerden istifade ederler. Boyu uzun olan, yüksek dallardan, kısa olanlar ise aşağı dallardan koparıp yerler. Bir kısmı da meyveleri çiğner. Sen koklasan bu sana yeter. Kanaat et, şükret!’ diye bana ders vermişti.

Bazen Sungur Ağabey gelir, Isparta’da birkaç gün kalır. Üstad’ımız, Risale-i Nur hizmetleri için kendisini Ankara’ya gönderirdi. Mustafa Ezener Ağabey de bazen iştirak ederdi. Bu dersler çok feyizli olurdu. Ceylan Ağabey gelmeyince derse başlamazdı. İçimizde Arapça’yı en güzel anlayan oydu.”

Yemin Ettirdi

Üstad bu dönemde yanında kalan talebelerine, meslek ve meşrebinin esaslarına sadık kalacaklarına ve mesleğinden ayrılmayacaklarına dair yemin ettirir. Yine Bayram Yüksel anlatıyor:

“Üstad’ımız Hazretleri bir gün bizi huzuruna çağırdı. Yani Tahiri, Sungur, Zübeyir, Ceylan Ağabeyler ve ben âciz beraberdik. Bize hitaben:

‘Evlatlarım! Üstad’ım Gavs-ı Azam Abdülkadir-i Geylani (k.s.) temessül edip gelse, dese ki: Said şimdi şu tarzdaki hizmetten vazgeç, talim edeceğim bu tarzdaki hizmete devam et, şu tazyiklerden, takiplerden kurtulacaksın ve her gün bir milyon şakirdin olacak!

‘Diyeceğim ki: Ey Üstad’ım! Gerçi sen benim üstadımsın, elini öperim. Bu tazyikler, takipler yüz derece ziyadeleşse, günde beni bir kişi de dinlemese bu tarzımdan vazgeçmeyeceğim. Çünkü bu tarzımı Üstad-ı Hakiki’mden ders almışım...

Sizler de benim mesleğimde gideceğinize, benim mesleğimden ayrılmayacağınıza yemin edin! Bu tarza sadık kalacağınıza, Kur’an-ı Kerim üzerine el basıp söz verin’ diyerek en aşağı 20 defa bizlere bu tarzda yemin ettirdi.

Biz de ağlayarak: ‘Vallahi billahi mesleğinizden ayrılmayacağız Üstad’ım!’ diye yemin eder, sonra da elini öperdik.

Üstad’ımız bizlere her vesileyle sadakat ve dikkat dersi verirdi. Bu konularda tahşidat yapardı. ‘Dikkat edin! Ben sizlerin nefsinin itham etmiyorum, ama aldanabilirsiniz. Sizler herkesten çok dikkat etmeniz lazım. Hususan Risale-i Nur’un meslek ve meşrebine, benim tarz ve meşrebime sadık kalacaksınız!’ derdi. Bu hususta çok sık ders verirdi. Bilhassa Zübeyir Ağabey, Ceylan ve bana mükerrer ders verirdi.”

Daima Risale-i Nur

Üstad’ımız, Risale-i Nur’un hizmetini her şeye tercih ederdi. Hiçbir zaman başka kitaplarla meşgul olduğunu görmedik. Daima Risale-i Nur’un neşri, telifi, tashihi, okuması, yazması ve lahika mektupları gibi hizmetlerle meşgul olurdu. Bazen de şu dersi verirdi:

‘Bakın ben başka kitaplarla meşgul olmuyorum. Siz de Risale-i Nur’dan başka kitaplarla meşgul olmayın. Risale-i Nur size kâfidir. Risale-i Nur’un gıda ve taam hükmündeki hakikatlerinden hem akıl, hem kalp, hem ruh, hem nefis, hem his, hisselerini alabilirler. Yoksa akıl cüzi bir hisse alır,

ötekiler gıdasız kalabilirler. Risale-i Nur, sair ilimler gibi okunmamalı; çünkü ondaki iman-ı tahkikî ilimleri başka ilimlere ve maariflere benzemez. Akıldan başka, çok letaif-i insaniyenin kut ve nurudur...’

“Sebepsiz Yazmadım”

Risaleler hakkında: ‘Ben hiçbir zaman boşuna, sebepsiz eser yazmadım. Mutlaka bir delile, bir sebebe ve bir ihtiyaca binaen yazdım. Hem sizler bilerek çalışıyorsunuz. Ben şuurum taalluk etmeden istihdam ediliyorum. Risaleler, Cenab-ı Hakk’ın bu zamanın ihtiyacına bir lütfu ve ihsanıdır’ derdi.

Üstad’ımız bazen: ‘Bugün kaç sayfa okudunuz?’ derdi. Biz de üç veya beş dediğimiz zaman, ‘Ben 200 sayfa okudum! Hem benim kalemim yok, çok ağır yazıyorum. Hem de sizin gibi gazete gibi okuyup geçmiyorum. Ben manasını da anlayarak okuyorum. Hem de bakın ne kadar tashih ettim...’ derdi. Risaleleri açarken sayfaları hiç incitmeden, elini ağzıyla ıslatmadan çok itinayla açardı.

‘Elhamdülillah ben bugün bu kadar okudum, çok istifade ettim. Bugün imanım çok inkişaf etti’ derdi. Hayretler içinde bize gösterirdi. ‘Fesühbanallah, bu eseri hiç görmemiş gibi istifade ettim!’ derdi. ‘Nasıl mübarek günlerde camilerde tecdid-i iman ederler, biz de Risale-i Nur’u okumakla tecdid-i iman ediyoruz. Kardeşlerim, bakın ben bu kadar yer okudum, hiç yanlış bulamadım. Risale-i Nur’un telifinde inayet-i İlahiye ve hıfz-ı Rabbani bize yardım ettiler. Bu ne bizim hünerimiz ne de kabiliyetimiz... Bu tamamen Cenab-ı Hakk’ın ihsan ve kereminden, biz âcizlere bir lütf-u ihsanıdır’ derdi.”

Matbaalarda Basım

Bayram Yüksel, eserlerin o dönemde matbaalarda basımıyla ilgili şunları anlatır:

“O sıralar Üstad sık sık vasiyetini yazdırıyordu. Birincisinde Ceylan ve Zübeyir Ağabeylerle beraberdik. Yalvaç yolu üzerinde bir dere kanarındaki söğüt ağacının altında yazdırdı. Şöyle diyordu:

‘Evlatlarım! Ben bu vasiyetimi bir ihtara binaen yazdırıyorum. Ben vasiyet ediyorum ve bunu da kaleme alın. Nasıl Gavs-ı Azam, Cenab-ı Allah’tan biraz ömür istemiş, Cenab-ı Hak hizmet için ömrünü uzatmış. Ben de Risale-i Nurların matbaalarda baskısı bitinceye kadar, Cenab-ı Allah’tan ömür istiyorum. Ta ki, ehl-i dünyanın nazarı bende olsun, matbaalarda ve Risale-i Nur’da olmasın...’

Hakikaten Üstad’ımız her gün Barla’ya veya başka bir yere gider, orada Nurları okur veya tashih eder, evradıyla meşgul olurdu. Hem Isparta hem Ankara hükûmeti, Üstad’la meşgul olurlardı. Polisler devamlı telsizle: ‘Bediüzzaman şurada namaz kıldı, şuraya buraya gitti’ diye Ankara’ya bildirirlerdi. Üstad’ımız onları meşgul ederken, Risale-i Nurlar Ankara, İstanbul, Samsun ve Antalya’da basılırlardı...

Üstad’ımız eserlerin sıhhatine çok dikkat ederdi. Hatta yeni harflere çevrilirken Tahsin Ağabey’le Ceylan Ağabey’i gönderir, ‘Çok dikkat edin!’ derdi.

Risale-i Nur Külliyyatı 1955’ten sonra Latin harfleriyle basılmaya başlandığında Üstad’ımız âdeti bayram ediyordu... ‘Risale-i Nur’un bayramıdır’ derdi. Sözler mecmuası ilk matbaaya verildiğinde: ‘Ben bunu bekliyordum; bu bitsin, ben ahirete gideceğim!’ dedi. O bitti, Mektubat başladı. ‘Bunu da görsem gideceğim!’ dedi. Ondandır, Lem’alar, İşaratü’l-İ’caz, Mesnevî-i Nuriye, Asa-yı Musa, Şualar, Tarihçe-i Hayat ve en son Bediüzzaman Cevap Veriyor basıldı. Her kitap baskıya verildiğinde, ‘Ya Rabbi, bunu görsem gideceğim! Bu günleri bekliyordum’ derdi.

Hatta bir gün Sözler mecmuası ilk çıktığında Said Özdemir kardeşimiz, Üstad’ımıza göndermişti.

Üstad'ımız çok sevindi. Hüsrev Ağabey'e hediye etmek istedi. O da: 'Üstad'ım, bu yeni yazıya nasıl müsaade ettin!' dediğinde, Üstad'ımız: 'İmanı kurtarmak lazım. Bunu Maarif'le Diyanet basıyor' dedi. Said Özdemir kardeşimiz o zaman Diyanet'te memurdu. Atıf Ural, hukuk fakültesinde talebe, Tahsin Tola da milletvekiliydi. Bunlar beraber basıyorlardı. Üstad'ımız onları kastederek: 'Diyanet ve Maarif basıyor, imanı kurtarmak lazım' diyerek ağabeyimize ısrarla verdi, Hüsrev Ağabeyimiz almadı. 'Kardeşim, sizin çekirdekleriniz meyve oldu, meyveler ağaç oldu. Bunlar hep sizin hizmetiniz' dedi. Fakat mübarek Hüsrev Ağabeyimiz yine almadı...

Üstad'ımız Emirdağ'da iken 1953'e kadar haberleşme ve yazışmaları Isparta'dan Hüsrev Ağabey kanalıyla yapardı. Üstad'ımız mektupları kendisine gönderir, o da mumlu kâğıda yazıp Sav'a gönderirdi. Sav'da teksir edildikten sonra adreslere postalanırdı. O zaman sıkı takibat vardı. Hatta Hüsrev Ağabey, gece gündüz tarassut altında olduğundan, yatak dolaplarının içinde sabahlara kadar mumlu kâğıda gizlice yazardı.

Biz 53'te Isparta'ya gelince, yine Hüsrev Ağabey'in mumlu kâğıda yazdığını, Tahiri, Ceylan ve Zübeyir Ağabeylerle birlikte çoğaltırdık. Böylece bazı mecmuaları neşrettik. Bu bir kış böyle devam etti. Büyük mecmualar ise Sav'da teksir oldu. Sav'dan sandıklarla İstanbul'a cilde gönderilirdi. Ciltten dönünce tedbir için bilinmedik adreslere gelirdi; çünkü o zaman açıkta kitap gezdirmek, okumak mümkün değildi, devamlı polisin tarassutu altındaydık... Latin harfleriyle basılma başlayınca (1954-1957) Üstad hiç boş durmaz, her gün bir vesileyle bize ders verirdi.

“Bayram Ediyordu”

Kitaplar ciltlenip geldiğinde Üstad'ımız bayram ediyordu. Cilt işleri İstanbul'da yapılırdı. İstanbul'daki neşriyatı Ahmet Aytimur kardeşle Mehmet Fırıncı ve Mehmet Emin Birinci kardeşlerimiz beraber yaparlardı. Ankara'daki neşriyatı ise Said Özdemir, Atıf Ural, Mustafa Türkmenoğlu, Tahsin Tola yaparlardı. Üstad'ımız kırmızı ciltleri tercih ederdi. Formalar gelmeye başladığında Üstad hatt-ı Kur'an'la takip eder, bizler de yeni yazıyla... Her mecmua matbaada basılıp ciltli olarak geldiğinde kapağından başlar, baş sayfasından sonuna kadar o mecmua bitinceye kadar derslerimizi ondan yapardık. O bittiğinde sırasıyla diğerlerine geçerdik.”

Bu dönemde baskı işleminin işleyişiyle ilgili Bayram Yüksel'in hatıraları şöyledir:

“Risale-i Nurlar yeni yazıyla Ankara ve İstanbul'dan geldiğinde tashih eder, tashihten sonra eğer elle gelmişse elden, eğer postayla gelmişse postayla acele gönderirdik. Üstad gelen formaların tashih işlerini bitirip göndermedikçe hiçbir işe bakmaz ve baktırmazdı. Âdeta asker gibi veya saat gibi dakikti... Bir hizmeti anında yaptırırdı.

Kırlara gittiğimizde bazen: 'Hemen döneceğiz!' derdi. Bakardık ki Ankara'dan veya İstanbul'dan bir üniversiteli kardeşimiz formalar getirmiş, Üstad'ımızı bekliyor... Hem formayı getirir, hem Üstad'ımızı ziyaret ederlerdi. Üstad'ımız yüksek tahsil gençliğine çok önem verir, daima onları Risale-i Nur okumaya teşvik ederdi. Formalar tashih olduktan sonra gönderilince telefon ettirir, yerine ulaştığını öğrenince ancak rahatlardı. Biz de gönderdiğimizde Üstad'ımıza tekmil verirdik. 'Posta veyahut filanca şahısla gönderdik Üstad'ım!' derdik. Hizmeti vaktinde ifa ettiğimizden memnun olurdu.”

Risale-i Nur matbaalarda neşrolmaya başladığında Üstad'ımız yerinde duramazdı. Bir faaliyet, bir gayret, bir cevvaliyet... Sevincinden âdeta uçuyordu. Öyle hâller oluyordu ki, dünyayı tayeran etmek istiyordu. 'Maşaallah, barekallah! Üçüncü Said, Eski Said'e yanlıklar bulamıyor. Maşaallah, Eski Said'i tebrik ediyorum!' diyordu.

Üstad'ımızın bu sevinçlerini tarif edemem. Üstad'ımıza öyle bir hâl oldu ki, hiç duramıyordu...

Öğlene kadar ders yapıyor, öğleden sonra da temiz hava almak için kırlara çıkıyordu. Bir-iki saat temiz hava alıp gelir, hemen çalışmaya başlardı. Bazen yaya, bazen vasıtayla Isparta'nın gül bahçelerine, bazen Kirazlıdere-Ayazma-Gölcük, bazen Eğirdir Gölü kenarlarına, Barla bahçelerine, Karakavak, kabristan, Karadut gibi Nur'un menzil ve menzilelerine gider gezer, dolaşır, dönerdik.

Bayram Yüksel, Mustafa Sungur, Sadullah Nutku, Av. Bekir Berk, Said Özdemir, Dr. Tahsin Tola ve diğer Nur talebeleriyle birlikte

Üstad'ımız, Eğirdir'den Barla'ya atla giderdi. Birimiz atı çeker, birimiz Üstad'ı tutar, birimiz de Üstad'ımızın ibrik, termos, seccade gibi eşyalarını taşırdık. Barla'ya vardığımızda yorgunluk, hastalık dinlemezdi. Hiçbir zaman Üstad'ımızı boş dururken görmedik. 'Geliniz, biriniz bana ders okuyun, biriniz suya gidin; biriniz de yoğurt, yumarta bulun, yemek yapın!' derdi.

Bir saat mesafede Çam Dağı yolu üzerinde Güdük suyu vardı. Suyu bazen oradan, bazen de Karakavak gibi yerlerden getirirdik. Sudan geldiğimizde bazen Üstad'ımız: 'Hazır olun! Vasıtaya bakın! Ankara veya İstanbul'dan formalar gelmiştir. Hemen gideceğiz!' derdi. Vasıta bulursak Eğirdir'e kadar giderdik. Gidip gelirken yollarda bize ders okutturur, dinlerdi. Çam Dağı'na çıkarken de okuttururdu. 'Maşaallah seyyar medresemizde çok güzel istifade ettik!' derdi.

Bir ara 1954'te Isparta'dan ayrılmak zorunda kaldık. Ev sahibesinin küçük oğlu askerden gelmişti. O sırada Üstad'ımız da Emirdağ'a gitmişti. Polisler kendisini ya kandırdı veya korkuttu, bize 'İlla çıkın!' diye tutturdu. Biz de durumu Üstad'a haber verdik. Üstad'ımız bize: 'Sungur askere gitsin. Ceylan'la Bayram da bir süre Barla'ya gitsin!' diye haber gönderdi. O sırada iki ay kadar Barla'da kaldık.

Üstad'ımız, Zübeyir Ağabey'le beraber Emirdağ'da kaldılar. Biz Barla'da Ceylan Ağabey'le beraber her gün öğle namazından sonra Sıddık Süleyman, Hafız Tevfik, Abdullah Çavuş ve Hacı Bahri Ağabeylerle Risale-i Nurların telif olduğu menzillere, Karadut, Karakavak, Büyükoluk, Küçükoluk'a giderdik. Risale-i Nur'un telif olduğu yerleri gezer, mesrur olurduk. Bazen Şamlı Hafız Tevfik Ağabey, Risale-i Nurların telif olduğu yerleri bize gezdirirken: 'Bakın size bir hatıra anlatayım' diyerek şunları anlatırdı:

'Üstad'ımızla تنها kırlara giderdik. Münasip bir yere oturur, belirli bir noktaya bakardı. Eliyle işaret ederek: 'Yaz kardeşim!' der. Çok süratli söyler, ben de çok süratli yazardım. Devamlı bir noktaya bakardı. Arada bir: 'Dur, kesildi, git sinekleri kovala!' derdi. Ben de çok fazla sigara içerdim. Başım şişerdi! Üstad'ımızdan ayrılır, bir taşın kenarına oturur, sigaramı içer bitirirdim. Üstad: 'Gel kardeşim, gel!' derdi. Tekrar yazmaya başlardık. Öyle risaleler var ki, bazen bir saatte, bazen iki saatte yazmışız...' Yeminle söylerdi ki: 'Aynı risaleyi başka zaman iki günde yazmakla bitiremezdim!' Bunu mükerrer defa yeminle söyler: 'Biz o zaman ne hâllerde, ne günlerdeymişiz...

Kime hizmet etmişiz, bilmemişiz. Kaçırdık o fırsatları!’ derdi. ‘İşte kardeşim, tayy-ı zaman, tayy-ı mekân budur!’ derdi. ‘Ah kardeşim, Üstad’ın bütün hayatı hep kerametle dolu. Bizler anlatmakla bitiremeyiz’ derdi.

Sıddık Süleyman da bize şunu anlatmıştı:

‘Bir gün Üstad’ıma, içimden: ‘Biz yazıyoruz, biz okuyoruz. Üstad bu kadar zahmeti niye çekiyor?’ dedim. Üstad’ım birden: ‘Kardeşim, göreceksin, ben bunları bütün dünyaya okutturacağım!’ dedi.”

Açılan Dershaneler

Üstad son yıllarda yanına gelenlere: “Dershaneniz var mı? Risale-i Nur’u okuyor musunuz?” diye ısrarla sorar, devamlı hizmete teşvik eder. Bu yüzden Isparta civarında peş peşe dershaneler açılır. Üstad yeni bir dershanenin açılışına davet edilse, mutlaka gitmeye çalışır. Gidemezse yanındaki talebeleri gönderir. Etraftan dershane açıp da Üstad’ı ziyarete gelenler olsa, öncelikle onları kabul eder. Dershaneyi açanlara: “Orası benim evim!” diye iltifat eder. Dershane açanlar anahtarlarını getirip Üstad’a verirler. Bu sebeple son zamanlarda Üstad’ın yanında 15-20 tane anahtar birikir. Üstad bu anahtarları, muhafaza etmesi için Bayram Yüksel’e teslim eder.

Gezintiler

Bayram Yüksel, Üçüncü Said döneminde, özellikle eserlerin matbaalarda basılması sırasında Üstad’ın yerinde durmadığını ve kendisinde müthiş bir hareketlilik hâli gözlemlendiğini ifade eder:

“Üstad’ımız her gün şemsiyesini alır çıkar, bizler de arkasından giderdik. Isparta’nın yakın menzillerine veya Isparta’ya nazır tepelere çıkar, oralardan Isparta’yı temaşa ederdi. Bazen yol kenarlarındaki asmaların salkımlarını bize saydırır, ondaki sanat-ı İlahiyeyi izah eder ve üzümlerin kudret helvası olduğunu söylerdi.

Sidre ve Ayazma, ağaçlık, yeşillik yerlerdir. Ispartalılar cumartesi pazar günleri istirahat için oralara giderlerdi. Halkın olmadığı günlerde de biz giderdik.

Bir gün Ayazma’da Üstad’ımız arabanın içinde Cevşen okuyordu. Bizler de etrafında ayrı yerlerde Nurlardan okuyorduk. O anda bir sarhoş geldi: ‘Hocam, beni affet!’ diye bağırarak Üstad’ımıza doğru yürüdü. Ben kendisini tuttum; üzeri fena kokuyordu! Üstad’ımız: ‘Bırak gelsin!’ dedi. Üstad’ın yanına beraber gittik. Üstad’ın ellerine sarıldı. ‘Hocam beni affet, bana dua et!’ dedi. Hakikaten mübarek Üstad’ımız dua etti: ‘Ya Rabbi, bu kardeşimizi kurtar!’ diyerek okşadı. ‘İnşallah kurtulursun!’ dedi. Bir ay içinde onun kurtulduğunu haber aldık. Kendisi tenekecilik yapardı.

Bazen yaya gittiğinde yollarda şoförler Üstad’ı görünce yanına durur, arabalarına almak isterlerdi. ‘Hocam, buyurun binin, istediğiniz yere sizi götürelim’ diye ısrar ederlerdi. Üstad’ımız onların hatırlarını kırmaz, arabalarına biner, fakat ‘Mukabilini vermezsem kaidem bozulur’ der, muhakkak ücretini verirdi. Onlara nasihat ederek şöyle derdi:

‘Şoförlük de insanlığa hizmettir. Yalnız siz farz namazlarınızı kılarsanız, çalışmanız da ibadet yerine geçer.’

Yine bazen kırlarda bahçe kenarlarından geçerken rastlayan bahçe sahipleri, Üstad’a meyve ikram etmek isterlerdi. Çok ısrar edince Üstad onları kırmaz, çok az miktar alır ve yine karşılığını verirdi. ‘Parasını vermezsem bana dokunur; benim kaidemi bozmayın!’ derdi. Hatta bizden bir şey alsa bile, pazarlık eder ve ‘Bunu bu fiyata bana sattınız mı?’ diye sorar, biz de ‘Sattık!’ derdik, öyle alırdı.

“Kâinatı Okuyun!”

Üstad'ımız kırlarda gezerken kitab-ı kebir-i kâinatı okurdu. Bizlere de arabada giderken veya gelirken: 'Keçeli, siz de şu kitab-ı kebir-i kâinatı okuyun!' derdi.

Bütün varlıklarla alakadardı. Ağaçlara, hayvanlara ve hatta taşlara çok acayip şefkati vardı. Yollarda köpek görse bize: 'Bunlar çok sadık hayvanlardır. Bunların koşmaları, ulumaları, sadakatlerinin iktizasıdır' derdi.

Kırlarda kaplumbağa gördüğünde onunla çok ciddi alakadar olur, 'Maşaallah, barekallah, ne güzel yapılmış! Şundaki sanatı sizlerden geri görmüyorum' derdi.

Bazen biz bir taşı kaldırsak, altından karıncalar çıksa, taşları yerine koydurur. 'Hayvancıkların rahatını bozmayın!' derdi. Kırlarda avcıları gördüğünde: 'Tavşanları ve keklikleri vurmayın! Hayvanları incitmeyin!' diye nasihatle bulunurdu. Hatta bu şekilde çok kişileri avcılıktan vazgeçirdi.

Çobanlara rastgeldiğinde onları yanına çağırır, konuşurdu. 'Beş vakit namazınızı kıldığınız takdirde, sizin her saatiniz ibadet hükmüne geçer. Bu da insanlığa hizmettir. Bunlardan hasıl olan eti, yünü, sütü, yoğurdu her kim yerse yesin, size sadaka hükmüne geçer. Bu hayvancıkları incitmeyin!' diye çobanlara da şefkatli konuşurdu.

Çam Dağı'nda bazen ağaç lazım olurdu. Rastgele ağaçları kesmemize izin vermezdi. 'Ağaçları kesmeyin, onlar da zikrediyor!' derdi.

Isparta'daki evde tavan arasında eserler vardı. Bir ara el lambasıyla, fareler eserlere bir zarar verdi mi diye çıkıp kontrol edeyim, dedim. Üstad'ımız da ardından geldi. Tavan, yüksek merdivenle çıkılan bir yerdi. 'Keçeli, ne yapıyorsun?' dedi. Ben de: 'Fareler eserlere ilişti mi diye bakıyorum Üstad'ım!' dedim. Üstad'ımız: 'Eğer bizde bir kabahat olmazsa onlar bize ilişmez!' dedi. Hakikaten fareler eserlere hiç ilişmedi... Bazen Nurların yanında başka gazete ve mecmualar olurdu. Fareler onları parça parça ettiği hâlde yanbaşındaki Nurlara ilişmezlerdi... Bu neviden çok hadiseye şahit olduk. Üstad'ımızın bu nevi kerametlerini, istemediğinden pek nakletmiyorum!

Dik Çıkardı!

Üstad'ımız temiz havayı çok severdi. Hemen hemen yaz-kış temiz hava almak için dışarı çıkardı. Üstad'ımızın hem güneş gözlüğü, hem şemsiyesi, hem de okuma gözlüğü vardı. Dışarı çıktığında muhakkak güneş gözlüğünü takar, şemsiyesini eline alır, çok dinç yürürdü. Üstad'ımız bizimle beraber yürümezdi. Bizler ya 50 metre önden veya 50 metre arkadan yürürdük. Bazen fayton, bazen de arabayla temiz hava almak için çıkardık" diyen Bayram Yüksel, Isparta'nın "Sidre" denilen mevkiine Üstad'la beraber gittiğini şöyle anlatır:

Bazen Üstad'la beraber Sidre'ye giderdik. Yolu dik yokuştı, ben döne döne gitmek isterdim. Üstad müsaade etmez, 'Hayır, dik gideceğiz!' der, dere tepe ne gelirse dosdoğru çıkardık. Üstad hayatta hiçbir zaman zikzak yapmamıştır. Mesleğinde olduğu gibi hep en kısa, en kestirme yolu tercih etmiştir.

"Hayret Ettim!"

Bir gün akşamüstü çok garip bir hadise oldu. Sidre'den Üstad'ımıza su getiriyordum. Akşam ezanı yeni okunmuştu. Kapının önünde yaşlı iki kadın oturuyordu. Evin kapısı açık vaziyette ve üstelik kadınlardan biri kapının iç kısmında oturuyordu. Hayret ettim! Zira kapımız daima kapalı olurdu. Bunlar nasıl içeri girebilmişti? Hem burada bu saatte ne arıyorlardı? İçeri girdiğimde şaşırtıcı ikinci bir manzarayla karşılaştım. Bir sarhoş, merdivenlerden Üstad'ın katına doğru yalpalayarak çıkıyordu! Hemen adamı yakaladım, engel olmaya çalıştım. Münakaşamıza Tahiri, Ceylan ve Zübeyir Ağabeyler

koşup geldiler. ‘Ne oluyor?’ dediler. Durumu öğrenince onlar da hayret ettiler. Her şey olabilirdi. Üstad’ımız o sırada odasında akşam namazını kılıyordu. O vakitlerde evimizin önünde daima polis beklerdi. Allah’tan ki o anda polis yokmuş... Olsaydılar, kimbilir ne iftiralar uydururlardı!

Neyse, kadınları dışarıya çıkardık. Sarhoşu da Üstad’ımıza haber verdik. Üstad’ımız taaccüp etti ve sarhoşa yönelip şefkatle dua etmeye başladı. ‘İnşaallah kurtulursun!’ dedi. Sarhoş, merdivenlerden inerken ağlamaklı bir sesle: ‘Baba beni kurtar, baba beni kurtar!’ diye bağırıyordu.

Bir zaman sonra annesiyle teyzesi olan o kadınları gördüğümüzde, evlatlarının kurtulduğunu söylediler. ‘Sizden ve hocaefendiden Allah razı olsun, çocuğumuz kurtuldu!’ diye dua ediyorlardı...

Tertip!

1958 yılında bir gün yine hava almak ve gezmek için Üstad, Eğirdir’e gitmişti. Eğirdir’e yeni tayin olmuş olan Halk Partili kaymakam, Üstad’ı şehre sokmak istemedi ve Üstad’ın kıyafetine ilişmek istedi. Üstad çok üzülmüş ve hiddetlenmişti. Bu hadise Emirdağ Lahikaları’nda ‘Acip Bir Hadise’ başlığı altında şöyle izah edilmektedir:

‘Bugün yine Eğirdir’e gitmişti. Tam evinin önünde birisi rast geldi. Ve bize hitaben: ‘Derhâl Isparta’ya dönmenizi emrediyorum!’ dedi. Biz önce kim olduğunu bilemedik. Sonra anladık ki, Eğirdir’e birkaç gün evvel Van vilayetinin bir kazasından gelen yeni kaymakam imiş. Biz: ‘Hangi kanun, hangi talimat ve nizamnameye istinaden arabamızın önüne geçip şehre gitmeyi menediyorsunuz?’ diye bu keyfi ve kanunsuz harekete mukavemet etmek istedik. Fakat Üstad’ımız Said Nursî bizi bundan menetti. Hem de Said Nursî’ye sarsılmaz bir bağlılık ve büyük hürmetleri olan şehirli ve köylü ahalinin, hususan pazar münasebetiyle kalabalık olması ile, kanun hilafına hareket ettirilen bir kimsenin yüzünden çıkacak herhangi bir hadiseyi önlemek için geriye dönmüştür.

Şöyle kanaatimiz geldi ki, Üstad’ımız Said Nursî katiyen siyasete karışmadığı ve insanlarla görüşmediği hâlde, Risale-i Nur’un Anadolu ve Şark vilayetlerinde ve âlem-i İslam’da fevkalade bir hüsn-ü kabul görmesi ve Ankara’da hükûmetin müsaade ve teyidiyle büyük mecmuaların resmen tabedilmesi ve bütün mahkemelerden beraat kazanması sebebiyle Risale-i Nur’la alakadar olan çok büyük bir kitle Demokrat lehinde olarak hareket ettiklerinden ve bilhassa bu vaziyet Şark vilayetlerinde pek zahir müşahede edildiğinden, Nur talebeleriyle hükûmetin mabeynini bozmak için bazı gizli zındıklar ve eski parti taraftarlarının planıyla bu yeni kaymakamı, asayiş ve din aleyhinde olan böyle muameleye vesile yapmıştır.

Demokrat Nur talebeleri adına

Rüştü Çakın, Mehmet Sözer, Mehmet Babacan,

Tahiri Mutlu, Ziver Gündüzalp.

Düşüncelerinin halisane olduğunu ben de bilmekteyim: Kemal Demiralay”

Sıkı İmtihanlar

Üstad özellikle bu dönemde Isparta’da talebelerini sıkı imtihanlardan geçirir. Belli ki onları kendisinden sonraki zor şartlara hazırlamaktadır... Hatta zaman zaman kalplerinden geçenleri bile okuyarak nefislerini terbiye eder!

Bu sıkı imtihan tünelinden geçenlerden biri de Bayram Yüksel’dir. “Kurb-u sultan ateş-i suzan” (Büyüklerle yakınlık, yakıcı ateştir) misali, onlar bu ateş çemberinden seve seve geçerler. Sadık ve halis bir mahiyet kazanana kadar, âdeta büyük ruh mimarının ocağında piştikçe pişerler... Bayram

Yüksel'in hatıralarını kendisinden dinleyen Mustafa Uyar'ın anlattıkları ilginçtir:

“İlk hizmete girdiği zaman, Üstad: ‘Zübeyir, sen buna hizmet edeceksin!’, ‘Çalışkan, somyayı getir!’ diye onları Bayram Ağabey’e hizmet ettirir. Pek çok iltifatta bulunur. Böyle devam ederken bir gün bir meseleden dolayı Bayram Ağabey’i şiddetle döver. Tabii bu, hep iltifata alışmış olan Bayram Ağabey’in ağırına gider. Dışarı çıkıp ağlamaya başlar. Bakar ki, Zübeyir Ağabey karşısına geçmiş gülüyor! ‘Ne gülüyorsun! Ben ağlıyorum, sen gülüyorsun!’ der. Zübeyir Gündüzalp şu karşılığı verir: ‘Kardeşim Bayram! Üstad sana iltifat ettikçe, ne zaman seni gönderecek diye korkuyordum! Şimdi dayak yedin, asaletin tasdik edildi; artık Üstad seni göndermez...’

Üstad, Bayram Yüksel’i bir saatlik mesafeden devamlı su almaya gönderir. Biraz gecikse hemen hesaba çeker. O da toplam bir saatte gider gelir. Yolda zehir atarlar diye iki eliyle testiyi sıkıca bağrına basar. Üstad kendisini suya gönderince saate bakar, bir dakika geç kalsa: ‘Nerde kaldın!’ diye hesap sorar. O kadar hassastır ki, yolda birisiyle görüşse onu hisseder, hemen: ‘Kiminle görüştün?’ der. Bir ara Hüsrev Altınbaşak kendisine: ‘Sidre’ye gitmişken bana da su getiriver’ der. Tabii onu kıramaz. Ona da su getirdiğinden dolayı geç kalır. Üstad yine: ‘Nereye gittin, kiminle konuştun?’ diye hiddet eder. ‘Üstad’ım işte...’ diyecek olur, fakat ‘Sus!’ diye sözünü keser. Ne yapsa projektör gibi takip altındadır.”

Tekme Atan Polis!

Bu dönemde hizmetkârlar, Üstad’ın bu manevi terbiyesi altında sıkı imtihanlara tabi tutulurken, öte yandan her an polislerin takibi altında türlü sıkıntılara uğratılırlar. Sokağa çıkar çıkmaz, sivil polisler peşlerine takılır. Nereye gitseler, hangi dükkâna girseler gölge gibi kendilerini takip ederler.

Bunlardan birisi, Bayram Yüksel’e musallat olur. Evden dışarı adım atar atmaz peşine düşer ve hakaretlerde bulunur. Bu da yetmez, arkadan Bayram Yüksel’in bacaklarına tekme atarak canını incitir. Bir değil iki değil, sürekli bu böyle devam edip giderken Bayram Yüksel bu küstah adamdan kurtulmak için çare arar. Nihayet aklına zekice bir tedbir gelir. Kendisi önde, polis arkada yürüdükleri bir sırada Bayram Yüksel aniden geriye döner:

“Sana bir şey söyleyeceğim” der. Polis:

“Neymiş, söyle bakalım!” deyince, onu meraklandırmak için:

“Ama ehemmiyeti yok, boş ver!” der. Polis,

“Söyle, söyle, neymiş!” dedikçe:

“Ehemmiyeti yok” der.

Polis iyice meraklanır:

“Söyle yahu, neymiş!” der. Bunun üzerine Bayram Yüksel:

“İspartalı halk devamlı seni peşimde görünce...”

“Evet, görünce...”

“Ne diyorlar biliyor musun?”

“Ne diyorlar?”

“Acaba bu senin arkada dolaşan adam, senin emir erin mi, diyorlar!”

Adam bunu duyunca daha bir kelime söylemeden Bayram Yüksel’in yanından uzaklaşır. Gururuna o kadar dokunur ki, bir daha peşine takılmaz...

“Barla’ya Gideriz”

Bayram Yüksel anlatıyor:

“Hep beraber Barla’ya gideriz. Üstad bizi yokuşun başında bırakır. Eşyaları arabadan indirir, elimize verir. Yaya olarak oflaya puflaya Barla’ya vardığımızda hemen şemsiyeyle vurur. ‘Çabuk Zübeyir bana ders yap, Ceylan yemek yap, Bayram su getir!’ Bizi hiç boş bırakmazdı. Su almak için bir saat gidilip bir saat geline Çam Dağı yolunda kayalıklar arasında bir su vardı. Yavaş gitsen o müddet içinde varıp gelemezsin, geç kalsan azar var!

Çoğu kez Barla’ya yorgun argın geliriz, 10 dakika dururuz, tam istirahat edeceğiz, ‘Hadi Isparta’ya döneceğiz!’ der. İçimizden ‘Yahu daha yeni geldik! Biraz dinlensek olmaz mı?’ diye itiraz ederiz. Üstad: ‘Basılan kitapların formaları gelmiştir, tashihat var!’ der, gideriz. Bakarız ki, gerçekten formalar gelmiş, bizi bekliyordur!

Bir gün Barla’da bize: ‘Ben sizin gibi olsam, bu dağlardan inmezdim. Ben bu dağların hepsini gezdim, bütün tepelere çıktım’ demişti.

Yine bir gün Barla’da yukardaki evde çay yapmışım, bardakları yıkıyordum. İçimden: ‘Mübarek Üstad, ne var bu Barla’da, durmadan buraya gelip gidiyoruz?’ diye geçirdim. Evrad okuyordu. Birden: ‘Bayram buraya gel!’ dedi. Gittim, yanına oturdum, bitirmesini bekledim.

’Bayram sen Barla’yı kerih görme, cidden kerih görme. İleride burası nurlanacak!’ dedi.

Belki 50 defa Isparta’dan Eğirdir’e yayan gitmişizdir. Üstad’a bir at veya işlek kiralardık. Birimiz atın yularından tutar, birimiz ders okur, öylece gider gelirdik.

Ben içimden Çam Dağı’na çıkmak istesem, beni geri bırakır, Ceylan istese bu defa onu geri bırakırdı. Nefsimizi terbiye ederdi.

“Bu Kadını Neden Getirdin?”

Hizmette ilk zamanlardı... Tecrübesizdim. Beni Isparta’da bırakıp hepsi Barla’ya gitmişlerdi. Niye ben kaldım, diye canım sıkıldı. Arkalarından ben de gittim. Aslında nöbet yerini izinsiz terk etmişim! Suçluydum.

Neyse, otobüse bindim. Meğer arkadan bir kadın: ‘Üstad’ı tanıyan var mı?’ demiş. Beni gösterip: ‘Şu zat onun talebesidir, yanına gidiyor, peşine takıl!’ demişler. Kadın beni takip ederek Üstad’ın kapısına kadar gelmiş. Benim haberim yok! Vardığımda Üstad, bana bir hiddet etti:

’Bu kadın kim, sen niye bu kadını getirdin?’ dedi. Baktım arkamda bir kadın duruyor!

’Haberim yok, ben getirmedim Üstad’ım!’ dediysem de:

’Hayır, sen getirdin!’ diye üsteledi. Ne kadar reddettiysen, Üstad: ‘Hayır’ dedi ve beni 15 dakika hesaba çekti.

’Sen o dershaneyi kapatıp buraya nasıl gelirsin?’ dedi.

Utancımdan yerin dibine girmiştim. Geldiğime de, geleceğime de pişman olmuşum.

Üstad’ın izni olmadan geldiğimden, o kadın bana musallat edilmişti...”

“Dikkat Ediniz!”

Şehrin dışında Sidre’nin altında “Öküzbattı” denilen bir yer vardır. Bir cuma günü Zübeyir Gündüzalp, Tahiri Mutlu, Ceylan Çalışkan ve Bayram Yüksel, Üstad’la birlikte oraya giderler. Cuma vakti gelince, Ceylan Çalışkan’la Tahiri Mutlu’ya: “Siz medenisiniz, arabaya binin, cuma namazına gidin!”, Zübeyir Gündüzalp’le Bayram Yüksel’e de: “Siz bedevisiniz, benimle kalın!” der.

İkisi kalır, Üstad imam olur, beraber öğle namazını kılarlar. Namazdan sonra: “Gidin Sidre’den bana su getirin!” der. Zübeyir Gündüzalp’le Bayram Yüksel giderler, suyu doldurup gelirler. Geldiklerinde bakarlar ki, Üstad, eski bahçelerin toplama taşlarından yapılan bahçe duvarının

üstünde iki elinde taşlar olduğu hâlde yalpalayarak geliyor. Öfkeden siyah bir bulutu andırmaktadır. “Nerde kaldınız!” diye çıkışır. Onlar Üstad düşmesin diye kendisini tutmaya çalışırlar. Üstad elindeki taşlarla onlara vurmaya başlar. Kendisini duvarın üstünden indirirler. Fakat Üstad’ın öfkesi dinmemiştir. Devamlı: “Nerde kaldınız, neredesiniz!” diye söylenir. Zübeyir Gündüzalp bir ara boş bulunup: “Üstad’ım, geç kalmadık ki!” diyecek olur. Üstad: “Bak, avukat gibi kendini müdafaa ediyor!” der.

Zübeyir Gündüzalp vefat edinceye kadar o sözü hatırlayıp: “Üstad’a nasıl cevap verdim!” diye kendini suçlar, tövbe eder ve ağlar. Aslında geç kalmamışlar ve normal vaktinde gidip gelmişlerdir. Ama büyüklerin hâline akıl ermez. Kimbilir manevi âlemde ne gibi Rabbani bir tecelli zuhur etmiştir...

Hayatları Nur yolunda geçen dört kahraman: Mustafa Sungur, Abdullah Yeğin, Bayram Yüksel ve Hüsnü Bayram

O sırada Ceylan Çalışkan’la Tahiri Mutlu cumadan gelirler. Üstad hemen Bayram Yüksel’le Zübeyir Gündüzalp’i bırakıp arabaya biner, onlarla gider. Bayram Yüksel’le Zübeyir Gündüzalp derin bir üzüntü içinde arkadan yaya olarak dershane’ye gelirler. Ama Üstad’ın öfkesi dinmemiştir: “Ben sizi bırakıp mağaralara çekileceğim! Ben sizin için eski hâlimi terk ettim” diye söylenmeye devam eder.

Ve hepsini huzurundan kovar. Üç gün sonra tekrar çağırır. “Gelin bakalım” der. Ve onlara âdeta Üçüncü Said dönemi talebesi olmanın kolay olmadığı dersini verir:

“Ben sizin hatıranız için 40 senelik kaidemi bozdum. Ben siz yokken kimseyi devamlı yanımda bulundurmuyordum. Kimseyi yanımda yatırmazdım. Akşam kapıyı içten ve dıştan kilitleyip sabah açardım. Sizin hatıranız için kaidemi bozdum. Eğer siz benim hizmetimden giderseniz, ben eski hayatıma döneceğim.

Siz benim meslek ve meşrebimi, Risale-i Nur’un meslek ve meşrebini benden gördüğünüz gibi muhafaza etmeye mecbursunuz. Ben sizinle iktifa ediyorum. Siz de Risale-i Nur’a kanaat ediniz. Siz zaten dünyada ücretinizi almışsınız... Başta Müslüman olduğunuz için, ikincisi Risale-i Nur talebesi olduğunuz için, bana hizmetkâr olduğunuz için... Bilhassa çok dikkat etmeniz lazım. Sizin hayrınız da çok azim, hatanız da... Onun için daha çok dikkat etmeniz lazım.”

Siyasi İkaz ve İrşatlar

“Üstad, yanına gelen siyasilere veya hayat-ı içtimaiye ile meşgul olanlara genel olarak şu dersi verirdi:

‘Nur Risalelerinin ve Nurcuların siyasetle alakaları yok. Ehl-i dünya, Nur talebelerinden hiç evham etmesinler. Çünkü bizim hizmetimiz dünyevi değil, uhrevidir. Risale-i Nur rıza-yı İlahî’den başka bir şeye alet edilmediğinden, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur’un mensupları içtimai ve siyasi cereyanlara karışmak istemiyorlar. Çünkü iman dersi için gelenlere tarafgirlik nazarıyla bakılmaz... Dost, düşman derste fark etmez.

Hatta bir gün bize: ‘M. Kemal’in oğlu da olsa, Abdülmecid’in oğluyla Nur dersinde beraber hissesini alırlar, hiçbir zaman tefrik olunmaz. Hâlbuki siyasi tarafgirlik bu manayı zedeler, ihlas kırılır... Onun içindir ki, Nurcular emsalsiz işkencelere ve sıkıntılara tahammül edip, Nur’u hiçbir şeye alet etmediler... Siyaset topuzuna el atmadılar. Hem Nur Risaleleri küfr-ü mutlakı kırdığı cihetle bir nevi siyasete teması var’ demişti. Bir tek mesele-i imaniyeyi dünya saltanatına değişmediğini mahkemelerde dava edip, 25 sene tarz-ı hayatıyla ve emarelerle ispat etmiştir.’

Bununla beraber hayat-ı içtimaiye ile de Risale-i Nur adına meşgul olur, siyasilerle muhaberele, hayat-ı içtimaiyeye ait lahika mektupları neşrederek irşat ve ikazlarda bulunurdu.

Isparta’da hem teksir, hem neşriyat, hem de o zamanki partililerle temas kurmakta, başta merhum Tahiri Ağabey, Tenekeci Mehmet Efendi, Terzi Mehmet Efendi, Zübeyir Ağabey ve Rüştü Ağabeyler ilgilenirlerdi. O zaman Demokrat Parti başkanı, Mehmet Tokalar’dı. Parti ileri gelenlerinden Süreyya Demiralay, Hilmi Dolmacı, Celal Bey gibi zatlarla temas ediliyordu. Üstad’ımız onlara Risale-i Nur’dan dersler verirdi. Hayat-ı içtimaiyeye dair bir mektup, bir lahika olduğu zaman, bir vesileyle onlara okuturdu. Bazen sabah namazından sonra: ‘Bana ihtar edildi, kalem kâğıt getirin!’ der, çok süratli söyleyip yazdırırdı. Ekseri Tahiri ve Ceylan Ağabeyler yazarlardı.

Üstad’ımız, Bağdat Paktı meselesine çok sevinmişti. Başbakan ve reisicumhura tebrik mektupları yazdı. Aynı zamanda o mektupları lahika olarak da neşretti. Hatta o sıralar kendisini ziyarete gelenlere Bağdat Paktı meselesini anlatıyordu.”

“Reyimizi Kime Verelim?”

Çeşitli fikir akımları ve partiler çıkınca Nur talebeleri gelip Üstad’ımızdan soruyorlardı:

‘Üstad’ım, reyimizi kime vereceğiz?’

Üstad Hazretleri bunlara şu cevabı veriyordu:

‘Demokratlar parmak kesiyor, Halk Partisi ise bilek kesiyor! Nur talebeleri ehven-i şer olarak Demokratlara rey veriyorlar.’ derdi. Böylece akla kapı açar, fakat iradeyi elden almazdı. Fikre hürmet eder, böyle yapın, demezdi. Ama Üstad’ın ne demek istediğini de, ferasetli olanlar anlardı.

Isparta’da bir gün kulağında kulaklık olan Halk Partili ihtiyar bir zat ziyaretine geldi. Üstad kendisini kabul edip görüştü. O sırada ben de yanlarındaydım. Adam:

‘Hocam ben Halk Partisi Malatya milletvekiliyim. Eğer sen istersen ben oradan ayrılayım!’ dedi. Üstad:

‘Hayır, ayrılma, sen orada bulun. Yeri geldiğinde bizi müdafaa edersin. Sen bizi görüyorsun, bizim siyasetle alakamız yoktur.

Adam, Üstad’ımızın huzurundan memnun olarak ayrıldı. Sonra anladık ki, adamı Halkçılar ve İnönü hususi olarak göndermişler...

Üstad’ımız ziyaretçilerle görüşürken onları katiyen rencide edecek bir tavır ve söz sarf etmezdi. Siyasilere: ‘Siz dinsizsiniz!’ gibi sözleri asla söylemezdi. ‘İslamiyet aleyhindeki din düşmanları’ diye umumi konuşurdu.”

“Orada Bizi Müdafaa Et!”

Bir gün yine Halk Partisi Ağrı Milletvekili Ahmet Alpaslan ziyaretine gelmişti. Üstad'ı çok seven bir zattı. Üstad ona da Halk Partisi içindeki din düşmanlarına mâni olmasını söyledi. Adamı incitmeden çok güzel dersler verdi. Halk Partisi'ni ve yaptıkları zulümleri anlattı. Bunun üzerine o da:

‘Üstad’ım, eğer istersen, ben Halk Partisi’nden ayrılayım!’ dedi. Ona da aynı cevabı verdi: ‘Hayır, ayrılma; orada bizi müdafaa edersin’ dedi.

Demokrat Parti milletvekilleri de Üstad’ın ziyaretine gelirlerdi. Üstad’ın onlarla görüşmesi daha farklıydı. Onlara: ‘Biz Nurcular, sizi destekliyoruz. Ben sizi tutuyorum’ der, misaller verirdi. ‘Mesela Hamza Emek hem benim talebemdir, hem de Demokrattır’ derdi. Halk Partisi’nin eskiden yaptığı zulümleri anlatır, bir kimsenin hatasıyla başkasının, akraba ve yakınlarının mesul olmayacaklarını söylerdi. Halkçıların Şark’taki zulümlerinden bahsederken, bir köyü olduğu gibi imha ettiklerini, hatta bir kadının karnından çocuğunu çıkarıp kadını öldürdüklerini, çocuğun ise hâlâ sağ olduğunu söylemişti.

Bununla beraber, Emirdağ’da gezmeye çıktığımız zaman, Halk Partililere rastladığımızda, hâl ve hatırlarını sorardı. Emirdağ’da ‘Halim Yüksel’ isimli Halk Partili bir zata nasihat ederek incitmeden dersler verirdi. Hatta adama risale bile yazdırmıştı... Halk Partisi’nin yaptığı zulüm ve haksızlıkların mesuliyetini baştakilere verir: ‘Sizin kabahatiniz yoktur’ derdi.

Yine Barla’da Hem Halk Partili hem de Alevi bir öğretmen vardı. Üstad bazen kendisini çağırır, saatlerce sohbet ederdi. İltifat eder, şefkatle tokatlardı. Adama: ‘Siz Hz. Ali’ye hürmetsizlik ediyorsunuz! Hz. Ali yatsı abdestiyle sabah namazını kılardı. Eğer Hz. Ali’yi seviyorsanız, namazlarınızı kılın!’ derdi. Bu öğretmenle konuşur, iltifat eder, hatta risalelerden okuturdu. Bizler de yanında merakla dinlerdik. Biz: ‘Üstad bu adama niçin bu kadar değer veriyor?’ derdik. Üstad bize: ‘Ben onun zararını azaltıyorum’ derdi. Sonra o adam Barla’nın müdürlüğüne baktı. Bize hiçbir zararı olmadı. Onun zamanında hiçbir hadise olmadı. Fakat ihtilal olduğunda o adam Üstad’ın çınar ağacındaki köşkünü yıktı, ne olduğunu gösterdi...

Yeme İçmeye Dikkat!

Üstad’ımız çok az yedi. Yediği zaman beş saat geçmeden tekrar yemezdi. Yemekten sonra iki saat geçmedikçe de su içmezdi. Hatta saate bakar, 10 dakika kalsa: ‘Daha iki saat olmadı’ derdi. Suyu çok soğuk içerdi. Malum, ilk zamanlar buzdolabı yoktu. Buz bulduğumuzda suyun içine koyardık. O zaman Isparta’da iki tane eczane vardı. Sadece birinde buzdolabı vardı. Rica eder, parasıyla ondan buz alır, bol suyla yıkadıktan sonra termosu koyardık. Buzu termosu koyarken Üstad’ımız başımızda durur: ‘Ben de size yardım edeyim, bu iştirakten beni mahrum etmeyin!’ derdi.

Isparta’ya ilk vardığımız sıralarda suyu, Kirazlıdere- üzerindeki Piri Efendi çeşmesinden getirtirdi. Çok güzel suyu vardı, ama fazla soğuk değildi. Ekseri Üstad’ın çok sevdiği, yazın soğuk, kışın normal olan Sidre suyuydu. Bazı gün akşam sabah iki kez Sidre’den getirirdik. İki sene böyle devam etti.

Bir gün, çok soğuk su içmesinin sebebinin zehirin tesirinden olduğunu söyledi. Kendisine zehir enjekte edilen iğnenin yeri göğsünde belliydi. Uzun zaman akmış... Bizim zamanımızda, kurumuş olduğunu gördük.

Sidre, Isparta’nın batısında yüksekçe bir yerdir. Isparta’nın meşhur evliyasından, 40 günde bir yemek yiyen Osman Halidi Efendi, vaktiyle burada bulunmuş. Hatta o mübarek zat, Üstad’dan haber vererek: ‘Bu asrın müceddidi bugün dünyaya geldi. Ben göremeyeceğim, fakat benim oğlum inşaallah görecek!’ demiş. Nitekim seneler sonra o zatın sözü tahakkuk etti. Oğlu Keçeci Mustafa, Üstad’ımıza talebe oldu ve Eskişehir Hapishanesi’ne beraber gitti!”

“Sade Yerdİ”

Bayram Yüksel, Isparta hayatıyla ilgili hatıralarına devam ederek şöyle der:

“Üstad çayı fazla içmezdi. Harareti olduğu zaman sadece limonlu bir bardak içerdi. Limonu çok sever, hatta yemeklerde de kullanırdı. Limon bulunmadığı zaman çayına çok az limon tozu koyardı.

Üstad’ın yemekleri sade idi. Ekseri şehriye çorbası, pirinç çorbası gibi sulu yemekler yerdİ. Sulu yemeklere muhakkak yoğurt katardı. Üstad’ımızın hiç dişi yoktu. Son dişi 1948’de Afyon Hapishanesi’nde düşmüştü. Küçük bir sefer tasına az su koyar, bir çay kaşığı tereyağı, az tuz, beraber kaynamaya başladığında yumurtayı kırardık. Yumurtayı kırmadan mutlaka yıkatırdı. Yumurtanın beyazı pişmeye başladığında içine bir miktar ekmek doğrarız. Üstad’ımız yağı katiyen yaktırmazdı. Şehriye veya pirinç çorbası kaynamaya başladıklarında içine yumurtayı kırarız karıştırırız, hafif kaynadığında indiririz. Böylece afiyetle yerdİ.

Sarımsağı hiç yemezdi. Yemeklere soğan kullanırdık. Bazen yarım, bazen de tam ekmek alırdık. Bu bir hafta giderdi. Ekmeği alıp getirirken çok dikkat eder, beyaz torbanın içine koyardı. Bunu nazar ve zehirden sakınma adına yapardı. Çünkü Üstad’ımızı zehirlemek için çok desiselere başvururlardı.

Üstad’ımız 15 günde bir et yerdİ. Taze koyun eti alır, çok pişirirdik. Bazen de köfte yaptırırdık. Emirdağ’da Ceylan Ağabey’in annesine, Isparta’da ev sahibesi Fıtnat Anne’ye yaptırırdık. Aldığımız kıymayı iki-üç sefer makinede çektiirdik. Yoğurtlardan koyun yoğurdu yemez, inek yoğurdu yerdİ. Yemeklerden sonra az da olsa tatlı yerdİ. Mesela Isparta’da yapılan beyaz kurabiye yumuşak olurdu; onu kaşıkla ezer, toz hâline getirir öyle yerdİ. Üstad kavunu da sever, kaşıkla yerdİ. Üzümün kabuk ve çekirdeklerini ayırır, domatesin de kabuğunu soyardı.

Üstad’ımız, bir insana kâfi gelmeyecek kadar az yediğı gibi, az da uyurdu. Bize: ‘Fıtri uyku beş saattir’ derdi. Geceleri sabaha kadar dua, niyaz ve ibadette bulunurdu. Yaz ve kış âdetini hiç değİştirmez, teheccüt namazını devamlı kılar, münacat ve evradını asla terk etmezdi. Hem Isparta, hem Barla ve Emirdağ’da komşular bize: ‘Geceleri ne zaman baksak Üstad’ın ışığının yandığını görür, hazin sesiyle dua ettiğini duyarız’ derlerdi. Her zaman abdestli olur, kuşluk namazını da hiç geçirmezdi. Bu namazı güneş doğduktan 45 dakika sonra kılardı. Vaktini hiç boş geçirmez, ya okur, ya okutur ya da tashihle meşgul olurdu.”

Üç Aylarda Hatim

Bayram Yüksel, Üstad’ın hatıralarına hiçbir şey katmadan yalın ve fitri anlatımıyla devam eder:

“Mübarek, Mualla Üstad’ımız, üç aylar girdiğinde Isparta’daki Nur talebelerine hatim için Kur’an-ı Kerim’i taksim ettirir, herkese bir cüz verirdi. O zaman bu hatimi Isparta, Sav, Kuleönü, Atabey, Bozanönü gibi, Nur hizmetiyle müşerref olmuş köylere taksim ettirir, böylece şuhur-u selasede her gün hatim indirtirdi. Duasını umum Nur talebeleri namına kendisi yapardı. Başta Peygamber Efendimiz (a.s.m.), âl-i ashabı olmak üzere, bütün ehl-i iman ve Nur talebelerine bağışlardı.

Aynı Odada Kaldık

Bir gün Ceylan, Zübeyir Ağabey ve ben, bir de Üstad, Eskişehir’e gittik. Otelde kalacağız... Üstad: ‘Biz fakiriz, ayrı oda tutamayız’ dedi. Hepimize toptan bir oda tuttuk. Bir odada iki yatak vardı. Birinde Üstad yattı. Ötekinde üçümüz yatacaktık. Yatağa üçümüzün sığması bir tarafa, Üstad’ın yanında nasıl yatacağız! ‘Yatın!’ dedi. Mecburen üçümüz tek yatağa yattık. Ayaklarımız dışarıda... Baktık olmayacak, aramızda kura çektik. Ceylan Ağabey kurayı istediğine düşürmekte mahirdi! Hemen kura çekti ve Zübeyir Ağabey’e düşürdü. Böylece Zübeyir Ağabey’i yatağa yatırdık. Biz de

yere battaniye serdik, yattık. Üstad’la bir odada hiç yatmamıştım. Gözümü uyku tutmadı. Aradan Üstad’a bakıyorum; devamlı okuyor! Baktığımı anlayınca: ‘Kulağı gözünde, bakma yat!’ Baktığım anda Üstad’ın ne demek istediğini anladım, bu yüzden ‘kulağı gözünde’ derdi... O gece hiçbirimiz uyuyamadık.

Ziyafet Verdi

Üstad’ın yediği yemeğe baksak, hemen bırakır, bize verirdi. Onun için, yemeğini koyduk mu hemen dışarı çıkardık.

Bir gün Abdülmecid Ağabey, Isparta’ya gelmişti. Üstad o kadar çok sevindi ki, eğiliyor, yandan dönüp dönüp yüzüne bakıyor: ‘Hakikaten sen Abdülmecid’sin!’ diye iltifat ediyordu. Üstad: ‘Hemen yemek yapın!’ dedi. Ziyafet verdi. Yemeğin bir kısmını biz yaptık, bir kısım yemekleri lokantadan getirttik. Büyük salona serdik. Bütün orada bulunan Hüsrev, Tahiri, Mustafa Ezener, Kâtip Osman Ağabeyler beraber yemek yedik. Üstad da başımızda bizi seyrediyordu. Sonunda:

‘Ya Rabbi! Burada hepimizi topladığın gibi, ahirette de bizi bir araya getir ve orada da bize yedir!’ diye dua etti.

Yine 1954’te Sungur Ağabey, Samsun’da hapisteydi. Üstad’ımız bu hadiseyle çok fazla alakadardı. Her zaman Sungur Ağabey’den bahsediyor ve daima mahkemenin durumunu soruyordu.

Bir gün Ceylan ve Zübeyir Ağabey’le Barla’ya gitmişti. O sırada Sungur Ağabey’in tahliye olduğuna dair telgraf geldi. Bir saat sonra Üstad’ımız, Barla’dan döndü. Ben kendisine müjdeyi verdim. Üstad’ımız çok sevindi ve benim müjdem üzerine bir ziyafet verdi.

Bir Vefa Dersi

Eskişehir’de Yıldız Oteli’nde iken, Kore’ye gitmek üzere ayrıldım. Üstad pencereden el işareti yaptı. İçinde eşyalarımın olduğu kapaklı bir sepetim vardı. Arabanın üzerine çıktım. Aşağıdan bir kardeş, sepeti bana uzattı. Sonra askere gittim. Kore’den döndüm. Bir gün Üstad: ‘O gün arabanın üstüne sana eşyalarını veren kimdi?’ dedi. Aradan kaç yıl geçmişti, tabii hatırlayamadım! Üstad kızdı: ‘Nasıl sen, sana hizmet edeni hatırlamazsın! Ben o günden beri onu dua listeme aldım, sen tanımıyorsun!’ diye bana bir vefa dersi verdi.

Üstad’ın aleyhinde konuşmak nasıl tehlikeliyse, Üstad’ın hizmetkârlarının aleyhinde konuşmak da öyle tehlikelidir. Davanın aleyhine geçmek olur, çok büyük hatadır...

Şecere

Mübarek Üstad’ımızın Isparta’daki menzilinde baş ucunda, beş metre uzunluğunda ve bir metre eninde bir şeceresi vardı. Peygamberimizin (a.s.m.) âl-i beytinden ism-i şerifleri olan zatların, nereden geldiğini ayrı ayrı oklarla gösteriyordu. Çok arzu etmeme rağmen saymaya muvaffak olamadım! Üstad’ımız dua ederken isim üzerinde çok duruyordu. Bazı Nur talebeleri Üstad’ımızı ziyaret ettiklerinde isimlerini yazdırırdı. Baş ucuna koyar, o ismi ezberleyinceye kadar muhafaza ederdi. Ve şöyle derdi:

‘Nasıl ki, bir yere mektup attığınızda zarfın üzerine güzel adres yazarsanız gideceği yere güzel gider; dua ederken de ismiyle zikredilirse daha iyi olur!’

Sabah dersinden sonra bize ‘ders baklavası’ diye bir teberrük verirdi. Yani bir elması varsa, bıçakla parçalayıp kura çekerdik. İlk kura kime isabet este ilk sefer o alır, bazen bir salkım üzümü kaç kişi olsak, kura çekerek paylaşırdık. Bazen Isparta’da yapılan beyaz kurabiye tatlısından

aldırırdı. Dersi evvela Üstad'ımız okur, sonra sırasıyla okurduk.

“Bana Dua Edin!”

Üstad'ımız ziyaretine gelenlere: ‘Kardeşim, sen bana dua et, ben de sana dua edeceğim! Hadiste var: Gıyabi yapılan dua daha makbuldür... Ben senin ağzınla günah işlemedim, sen de benim ağzımla günah işlemedin; onun için gıyabi yapılan dualar daha makbuldür. Bana isimle dua et, ben de sana dua edeceğim!’ derdi. Ziyarete gelenler de: ‘Üstad'ım, bize dua et!’ derlerdi. Üstad'ımız da: ‘Bize dua eden, bizim dualarımıza dâhil olur’ derdi.

Tugay Camii'nin temel atma merasiminde Bayram Yüksel, Üstad'ın sol arkasında

“Temele Harç Koydu”

Bir gün Üstad'ımızla Barla'ya gidecektik. Zübeyir Ağabey de vardı. Şoför Mahmut Çalışkan'dı. Yıl 1957... Isparta İmam Hatip Okulu'nda Kur'an hocası ve Kesikbaş Camii'nde imamlık yapan Hafız Feyzi Efendi, Üstad'ımıza geldi. Tugay'da bir cami temeli atılacağını ve Üstad'ımızın da gelmesini rica etti.

Barla'ya hareket ederken Üstad'ımız, Hafız Feyzi'yi kırmadı, ‘Peki geleceğiz!’ dedi. Isparta'nın ileri gelenleri hep oradaydı. Üstad'ımız kalabalığın içine girdi. Tugay'ın subayları, Üstad'a bakıyorlardı; çünkü hiç böyle bir zat görmemişlerdi... Kılık kıyafeti şair-i İslamiyeyi gösteriyordu. Elinde şemsiyesi, gözünde güneş gözlüğü vardı. Biz de Zübeyir Ağabey ve Mahmut Çalışkan'la Üstad'ın arkasındaydık.

Bütün nazarlar Üstad'ımızdaydı. Herkes birbirine: ‘Bu zat kim?’ diye soruyordu. Bir yüzbaşı koşarak bir sandalye getirdi ve ‘Buyurun efendim, oturun!’ dedi. Üstad da kendisine teşekkür ederek oturdu. Tugay komutanı çok güzel bir konuşma yaptı. Üstad'ımız da dinledi. Konuşması bittikten sonra Tugay komutanı, Üstad'ımıza işaret ederek: ‘Hocaefendi, camiye ilk harcı koysun’ dedi. Ve Zübeyir Ağabey, malayı doldurup Üstad'ımıza verdi. Üstad ‘Bismillah’ dedi ve harcı attı. Bizler de Üstad'ımızın arkasındaydık.

Tugay Komutanı Feyzi Fırat Bey, Üstad'ımıza ve Isparta halkına teşekkür etti. Ondan sonra birçok subay, Üstad'ımıza hürmetle alakadar oldu. Biz Isparta ve Barla'ya giderken Üstad'ımız subay ve erlere daima eliyle selam verirdi. Hatta orduevi, Isparta'nın içindeydi. Yanından geçerken Üstad'ımız subayları gördüğünde onları selamlardı. Onlar da ayağa kalkarak Üstad'ımızın selamını alırlardı. Üstad'ımız askerleri çok sever ve fazla alakadar olurdu. Tugay camisinin yapılmasını çok arzu ediyordu ve çok memnun olmuştu. Cami temeli yükselmeye başladı. Maalesef 27 Mayıs İhtilali oldu ve cami kaldı... Yeri hâlâ boş duruyor!

Evlad-ı Maneviye

Emirdağ’a beraber giderken bizim köy, yol üzerinde olduğundan uğrardık. Bana: ‘Anneni çağır gel’ derdi. Annem gelince elini öpmek ister, Üstad’ımız dirseğini öptürürdü. Hatta bir defasında annem geldi: ‘Üstad’ım, Allah bana Bayram’ı verdi, ben de onu sana verdim’ dedi. Üstad da: ‘Evlad-ı maneviye olarak kabul ediyorum!’ dedi. Annem çok mesrur olmuştu. Köylülerimiz: ‘Biz de elini öpeceğiz’ diye sıraya girerlerdi.

Gece Erken Kalkardı

Üstad’ımız gece erken kalkar, teheccüt namazını kılardı. Evradını, bütün dualarını sabah namazına bir saat kala bitirirdi. Ellerini dergâh-ı İlahiye açar, uzun uzun dua ederdi. Bu dua bir saat devam ederdi... O anda bizler yanına giremezdik, ancak dua bittikten sonra girebilirdik. Hatta: ‘Benim bir dua vaktim var, o anda melaîke de gelse kabul etmem!’ derdi. Ayrıca: ‘İstikbaldeki Nur talebelerine de dua ediyorum!’ derdi. Yatsı namazını kılınca fazla beklemez, yatarı.

Konuşması Latifti

Üstad’ımızın konuşmasında o kadar letafet vardı ki, o derece feyizliydi ki, sabahtan akşama kadar o vaziyette ders alsak, yol yürüse, zahmet çeksek, aç kalsak, içimizden zerre kadar sıkılma gelmez... Hatta bazen sıkıntılı hâllerimizde Üstad’ımızın sima-i mübareklerine baktığımız zaman, içimize bir ferahlık gelirdi. Bize bir şevk, bir cevvaliyet gelir; gece gündüz çalışsak, uyumasak, yorgunluk hissetmezdik.

Hediye Almazdı

Mübarek, muazzez Üstad’ımızın en yakın hâllerini görüyorduk. İktisat düsturunu harfiyen tatbik ederdi. İstiğna düsturunu hiç bozmazdı. Çünkü: ‘Benim mesleğim, sahabe mesleği; aç kalmak var, hapislik var, zahmet var, var, var, var’ derdi. Mübarek, muazzez Üstad hiç kimseden hediye almazdı. Çok sevdiği talebesi dahi bir kilo üzüm getirse veyahut bir teberrük getirse, mukabilini muhakkak verirdi. ‘Benim kaidem bozulur, bana dokunur!’ derdi. Bizler mukabilini vermeden hiç hediye aldığımızı görmedik. Bizlerden dahi almazdı... Üstad’ımızın bu hâllerini görenler: ‘Kimseden hediye almıyor da nasıl geçiniyor?’ diye sorarlardı. İktisat ve bereket-i İlahiyeye mazhar oluşunun çok hikmetleri vardı.

Canlı Muallim

Yolculuk anında olsun, kırlarda gezerken olsun, Üstad, kabirlere rast geldiğinde dua ederdi. ‘Bu kabir taşları canlı birer muallim gibi ihtar ediyor, ‘Sizler de buraya geleceksiniz!’ diye lisan-ı hâliyle ders veriyor! Şimdi ehl-i dünya iptal-i his nevinden kabirleri şehirlerin dışına çıkarıyorlar. Ta ki ölümü hatırlamasınlar... Eskiden herkesin kabri, evinin önünde idi. Sabahleyin kalktığında kabir taşlarını görünce Fatıha okurdu. Kabir taşları, canlı birer muallim vazifesi görürdü!’ diye ders verirdi.

“Boş Durmazdı”

Kırlara gittiğimizde hiç boş durmazdı. Daima Cevşen, Evrad-ı Bahaiyye, Delail-i Nur, Hülâsatü’l-

Hülasa, Hizbü'n-Nuriye, Tahmidiye, hususan Sekine'yi hiç bırakmazdı. Onu her gün okurdu. Hatta bazen çay içerken bile okurdu... Risale-i Nurları ya tashih ederdi yahut bize okutur, kendisi dinlerdi.

Gittiğimiz yerde hep en yükseklerle çıkardı. Bazen yüksek ağaçların tepesine çıkar, bazen de taşların başına çıkar, namaz kılardı. Kırılarda namaz kıldığımızda bizlere imamlık ederdi. Namaz vakti girdiğinde mutlaka ezan okuturdu. Bizlere: 'Sizlerdeki gençlik bende olsa, şu dağlardan inmeme!' derdi.

“Temiz Giyinirdi”

Ekseri beyaz giyinirdi. Temizliğe çok riayet ederdi. Bizler çamaşırının hangisi yıkanmış, hangisi yıkanacak olduğunu anlayamazdık. Çoğu zaman tereddüde düşerdik. Haftada bir yıkanır. Çamaşırlarını sık sık değiştirir, fazla elbise bulundurmazdı. Fazla olan neyi varsa, sattırırdı. 'Hediye almayan, hediye vermez' derdi. Eşyalarının namaz kılana satılmasını söylerdi. Fazla fiyata da sattırmazdı.

Genelde gül yağını kullanırdı. Başka koku kullanmazdı. Sarımsağı yemediği gibi, bizlere de yedirmezdi. Hatta 24 saat önce yemiş olsak dahi anlar, yanına almazdı. Yün çorap ve lastik pabuç giyerdi.

Zayıf olduğu için kışın çok üşürdü. Pamuklu giyerdi. Yemeklerinde kullandığı kaplarına çok dikkat ederdi. Mesela biz kendi yemek veya çaydanlığımızın kapağını ters koymuş olsak veya kaşığımızı yere koysak, Üstad'ımız görse darılır: 'Kendine bakmayan, bana bakamaz!' derdi.

Namaz Kılarken

Üstad'ımız, namazı huşu içinde kılardı. Sureleri tane tane okurdu. Namaza dururken, tam huzura vardığında, 'Allahü ekber!' dediği zaman, bizler arkasında korkardık! Mübalağa olmasın, ahşap bina sarsılırdı... Namaz vaktine çok dikkat ederdi. Namazı vaktinde kılardı. Mesela Isparta'dan çıktığımızda Emirdağ'a 30 dakika sonra varacak olsak bile saate bakar, kış fırtına da olsa hemen namaza dururdu... Kırılarda yolculukta olsun, namazı vakti girdi mi kılardı. Bu mevzuda şöyle buyurur:

'Namazı vaktinde kılmanın ne derece tükenmez, uhrevi bir sermaye olduğu bununla anlaşılır ki, her namaz vaktinde âlem-i İslam denilen muazzam camide yüz milyondan fazla cemaat-i kübra namaz kılıyor. O cematte her bir adam bütün cemaate dua ediyor. 'İhdina's-sırat-al-müstakim' (Bizi doğru yola hidayet eyle) diyor. Her biri umum cemaate hem şefaatçi, hem duacı olur. O vakit namaza iştirak etmeyen, hissesini alamaz. Kaynayan miri ve askeri kazanına karavanasını götürmeyen, tayinatını almadığı gibi, cemaat-i kübranın manevi matbahında kaynayan, manevi erzakını alamaz. Belki namaza iştirakle o cemaatin ordusuna iştirak etmiş olmakla ve dualarına 'âmin' demek olan namazı vaktinde kılmakla alabilir.'

Ankara Davası

1958'de Nazilli'de mahalli gazeteler, Üstad'ımızın aleyhinde yayın yaparak çeşitli isnatlarda bulunmuşlardı. Nazillili Nur talebeleri o gazeteleri Isparta'ya gönderdiler. Biz de Üstad'ımıza okuduk. Üstad'ımız çok üzüldü. 'Buna bir cevap yazın!' dedi. Zübeyir ve Ceylan Ağabeylerle beraber üç imzalı bir cevap yazıp Nazilli, Ankara vesair yerlere gönderdik. Ankara'nın genç Nur talebeleri bu mektubu bastırıp bazı postahanelerden gönderirken memurlar tespit etmişler. O zaman, hükûmete muarız büyük gazeteler de ele geçirmişler. Çok büyük bir hadise imiş gibi günlerce

manşetlerden verdiler. ‘Nurcular Ankara’da beyanname dağıttılar!’ diye yaygara kopardılar. Emniyet kuvvetleri faaliyete geçti. Hakkımızda tevkif kararı verdiler. Ceylan Ağabey’i Emirdağ’da yakalayıp elleri kelepçeli olarak Ankara’ya getirdiler. Bizi de Tahiri ve Rüşti Ağabeylerle birlikte polis karakoluna götürdüler. Bir gece sabaha kadar tek bir sandalye üzerinde nöbetleşe uyuduk. Sabaha kadar polislerle münakaşa yaptık. Tehditler savurdular, ‘Bediüzzaman nereden geçinir, siz nereden geçinirsiniz? Herkes aya çıkıyor, siz de insanlara Kur’an öğretmekle meşgulsünüz. Milleti 40 senedir geri bıraktınız!’ gibi laflar ediyorlardı. Biz de cevaben: ‘Kardeşim, biz sizin aya güneşe çıkmanıza mâni değiliz. Biz sizin imanınıza çalışıyoruz. Siz çıkın aya güneşe, biz size yardımcı oluruz’ diyorduk.

Bir gün sonra Isparta Hapishanesi’ne aldılar. Orada da bir müddet tuttuktan sonra Ankara’ya götürdüler. ‘Ahmet’ isminde, devamlı bizi takip eden çok gaddar bir komiser vardı. Üstad’ımızı ziyarete kim gelirse hepsinin adresini alarak evlerine baskın düzenlerdi. Ellerimiz kelepçeli trene bindirdiler. Başımızdaki jandarma uzmanı insaflı idi. Namaz vakti kelepçelerimizi çözdürüyordu. Sonra Ankara Cezaevi’ne geldik. Yazıyı yazan, dağıtan herkesi toplamışlardı. Sayımız 10 kişiyi bulmuştu. Orada 64 gün kaldık. Hapisteyken Üstad’ımız bize haber gönderdi: ‘Halk Partisi’nin şiddetli hücumuna karşı Demokratların mason kısmı rüşvet veriyor. Demokratların aleyhinde olmayın. Hem Menderes Japonya’ya gittiği için yokluğundan istifade ettiler. Demokratların mason kısmı bu hadiseyi körükledi!’ Ayrıca şöyle bir haber daha göndermişti:

‘Âlem-i İslam’da Nur talebelerine başka bir nazarla bakıyorlar. Bizi serbest bıraksalar, âlem-i İslam: ‘Nurcular bunlarla beraber, onların seyyiatlarına ilişmiyorlar, demek onlarla beraberdirler’ diyecekler. Şimdi bu hapis gibi ilişmelerle, demek Nurcular onların din aleyhindeki hareketlerini tasvip etmiyorlar ki hapis etmişler, diyecekler. Hem yine fakr-ı hâlimizle milyonlar lira verseydik, bu külli neşriyatı yaptırılmazdık. Demek ki, kader-i İlâhi, Ankara Cezaevi’nde kısmetimiz varmış ki, bu şekilde tecelli etti...’

Biz hapisteyken Küçük Ali, Vahşi Şaban ve Mahmut Çalışkan, Üstad’ımıza hizmet ediyordu. Üstad: ‘Bunlar bana bir senelik zahmet verdiler, çok yordular!’ diye latife yapmıştı. Çünkü biz, Üstad’ın tarz-ı hareketine iyice meleke kazanmıştık...

Üstad’ın Vefatında

Bediüzzaman Hazretleri’nin Isparta’dan Urfa’ya olan son yolculuğunda bulunanlar arasında yer alan Bayram Yüksel, bu yolculuk esnasında olan olaylara en yakından şahittir. Hatta Üstad, başı kucağındayken vefat ettiği bir talebesi ve bir manevi evladıdır. O anları en canlı bir hatıra olarak muhafaza eder ve istek üzerine her defasında bıkmadan aynı tazeliğiyle yakınlarına anlatır. Aşağıdaki ifadelerde, bu yolculukta ve vefat sırasında olup bitenleri şöyle dile getirir:

Risaleler basıldıkça: ‘Ya Rab! Bunu görsem gideceğim!’ derdi. En sonunda Şualar ve Sikke-i Tasdik-i Gaybi mecmuasını gördü. ‘Ya Rab! Ben gideceğim. Artık benim vazifem bitti. Allah’tan ömür istedim. Hadsiz şükrolsun, bunları da gördüm’ dedi.

Üstad’ımız 1960’ta, ‘Bu sene teravihi beraber kılacağız!’ dedi. Biz çok sevindik. Oysa Ceylan Ağabey’le, ‘Bu sene teravihi Isparta camilerinde sırayla kılalım’ diye konuşmuştuk... Mübarek Tahiri Ağabey teravihi 1,5-2 saatte kıldırıyordu. İflahımız kesiliyordu! Üstad’ımızdan böyle müjde gelince çok sevindik... O sırada Ceylan Ağabey’in babası kamyon almış, Ceylan Ağabey’i istiyordu. O da Emirdağ’a gitmişti. Neyse, Ramazan geldi, namaza başladık. Üstad’ımız yatsının farzını kıldırıyordu. Tahiri Ağabey de teravihi kıldırıyordu. Yattığımız odanın karşısındaki odayı mescit olarak kullanıyorduk. Odada Üstad’ımız, Tahiri Ağabey, Zübeyir Ağabey, Sungur Ağabey, Hüsnü kardeşle

beş-altı kişi oluyorduk. Ramazan'ın tam 15'iydi... Üstad'ımız çok rahatsız oldu. Zübeyir Ağabey'in Tahiri Ağabey'e: 'Ağabey, yarıda keselim, sonra tamamlarız' sözüne Üstad'ımız: 'Yok, tamam kılacağız!' dedi. Üstad çok ağırlaştı. Yatağına yatırdık. Sungur Ağabey'le Cevşen okumaya başladık. Yatağının bir tarafında ben, bir tarafında Sungur Ağabey oturdu. Benimle Sungur Ağabey'in kulaklarımızdan tuttu: 'Evlatlarım, evlatlarım! Katiyen müteessir olmayın. Risale-i Nur dinsizlerin, masonların belini kırmıştır. Risale-i Nur daima galiptir. Katiyen merak etmeyin. Ben kemal-i ferahla gideceğim!' dedi.

Ramazan'ın 15'inden sonra hiçbirimiz yatmazdık. Üstad'ımız dâhil ağabeyler hep ayaktaydık. Sabah oldu, Üstad bizleri çağırdı. 'Emirdağ'a gideceğiz' dedi. Bana da: 'Hazırlan, seni annenin yanına götüreceğim!' dedi. Ben de Emirdağ'a gidince köye uğrarız, köylüler Üstad'ın elini öpmek için gelir, rahatsız ederler diye: 'Sungur Ağabey gitsin!' dedim. O, Ankara'ya gidecekti. Tarihçe-i Hayat'ın mahkemesi vardı. Üstad'ımız: 'Doğru, Sungur'u götürelim!' dedi. Beraber gittiler. Ben bilemedim. Oysa Üstad'ımız annemle vedalaşacakmış... Nitekim Emirdağ'da ağabeylerle vedalaştı, geldi. Bu, Üstad'ın Emirdağ'a son gidişiydi...

Üstad, Emirdağ'a son olarak 17 Mart 1960'ta gitti. Sabah saat 8'de Zübeyir ve Sungur Ağabey'le Hüsnü kardeş beraber gittiler. Tahiri Ağabey'le ben Isparta'da kalmıştık. İki gün orada kaldı, oradaki Nur talebeleriyle kucaklaşıp hepsinin başını öperek vedalaşmıştı. Üstad, sevdiği talebesinin başını öperdi.

19 Mart 1960 Cumartesi günü ikindi namazından sonra geldiler. İkindiden önce de bir polis geldi: 'Hocaefendi, Emirdağ'dan hareket etmiş!' dedi. 'Henüz gelmedi' dedik. Hakikaten bir saat sonra geldi... Isparta'ya döndüklerinde eve yaklaşınca korna çalarak bizi haberdar ederlerdi. Yine korna sesini duyunca, Tahiri Ağabey'le beraber kapıyı açtık. Üstad'ımızı karşıladık; çok hastaydı. Sırtımıza almak istedik, razı olmadı. İkimiz koltuklarına girerek odasına çıkardık.

Zübeyir Ağabey baş ucunda kollarını, ben de ayaklarını ovuyordum. 19 Mart akşamı, gece saat 2 idi, bana baktı. 'Urfa'ya gideceğiz!' dedi. Aşırı ateşi olduğundan, Üstad'ın Urfa'ya gitme isteğine, Zübeyir Ağabey rahatsızlığına vererek önce üstünde durmadı. Bu şekilde ara ara 'Hazırlanın, Urfa'ya gideceğiz!' diye söylendi. Sabaha karşı yine söyleyince, arabayı hazırlamaya başladık. Üstad, Urfa'dan ziyarete gelenlere: 'Ahir ömrümde Urfa'ya gideceğim. Ben Urfa'ya dua ediyorum. Urfa'nın taşı da toprağı da mübarektir' derdi. Biz Üstad'ımızın öleceğine hiç ihtimal vermezdik ki! Gece saat ikide arabayı hazırlıyoruz... 'Sabah olsun Urfa'ya hareket edeceğiz' diyordu. Bir kere 'Diyarbakır,' ağzından çıktı. Daima 'Urfa' diyordu...

20 Mart sabahı saat 9'da arabayı hazırladık. Üstad'ımız, Fıtnat Hanım'a: 'Allaha ısmarladık hemşire! Bana dua edin, ben çok rahatsızım, hakkınızı helal edin!' dedi. Fıtnat Hanım ağlıyordu. Üstad ayrılınca Tahiri Ağabey'e: 'Üstad'ın bu seferki ayrılışı başkaydı. Herhâlde yerini aramaya gitti...' demişti.

Arabanın arkasına bir yatak yapıp Üstad'ı yatırdık. Hüsnü kardeş şoför olarak, biz de Zübeyir Ağabey'le beraber ön tarafa oturup hareket ettik.

Yalnız o zaman Konya valisi çok muarızdı. 'Nurcuların kökünü kazıyacağız!' gibi beyanatlar vermişti. 'Konya'dan nasıl geçeceğiz!' diye endişe ediyordum. Konya üzerinden Urfa'ya hareket ettik. Konya'da hiçbir yerde durmadık. Adana Ceyhan ve Gaziantep üzerinden yola devam ettik.

Konya Ereğli'sine varmadan ikindi namazını kıldık. Üstad'ımız namazı arabada kıldı. Akşam namazında Ulukışla'ya vardık. Üstad: 'Acaba biraz yemek yiyebilir miyiz?' dedi. Zübeyir Ağabey'le lokantadan biraz pirinç pilavı aldık. Pilavdan Üstad'a yemek yapacaktık. Arabanın arkasında gaz ocağı vardı, fakat hem ayağı kırık, hem de kış olduğundan çok soğuktu. Pozantı'yı geçerken tren yolu bekçisi, sobayı yakmış ısınyordu. Ben memura rica ettim: 'Hastamız var, parasını verelim, azıcık

yemek ısıtacağız’ dedim. Memur: ‘Buyurun ısıtın’ dedi. Zübeyir Ağabey’le Üstad arabada kaldı. Hüsnü kardeşle ben yemeğin suyunu süzdük. Çok az tereyağımız vardı. Çay kaşığıyla kattık. Bir yumurta, biraz da yoğurt kattık. Üstad’ımız bir kaşık aldı; boğazından geçmedi, yiyemedi...

Gece Adana’dan geçtik. Yatsıdan sonra Ceyhan’a vardık. O zaman yol Ceyhan’ın içinden geçiyordu. Ceyhan’ın kıyısında yatsı namazını kıldık. Hüsnü de devamlı arabayı kullandığından yorgundu, bir saat kadar uyudu. Sahurda Osmaniye’ye vardık. Girişte benzin aldık. Ve sahur yemeği yedik. Üstad’ımız ise hiçbir şey yiyemiyordu. Sabah namazını da Alman pınarının başında, biz dışarıda yine Üstad’ımız arabanın içinde, kıldık. O zamana kadar o dağa ‘Gâvur Dağı’ denirdi. Sonra ona ‘Nur Dağı’ ismini koydular.

Üstad’ımız yolda giderken, benimle Zübeyir Ağabeylerin arkadan boyunlarımızdan tutarak tekrar tekrar şunları söyledi:

‘Evlatlarım, merak etmeyin. Risale-i Nur, dinsizlerin, masonların, komünistlerin belini kırmıştır. Risale-i Nur daima galiptir. Siz hiç merak etmeyin!’

Sözü çok zor anlaşılıyordu. Bir ara avuçlarını aşağı çevirerek:

‘Bunlar, ben gidersem böyle olacaklar! Beni anlayamadılar, bunlar beni anlayamadılar... Beni siyasete bulaştırmak istediler’ demişti.

O sırada İstanbul’daki talebeler yürüyüş yapmak istiyorlar. Ortalık çok gergin... Üstad: ‘Ben gitsem, bunlar tokat yiyecek, karışacak!’ demişti. Hakikaten öyle oldu...

Urfa’ya Varış

Sabahleyin 7:30 sıralarında Gaziantep’e vardık. Ben lokantadan çorba aldım ve yolu sordum. Antep’te hiç eylenmedik. Nizip yolundan giderken, kar yağdığı için yollar çok bozuk ve çamurlu idi. Arabaların birçoğu yollarda saplanmış kalmıştı. Bizim ne lastiğimiz patladı, ne de arabamız bozuldu... Âdeta rüzgâr gibi gidiyorduk! Zübeyir Ağabey ve Hüsnü kardeşimiz Urfa’da çok kaldıkları için Urfa yollarını iyi biliyorlardı.

Urfa’ya girdiğimizde saat tam 11’i gösteriyordu. Abdullah Ağabey, Kadioğlu Camii’nde kalıyordu. Zübeyir Ağabey koşup kendisini çağırdı. Üstad Hazretleri, Hüsnü kardeşle bana bir tokat vurup: ‘Çabuk olun, benim duracak hâlîm yok!’ dedi. O sırada Abdullah Ağabey de geldi. ‘Temiz otel hangisidir?’ dedik. Bizi doğruca İpek Palas’a götürdü.

Üstad’ımızın koltuklarına girerek, yatacağı kata çıkarıp yatırdık. Üçüncü katta köşede 27 no’lu odaydı. Ramazan-ı mübarek olduğundan Urfalılar hatim okumakla meşguldüler. Halk, Üstad’ın Urfa’ya geldiğini duyunca, İpek Palas’a akın etmeye başladı. Çokları: ‘Neden bize haber vermediniz? Haberimiz olsaydı, biz Antep’e kadar gelir, Üstad’ımızı karşılardık’ dediler.

Büyük Ziyaret Başlıyor

Böylece, Üstad’ı son ve büyük ziyaret başlamış oldu... Zübeyir Ağabey, kapıdan ziyaretçileri sırayla girdiriyordu. Ben de Üstad’ın ellerini tutuyordum, gelenler Üstad’ın ellerini öpüyorlardı. Üstad da onların başından öpüyor, gelenleri bırakmak istemiyordu.

Ben: ‘Yeter, sen git de başkası gelsin’ dediğimde, adamlar: ‘Bak Üstad bırakmak istemiyor!’ diyorlardı. Bizler buna hayret ediyorduk. Çünkü bu bizim hiç görmediğimiz bir durumdu... Isparta’da olsun, Emirdağ’da olsun, Üstad hasta olduğu zaman yanına kimseyi almazdı. Hatta Isparta’da iken Üstad’ın hastalığı anında, ‘Üstad’ım, filanca ağabeylerimize söyleyelim mi?’ dediğimizde Üstad: ‘Hayır, sizden başka kimse gelmesin!’ derdi.

Urfa’da bu kuralını kaldırmış, hiç kimseye itiraz etmiyordu. Bütün Urfalıları kucaklıyordu. Biz bilemedik... Mübarek Üstad’ımızı bütün Urfalıları ziyaret ettiler. Halk, esnaf, subay, asker hep ziyaret ettiler. Mübarek Üstad hiç itiraz etmedi. Hem tahammül etti, hem de yatmadı. Bizler de yatmadık. Halkı, polisi, memuru, esnafı, subayı hepsi Üstad’ı ziyaret etti.

Ziyaret sabaha kadar devam etti. Üstad’ımız herkesin başını öpüyordu. Pazartesi sabaha kadar Üstad’ımız da, biz de uyumadık. Vardığımız gün sabahleyin nöbeti Zübeyir Ağabey’e verdim. Hüsnü kardeş arabayı alıp uzaklaştırdı.

Ben dışarı çıkınca Zübeyir Ağabey’in yanına fötr şapkalı iki sivil polis geldi. Sertçe: ‘Şoför nerede?’ diye sordu. Zübeyir Ağabey: ‘Ne var?’ deyince, ‘İçişleri Bakanlığı’nın emri var. Derhâl Isparta’ya döneceksiniz!’ dediler. Bu arada yedi-sekiz polis, Hüsnü kardeşi bulup getirdiler.

Üstad: ‘Acayip! Ben gitmeye gelmedim. Belki de öleceğim... Siz maddi polissiniz, biz de manevi polisiz. Biz size, asayiş muhafazaya daima yardımcıyız. Benim hâlimi görüyorsunuz!’ dedi. Onlar: ‘Biz emir kuluyuz’ deyip gittiler. On dakika sonra, bu sefer çok sert ve kararlı geldiler. ‘Hazırlanın, derhâl gideceksiniz!’ dediler. Bunun üzerine Zübeyir Ağabey, âdeta gürlledi:

‘Haydi, buyurun, götürebiliyorsanız götürün!’ dedi. Halktan ‘Ne oluyor?’ diye soranlar oldu. Üstad’ın zorla geri götürüleceğini öğrenen halk, bağırmaya başladı. Bu esnada otel sahibi hiddetle gelip, polisi kolundan tuttuğu gibi dışarı attı. Urfalıları: ‘Bizim misafirimizi nasıl gönderebilirsiniz!’ diye bağırdılar. Giderek sesler yükselmeye başladı. Hadise çıkacak diye polisler arabalarını alıp uzaklaştılar.

Daha sonra tavır değiştirdiler, gelip yalvarmaya başladılar: ‘Biz emir kuluyuz, n’apalım, rica ediyoruz!’ dediler. Yine Zübeyir Ağabey başını yukarıya kaldırıp cevap verdi:

‘Kardeşim, biz de taşız! Üstad Hazretleri gidelim derse gideriz, kalın derse kalırız. Anlaşıldı mı?’ dedi.

Üstad: ‘Acayip! Ben buraya ölmeye geldim. Belki de öleceğim... Siz benim hâlimi görüyorsunuz. Siz beni müdafaa edin’ dedi. Polisler: ‘Biz emir kuluyuz. Biz n’apalım?’ dediler.

O sırada Üstad’ı muayene etmek için bir doktor geldi. Emniyetten bizzat gönderilmişti. Üstad’ı muayene etmeden doktoru tekrar geri çevirdiler. Çünkü muayene etse sağlam raporu vermesi mümkün değildi... Hasta raporu vermemek için geri çevirdiler.

Tekrar komiser rica etti. Kendisi bizzat Üstad’la görüşmek istedi. Hatta komiser: ‘Yaman üstadınız var. Ona söyleyin, yukarıdan katı emir var, hemen Urfa’dan çıkacaksınız. Doğru geldiğiniz yere! Kendi arabanızla gidemezseniz, sizi ambulansla göndereceğiz’ dedi.

Biz de, ‘Üstad’ımızın hastalığı şiddetlidir, tekrar 24 saatlik yol zahmetine katlanamaz. Biz Üstad’ımıza müdahale edemeyiz, zaten bitkin bir hâldedir...’ dedik.”

Tabancayı Dayar!

“Bediüzzaman’ın Urfa’dan çıkarılacağı” haberi etrafa süratle yayılır. Durumu haber alan DP İl Başkanı Mehmet Hatipoğlu derhâl emniyete gider. Emniyet müdürüne:

“Bediüzzaman Hazretleri’ni buradan çıkarmaya kalkarsanız karşınızda beni bulursunuz! Kılına bile dokunamazsınız, buradan bir yere bir adım bile attıramazsınız... Bu bizim şeref misafirimizdir” der.

Emniyettekiler: “Efendim, üstten, vekâletten: ‘Derhâl geldiği yere dönecek!’ diye emir var” deyince:

“Nasıl döner yahu, adamcağız şiddetli hasta, kıpırdıyacak hâli yok! Bu kadar muhterem bir zata, Tanrı misafirine bu kadar tazyike nasıl cüret ediliyor!”

“Efendim, Ankara’dan gelen emir, şiddetli ve kesindir. Derhâl dönmesi lazım!” deyince,

Hatipoğlu'nun tepesi iyice atar. Tabancasını masaya dayar.

Hatipoğlu, hükûmet doktorunu alıp Üstad'ın yanına getirir. Bediüzzaman'ı muayene eden doktor, talebelerine:

“Siz ne cesaretle buraya geldiniz! Bu zatın 40 derece ateşi var. Bu durumda hiçbir yere gidemez. Yarın 9'da gelin, bu zata heyet raporu verelim” der.

“Üstad Vefat Etmiş!”

Bayram Yüksel, bütün bu tartışmalardan sonra Üstad'ın vefat ettiği anı şöyle anlatır:

“Akşam namazından sonra bir türlü ayakta duramadım. Durumumu Zübeyir Ağabey'e anlattım. ‘Kardeşim sen git yat!’ dedi. İki saat uyumuşum ki, Zübeyir Ağabey geldi: ‘Kardeşim, benim de tahammülüm kalmadı, bir haftadır uykusuzum!’ dedi. Ben de: ‘Şimdi de sen yat, nöbeti ben alayım’ dedim. Yatsı namazını kıldım, Zübeyir Ağabey yattı.

Hüsnü kardeşimizle beraberdik. Hüsnü bir ara: ‘Düşeceğim, uykusuzluktan ayaklarım da sancıyor!’ dedi. Ona: ‘Ben biraz iyiyim, sen de git yat!’ dedim.

Ben Üstad'ın yanında yalnız kaldım. Kapı arkadan kilitliydi. Gündüzden Üstad çok harareti olduğu için buz istemişti. Biz bulamamıştık. Gece arkadaşlar bir yerden bulup getirmişlerdi. ‘Buz buldum Üstad'ım’ dedim, istemedi. ‘Üstad'ım, çay yapalım’ dedim, ‘istememez’ diye işaret etti. Üstad'ın mübarek dudakları kuruyordu. Ben ıslak mendille siliyordum. Bu, hiç görülmemiş bir hararetti.

Saat 2,5 sıralarında idi... Ben devamlı Üstad'ın üzerini örtüyordum, örtüyü atıyordu. Bir müddet böyle devam etti. Üstad ışıktan rahatsız olmasın diyerek, lambaya mendil sararak ışığı azaltmışım. Bir ara Üstad birden boynumu tuttu. Ben o sırada kollarımı ovuyordum. O anda ellerini göğsüne koydu ve uyudu. Ben de Üstad uyudu diye sobayı yaktım. Üstad'ın ayak ucuna geçip uyanacağı anı beklemeye başladım. ‘Ağabeyler de gelecek, sahur yemeği yiyeceğiz’ diyordum. Ah bilmiyordum ki Üstad'ımız ebedî âleme göçmüş, bu fânî dünyaya ebedî olarak gözünü yummuş...

Başımдан hiç geçmemişti ki, nasıl bileyim! Üstad'ın vefatını anlamayarak, uyudu zannediyordum. Ağabeyler gelince: ‘Üstad uyudu, üşütmeyin, ben sabah namazını kılayım’ diye onların yattığı odaya geçtim. Birden içerden ağabeyler: ‘Kardeş, Üstad'dan ses gelmiyor!’ dediler. Ben yine: ‘Üstad uyudu, onu üşütmeyin’ diyordum. Tekrar geldiler: ‘Bayram, Üstad'dan ses gelmiyor!’ deyince ben de onlarla beraber Üstad'ın odasına vardım. Zübeyir Ağabey baş ucunda, dördümüz Üstad'a bakıyoruz. Üstad'dan hiç ses gelmiyor. Fakat vücudu sıcacık... Bizi müthiş bir telaş aldı. Zübeyir Ağabey: ‘Urfa'da Elazığlı Vaiz Ömer Efendi var, ona haber gönderelim, o bilir’ dedi. Haber gönderdik, geldi. Üstad'ı görür görmez: ‘İnna lillah ve inna ileyhi raciun. Üstad vefat etmiş kardeşlerim!’ dedi...

Haber Yayıldı

Zübeyir Ağabey, Hüsnü Kardeş, Abdullah Ağabey, Üstad'ın yanından ayrıldılar. Isparta, Ankara, Emirdağ, İstanbul, Diyarbakır vs. yerlere telgraf çekerek Üstad'ın vefatını bildirmeye başladılar. Sabahleyin halk yine Üstad'ı ziyarete başladı. Ben de pencereden, ‘Üstad'ımız uyudu’ dedim. Üstad'ımızın üstüne bir tülbent örtmüştük.

Az sonra otel sahibi geldi, kapıdan şöyle bakınca durumu anladı: ‘Eyvah!’ deyip dizlerine vurarak feryat etmeye başladı. Dışarıda otelci ile emniyet müdürü karşılaşınca, müdür: ‘Nedir bu telaş?’ diye sormuş. O da: ‘Bediüzzaman Hazretleri vefat etti!’ demiş. ‘Hakikat mi?’ demiş. O da ‘Evet’ deyince otelin önünde Üstad'ı Isparta'ya götürmek için gelen emniyet müdürü, polisler, jandarma teşkilatı hepsi geri dönmüşler.

Emniyet müdürü, tahkik için bir doktor gönderdi. Doktor geldi, Üstad'ı muayene etti. 'Allah, Allah! Çok fazla harareti var' dedi. Bana: 'Bir ayna var mı?' dedi. Getirdiğim aynayı Üstad'ın ağzına tuttu. Nefes gelmediğini görünce: 'Evet, vefat etmiş!' dedi. 'Fakat hiç ölüm hâline benzemiyor. Bu cenazenin hemen kalkmasını istemiyorum; biraz kalsın, ben şüpheleniyorum!' dedi. Daha sonra raporu yazıp emniyete verdi. Zaten biz de hemen kalkmasını istemiyorduk... Ardından tereke hâkimi geldi. Üstad'ın saat, cübbe, seccade, sarık gibi eşyalarını tespit etti. Bunların kardeşine verilmesini kararlaştırdı.

Vefat haberini alan binlerce Urfalı, otelin önüne akın ettiler. Telgraf ve telefonlarla Üstad'ın vefat haberi bütün illere duyuruldu. Mehmet Hatipoğlu ve diğer Urfa eşrafı: 'Üstad'ı dergâhta yıkayacağız ve oraya defnedeceğiz' diye karar aldılar. Üstad'ın naaşı İpek Palas'tan alındı, iki saatte ancak dergâha getirilebildi. Müthiş bir kalabalık vardı. Bütün Urfalılar, dükkânlarını kapatmışlardı.

Cenaze yıkanırken o zamana kadar hiç görmediğim muhtelif renkte ve büyüklükte kuşlar geldiler, hayret ettik! O sırada hafif hafif yağmur yağıyordu. Urfa'da 'Şeyh Müslim' isminde mübarek bir zat, 1954 yılında dergâhı tamir ettiği zaman bu iki kubbeli yeri kendisi için yaptırmış. Talebe ve müritleri: 'Seni buraya mı defnedeceğiz?' dediklerinde, 'Benim yerim başkadır. Buranın sahibi vardır. Ve gelecektir. Burası onundur' demiş.

Türbedar

Bir gün bana Üstad'ımız: 'Sen benim kabrimde nöbet tutacaksın' demişti. Bunun için ben Üstad'ın vefatından sonra Urfa'da kalmak istedim. Fakat Zübeyir Ağabey: 'Kardeşim, bana da Üstad kabrimde bekle!' demişti. 'Şimdi ben kalayım, hem rahatsızım; siz Isparta'ya gidin' dedi.

Üstad bir gün bana: 'Sen benim kabrimde nöbetçi kalacaksın. Benim kabrimi birkaç kişiden başka kimse bilmesin!' demişti. Böyle bir vasiyeti vardı. Üstad vefat edince ortalık mahşerî bir kalabalık oldu. Zübeyir Ağabey'e: 'Biz ne yapacağız?' diye sordum. 'Herhâlde bu cemaatin içinde cenazeyi gizlice kaldıracak hâlimiz yok, kadere teslim olacağız' dedi.

Zübeyir Ağabey, etrafındaki Urfalılara: 'Mümkünse Üstad'ın cenazesini yıkayacak, Şafii olan ehil bir kişi bulun!' dedi.

Onlar da 'Molla Hamid' isminde bir hocayı getirdiler. O sırada Molla Hamid itikaftaymış. Rüyasında Üstad Hazretleri'ni görmüş. Üstad kendisine: 'Molla Hamid, gel beni yıka!' demiş. O da: 'Üstad'ım, ben itikaftayım, caiz olur mu?' demiş. Bunun üzerine Üstad Hazretleri: 'Fılan kitabın filan yerinde, caizdir, diye yazılıdır' demiş. Bunları bize anlatırken ağlıyordu...

Mahşerî bir kalabalık vardı. Üstad'ın naaşını alıp dergâha götürdük. Urfalılar: 'Cenazeyi burada yıkayacak ve buraya defnedeceğiz' diyorlardı.

Üstad'ın mevtasının üzerine dünyanın kuşları gelip toplandı. O kadar rengârenk kuşlar ki, hiç görülmemiş... Hafif bir bulut ve birkaç damla yağmur geldi. Molla Hamid'e Üstad'ın hizmetkârları yardım etti ve Üstad'ımızı yıkadılar.

Bunun üzerine Urfalı ileri gelenler: 'Biz Üstad'ımızı şimdi Ulu Cami'ye götüreceğiz, cumaya kadar bekleteceğiz; Kur'an okuyup, dua edeceğiz' dediler. Biz de 'peki' dedik ve Ulu Cami'ye gittik. Öyle kalabalık insan vardı ki, 10 dakikada bir hatim indiriliyordu... Zübeyir Ağabey ve diğer hizmetkârlar yorgundular. Onlar gittiler, bana: 'Sen Üstad'dan ayrılma!' dediler.

O sırada Mehmet Kayalar geldi. Çeşitli sorular sordu. Bana: 'Allah razı olsun! Üstad sizden çok memnun gitti' dedi.

O zaman dine karşı olan Akşam gazetesinin muhabirleri, özellikle beyaz takkelilerin resimlerini çekmeye başladılar. Millet, üzerlerine bir hücum etti, yumruklamaya başladılar. Ben mâni oldum:

‘Yapmayın, Üstad’ın yanında böyle olmaz’ deyip muhabiri aldım kenara çektim, o da gitti.

Ertesi gün vali geldi: ‘Çok rica ediyorum, çok kalabalık çok izdiham var, Türkiye buraya akın ediyor, cenazeyi hemen defnedelim!’ dedi.

Günlerden perşembe idi. Oysa biz cumayı bekliyorduk... Her taraftan ‘Bekletin, geliyoruz’ diye telgraflar geliyordu. Valinin ricası üzerine perşembe günü ikindi namazından sonra muazzam bir kalabalık arasında Üstad’ı defnettik. Defin sırasında büyük izdiham yaşandı; hatta vali bir ara yere düşüp altta kalarak eziliyordu! Cenazeyi taşımak için halk, polis ve birlikler birbirinin elinden almak için yarışıyorlardı. Cenazeye özel araba tutanlar yetişebilirdi. Ceylan Ağabey, Çalışkanlar Hanedanı ve Emirdağlılar çok zor yetiştiler. Merhum Ceylan Ağabey: ‘Kaç sene Üstad’a hizmet ettim, vefatında bulunamadım!’ diye çok üzüldü. Çokları cuma günü kılınacak diye cuma sabahı geldiler. Askerî birlikler, tanklar Urfa’nın etrafını sarmışlardı.

Halk, kabirlere çaput ve bez bağlayıp kurban kesiyorlardı. Üstad bize demişti ki: ‘Sağlığımda bir hediye aldığım zaman bana nasıl dokunuyorsa, kabrimde de dokunur. Size vasiyet ediyorum, benim kabrim gizli olsun. Nasıl Hz. Ali’nin (r.a.) kabri gizliyse benim de gizli olsun’ demişti.

Fakat Şark’tan gelen insanlar, Üstad’ımızın kabrinden toprak almaya başladılar. Âdeta toprağa kudsiet veriyorlardı... Üstad’ın hiç arzu etmediği bir şeydi bu. Gerçi ehl-i dünya zulmetti, ama kader adalet etti. Üstad’ın vefatından iki ay sonra Abdullah ve Zübeyir Ağabeyleri Urfa’dan çıkarttılar. Abdullah Ağabey Ankara’ya, Zübeyir Ağabey Isparta’ya geldi. Olanları anlattı; çok üzülyorduk.”

Üstad'dan Sonra

ÜSTAD BEDIÜZZAMAN'IN vefatından kısa bir süre sonra 27 Mayıs 1960 İhtilali olur. Üstad'dan ayrılığın meydana getirdiği derin hüzne, bir de 27 Mayıs'ın aşırı baskı ve takipleri eklenir. Üstad'ın hizmetkârları yoğun bir baskı altında tutulurlar, nereye gitseler rahat bırakılmazlar. Bu yüzden bir süre gözden uzak kalmayı tercih ederler. Hizmette geçici bir duraklama dönemi başlar. O sırada Bayram Yüksel, Urfa'dan Isparta'ya gelir. Kendisi o günleri anlatırken şöyle der:

“Zaten Tahiri ve Mustafa Ezener Ağabeyler: ‘Ya Zübeyir veya Bayram, biriniz Isparta'ya gelin’ demişlerdi. Bunun üzerine biz ağabeylerle Isparta'ya gittik. Üstad'ın evinde kalıyorduk. Ben Zübeyir Ağabey'e: ‘Şimdi ne yapacağız?’ dedim. ‘Kardeşim, sen şoförsün. Nazilli’de traktörler var, oraya git. Ben de Eskişehir’e gideyim. Saat tamiri öğreneyim, köylerde saat tamiri yaparım. Bu devreyi böyle atlatırız’ dedi.

O sırada Zübeyir Ağabey’e: ‘Baban hasta!’ diye telgraf gelmişti. O, Konya'ya gitti. Benim üzerimde baskıyı artırdılar. ‘Derhâl burayı terk et!’ dediler. Hüsrev Ağabey: ‘Bayram, şimdi ihtilal hükûmeti seni zorla çıkarırsa, bir daha Isparta'ya koyamayız. Bir müddet buradan ayrıl. Hatta gideceğin yeri de bunlara söyle!’ dedi. Ben zaten ayrılmaya karar vermiştim... Polisler, Terzi Mehmet ve Rüştü Ağabey’e giderek: ‘Yukardan emir var: Bayram, Isparta’dan ayrıl!’ demişler.

Neyse, Tahiri Ağabey, Mustafa Ezener’le beni otobüse bindirdiler. Nazilli’ye gittim. Hacı Mustafa Öztürk’ün yanına vardım. Çok memnun oldu. ‘Kardeşim, başımın üzerinde yerin var!’ dedi. Evinin üst katında yer hazırlattı. Menderes Nehri’nin kenarında büyük bir çiftliği vardı. Her gün gidip geliyorduk. Allah razı olsun, o cesaret ve fedakârlığı hiç unutmam!

Sonra duydum ki, Isparta’daki ağabeyleri hapis etmişler, beni de arıyorlar! Tahiri Ağabey’den: ‘Seni arıyorlar, yerinden ayrılma!’ diye mektup geldi. Meğer Üstad'ın kabrini kaldıracaklarmış, tedbir alıyorlarmış... Hatta yukardaki kabristanda bir müddet nöbetçiler beklemiş. Zübeyir Ağabey’e de Ankara’dan: ‘Bayram’ı arıyorlar, yerini terk etmesin!’ diye telefon gelmiş!”

“Rüyamda Uçak”

Bayram Yüksel, bir gün çiftlikte istirahat ederken bir rüya görür. Rüyasında beyaz bir uçak, Urfa'nın üzerinde dolaşmaktadır. O kadar büyük gürültü çıkarır ki, neredeyse kulakları patlatacaktır... O sırada bir anons duyulur:

“Bekleyin, sabredin, geleceğiz. Bekleyin, sabredin, geleceğiz...”

Nihayet uçak yere iner. Bayram Yüksel, dünyada benzerini görmediği iki mübarek zatın uçaktan indiğini görür. O sırada dergâhın yanında bulunurlar. Hemen koşup o zatlardan birinin elini öper. Arkadan tok bir ses:

“Bediüzzaman'ın hizmetinde bulunan, başkasının elini öpmez!” der.

Bu rüyayı gördüğünün ertesi günü gazetelerde:

“Bediüzzaman'ın naaşı denize atıldı” vs. diye haberler çıkar.

Bayram Yüksel o anı şöyle anlatır:

“Haberi duyduğum sırada çiftlikte su motoru Menderes'ten su çekiyordu. Üç-dört kişi de pamukları suluyordu. Kadınlar çapalıyorlardı. Ben hemen çadıra girdim ve İhlas Risalesi'ni okudum. Sonra çıktım. Baktım jandarmalar bana doğru geliyorlar... Başçavuş bana doğru yaklaşarak, beni tanımadığı için sordu:

‘Burada bir Nurcu varmış, biliyor musun?’

’Nurcu ne demekmiş?’

’Ne bilelim, varmış bir Nurcu!’

’Valla siz bilmezseniz ben ne bileyim!’ deyince, jandarmalar çekip gittiler...”

Bayram Yüksel, Nazilli’de üç ay kaldıktan sonra İstanbul’a, oradan Karabük’e, daha sonra da Ankara’ya geçer.

Bir ara Zübeyir Gündüzalp de Nazilli’ye gelir. Üstad’dan sonra hizmette meydana gelen bazı dalgalanmalar üzerine, hizmetle alakalı mevzuları Risale-i Nur’dan seçerek bir araya getirir. Böylece Nur talebelerinin elinde bir “Hizmet Rehberi” oluşturulur. Hizmet Rehberi’nin ilk hazırlanmaya başladığı yer, Nazilli’dir. Daha sonra bu çalışma genişletilerek bugünkü “Hizmet Rehberi” ortaya çıkar.

“Maşaallah!”

Bayram Yüksel, 1960 İhtilali’nden sonra basılan risaleleri ciltlenmek üzere bir kamyonla İstanbul’a götürünce tutuklanır. Polis her zaman olduğu gibi yine Nur talebelerinin peşindedir. Diğer tutuklananlarla birlikte bu sayı 11’i bulur. Bu olayın tafsilatını Mehmet Fırcıncı şöyle anlatır:

“1961 seçimlerinden 2,5 ay önceydi... Ceylan Ağabey’le beni sokaktan çevirip götürdüler. Birinci Ağabey, Ahmet Aytimur, Çorumlu Sadık Baba, Bayram Ağabey, Bayram Ağabey’le gelen Ankaralı şoför, Said Özdemir, Sungur Ağabey vs. Zübeyir Ağabey o zaman Ankara’da olduğundan aramızda yoktu.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü binası o zaman Sirkeci’deki Banatan Han’da idi. Birinci şube de üst katında idi. Sonra orası Çocuk Mahkemeleri binası oldu. Biz 15 gün kadar burada hücrelerde kaldık. İfadelerimizi aldılar. Sonra Harbiye’ye gönderdiler. Tek kişilik hücrelerde 25 gün kaldık.

Sungur Ağabey önce aramızda yoktu, daha sonra onu da tutukladılar. Kendisini arıyorlardı. Arandığını duyunca gelip ifadesini verdi. İfadesi bittikten sonra:

’Şimdi gidebilir miyim?’ dedi. Polis:

’Fikriyatını terk edersen gidebilirsin!’ deyince, Sungur Ağabey:

’Ne demek ‘fikriyatını terk edersen!’ Benim fikriyatım, iman-ı billahtır!’ deyip yürümüş. Onu da hücreye koydular...

Yanımızda kitap yoktu. Bayram Ağabey’in cebinde bir Hizbü’l-Kur’an varmış, mecburen her gün onu okuyormuş.”

Bir gün Bayram Yüksel dua okurken, Üstad o meşhur Fatih Camii’ndeki hâliyle yanı başında temessül etmiş. Tebessüm ederek: “Maşaallah!” demiş ve kendisini tebrik edip gitmiş!

Karabük’te

Bayram Yüksel, Nazilli’den sonra 1961 Ekim ayından 1962’nin Haziran’ına kadar dokuz ay müddetle Karabük’te vakit geçirir. Bu müddet zarfında Camcı Şevket Özcan’ın dükkânında çalışır. Elinin son derece işe yatkın ve çabuk olması dikkati çeker. Dükkânda ayna yaparak, cam takarak günlerini geçirir. Başkalarının zorlandığı koca camları, çok pratik ve kolay bir şekilde taktığı ifade edilir.

Bayram Yüksel, burada bir miktar harçlık biriktirir. Daha sonra asıl hizmet merkezi olan Ankara Hacı Bayram’daki mekânına geçer. Burada 16 yıl kaldıktan sonra, 1977’de hayatının son 20 yılını geçirmek üzere Isparta’ya yerleşir.

Ankara’da

Bayram Yüksel'in hizmette asıl yükselişi, Ankara Hacı Bayram'daki 27 Numara'ya yerleşmesinden sonra başlar. Hacı Bayram'ın yanı başındaki bu mütevazı mekân, uzun yıllar bir hizmet merkezi olarak kalır.

Hacı Bayram'da Bayram Yüksel'in yanında hizmet eden Sabri Acar, o günleri anlatırken şöyle der:

Osman Demirci Hoca, Tahiri Mutlu, Bayram Yüksel ve Sabri Acar (sağ başta)

“Ben 1969'da Ankara'ya geldim. Cenab-ı Hak, Bayram Ağabey'le hizmette beraber olmamızı nasip etti. Hacı Bayram'daki 27 no'lu dershanenin sahibi, Hacı Hafız Ali Uğurlu idi. Bu zat, mübarek ve ehl-i kalp bir zattı. Rüyasında Bayram Ağabey, Ankara'ya gelmeden önce Üstad'ın kendisini pencereden kucağına teslim ettiğini görmüş. Bayram Ağabey o sırada Karabük'te camcı dükkânında çalışıyormuş. Bekir Ağabey onu alıp Ankara'ya getirmiş ve bu eve yerleştirmiş. Ev sahibi, gördüğü rüyayı hatırlayarak hemen kabul etmiş. Daha sonra burası Nur'un önemli bir merkezi hâline gelmiş. Pek çok ağabey buraya gelip hizmete devam etmiş.”

Üstad'ın vefatından sonraki kaos döneminden Ankara'ya gelip yerleşene kadar geçen bu zamanı ise İsmail Anbarlı şöyle anlatır:

“Bayram Yüksel Ağabey, 1960'ta Üstad'ın dâr-ı bekaya intikalinden sonra zamanın idarecileri tarafından diğer ağabeylerle birlikte bir mücrim gibi Urfa'dan sürülür. Kabrin başında kalıp Yasin okumasına bile izin verilmez. Hatta Yasin okurken polisler gelir. ‘İki sahife kaldı, bitireyim, ondan sonra gideyim’ demesine bile müsaade edilmez. Kollarından tutup âdeta sürükleyerek götürürler... İçinde Üstad'ına olan hasretin acısı vardır. Başını kabre doğru çevirir; hem yürür, hem de geri kalan iki sayfayı tamamlamaya çalışır. Derin bir acı içinde kabrin yanından zorla ayrılır. Âdeta onun ruhu, Üstad'ın naaşının oradan alınıp meçhule götürüleceğini, bir daha Urfa'da onu ziyaret edemeyeceğini hissetmiştir... Bu anı bir gün bana anlatırken şöyle demişti:

‘Anbarlı kardeş, o an ruhumun kanadığını hissettim! Bütün latifelerimin canhıraş bir feryatla bağırıldığını duyar gibi oldum. Başım döndü, yürüyemez oldum; bayılmışım... Uzun zamandır bir şey de yememiştim. Beni karakola götürmüşler. Kendime gelince polis nezaretinde otobüse bindirdiler. Hatta saati gelen otobüsü benim için bekletmişler... Biner binmez otobüs hareket etti. Ben hâlâ Üstad'ıma Yasin okuyordum. Hazin hazin, Üstad'ımın kabrinin bulunduğu tarafa bakıyordum!’

Evet, o elim hatıraları anlatırken yine gözleri dolmuştu. Urfa'dan bu hâlet-i ruhiye içinde sürülünce birkaç günlüğüne Adana'ya, oradan da Isparta'ya getirilmiş. Üstad hayattayken Isparta'dan ayrılmaları yasaktı, şimdi de Isparta'da ikamet etmeleri yasaklanmıştı! Bayram Ağabey bir ara gözden kaybolmak için Nazilli'ye gider. Oradan da Mustafa Osman Ağabey'le yaptığı bir muhabere sonunda Karabük'e gider. Orada bir camcı dükkânında çalışır. Bu dönemi böylece gözlerden uzak geçirmek isterler.

O sıralarda kısa bir süre için Eskişehir'den İstanbul'a gelen Zübeyir Gündüzalp, Av. Bekir Berk'in

yazıhanesinde kendisiyle görüşür. Üstad'dan sonra meydana gelen bu dağınıklıktan mustarıptır. Bayram Ağabey'in camcı dükkânında çalışmasından da rahatsızdır. Bunu Bekir Bey'e açar:

'Bekir Bey! Bayram kardeş, Karabük'e yerleşerek camcılık yapıyor. Aziz Üstad'ımız bize, üç günlük dünya hayatına teveccüh edelim diye mi o kadar emek verdi? Bizim beşerî hatalarımıza bunun için mi sabretti? Gidip Bayram kardeşle konuşun. Ankara'ya yerleşsin ve Üstad'ımızın hayatındaki gibi hizmete sadakat ve fedakârlıkla devam etsin' der.

Bunun üzerine Bekir Bey önce Ankara'ya gelerek Hacı Bayram'daki 27 numaralı evi Hattat Hacı Bey'le anlaşılarak tutar. Oradan Karabük'e giderek, Zübeyir Ağabey'in selamını bildirip mesajını nakleder. Bayram Ağabey bu konuşma üzerine çok hislenir ve gözleri yaşarır. Bekir Bey'in o mütehakim ve hayırda ısrarlı tavrıyla: 'Kardeşim, toparlan, Ankara'ya gidiyoruz!' der. Beraberce Ankara'ya giderler.

Bekir Berk, kendisini 27 no'lu medreseye yerleştirir. Sanıyorum yıl, 1962'nin kış aylarıydı..."

Üniversite Hizmetleri

Mehmet Kuşan o günlere ait bir hatırasını şöyle anlatır: "Bediüzzaman Hazretleri birgün Bayram Ağabeye, 'Bayram, sen Ankara'ya git, orada hizmet et' demiş. Bayram Ağabey de 'Üstad'ım orada çok tahsilliler var, benim tahsilim yok' demiş. Üstad tekrar ısrar etmiş, o da gitmek istemeyince, 'Keçeli,' demiş, 'bu hizmeti tahsil değil, ihlas' yapar demiş."

Bayram Yüksel bizzat Üstad'dan görüp öğrendiği ve ondan ayrılmayacağına defalarca yemin ettiği hizmet tarzını, bütün gücüyle Ankara'da tesise çalışır. Talebe dershanelerinin açılmasına öncülük yapar. Üniversite talebeleri için peş peşe dershaneler açar. Hatta o zaman Fethullah Gülen Hocaefendi'nin, bir Erzurum dönüşü Ankara'ya uğradığında, talebe hizmetlerinin ilk defa orada görüp hayran kaldığı ifade edilir.

Şevki Doğan o günleri şöyle anlatır:

"Ankara'da ilk talebe hizmetlerini başlatan, Bayram Ağabey'dir. O zaman İstanbul hariç Türkiye'de ilk üniversite hizmetleri Ankara'da başlamıştı. Fethullah Gülen Hocaefendi, İzmir'de vaizdi. Bir Erzurum dönüşü Ankara'ya uğramıştı. İzmir'de henüz talebe hizmeti başlamamıştı. Bayram Ağabey kendisine dershaneleri gezdirip, talebe hizmetlerinin nasıl yapıldığını anlatmıştı. 'Bunlar sabahleyin okula gider, yeni birisiyle tanışır, derse getirirler. Burada çay içer, ders yapar, ikramda bulunurlar. Sonra da isterlerse burada kalabileceklerini söylerler. Böylece kalanlar çoğalır, yeni dershaneler açılır' dedi.

Hocaefendi'yle yemek yedik ve yaptığımız hizmetleri anlattık. Çok memnun oldu ve kendilerinin de İzmir'de böyle bir hizmeti başlatacaklarını söyledi:

Bir-iki ay sonra İzmir'den üç minibüsle geldiler. O zaman içlerinde Abdullah Aymaz da vardı. Ders ve hizmet tarzını bilfiil yerinde gezip gördüler. Ve gidince böyle dershaneler açmaya ve bizi de davet etmeye karar verdiler. Gerçekten bir müddet sonra dershane açmış ve bizi de davet etmişlerdi. Biz de bir otobüs dolusu kardeşle Ankara'dan gittik. Fettah Camii yanında tutulmuş bir dershane vardı, bizi orada ağırladılar. Cumadan gidip hem Hocaefendi'nin vaazını dinledik, hem de cumartesi pazar kalıp sohbetlere katıldık, sonra Ankara'ya döndük. Ardından peş peşe dershaneler açmaya devam ettiler. Aramızda gelip gitmeler sürdü. Hocaefendi, Ankara'yı kazanan talebeleri bize gönderiyordu."

Dünya İki Kampa Bölündü

O günkü talebe hizmetlerinin önemini ve Bayram Ağabey'in rolünü kavrayabilmek için hâkim fikrî cereyanlar,  niversite yönetimi hakkında bir nebze bilgi vermek gerekir. Kendisi de o zaman bir  niversite talebesi olan  mer Rıza Akgün, o günleri şöyle anlatır:

“1965-1970 arası gerek yurt içinde gerekse yurt dışında çok çalkantılı hadiseler yaşandı. Yurt dışında dünya iki kampa ayrılmıştı. H r dünyanın ba ını ABD, komünist dünyanın ba ını da Sovyetler  ekiyordu. Bilgi iletişiminin artmasıyla ülke ekonomisi diğer ülkelerle kar ıla tırıldı ında durumumuzun hiç de i  açıcı olmadığı görülüyordu. Gençlik, bir aldatılmı lık duygusuna kapılarak yeni arayışlar peşinde ko maya başladı. Gençlik manevi değerlerden yoksundu. Rusya'nın propagandası Amerika'dan daha güçlüydü. İlk uyduyu Sovyetlerin atması ve uzay  a ını başlatması, bu propagandaya büyük bir g   kazandırdı. Ayrıca ABD ile NATO çerçevesinde müttefik olmakla beraber, ekonomideki geri kalmış olmanın faturası da ABD'ye yüklendi. Bu arada komünist liderlerin yayınları her tarafı sardı. Bunun sonucu olarak ABD teşvikiyle kurulan ODTÜ'deki   renci derneği seçimlerini, oyların yüzde 95'ini alan Sosyalist Fikir Kulübü'ne bağlı toplumcu grup kazandı. Böylece devlet, dinden uzak yeti tirdi i nesillerin bedelini bu gibi sonuçlarla ödemeye başladı...

O yıllarda ODTÜ'de okuyan Nur talebelerinin sayısı 30-40'a ula mı tı. ‘Kopup gelen fırtınanın önüne geçeceği’ d  uncesiyle, namaz kılma yeri için Rektör Kemal Karda 'a çıktık. Laik bir ülkenin üniversitelerinde cami olamayacağını söyleyerek bizi reddetti. Biz de ‘laik Avrupa  niversitelerinde kilise olduğu’nu söyledik. ‘O  lkeler gerçek laik ülkeler değil!’ dedi. O sırada rektör, önemli bir parayı Sosyalist Fikir Kulübü'ne verdi. Bu para,  niversite içindeki sosyalist faaliyetlerin finansmanı oldu. Rektör sosyalist ve komünist değildi, ancak para vererek onları susturaca ını zannetti. Sonunda solcular, ABD B y kel li i'nin makam arabasını, rekt rl   n önünde ters çevirip yaktılar! Bir süre sonra da rektörlüğü işgal ederek, rektörü hakaretlerle karga tulumba alıp Ankara-Eskişehir asfaltına bıraktılar. Bizler ise namazlarımızı sağda solda kılmaya devam ettik.

Silahlı Propaganda

Bir süre sonra solcular, silahlı propaganda çalışmalarına ba ladılar. Üniversitede denetim tamamen sol eğilimli öğrencilerin eline geçti. İstedikleri zaman eğitime müdahale ederek ara veriyorlardı. Büyük bir amfiye ders esnasında yeşil parkalı bir sol devrimci giriyor, boykot olduğundan bahsediyor. Bunun  zerine bütün öğrenciler amfiyi terk ederken, hoca da çantasını toplayıp odasına gidiyordu. Bu ara silahlar patlamaya, ölümler olmaya başladı. Ölen sol bir   renci ise, anne baba oğlunu bir an evvel defnetmek istediği hâlde, propaganda amacıyla cenazeyi oradan oraya dola tırıp dururlardı. Devletin güçsüzlüğü bizleri  a ırtıp endişeye sevk ediyordu. Bu kaos ortamında  evk ve gayretimizden en k  k bir şey kaybetmeden derslere devam ederdik. Cenab-ı Hak bizleri maddi ve manevi muhafaza etti. Zaman zaman maddi müdafaaya kendimizi mecbur hissettiğimiz anlar oldu. Bu gibi hususlarda endi elerimizi Bayram Ağabey'e iletirdik. Bayram Ağabey: ‘Bizim mesle imiz, müspet hareket etmektir’ diyerek, silah tedarik ederek çatışmalar içine girmekten bizi menederdi.

Bir ara üniversitede tam bir otorite bo lu u oldu. Biz de imza toplayarak mescit açılması için ba vurduk. Olumsuz cevap aldık. Bunun  zerine emrivaki yaparak  niversite yurtlarında kılmaya ba ladık.”

Hizmet yolunda daima hareket halindeydi

İlk Tanışma

Ömer Rıza Akgün, Risale-i Nur’la tanışmasını anlatırken aynı zamanda o günkü mütevazı şartlar içinde Nur hizmetinin işleyişine ve Bayram Yüksel’in rolüne de parmak basar:

“1965 yılında ODTÜ’de talebeydim. Bilindiği gibi o yıllarda özellikle üniversitelerde yaygın bir inkâr ve anarşi fırtınası esiyordu. Üniversite yurdunda kalan ve namaz kılan birkaç kişi idik... Bir gün Ahmet Feyzi Ağabey’in oğlu Yaşar Kul, bir cumartesi akşamı beni bir toplantıya davet etti. Ben toplantının mahiyetini bilmiyordum. Fakat Yaşar’ı tanıdığım için teklifini kabul ettim. O günün akşamı Cebeci Camii’nin arkasındaki bir apartmanın son katında bulunan bir daireye gittik. Kapıda bizleri üç genç arkadaş güler yüzle karşıladılar. Biri ayakkabılarımı alıp ayakkabılığa koyarken, diğeri de pardesümü alıp askıya astı. Üçüncü arkadaş ise ‘Hoş geldin kardeşim!’ diyerek 40 yıllık bir dost ve kardeş gibi beni kucakladı. Daha sonra 20 metrekarelik bir salona geçtik. Yerde hasır üzerine serilmiş kilimler, duvar kenarlarında hasır yastıklar vardı. Ortada ise teneke odun sobası duruyordu. Orada sekiz-on kişi vardı. Hepsi de üniversite çağında gençlerdi. Selamlaşıp tanıştık. Çok hoş manevi bir hava vardı. Daha sonra orada bulunanlardan biri, küçük bir rahlenin üzerinde bulunan kitaplardan bir bölüm okudu. Bütün dikkatimi topladığım hâlde hiçbir şey anlamadım! Fakat oradaki manevi havadan çok istifade ettim.

Daha sonra çaylar geldi. Orada bulunanların, benim onlarla birlikte olmamdan memnun oldukları, her hâllerinden belli oluyordu. Birisi geldi: ‘Kardeş, dersi nasıl buldunuz?’ dedi. Ben de: ‘Hiçbir şey anlamadım! Keşke Türkçesi olsaydı da ben de anlasaydım...’ dedim. O da son derece ince bir nezaketle: ‘Biz de başlangıçta senin gibiydik; sonradan sonraya, dinleye dinleye anlamaya başladık’

dedi. Bu arada okunan kitapların Bediüzzaman Said Nursî'nin Risale-i Nur Külliyyatı'ndan olduğunu anladım. O zaman bu kitapların elde bulundurulması ve kitapçılarda satılması yasaktı. Gizlice elden ele satılıyordu. O gün küçük bir kitap aldım. Ayrılırken aynı nezaket ve muhabbeti gördüm. Bu hâl bana çok tesir etti. Tekrar gelmek istedim. 'Haftaya gelebilir miyim?' dedim. 'Gel, gel!' dediler. Üniversite yurtlarında tanıdığım birkaç inançlı arkadaşım vardı; onların da gelmesini ve bu manevi havadan istifade etmelerini istiyordum. Ayrılırken: 'Arkadaşlarımı da getirebilir miyim?' dedim. 'Getir!' dediler. Bu anlattıklarım, benim Nur dershanesine ilk gidişim ve oraya ait hissiyatımdır."

Bayram Ağabey'le Tanışma

Ömer Rıza Akgün, Bayram Ağabey'le tanışmasını anlatırken şunları söyler:

"O sıralarda ODTÜ kampüsünde bulunan yurttaki kalıyordum. Her cumartesi derslere devam etmeye başladım. İkinci veya üçüncü gidişimde ders okunurken orta yaşlarda birisi salona girdi ve hemen kapının önüne diz çökerek oturdu. Gayet mütevazı bir kıyafeti vardı. Ders sonunda yapılan tanışmada sıra kendisine geldiğinde: 'Bayram Yüksel... Bediüzzaman Hazretleri'nin şoförü!' dedi. Ben o zaman çok yeniydim. Kendi kendime: 'İyi be, şoförler de derslere katılmaya başladı!' diyerek çok sevindim. Kendisi bir ara: 'Kardeş, nasılsın?' dedi. Ben de: 'İyiyim ağabey' dedim. Bayram Ağabey'le ilk tanışma ve görüşmem böyle oldu..."

Derslere gelip giderken Risale-i Nurları tanıyanların kendisine son derece saygı ve muhabbetle yakınlık gösterdiklerini gördükçe, Bayram Ağabey'in bu hizmette çok önemli bir yeri olduğunu anlamaya başladım! Hâlbuki bizim gözümüzde, dünyevi makam ve mevki sahipleri veya ön planda görünenlerin yeri daha yüksekti... Zaman, bu tarz düşünmenin ne kadar yanlış olduğunu, esas meziyetin ihlâs ve sadakat olduğunu defalarca ispat etti, gösterdi.

Bir Grup Oluşturduk

O sıralarda aynı üniversiteden Selahattin Yeşilyurt, Bekir Mutlu, Mansur Atalay gibi arkadaşlarla tanışarak bir grup meydana getirdik. Derslere beraber gidip gelmeye başladık. Ayrıca 'üniversite içinde Risale-i Nur'u nasıl neşredebiz' hususunda sık sık bir araya gelip görüşmelerde bulunduk. Bu hususta Selahattin Yeşilyurt başı çekiyor, bizi organize edip gayrete getiriyordu. Bu toplantılarda sayıca çok az olmakla beraber, Risale-i Nur'dan aldığımız şevk ve gayretle kendimizi 'dünyayı fethedecek kahramanlar' gibi görüyorduk.

Bir ara üniversitede tam bir otorite boşluğu oldu. Biz de imza toplayarak, mescit açılması için yeniden başvurduk. Yine olumsuz cevap aldık. Bunun üzerine emrivakiyle üniversite yurtlarında bir mescit açtık ve cemaatle namaz kılmaya başladık. Bu durum inançlı talebeler arasında kuvve-i maneviyyenin artmasına sebep oldu. Bu arada rektör yardımcısı, mescidin kapatılması için geldi. Biz şaşırdık; üniversite, memleket elden gidiyor, bu adamlar hâlâ mescit kapatmakla meşguller! Direndik. Mescidi kapatamayacağını anlayınca, sanki namaz kılmak ayıp bir şeymiş gibi: 'Böyle göz önünde olmasın. Bodrumda geniş bir yer var, orayı size verelim!' dedi. Biz de yerin genişliğini dikkate alarak kabul ettik. Ve cuma namazlarını orada kılmaya başladık.

Devrimci solcular, mescit meselesine müdahale etmediler. Hatta imza toplandığı zaman onlardan bazıları da imza attılar. Bu hareketleriyle, 'komünizm idaresinde dinin ve dindarların serbest olacağı' propagandasını yapıyorlardı. Güya Lenin'in ihtilalden önce uyguladığı yöntemi uyguluyorlardı...

İmama Müdahale

Ülke genelinde İslami faaliyetler artarken İslami gruplar da çoğalmaya başladı. Bunun sonucu olarak bir grup arkadaş: ‘Bizim getireceğimiz imam, cuma namazı kıldıracak!’ dedi. Gelen, ateşin bir vaizdi, ama ODTÜ’nün içinde olan biteni bilmiyordu. Hutbede komünizm aleyhine verip veriştiirdi: ‘Komünistler Moskova’ya gitsin!’ diye coştukça coştı. Durum kritikti. İçimizde solcu casuslar vardı! Bunun üzerine Selahattin Yeşilyurt, hutbe bitmeden iç ezanı okumaya başladı. Hatip müdahale etmek istese de, Selahattin’in ısrarı karşısında hutbeyi kesip namazı kıldırdı. Namazdan sonra solcular hocanın etrafını sararak tehdit ettiler. Hoca acele olarak üniversiteden ayrıldı ve bir daha da gelmedi.

Bunun üzerine bir başka grup, yaşlı ve sakallı bir hocayı cuma namazı kıldırmak için getirdi. Solcular bu sefer hocanın kılık kıyafetinden ve sakalından rahatsız olup tehdit ettiler. O hoca da korku ve telaş içinde üniversiteyi terk etti ve bir daha gelmedi.

Bundan sonra cuma namazlarını Selahaddin Yeşilyurt kıldırmaya başladı. Hutbeyi doğrudan doğruya Risale-i Nurlardan okuyordu. Kimsenin bir itirazı olmuyordu. Cumaya gelen cemaat sayısı 300’ü geçmişti. Bayram Ağabey de cuma namazlarını ODTÜ’de kılmaya başladı. Bu bizim için büyük bir sevinç kaynağı oldu. Cuma namazına geldiğinde, Anadolu’dan gelen Nur talebelerini de getiriyordu. ‘Moskova’da namaz kılmak ne ise, ODTÜ’de namaz kılmak da odur!’ diyordu.

Bu konuda Ahmet Cevat kardeşimizi zikretmeden geçemeyeceğim. Onun bir tekniker olması yanında, risaleleri okuya okuya din adamlarının dahi ilgisini ve takdirini çekecek şekilde hutbe okumaları meşhurdur.

O sıralar bu tür hizmet haberleri şevkimizi artırırđı. İstanbul’da da Ali Uçar’ın üniversitede Risale-i Nurlardan verdiği konferans haberleri de şevke medar olurdu.

68 Kuşağı

68 Kuşağı’nı istila eden materyalist felsefenin saldırganlığına, Risale-i Nur’daki ispat edilmiş iman hakikatleriyle karşı koyuyor ve dik duruyorduk. Cenab-ı Hakk’ın inayetiyle, dinsizlik adına dine ve İslam’a karşı yapılan saldırılar sonuçsuz kalırken, biz de onlara Risale-i Nur’un ‘Tabiat Risalesi’, ‘Ayetü’l-Kübra’, ‘Onuncu Söz’, ‘Kader Risalesi’ gibi bahisleriyle karşı koyuyor, onların temelsiz ve karmakarışık fikirlerini darmadağın ediyorduk!

Başlangıçta bunlar dinle ilgili karmaşık bazı sorular soruyorlardı. Cevap veremeyince de, kendileri adına başarı sağladıklarını zannederek ‘gittikleri yolun haklı olduğu’ zehabına kapılıyorlardı. Bu durumda tahkikî iman sahibi olmayan üniversite talebeleri, ya onlara katılıyor veya içe kapanıyordu. Solcuların karşısına Risale-i Nur ve onun talebeleri çıkınca, İslam’ın sönmez ve söndürölmez bir nur, aşılmaız çelik bir kale olduğunu gördüler ve şaşkınlığa düştüler.

Nitekim o zamanın önde gelen solcularından Hüseyin İnan, sözde devrimci arkadaşlarına: ‘Nur talebeleriyle görüşmeyin veya görüşürseniz en az 10 kişi olun! Senelerce uğraşıp yetiştirdiğimiz devrimci arkadaşlarımızı bir saatte ikna edip yolumuzdan ayırıyorlar’ dediğini işittik...

O günlerde sık sık Bayram Ağabey’in Hacı Bayram Camii’nin arkasındaki 27 no’lu evine ziyarete giderdik. Kapı zili iki düğmeye basıldığı zaman çalardı. Burada Bayram Ağabey’le Ömer ve Ali Çalışkan isminde iki fedakâr kardeşimiz kalırdı. Ömer kardeşin soyadı pek hatırlanmaz, ‘27’ olarak bilinirdi! Her ikisi de canla başla çalışarak, Bayram Ağabey’le birlikte Risale-i Nur’un hizmetinde koşuyorlardı. Gelen misafirler için bazen yemek hazırlıyorlardı.

27 No’lu Ev

Bayram Ağabey’in kaldığı ev üç oda, bir mutfak, bir wc, bir banyo ve antreden ibaretti; ancak

bunların toplamı 30 metrekareyi geçmezdi... Mutfak, merdiven altında 1,5 metrekarelik bir bölümdü.

Odanın birinde Bayram Ağabey kalırdı. Yüksekçe bir karyolası vardı. Duvarda çeşitli vecize levhaları ve Erek Dağı'nın doruklarını gösteren bir yağlı boya tablo vardı. Mescit ve salon olarak kullanılan odanın bir kenarında düzgün istif edilmiş yatak ve yorganlar bulunurdu. Diğer fedakâr vakıf kardeşler gece orada kalırlardı.

Üçüncü oda dört metrekare kadar ancak gelirdi. Bayram Ağabey'i ziyarete gelen misafirler bazen orada kalırlardı. Salon tabanı halıyla kaplanmıştı. Duvar diplerinde hasır yastıklar vardı. Duvarda bir kitap dolabı içinde Kur'an-ı Kerim, Cevşen-i Kebir ile muhtelif Kur'an hattı ve yeni yazı Risale-i Nur Külliyyatı'ndan eserler bulunurdu. Yerde bir rahle üzerinde bir kitap bulunurdu.

Ömrü derslane açmak ve talebelerin ihtiyaçlarını temin etmekle geçen hizmet adamı Bayram Yüksel bir dershaneye halı seçerken

Kapının arkasında, namaz kıldırmanın giyeceği cübbe ve sarık asılı dururdu. Namaz vakti gelince hemen ezan okunur ve namaza durulurdu. Bayram Ağabey varken, ekseriyetle Bayram Ağabey imam olurdu. Dışardan bir hafız, bir hoca veya Üstad'ın yakın talebelerinden Tahiri Ağabey gibi zatlar geldiğinde imamlığı onlar yapardı. Tesbihatı vakıf kardeşler yapar, aşri Bayram Ağabey kendine has sedasıyla okurdu.

Bayram Ağabey'in dershanesi hiç boş kalmazdı. Ne zaman gitsek, ya Ankara içinden veya Anadolu'dan ziyaretçileri olurdu. Onlarla hizmete ait meseleleri konuşurdu. Sorulan sorulara ekseriyetle, Üstad'ın hayatından naklettiği hatıralarla cevap verirdi. Kendisinin bilgi ve tecrübe birikimi, okuduğu Risale-i Nur ve Üstad'ın hizmetinde yaşadığı hayat levhalarından ibaretti. Kendisi Zübeyir Ağabey'den: 'Bayram kardeş, sen Risale-i Nur'dan başka bir kitap okumadığın için seni tebrik ediyorum! Ben Risale-i Nur'u tanımadan önce çok kitap okudum, zaman zaman bunun sıkıntısını çekiyorum...' dediğini naklederdi.

Sayılar Arttıkça

İlerleyen her sene, derslane ve üniversiteli Nur talebelerinin sayısı hızla çoğalıyordu. O zamanlar en

zor mesele, kiralık daire bulmak idi. Ev sahipleri, evlerini bekâr olan talebelere vermek istemezlerdi. Bayram Ağabey’in daire bulmak için üç ay yayan olarak Maltepe, Emek ve Bahçelievler’i dolaştığını bilirim! Yorgunluktan ayakları şişerdi... Bizim dershaneye gelir, ayaklarını uzatarak dinlenmeye çalışırdı. Bir gün: ‘Bu mahallede kaç tane kiralık daire var, kaçta veriyorlar hepsini biliyorum’ demişti. O dönemde azami iktisada önem verildiği için ekseriyetle bir yerden bir yere yayan giderdi.

Uhuvvet Yemeği

Bayram Ağabey, kardeşler arasında kardeşlik ve muhabbete çok önem verirdi. Birlik ve beraberliği kuvvetlendirmek için zaman zaman ‘uhuvvet yemeği’ tertip ettirirdi. Her hafta bir dershanede toplanıp yemek yerdik. Öyle bir hava meydana geldi ki, birbirimizi öz kardeşlerimizden daha fazla sevip sayıyorduk... Birbirimizi ‘dava arkadaşları’ olarak görüyorduk. Bir kardeşimiz mühim bir hizmet görse, kendimiz yapmış gibi sevinir ve bunu herkese anlatırdık.

Dershane ve talebe çoğalınca Bayram Ağabey’in yükü daha da arttı. Bunun üzerine Feyzi Allahverdi, Mehmet Kurdoğlu, Sıddık Dursun gibi, hayatını Risale-i Nur hizmetine vakfetmiş kardeşlerimizi Ankara’ya celp etti. Bizler vakfın ne olduğunu bilmiyorduk. Bizim gayemiz, dershanelerde imanımızı muhafaza etmek ve hizmet etmekle beraber, bir an evvel okulu bitirip iş hayatına atılmak, iş ve makam sahibi olmaktı. Bir kimsenin, hayatını Risale-i Nur hizmetine vakfederek dünyanın bütün huzuzatından uzak tutmasını aklımız almıyordu. Vakıfların gelmesi ve gösterdikleri fedakârlık ruhu, Risale-i Nur hizmetinin her şeyin üstünde bir ulviyete sahip olduğunu gösterdi. Bu vaziyet herkeste Risale-i Nur’a karşı ciddi alakalanmaya sebep oldu. Bu kardeşlerimizin –ki faziletlerine binaen kendilerine ‘ağabey’ derdik– fedakârane çalışmaları, takva ve nafil ibadetlerde gösterdikleri azimet, Risale-i Nur’u sürekli ve çok okumaları, herkesin nazar-ı dikkatini çekerdi. Bayram Ağabey vakıf kardeşlere ayrı bir önem verirdi; hayatının sonuna kadar da bu böyle devam etmiştir.

Vakıflar iş bölümü yaparak, her biri bir mahallenin hizmetini üstlenirlerdi. Risale-i Nur’un okunması, yayılması ve talebelerin keyfiyetinin artması için elden gelen gayreti gösterirlerdi.”

“Bu Gece İhtiyat Et!”

Ankara’da o yıllarda esnafılık yapan ve hizmetlerde Bayram Yüksel’in sağ kolu sayılan Ali Rıza Kınık, özellikle sıkı takip altında, kitapları nasıl saklayıp kaçırdıklarını anlatır:

“Ankara’da 1962’den 1974’e kadar Bayram Ağabey’le beraberdik. O zamanlar haftanın üç-dört günü pazarlarda konfeksiyon ürünleri satar, işportacılık yapardım. Diğer günler hep hizmetteydim. Beni beklerdi, ben gelmesem o gelirdi! Beni hiç bırakmazdı. Zaten ilk zamanlar çok kimse de yoktu... Armutçuoğulları ve Koçaklar vardı. Koçaklar: ‘Eserleri bizim depomuza koyun’ dediler. O zaman kitaplar yasaktı, takip altındaydı. 71 Muhtırası olduğunda Nurcu avına çıkmışlardı. İsmail Anbarlı ile gece saat üçe dörde kadar kitap basıyor, sevk ediyorduk.

Bir gece geç vakit dershaneden ayrılırken Bayram Ağabey bana: ‘Kardeşim, bu gece ihtiyat et!’ dedi. ‘Bayram Ağabey boş konuşmaz, bunda bir iş var!’ dedim. Eve gittim. Kütüphanedeki kitaplar arasından risaleleri çıkarıp bir torbaya koydum. Duvarda risalelerden vecize yazılı çerçeveler vardı, onları da toplayıp bir kenara koydum. Gece yarısı saat 3:30’da polisler geldi. Tabii hemen kütüphaneye saldırdılar, Peyami Safa’nın ‘Kızıl Tehlike’ isimli kitabını buldular. Birisi: ‘Bu, Türkeşçi’ dedi. Diğeri: ‘Yok; bu, bal gibi Nurcu, ama kitap bulamadık!’ dedi. Oysa risaleler gözlerinin önündeki çuvalda duruyordu... Her şeye baktılar, her tarafı aradılar, ama ayakları

dibindeki kitapları görmediler! O kitaplar hâlâ bende durur. Onlara ‘gazi kitaplar’ derim. Tabelaları gördüler.

’Bunlar ne? Satıyor musun yoksa?’ dediler. Bekir Ağabey, böyle bir şey olursa, propagandaya girmemesi için bizi uyarmıştı...

’Nerden aldın bunları?’ dediler.

’Bir cuma günü Hacı Bayram’dan çıkmıştım. Manzaralar hoşuma gitti’ deyince, biri:

’Yazıları hoşuna gitmedi mi?’ dedi.

’Manzaralar hoşuma gitti’ dedim.

’İyi yetişmişsin!’ dedi.

Sonra Peyami Safa’nın kitabını yırttılar. Fakat risaleler hâlâ çuvalın içinde önlerinde duruyor, basıyorlar, üstünden atlıyorlar, bir türlü göremiyorlardı...

O zaman yakaladılar mı, 45 gün mahkemeye çıkmadan içerde tutuyorlardı. Ben gidersem, hem hizmetten hem de işimden olacağım! Çoluk çocuk da var... Perişan olacaktık. Bayram Ağabey:

’Ben sana dua ediyorum, sana bir şey olmaz’ demişti. Hatta bir kardeş, birinden haber almış:

’Senin arabanın numarasını aldılar’ dedi. O zaman benim arabamdan başka, hizmette araba yoktu. Sonra sıkı takipler başlayınca, kitapları depolarında saklayanlar korkmuşlar. Sanayi’de büyük iş yerleri vardı. Derslere gelip gidiyorlardı. Korkunca haber yollamışlar:

Ali Rıza, Koş!

’Bayram Efendi bu kitapları buradan aldırısın, başımızı belaya sokmasın!’

’Yahu siz şöyle kahramandınız, böyle mahramandınız, niye böyle yaptınız?’ Ne dediysek, yok! Bayram Ağabey geldi:

’Ali kardeş, ne yapacağız?’ dedi. Benim de Balgat’ta Ankara’nın dışında bir depom vardı.

’Ağabey,’ dedim, ‘dükânı ikiye böler, bir kısmına kitapları koyarız!’

Kitapları topladık, benim depomun bir bölümüne yerleştirdik.

Kitapların kerameti saymakla bitmez... Bir gün dükkânda amcaoğlu duruyordu. Ben de yakındaki pazar yerinde sergi açmıştım. Amcaoğlu koşu koşu geldi:

’Ali Rıza koş!’

’Ne var?’

’Kitapları kaldırmaya geldiler!’

’Nasıl oldu?’

’Polisler içeri daldılar: Ali Rıza Kınık’ın dükkânı burası mı, dediler. Kitap varmış, dediler. Ne kitabı, demeye kalmadan biri arkadan koştu, komiserim yetiş, dedi. Meğer arabalarını dükkânın önündeki dolmuş durağına park etmişler... Araba sivil olduğundan bekçi, kaldır bu arabayı buradan, demiş. O da kaldırmamam ne olur, diye diklenince, kâhya buna bir tane indirmiş! Derken şoförlerle sivil polisler birbirine girmişler... Dükkânda kitap aramayı bırakıp kendi dertlerine düşmüşler. Hatta silahlarını çekip havaya ateş etmişler. Olay meydan kavgasına dönüşmüş. Hâlbuki polis birkaç saniye daha içerde dursa, perdeyi kaldırıverse, arkada yığılmış kitapları görecektik... Bunu haber alınca hemen pazardaki tezgâhı kapattım gittim. Kitapları yükleyip başka bir yere götürdüm. Tezgâhın yanındaki arkadaşlara da: Ben gelene kadar satış yapma, dedim. Ben kitapları kaldırdıktan hemen sonra tekrar gelmişler bakmışlar, kitap yok. Yahu burada kitap mitap yok, boşuna geldik, deyip gitmişler.’

Bunu Bayram Ağabey’e anlatınca çok sevindi: ‘Biz inayet altındayız kardeşim, sen korkma!’ dedi. Bana da moral ve cesaret verdi. Benim kapalı pikaba Allahverdi ‘Sert Apollo’ derdi; çok hizmet yapmıştı.”

“Ümitsizlik Yok!”

Ankara hizmet yıllarını anlatan İsmail Anbarlı da, takip ve baskılarla ilgili şöyle der:

“Bayram Ağabey’le Said Özdemir Ağabey bir gün münakaşa ediyorlardı! Sebep, ‘hizmette tedbir’le alakalıydı. Balgat semtinde Risale-i Nurların korunduğu gizli bir depo vardı. Said Ağabey teksir hizmetlerinin de orada yapılmasını istiyordu. Bunun için teksir makinesini oraya yerleştirmişti. Bayram Ağabey, depoya giriş çıkışlar dikkat çeker diye makinenin başka bir yere kaldırılmasını istiyordu. Said Ağabey ‘hizmette iktisat’ gereği bir taşla iki kuş vurulsun, aynı hizmet orada yapılsın istiyordu. Fakat o günler, 163. Madde sebebiyle sıkı takibat olduğu ve baskınların yapıldığı günlerdi. Münakaşa bu yüzdendi.

Bayram Ağabey’in endişesi haklı çıkmış, teksir hizmeti için oraya giriş çıkışlar dikkat çekmiş ve komşulardan birisi de bu durumu şikâyet etmiş. Bunun üzerine polis gelip kitapları sayarak orayı mühürlemişti. Daha sonra kitapları Ankara Adliyesi’ne taşıyacaktı. Hatta biz Said Ağabey’le beraber, ‘kitapları kurtarıyoruz’ düşüncesiyle gece sabaha kadar etrafta bekledik! Fakat bekçi ve polisler kapının önünde ateş yaktilar ve bir an bile oradan ayrılmadılar. Ayrılсалardı, mühürü söküp kitaplarımızı kurtaracaktık! Ama olmadı. Ertesi gün kitapların adliyeye taşınmasını hazin ve meysus bakışlarla ve ıstırapla seyretmekten başka bir şey elimizden gelmedi...

Bayram Ağabey bu yüzden Said Ağabey’e ciddi kırılmış ve üzölmüştü. Daha sonra bu kitapların, Zübeyir Ağabey’in nezareti altında, Mustafa Türkmenoğlu’nun yardımlarıyla adliyeden nasıl kurtarıldığını, ‘Nur’un Büyük Kumandanı: Zübeyir Gündüzalp’ isimli eserde anlatmışım.

“Gece Üstad’la Konuştu”

Bayram Ağabey, hassasiyetiyle manevi perdelerin kalkmasıyla neticeyi hissediyor, belki de görüyordu...

Bir gün 27’de kalıyordum... Bayram Ağabey, kiler gibi kullanılan bir odada yalnız yatardı. Ankara’da kaldığı müddetçe hep aynı odada kalırdı. Ben gece bir ara kalkmışım, abdest hazırlığı yapacaktım. Odasından ses geliyordu. Merak ettim, kapısının önüne yaklaşıp dinledim! Balgat’ta risalelerin yakalanmasından dolayı Said Ağabey’i Üstad’a şikâyet ediyordu: ‘Üstad’ım, ben gerekeni söyledim, fakat Said kardeş dinlemedi; bu yüzden kitaplarımız yakalandı!’ diyordu... Ben bunları duyunca bihoş oldum. Demek Bayram Ağabey, Birinci Mektup’taki tabaka-i hayatta yazıldığı gibi bazen Üstad’ımızla görüşebiliyordu... Sabah oldu, kahvaltı yaparken ben gece duyduklarımı Bayram Ağabey’e söyledim. Dinledi, ama müspet veya menfi hiçbir karşılık vermedi. Zaten bu, özel bir hâldi...

“Kıpırdamayın!”

1971’de 12 Mart Muhtırası olmuş, her yeri asker işgal etmişti. Maltepe dershanesinde cumartesi dersi yapılıyordu. Birden kapıdan içeriye eli silahlı polisler girdiler! Silahları, Kur’an hakikatlerini dinleyen cemaate çevirdiler: ‘Kıpırdamayın!’ dediler. Güler misin, ağlar mısın? Bir komedi gibi... Zaten herkes yerinde oturuyor, kıpırdamıyordu... Oysa aynı anda ODTÜ’de kan gövdeyi götürüyor, teröristler silahlı çatışma yapıyorlardı!

Bayram Ağabey’le beraber dışarı çıktık. İyi tanıdığımız komiserle konuştuk. ‘Bu yaptığınız, ayıptır, hukukla, insan haklarıyla hiçbir alakası yoktur!’ dedik. İçerde 200 kişiye yakın insan ders dinliyordu. Tabii bunların hepsini adliyeye götürmek mümkün değildi... Aradan başta Bayram Ağabey’le beni ve bir de bizim tespit ettiğimiz 15 kişiyi alıp götürdüler. O sırada Av. Hüsamettin Akmumcu, Adalet

Partisi’nden istifa edip Milli Nizam Partisi’ne girmişti. Biz polis arabasına bindiğimiz sırada o da dışardan gelmiş, polisler yerine bize fırça çekiyordu: ‘Hâlâ siz Demirel’i destekleyin bakalım!’ diyordu. Biz bir yandan polislerin peşin hükümlerini ve şartlanmışlıklarını cevaplandırıyor, bir yandan da Akmumcu Ağabey’e cevap veriyorduk... Onu da incitmeden, asıl yanlışın kendi yaptığı olduğunu anlatmaya çalışıyorduk.

“Nezarette Kaldık”

Cumartesi pazar nezarette kaldık. Pazartesi çıkarıldığımız savcılıkta serbest bırakıldık. Bayram Ağabey, nezaretteki arkadaşlar üzerine âdeta sıyanet meleği gibi şefkat kanatlarını geriyordu... Herkesle tek tek alakadar oluyor, moral vermeye çalışıyordu. Gerek Bayram Ağabey’de, gerekse diğer ağabeylerde ümitsizliğe hiç rastlamadım. Her şeyin ve her anın devamlı iyiliklerini görüyorlardı. Bu hâl onlara Üstad’dan kalmış bir karakterdi.

Ankara’da kaldığı müddetçe Bayram Ağabey, kardeşlerin evlerini de ziyaret eder, çaylarını içer, dertleriyle ilgilenir, aile içi problemlerini dahi çözmeye çalışırdı...

O tarihte Sıddık Süleyman Ağabey, Ankara’nın Dört Yol semtinde oğlunun yanında kalıyordu. Ağır hasta idi, devamlı yatıyordu. Zübeyir Ağabey, Bayram ve Said Ağabeylerle ziyaretine gitmiştik. Eski ağabeyler bir araya gelince onların Üstad zamanındaki hatıralarını, ‘Hatırlıyor musun?’ diyerek birbirlerine anlatmalarını dinlemek, sanırım dünyanın en büyük zevki idi!

Bilindiği gibi, Sıddık Süleyman Ağabey, Barlalı idi. Hakk’ın rahmetine kavuşmuştu. Vasiyeti gereği Barla’ya götürülecekti. Bir otobüs tutuldu. Bayram Ağabey önderlik yaptı. Okunan Yasin’ler ve dualarla birlikte yola çıktık. Konya üzerinden Isparta’ya vardık. Barla’ya Eğirdir Gölü’ne nazır tepeye vardık. Şimdi o nurlu tepede Sıddık Süleyman’ın yanında Bayram Ağabey, biraz ötede de Bahri Ağabey yatmaktadır.

Sıddık Süleyman’ı kabre koyduktan ve dualar edildikten sonra, henüz hasta yatağında yatmakta olan Şamlı Hafız Tefvîk ziyaret edilmişti. Zübeyir Ağabey, Bekir Ağabey, Said Özdemir Ağabey ve daha pek çok ağabey vardı. Şamlı Tefvîk’in şuuru yerinde idi. Hastayla biraz konuşuldu ve Barla’ya geliş sebebi zikredildi. Bunun üzerine: ‘İnşallah biz de o aziz ağabeylere mülâki olacağız!’ dedi.

“Çam Dağı’na Çıktık”

Ondan sonra Bayram Ağabey beni alıp Çam Dağı’na çıkardı. Ben Çam Dağı’na ilk defa çıkıyordum. Bayram Ağabey, Üstad’ımızla alakalı olan her yeri, her şeyi bir bir bana göstererek anlatıyordu. Öyle ulvi ve manevi bir zevk alıyordum ki, âdeta kendimi cennette hissediyordum... Üçüncü Mektup’ta geçen katran ağacı üstündeki ekmek kıssasını, Üstad’ımızın su içtiği pınarları, çeşmeleri, risale yazdığı yerleri, dinlendiği ağaç altlarını bir bir gösteriyordu. O gayretli ve şefkatli ağabeyime ebediyen minnettardım. Allah ondan razı olsun! Biz kendisine layık olamadık...

Bayram Ağabey için hizmetin küçüğü büyüğü yoktu. Bazen bizi kaldığı yere davet eder, kendi eliyle bize yemek hazırlardı. Bu durumdan rahatsız olup müdahale etmek isterdik, ‘Kardeşim,’ derdi, ‘Allah’ın meleklerinin hizmet ettiği bir yerde, beni hizmetten alıkoymak mı istiyorsunuz?’ Tabii buna söyleyecek bir şey bulamazdık...”

Çam Dağı'nda bir ders esnasında şimdi yerinde olmayan çam ağacına yaslanmış halde

Altı Asır Önce

Ne garip ve ilginçtir ki, kendinden 600 yıl önce aynı yerde Hacı Bayram-ı Veli Hazretleri mekân tutar. Hacı Bayram-ı Veli hem ilimde hem marifette ve maneviyatta büyük mertebeler sahibidir. Aynı zamanda Bayramiye tarikatının da kurucusudur. Hacı Bayram-ı Veli'nin Ankara'ya ektiği nurlu tohumlar, asırlar sonra başka bir Bayram'ın nur taşıyan elleriyle sümbüllendirilir.^[4]

Kur'an'ın manevi mucizesine mazhar son müceddidin tezgâhında yetişen Bayram Yüksel, ondan aldığı manevi feyizle hizmet meydanına atılır. Hızlı bir tempoyla peş peşe, üniversite talebelerini barındıran dershaneler açar. Gençliğin maneviyatını sarsan inkâr cereyanlarına karşı Nurları devamlı okutarak, Üstad'ının açtığı yolda, akıl ve kalpleri nurlanmış nesiller yetiştirmeye gayret eder, etrafında halkalanan imanlı, ihlaslı gençlerle Ankara'yı “en kara” bir hâletten kurtarmaya çalışır. Onun bitmez tükenmez gayret ve himmetleri sayesinde Türkiye'nin başşehrinin yüzü, her geçen gün ağarmaya ve nurlanmaya başlar.

Evlenmesi

Bayram Yüksel, 1975 yılı sonuna kadar bekâr olarak hizmetine devam eder. Aslında evlenmeye niyeti yoktur. Üstad'ı gibi hayatının sonuna kadar mücerret kalarak hizmet etmek düşüncesindedir. Ancak Tahiri Ağabey bir gün birden kendisine evlenmeyi teklif eder.

Kendisi: “Ben, ağabeylere atılan iftiralar sebebiyle, meşveretle evlendim. Tahiri Ağabey: ‘Ahi, sen evlen!’ dedi, onun üzerine evlendim” der.

Tahiri Ağabey, Eskişehir'e giderek, Mehmet Çalışkan'dan Bayram Ağabey'e kızı Nuriye'yi ister. Mehmet Çalışkan bu teklif karşısında memnuniyetini belirterek: “Ben zaten Bayram'ı Ceylan'dan ayırmazdım...” der.

Nuriye Çalışkan Hanımefendi ise, Bayram Ağabey'le evlenmelerini ve aile hayatlarını anlatırken şunları söyler:

“Biz 1975'te evlendik. O sırada İstanbul'da hizmetteydim. Ben de evlenmeyip hizmette kalmaya karar vermiştim. Tahiri Ağabey gelip beni babamdan isteyince, babam: ‘On kızım da olsa Bayram'a veririm!’ deyip sevincini belirtmiş. Annem benim evlenmemeye kesin kararlı olduğumu bildiğinden pek sevinememiş. Babama, beni kolay razı edemeyeceklerini söylemiş. Bunun üzerine babam, beni ikna etmek için ağlayarak Cevşen okumaya, dua etmeye başlamış. Gerçekten bana söylediklerinde baştan kabul etmedim. Beni razı etmeleri 1,5 ay sürdü! O zaman 28 yaşındaydım.

Kayınpederi Mehmet Çalışkan'la bir kır kahvesinde. Mehmet Çalışkan, Nazım Akkurt ve Bayram Yüksel

Onun evliliği, hizmetine hiç engel olmadı. Bu üç sene zarfında eve erken geldiğini hiç hatırlamıyorum. Hep gece yarılara kadar, aynen eskisi gibi hizmete devam etti. Ankara büyük şehir olduğu için çok yoğunlu. Sabah kahvaltıdan sonra çıkar, akşam yemeğine de gelmezdi. Gece 12'de 1'de, bazen de 2'de gelirdi. Ben onunla hizmet evliliği yaptığım için hayatta ona bir kere bile 'Nerde kaldın?' demedim, diyemezdim zaten...

Çocukluğumuzdan beri ağabeylerin hizmetlerini bildiğimiz için meselenin farkındaydım. Eğer onu kabul etmeseydim, kimseyle izdivaç etmeyecektim. Rahmetli zaman zaman: 'Bana yaptığınız hizmet, tamamen Risale-i Nur'a hizmettir' der, beni teşvik ederdi.

Evlendikten sonra Ankara'da üç sene kaldık. 1977 Haziran'ında Isparta'ya taşındık. Ankara'da hizmet yerleşip yeterli elemanlar yetişince: 'Isparta'ya gidelim' dedi. Hem Üstad'ın memleketi hem de daha sakin bir hizmet mahalli olarak burayı tercih etti."

Isparta Yılları

On beş yıldan fazla Ankara'da hummalı bir hizmet hayatı geçiren Bayram Yüksel, bazı zahiri sebeplerle Ankara'daki vazifesini bitiririp önce ya Antalya veya Eskişehir'e yerleşmeye niyet eder. Fakat kaderin sevkiyle hem Üstad'ın memleketi hem de daha asude bir şehir olması dolayısıyla, geri kalan hizmet yıllarını Isparta'da geçirmeye karar verir.

Nihayet 1977 yılında Ankara'yı nurlar içinde bırakıp gül şehri Isparta'ya yerleşir. Isparta'ya geldiği gün, Tahiri Mutlu'nun İstanbul'da Hakk'ın rahmetine kavuştuğu gündür.

Bayram Yüksel, hizmetlerine aynı hızla Isparta'da devam eder.

Mübarek Menziller

Bilindiği gibi Isparta ve Barla, Üstad'ın uzun zaman kaldığı mübarek menzillerdir. Risale-i Nur'un büyük ölçüde telif edildiği ve hizmetin tesis edildiği mübarek topraklardır. Bu yüzden Isparta, Risale-i Nur tarihinde önemli bir yere sahiptir. Üstad'ın canlı hatıralarını sinesinde taşıması bakımından ayrıca büyük önem arz etmektedir. Bayram Yüksel, Isparta'nın önemini biliyor ve bunu zaman zaman etrafındakilere şöyle anlatıyordu:

"Üstad'ımız, Isparta'ya çok ehemmiyet veriyordu: 'Benim son hayatımı Isparta havalisinde geçirmek, büyük bir arzumdur. Isparta, taşıyla toprağıyla benim için mübarektir. Hatta 25 seneden beri beni işkenceyle tazip eden eski hükûmete kalben ne vakit hiddet etmişsem, hiçbir zaman Isparta hükûmetine hiddet etmeyip o mübarek vatandaki hükûmetin hatırı için ötekileri de unutuyordum.

Hususan orada eski tahribatı tamirata başlayan hakiki vatanperverler olan Demokrat namında hamiyetli ahrarlar, yani hürriyetperverler[in] Nur ve Nurcuları takdir etmelerine çok minnettarım. Onların muvaffakiyetlerine çok dua ediyorum. İnşallah o ahrarlar, istibdad-ı mutlakı kaldırıp tam bir hürriyet-i şer'iyeye vesile olacaklar...' diyordu."

Bayram Yüksel, Isparta'nın, geçmişte olduğu gibi gelecekte de hizmet için büyük önem taşıdığına idrakindedir. İşte bu yüzden, ömrünün geri kalan yıllarını burada geçirmek istemiştir.

Nur ve gül fabrikalarının bu mübarek topraklara ektiği tohumları Bayram Yüksel tekrar sümbüllendirir. Üstad'ın vefatının ardından, valilik zoruyla sürülüp çıkarıldığı bu şehire, yıllar sonra fatihane bir edayla döner. Yeni dershaneler açılmasına, bir vakıf kurulmasına ve vakıf binasının inşasına öncülük eder. Özetle, Isparta'da hizmetin yeniden kökleşip gelişmesine büyük katkılarda bulunur.

Ayrıca burada bulunan ve Üstad'ın hatıralarını taşıyan menzillerin bakım ve onarımını ele alır, gelecek ziyaretçilerin ve istikbal nesillerinin hizmetine sunar.

Ispartalı Mustafa Uyar, Bayram Ağabey'in buraya gelişini anlatırken şöyle der:

"Bayram Ağabey 1977 Nisan'ında Isparta'ya geldi. O gün station Peugeot bir arabayla geldiler. Arabayı satmış, bir daire almıştı. 'Müjde, daire aldım Isparta'ya geleceğim!' dedi. O sırada babamın vefatının mevlidi vardı. Aynı zamanda İstanbul'dan Tahiri Ağabey'in vefat haberi gelmişti. Hepsi bir araya geldi. Daha önce gelip gidip konuşuyordu. Daha sonra 1977 Ağustos'unda Hüsrev Ağabey'in cenazesine geldi.

Bayram Ağabey'in Isparta'ya gelişi bize bir şevk kaynağı oldu. Gelir gelmez ilk yaptığı şey, cemaat arasında irtibatı sağlamak oldu. Her gün öğle ve ikinci namazlarında dershanede namazı kılıp ders yapar, dağılırdık. Kısa bir dersten sonra: 'Hadi şimdi gidin!' derdi.

Her gün sabahleyin kalkar, iş yerine gelir, bizi ziyaret eder, esnafı ziyaret ederek irtibatı sağlardı. En çok üzerinde durduğu şey, aramızdaki irtibattı. Çeşitli vesileler icat eder, sık sık bizi bir araya getirirdi. Bütün hizmetler, elhamdülillah bu zemin üzerinde boy attı."

Mutlak Tevazu

1980'de Isparta'da üniversiteyi okumak için gelen ve Nurları Kars İmam Hatip Lisesi'nde tanıyan, daha sonra vakf-ı hayat eden Erzincanlı Turhan Örnekçi ise, Isparta'ya ilk gelişinde tanımadığı Bayram Ağabey'le ilginç karşılaşmasını şöyle anlatır:

"Bayram Ağabey'in ismini duymuştum, ama tanıımıyordum. Önce Ankara'ya uğramıştım, oradan adres aldım. Sabah erkenden Isparta'ya geldim. Adres, Halıcı Bekir Yalım Ağabey'in dükkânıydı. Dükkân, Bayram Ağabey'in evinin altındaki pasajın bodrum katındaydı. Pasajın girişine geldim. Henüz erken olduğundan dükkân kapalıydı. Pasajın girişinde köşede durmuş birini gördüm. Görünüşünden Nur talebesi olduğu anlaşılıyordu. Yanına gittim, selam verdim. 'Ağabey, ben Bekir Ağabey'e bakmıştım' dedim. Sanki beni bekliyordu... Başka bir şey konuşmadan: 'Gel kardeş!' dedi, 'Ben seni dershaneye götüreyim.' Öylece gittik.

O zaman 9 numara vardı, cemaat de azdı. O gün akşama kadar beraber olduk. Pazara gittik, bazı işleri beraber takip ettik. Isparta'ya bu ilk gelişimdi. Geliş sebebim, orada kalabilme şartlarını araştırıp dönmekti. Çünkü henüz üniversite kayıtları başlanmamıştı.

Daha sonra kayıtlar için geldiğimde tekrar o ağabeyle karşılaştım. Ama hiç: 'Kimsiniz, ne iş yapıyorsunuz?' diye sormadım, o da anlatmadı. Fakat çok samimi ve hasbi bir hâli vardı.

Okul açılınca tekrar geldik. Bir hafta mı ne geçmişti... Mustafa Uyar Ağabey'e: 'Burada Üstad'ın talebelerinden Bayram Ağabey olacak; onu nasıl görebilirim?' dedim. 'Kolay, derse gelir,

tanıştırırım!’ dedi. Derken bir ders günü geldi, ‘Bak şu ağabeydir!’ dedi. Baktım, beni ilk karşılayan, gün boyu beraber gezdiğimiz, o ağabey olmasın mı! Şaşırmıştım. Kimseye sormamışım. Öyle hasbi ve mütevazı bir hâli vardı ki, farkını hiç hissettirmiyordu!”

Tutuklama

Bayram Yüksel’in Isparta’daki hizmetleri hızla devam eder. Onun gelmesiyle peş peşe yeni dershaneler açılır, cemaat günden güne genişler. Ankara’ya göre küçük şehir olmasından dolayı bu faaliyetler oldukça dikkat çeker.

Nihayet 12 Eylül İhtilali’nden sonra bir evde ders yaparken, kendisinin de içinde bulunduğu 33 kişi yakalanır. 1983’ün Nisan ayında meydana gelen bu olayda yakalanan üç çocuk serbest bırakılır, diğerleri ifadeleri alınmak üzere karakola götürülür. Cemaatin hepsini dar bir koğuşa koyarlar. Bayram Ağabey’le Bekir Yalım’ı elebaşı kabul ettiklerinden ayrı hücrelere yerleştirir ve kimseye görüştürmezler. Üç gün hücrede bekletildikten sonra sıkıyönetime sevk edilirler. On bir gün de sıkıyönetimde tutuklu bulundurulurlar. Mahkeme bir-iki celse devam ettikten sonra tahliye olurlar.

Yakalanma ve sorgulama sırasında gerek Bayram Yüksel’e gerekse Bekir Yalım’a uygulanan baskılar, Rusya’daki KGB tatbikatlarını aratmaz. Bekir Yalım, bu ilginç tutuklama ve sorgulama sahnelerini anlatırken şöyle der:

“Bayram Ağabey’e ve bana ısrarla: ‘Isparta’ya niye geldiniz? Nasıl çalışıyorsunuz? Hizmetlerinizi nasıl yürütüyorsunuz?’ gibi sorular sordular. Zaman zaman Bayram Ağabey’le birbirimizin aleyhinde bizden bilgi almaya çalıştılar! Neler yapmak istediğimizi, çeşitli sorular sorarak öğrenmek istediler. Üzerimizdeki en küçük evraka bile el koydular. Dışardan yatak-battaniye getirilmesine izin vermediler. Üç gün hücrenin betonu üzerinde kaldık. Abdest almamıza dahi izin vermediler, teyemmümle namaz kıldık. Hücrede gözlerimiz açıktı, ama her yer zifiri karanlıktı. Sorguya giderken gözlerimiz bağlı olarak götürülüyor ve bir yerlerden geçerken ‘Kafanı eğ!’ diye başımıza vuruluyordu. Okuma imkânımız olmadığından ancak ezberimizdeki duaları okuyabiliyorduk. Telefon ve adres defterlerimize el koyarak şifreli yazıları bile çözdüler...”

“Buyurun Arayın!”

Bu olaydan bir müddet sonra şikâyet üzerine tekrar bir gece Bekir Yalım’ın evine baskın yapılır. Maksatları, bir taşla iki kuş vurmak, Bayram Yüksel’i de yakalamaktır. Fakat kendisi o gece başka yerdedir. Ders dağıldıktan sonra, cemaatin çoğu gider. Geri kalan üç-beş kişiyle sohbet edilmektedir. Resmî ve sivil polisler, birinci şube şefiyle birlikte kapıya gelirler. Bekir Yalım’la aralarında şöyle bir konuşma geçer:

“Ne yapıyorsunuz içerde?”

“Sohbet ediyoruz.”

“Başka ne yaptınız?”

“Kitap okuduk.”

“Okuduğunuz kitabı getirin!”

Bekir Yalım, Mektubat’ı alıp getirir.

“Ben birinci şube amiriyim!”

“Peki.”

“Diğer kitapları da getir!”

“Diğer kitapları niye getireyim! Sen okuduğumuz kitabı istedin; o da bul!”

“Olmaz, diğerk kitapları da getir!” Bekir Yalım:

“Beyefendi, ben kitap getirmem! Siz kitap almaya gelmişseniz, buyurun içeri girin, istediğiniz kitabı alın. Ben de kitap çok, hangi kitabı sana getireceğim?” der.

Polisler birbirinin yüzüne bakarlar. Ellerinde arama izni olmadığından içeri girmekte tereddüt ederler. Bekir Yalım:

“Eğer girmek istiyorsanız, ben ev sahibiyim, buyurun girin, ben size müsaade ediyorum” der.

Bunun üzerine içeri girerler.

Meğer kapıda, dersten çıkanların kısa ifadelerini almışlardır...

“Boşuna Zahmet Etmeyin!”

Bekir Yalım’a:

“Çuval getir!” derler.

“Beyler boşuna zahmet edip bu kitapları götürmeye kalkmayın. Bunlar burada bana ‘ağır ceza’dan birkaç defa iade edilen kitaplardır. Onun için siz de yorulmayın, bizi de yormayın!”

Polis şefi:

“Sen bugüne kadar siyasi adamları ayarlayarak bu işleri halletmişsin. Bakalım bundan sonra da yapabilir misin?” deyince Bekir Yalım:

“Beyefendi! Şahsınız gelince kanunlar değişiyorsa ona bir diyeceğim yok. Şahsa göre kanun değişmiyorsa, bugün de alırım, yarın da alırım!”

Bir münakaşa başlar. Bunun üzerine bazı polisler araya girer:

“Ayıptır, milleti bu saatte rahatsız etmeyin!” diyerek havayı yumuşatmaya çalışırlar.

Bekir Yalım, olayın devamını şöyle anlatır:

“Neyse, çuvalı getirdik; kitapları doldurdular. ‘Zabıt tutun!’ dedim. Arama emri olmayınca zabıt da tutamıyorlar... Bu sefer:

’Bekir Hoca, işi zora sokma! Bak biz sana iyi davrandık. Biz seni şimdi götürmeyeceğiz. Yarın gel, senin ifadeni alalım’ dediler. Bunun üzerine:

’Yarın ne zaman geleyim?’ dedim.

’İstediğin zaman gel’ dediler.

İsimlerini aldıkları diğer kişilere de: ‘Yarın gelin’ demişler. Onlara: ‘Siz sabah gidin, ifadenizi verin’ dedim. Onlar gidip ifadelerini verdiler. Ben de öğle namazını kıldım gittim. Adam baktım bağılıyor, çağırıyor:

’Nerde kaldın sen?’

’Efendim, ne bağıırıyorsun! Sen bana saat vermedin ki, işini bitir gel!’ dedin. Ben de işimi bitirdim geldim.’

Adam bağıra bağıra Üstad’ın, Nurculuğun aleyhinde konuşmaya, beni tahrik etmeye başladı. O konuştukça oturduğum yerde sinirlerim iyice gerildi. Söz istiyorum, vermiyor. Yarım saat kadar böyle bağırarak konuştu. Ne kadar polis varsa hepsi dinlediler. Ara sıra söz istiyorum, vermiyor. Nihayet sustu:

’Buyurun!’ dedi.

Ağızma geldiği gibi bağırdım:

’Devletin üniformasını takmışsınız sırtınıza, ondan sonra ulu orta istediğiniz gibi konuşuyorsunuz!’ dedim. ‘Bediüzzaman şudur, Nurculuk budur, Risale-i Nur şudur’ diye, ileri sürdüğü bütün iddialarına cevap verdim. Netice olarak dedim ki:

“Komünist Olurdum!”

’Bakın kendimden misal vereyim. Hiç uzağa gitmeye lüzum yok. Altmış milyon Türk milletinin içinde en aptal, en âciz, en zayıf insan benim! Eğer ben bu eserleri okumuş olmasaydım, elimde silah iki işten birisi olurdu.’

’Ne olurdu?’ dediler. Hava oldukça elektriklenmişti.

’Ya komünist olarak karşınızda olurdum ya da mahiyeti meçhul bir Müslüman olarak!’

’Dur, dur, dur!’ dediler, ‘Komünisti anladık da bu mahiyeti meçhul Müslüman nasıl olur?’ Dedim:

’Mahiyeti meçhul Müslüman şudur: Adam Müslüman, imanlı, faziletli, temiz bir insandır. Fakat elinde ölçüsü olmadığı için hangi zaman kime, hangi menfi şeylere alet olacağını bilmez, tahriklere kapılabilir, tahripkâr şeylere girebilir. Bu da zararlıdır. Biz bunu da kabul etmiyoruz. İslamiyet’in ulvi ve nezih esaslarına bu gibi durumlar da zararlıdır’ deyince hepsi birden:

’Aferin bravo!’ dediler.

Böylece sözün sonuna geldik. Kapıyı açtılar:

’Peki, Bekir Bey, buyurun!’ dediler. Dedim:

’Nereye gideyim? Verin şu kitaplarımı da gideyim!’ İçlerinden biri:

’Kardeşim, sen bir saatten beri ne anlattın? Okumanın ehemmiyetini anlatmadın mı?’

’Evet.’

’Tamam, şimdi de sıra bizde, biz bunları okuyacağız. On beş gün sonra gel, kitaplarını verelim’ dediler. Çuvaldan kitabı alan, gitti. Çuval boşaldı! Ben de 15 gün sonra gidip kitapları aldım.

Bu olup bitenleri Bayram Ağabey’e anlattım. Tarifsiz derecede sevindi, âdeta bayram etti: ‘Kardeşim, çok güzel bir şey oldu, Allah senden razı olsun!’ diye dua etti.

Isparta’da bu hadise son oldu. Ondan sonra bir daha derslere gelip bizi rahatsız etmediler...”

“Bıçağı Saplayamadım!”

Bayram Yüksel, Ispartalı himmet sahiplerini harekete geçirerek, vakıf binasının inşaatını başlatır. Nur derslerinin dar, elverişsiz yerlerde değil de geniş, temiz ve ferah salonlarda yapılmasını ister. Bu yüzden vakıf binasının inşasına çok önem verir. İnşaatın seyrini bizzat takip eder. Ağrılı Nazım Akkurt, inşaatı nezaretçi tayin edilir. Kurt aynı zamanda binanın alt katında fırın işletmektedir.

İnşaat sırasında bir gün ilginç bir olay cereyan eder. Nazım Akkurt, inşaatı ihmalkârlığı olan işçileri ağır bir dille ikaz eder. Karşıda hapisten yeni çıkmış, belalı, sarhoş bir adam vardır. Nazım Akkurt’un işçilere ağır konuştuğunu görünce, damarına dokunur, işçilerin tarafında yer alarak kabadayılık yapar. Nazım Akkurt’a hitaben: “İşçilere öyle bağırp çağıramazsın!” der. Nazım: “Sen ne karışıyorsun, sen kendi işine bak!” diye karşılık verir. Adam bıçağı kaptığı gibi Nazım Akkurt’un üstüne yürür! Nazım Akkurt kaçıp kurtulur. Ama adam, hızını alamayarak, o sırada dersten çıkmakta olan Bayram Ağabey’in üzerine saldırır. Bayram Ağabey bu şerli adama karşı ani bir hareketle yere oturur. Adam bıçağı yukardan aşağıya saplamak için birkaç kez kaldırıp indirir. Karşı dükkânda bulunan sucu İsmail de olup biteni korku ve endişe içinde seyretmektedir. Adam yukardan aşağı bıçağı ne kadar Bayram Ağabey’in vücuduna saplamaya çalışsa da bir türlü muvaffak olamaz. Âdeta gizli bir el, bıçağı her defasında yana kaydırır... Nihayet polisler gelir, adamı alıp götürürler. Ertesi gün mahkeme huzuruna çıkarılırlar. Sucu İsmail de şahit yazılmıştır. Hâkim kendisine sorar:

“Anlat bakalım olay nasıl oldu?”

“Valla işçilere sövüyordu! Ben de bıçakla koştum, kaçtı. Karşıma öteki adam çıktı, hemen yere oturdu, Arapça birtakım dualar okumaya başladı. Bıçağı ne kadar sapladım sa isabet ettiremedim!

Sanki gizli bir el, elimi tutup bıçağı her defasında yana kaydırdı...” der. Hâkim:
“Canım olur mu öyle şey!” diye itiraz edecek olur, adam ısrarla:
“Valla oldu hâkim bey, ama nasıl olduğunu ben de bilmiyorum!” der.
Bayram Ağabey, adamdan davacı olmaz; mahkeme de öylece kapanır. Kore’de düşman güllerinden koruyan Allah, onu bu şerli adamın saldırısından da korur...

Derslerde

Vakıf binası yapıldıktan sonra umumi dersler orada yapılmaya başlar. Prof. Dr. Murat Sarıcık, burada yapılan derslerden bahsederek Bayram Yüksel’in derslere verdiği ehemmiyeti, ders esnasındaki tutumunu ve hizmet anlayışındaki tavır ve davranışlarını şöyle anlatır:

“Umumi dersler vakıf binasının alt katındaki salonda yapılırdı. O, ders yapanın yanında oturur, sanki o konuyu yeni dinliyormuş gibi kendini derse vererek, derse odaklanarak dinlerdi... Dersi bir vakıf okuyorsa, okunana hiçbir kelime ilave etmeden okurdu. Eğer bendeniz ders okuyorsam, bazı kelimelerin anlamlarını söyler, çok az ve dersin fitri seyrini bozmayacak şeyler söyledim. ‘Amerikan tavukları’ türünden açıklamalarda bulunmazdım. Ders yapmadan önce o:

‘Hocam, dersini hazırla!’ derdi. Böylece nereyi okuyacağıma karar verip yerini bulmama işaret etmiş olurdu. Ben de:

‘Nereyi okuyalım?’ ağabey diye nezaketen sorardım. Gülümseyerek:

‘Sen hocasın, istediğin yerden oku’ derdi. Ben de uygun bulduğum bir yeri açar, oradan okurdum. O da okunan dersi dikkatle dinlerdi. Okuyan tane tane okuyor, ders iyi anlaşılıyor ve dinleyenleri sürüklüyorsa, bundan memnun olur, hatta heyecanlanırdı. Hoşlandığını, heyecanlandığını, tavır ve hareketlerinden anlamak mümkündü.

Dersi dinlerken çok nadir olarak araya girer ve kısa bir hatırasını anlatırdı. Bir gün Birinci Mektup’tan Birinci Tabaka-i Hayat’ı okuyordum. Orada ‘(...)ervah-ı evliyanın temessülleri ve ehl-i keşfe tezahürleri’ kısmını okuyunca, ‘Sinemada film oynarken adamlar görünüyor ya, temessül de böyledir’ demiştim. Bunun üzerine Bayram Ağabey, 1960’ta Gayrettepe’de bir hücrede odada yalnız başına kalıp Cevşen okurken Üstad’ın birden yanında belirdiğini, ihtiyar hâlinde gibi göründüğünü, kendisine gülümseyip: ‘Maşaallah, maşaallah, maşaallah!’ deyip, koyup gittiğini söylemişti. Onun bu açıklaması beni düşündürmüştü. Çünkü okuduğum yerde, ‘ervah-ı evliyanın temessülleri ve ehl-i keşfe tezahürlerinden’ söz edilmişti...

Bir cumartesi günü umumi derste bir genç kardeşimiz yarım saat kadar okudu. Biraz da hızlı ve süratli okuyordu. Derse başlama üzerinden çok geçmeden, dinleyenlerin derse ilgisi azaldı. O okumasını bitirince, ben yanımda oturan Bayram Ağabey’e: ‘Ağabey, dikkat ettim, kardeşimiz, yarım saat bir kere bile cemaate bakmadan okudu’ dedim.

Çam Dağı'nda bir çay sohbetinde

Ne demek istediğimi anlamıştı:

'Daha genç, öğrenecek' dedi.

Bir gün öğle veya ikindi namazı sonrası vakıf binası salonunda beraberdik.. Ben, Üstad Bediüzzaman'ın nasıl ders okuduğunu sormuştum. 'Ağır ağır, tane tane' dedi. Elimde Mesnevî-i Nuriye vardı, bir yerini açtım: 'Ağabey, şuradan onun okuduğu gibi birkaç satır okuyabilir misiniz?' dedim. 'Peki' dedi, Üstad'ı taklit eder gibi, tane tane heceleyerek okumaya başladı:

'İ-lem ey-yü-he'l-a-ziz...'

Bir-iki cümle tane tane, neredeyse heceler gibi okudu. Bir başka seferinde de Bediüzzaman'ın sabah namazlarından sonra nasıl ders okuduğunu anlatırken: 'Okur ve izah ederdi' demişti.

Bayram Ağabey dakik, tertipli ve düzenli idi. Zaman zaman gençleri yanına alarak seyahate çıkardı. Bir seferinde Isparta'dan bir yere gidecektik.. Minibüs saat 9'da vakfın önünden hareket edecekti. Herkes Bayram Ağabey'in saate çok dikkat ettiğini bildiği için 9'a beş-on varken minibüste yerini almıştı. Saat 9 olunca şoföre: 'Sür kardeş!' dedi. İçlerinden birisi: 'Ağabey, bir genç var, o da bizimle birlikte gelecekti!' dedi. 'Çağırın o zaman!' Gencin biri minibüsten indi, koşarak binaya girdi. Bir-iki dakika sonra soluk soluğa geldi. 'Ağabey, banyo yapıyormuş!' dedi. Bayram Ağabey, şoföre tekrar: 'Sür kardeş!' dedi ve yola koyuldu. O, disiplini, tertibi, düzeni severdi; tabiri caizse, bir asker gibiydi.

Sadakatini, 'Üstad Bediüzzaman ve Risale-i Nur'dan başka bir şeye ve yöne meyletmemek' diye anlayabiliriz. Onun dünyasında yalnız Üstad, Risale-i Nur ve hizmet vardı. Hatta bazen derse gelen küçük çocuklara sorardı:

'Söyle bakalım, en çok kimi seviyorsun?'

'Allah'ı.'

'Sonra?'

'Peygamberimizi.'

'Sonra?'

'Üstad'ımızı.'

Çocuklar, onun nasıl cevap istediğini bilirler ve böyle cevap verirlerdi.

Bayram Ağabey kaliteli, kendini iyi yetiştirmiş, işe yarayan Nur talebelerinin Isparta'ya gelip yerleşmesini, ev bark sahibi olmasını isterdi. Ve onların gelmeleri ve ev bark sahibi olmaları konusunda yardımcı olurdu.

Bazen de: 'Desem filan Isparta'ya gelecek, ama ben demiyorum!' derdi. Bununla beraber, Isparta'ya gelenlerin dünyalık ve zengin olmak vs. niyetiyle gelmesini arzu etmez, Isparta'nın iş

imkânları kıt bir şehir olduğunu da söylerdi. Ayrıca o, bir işi olan kimsenin ek iş yapmasını istemezdi. Geçinecek kadar maişeti olanın diğer vakitlerini hizmete harcamasını isterdi. Bu konuda Risale-i Nur'da da bazı açıklamalar vardır.

Bayram Ağabey, dershanelerin temizlik ve düzenine de çok dikkat ederdi. Vakıf binasının salon katı yılda bir-iki kez kadınlar tarafından iyice temizlenir, pencereler silinir, duvarlar temizlenir, halılar koltuklar yıkanır.

Ötede beride düzensiz bir görüntü oluşturan çorapları çöp tenekesine atardı. Çorabı kaybolanlar, çoraplarını çöplükte bulurlardı! Böylece düzen ve temizlik dersi verirdi...

Dershanede umumi abdest alma mahallindeki havlular her gün değiştirilirdi, bir gün sonra aynı havluları göremezdik...

Öğrencilerin kaldığı yerlerde mutfak, banyonun temizliğine çok dikkat ederdi. Bir dershaneye girdiğinde ilk defa mutfak, banyo ve tuvaletin temizliğini kontrol ederdi. Tertip ve disiplin bakımından bir asker gibiydi.

O, Isparta'da olduğu zamanlar, çok hasta ve rahatsız değilse, mutlaka sabah namazını vakıfta kılardı. Merdivenlerden çıkarken bastonuyla sesler çıkarır, henüz vakıf katına girmeden, orada kalanlardan birine seslenirdi. Bundan maksadı, onları mahcup etmeden namaza kaldırmaktı... Bir zaman bana: 'Sabah namazlarına buraya gelmezsem müşevveşiyet oluyor, hocam' demişti. Sabah namazlarını vakıfta kıldığı gibi, genelde diğer namazları da orada kılardı. Sabah namazından sonra ders okunur, sonra evine dönerdi.

Yolculuk sırasında umumi tuvalete girince eğer tuvalet temiz değilse, önce tuvaleti temizler, sonra girerdi.

Bir keresinde yine Isparta'da ders arasında ikili sohbet ederken, Üstad Bediüzzaman'ın ilk talebelerinden birinin sakal koymak istediğini ve bunu kendisine danıştığını, kendisinin buna karşı çıktığını söylemişti. Ona: 'Hayırlı olsun! Siz filanın tarikatına girmişsiniz' demişti. Arkasından Üstad Bediüzzaman'ın neden sakal koymadığını açıklamış ve şöyle demişti:

'Bu zamanda sakala bakış değişmiş. Benim milyonlarca talebem olacak. Ben sakal koysam, onlar da sakal koyacaklar...'

Aradan çok geçmeden bir başka gün, bana hususi anlattıklarını defterine geçirdiğini gördüm. Bu kez sakal konusunu defterden başkalarına da okudu."

Tartışmalı İki Mektup

90’LI YILLARDA Bayram Yüksel ile Abdülkadir Badıllı arasında karşılıklı yazılan iki mektup var. Bu mektuplar, mevcut Tarihçe-i Hayat’ı yeterli bulmayıp Üstad’ın hayatını üç cilt hâlinde yayınlayan ve Mesnevî-i Nuriye’yi aynı mülahazayla tercüme eden Abdülkadir Badıllı ile ona bu konularda düşüncelerini yazan Bayram Yüksel arasında yazılan mektuplardır.

Badıllı ayrıca, Üstad’ın Eski Said döneminde kaleme aldığı sosyal ve siyasi muhtevalı eserlerini “Asar-ı Bediye” adı altında bir araya getirir. Bu çalışmalar, o zaman cemaat arasında birtakım tartışmalara sebep olur.

Bayram Yüksel “aslına sadakat” adına Abdülkadir Badıllı’nın bu tür çalışmalarını pek tasvip etmez. Üstad’dan getirdiği delillerle, iddialarına açıklık getirmeye çalışır.

Bu konuda Badıllı’ya uzun bir mektup yazan ve inandığı doğruları açıklarken bile nezaketi elden bırakmamaya dikkat eden Bayram Yüksel’in mektubu ayrıca bir örnek teşkil eder.

Bu mektup, Bayram Yüksel’in Üstad ve Risale-i Nur’a olan sadakatinin bir göstergesi olurken, Üstad’dan canlı hatıralara yer vermesiyle de “tarihî bir belge” niteliğini taşır. Mektubun yazılış tarihi, Ağustos 1992’dir.

Abdülkadir Badıllı ise, Bayram Yüksel’in uzun mektubuna yine uzun bir cevabi mektupla karşılık verir. Yanlış anlaşılmalara açıklık getirir. “Bir savunma” niteliği taşıyan bu mektup da, muhtevası bakımından oldukça ilginçtir.

Bayram Yüksel’in mektubu “sadakat” örneğini teşkil ederken, Abdülkadir Badıllı’nın mektubu da “ilmî araştırmaların, ileriye dönük çalışmaların önünün açık bulundurulması” gereğine işaret eder.

Risale-i Nur konusunda ilmî ve mesleki bir tartışma niteliğini taşıyan her iki mektubu buraya alıyorum.

Önce Bayram Yüksel’in mektubu:

“Samimi Bulduğum İçin

“Bismihi Sübhanehu

Esselamü aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtühü ebeden daima.

Aziz sıddık kardeşim Abdülkadir!

Evvelen, mektubunuzu almıştım. Rahatsızlığım dolayısıyla banyolara falan gittim, cevap yazamadım; kusura bakmayın! Bilmukabele pek çok selamlarımla, hizmetlerinizde muvaffakiyetler dilerim.

Sevgili kardeşim! Sizin mektubunuz gibi çok mektup, hem bayram tebriki gelir, onda birisine cevap yazamıyorum. Hem vaktim yok, hem de her arzuya cevap yazdığımız vakit, ulvi, kudsi hizmetimize mâni oluyor. ‘Risale-i Nur kâfidir’ diyorum. Hem de konuşmalarımızı, hem yazmalarımızı herkes kendi arzu ve niyetlerine göre yönlendiriyorlar.

Fakat sen samimi arzu ettiğin için, hem çok hassas olduğun için, hem de cevap beklediğin için, köylü, biçare, avam lisaniyla, kısa da olsa bir şeyler yazayım. Abdülkadir de gücenmez. Samimi olduğumuz için yazıyorum...

Saniyen, senin yazmış olduğun Tarihçe-i Hayat’ı ne gördüm ve ne de okudum. Hatta okuyup da itiraz edenlere: ‘Okumadığım, görmediğim bir kitap hakkında müspet veya menfi konuşmam’ diyorum. Hakikaten konuşmuyordum da...

Salisen, sizce malum bir kardeşimiz, sizin yazmış olduğunuz Tarihçe-i Hayat'ı okumuş, 13 sahife kadar Risale-i Nur'un hem Üstad'ımızın Tarihçe-i Hayat'ının ruhuna münasip olmayan, hem Risale-i Nur'un meslek ve meşrebine uymayan ifadeleri çıkarmış. Bana da gönderdi, size de göndermiş. Ben onu okudum, 'Keşke görmese idim!' dedim. Günlerce rahatsız oldum... Eğer benden sormasa idin, hem de 'Niye okumuyorsun?' diye itham etmeseydin, şimdiye kadar sükût ettiğim gibi sükût edecektim. Cevap da vermeyecektim. Bunda da bir hikmet var inşaallah... Abdülkadir ehl-i insaftır. Bizlerin, hem cemaatimizin rahatsız olduğu yerleri tashih eder; o da rahat eder, bizler de... Hem de o zaman okuruz. Değilse, o Tarihçe-i hayat, Üstad'ımızın Tarihçe-i Hayat'ına suizan ettiriyor. Hem Risale-i Nur'un ruhuna uymayan ifadeleri çıkarmış, çok hayretler içinde kaldım. Bunları ancak ehl-i dünya yazar, böyle ifadeler kullanır. Risale-i Nur talebeleri hakkında kıyamete kadar suizan ettireceği gibi, kalplerde, ruhlarda iz bırakacak, istikbalde mübarek Nur talebelerine fena bir örnek olacak, mesela Kayalar'dan tut da Hüsrev Ağabey, Salih Özcan filan ağabey şöyle oldu, böyle oldu, kalplerde, ruhlarda rahatsızlık verici şeyler yazılır mı? Hususen Tarihçe-i Hayat'a, Nur talebeleri arasındaki meseleler, üzücü, düşündürücü, daima mübarek ağabeylere suizan verici, kalpleri ruhları rencide edici şeyler yazılır mı? Zaten ehl-i dünya, bir satır veya bir harfle suizan vermek için bir kitap yazar.

Acaba sizin böyle ifadeleriniz gibi Nur Külliyyatı'nın neresinde var? Nur Külliyyatı'nda gıybete dair en ufak bir şey var mı? Hem Tarihçe-i Hayat'ta böyle bir şey, kalpleri, ruhları rencide edici ve okuyucuların şevkini kırıcı, suizan ettirici en ufak bir şey gördünüz mü? Hususen Üstad'ımızın mahkeme müdafaalarını okursanız, muhatabını rencide edici bir şey yok. 'İslamiyet düşmanları,' 'din düşmanları' gibi, karşısındakini incitmeden hakikatleri ortaya koymuştur.

Hem Tarihçe-i Hayat'ta Üstad seyyiddir veya değildir, Kürt'tür vesaire vesaire, daima şüphe ve tereddüt verici şeyler yazılır mı? Ben seni ehl-i ilim, müdakkik, çok müdebbir birisi biliyordum!

Hem: 'Siz benimle görüşmeden, dinlemeden nasıl itham ediyorsunuz? Neden okumuyorsunuz? Bu tavrınızın sebebi ve illeti nedir? Yoksa Hazret-i Üstad'ımız Bediüzzaman'ın, adım adım hayat-ı sergüzeştini öğrenmek istemiyor musunuz? Yahut 1957'de neşredilen Büyük Tarihçe-i Hayat yazıldığında, Hazret-i Üstad'dan: Bu Tarihçeden sonra artık benim Tarihçe-i hayatım yazılmaz, yazılsa da muteber değildir, diye bir şey duydunuz mu?' diyorsunuz.

Evet sevgili kardeşim... Sen sormasa idin, ben de kimseye söylemiyordum. Eğer siz Tarihçe-i Hayat'ı yazarken tenezzül edip bu fakir kardeşinizden sorsaydınız, ben de herhâlde Üstad'ımızdan bizzat duyduğumu size söylerdim... Amma sizin amel edip etmeyeceğiniz başka... Hiçbir zaman sormadınız. Ne de: 'Böyle bir şey yazdım, ağabeylerle beraber bakar mısınız?' demediniz, ihtiyaç da hissetmediniz.

Madem yeni soruyorsanız, ben de söyleyeyim: Ankara'dan 1959'da bir kardeşimiz geldi, Üstad'ımıza sordu. 'Daha geniş bir Tarihçe-i hayat yazmak istiyoruz' demişti. Üstad'ımız da: 'Lüzum yok. Bu Tarihçe-i Hayat kâfi!' demişti. Onlar da yazmaktan vazgeçmişlerdi.

Hem Üstad'ımızın Büyük Tarihçe-i Hayat'ını Üstad'ımızla iki sefer okuduk.

Üstad'ımız: 'Bu Tarihçe-i Hayat, 10 ordu, 20 mecmua kadar hizmet edecek!' demişti.

Hatta iki hatırayı da yazayım: Tarihçe-i Hayat'ı okurken iki kardeşimiz iki meseleye itiraz ettiler. Üstad'a bir şey demeden kurşun kalemle oynadılar. Ders bittikten sonra Üstad beni çağırdı: 'Bunlar böyle kalemle bir şeyler yapıyorlar' dedi. Ben de meramımı ifade edemedim, ağladım. 'Buralara itiraz ediyorlar' dedim, 'Bunların ne lüzumu var Tarihçe-i Hayat'a yazılmasına!' diyorlardı. Bizim odada Zübeyir Ağabey'le konuşuyorlardı. Zübeyir Ağabey 'konsun' diyordu. Üstad onları çağırdı. 'Buralara ancak masonlar itiraz eder, buralar çok mühim, hainsiniz!' dedi. Üstad'ımızdan özür dilediler, yalvardılar. Üstad'ımız da onları affetti...

Yine bir gün Tarihçe-i Hayat'ın yarısına gelmiştik. Üstad'ımızla beraber okuyorduk. Mehmet Kayalar'dan mektup geldi Diyarbakır'dan. Tarihçe-i Hayat'taki resimlere itiraz ediyordu. Mektubu Üstad'ımıza okuduk. Üstad'ımız tebessüm etti. 'Kurşun kalemi getirin' dedi. Kurşun kalemle resimlerin boyunlarını çizdi. 'Yarım insan yaşamaz, zararı yok. Selam söyleyin!' dedi. Biz de aynen Kayalar'a mektup yazdık. Bir daha itiraz etmedi...

Ben de bu mübarek Üstad'ımızın sözlerine sadık kalarak, Üstad'ımızın büyük Tarihçe-i Hayat'ına kanaat ediyorum ve edeceğim. Sizler de beni tebrik etmeniz lazımken, 'Bu da Üstad'a sadakattir, Tarihçe-i Hayat'a sadakattir' demeniz lazımken, bizlere: 'Neden okumuyorsunuz?' diye üzülyorsunuz.

Hem: 'Tarihçe-i Hayat'ın giriş yazısında, ileride daha mufassal Tarihçelerin yazılacağına dair vesaire ifadeler neşredildi' diyorsunuz... Ali Ulvi Efendi, Medine-i Münevvere'de Tarihçe-i Hayat'ın ön sözünü yazdığına, mükerrer defa konuşmalarında: 'İnşaallah Külliyyat-ı Nur'u okuyup, hem Üstad'ımızın hizmetkârlarıyla bir müddet beraber kalıp bir Tarihçe-i hayat yazmak istiyorum' diyordu.

Hakikaten yazılması icap ederse, sizin gibi mübarek bir kişinin münferit yazmasıyla değil de, istikbalde mütesanit bir heyet, umumun teveccühüne mazhar kimseler, hiç kimseyi incitmeden, kimseye yara bere yapmadan, büyük Tarihçe-i Hayat'ın ruhuna uygun, hatta ondan istifade edilerek, şahıslardan menfi bahsetmeden, 'Üstad seyyid değil, Kürt vesaire, asil bir aileden değildir' demeden, okuyuculara şevk ve zevk verecek tarzda olur. O da umum arzu ederse, şahsi arzu ve tespitle değil; cemaatimizin şahs-ı manevisinin duası ve himmetiyle olur.

Sevgili kardeşim, artık olan olmuş, geçen bir şey geri gelmez, fazla üzerinde durmayalım. Senden ricam, Ömer Okçu Bey'le görüşüp, çok uğraştığın Tarihçe-i hayatı tekrar tashih ettirelim. O zaman sen de rahat edersin, cemaatimiz de, bizler de... O zaman umuma mal etmeye çalışalım. Hatta ondan tayinatı da ayıralım. Senin de hayr-ı azimin olur. O zaman Üstad'ımız da mesrur olur, cemaatimiz de memnun olur; siz de, bizler de...

Asar-ı Bediye hakkında da tavır aldığımı söylüyorsunuz. Evet, onda da Üstad'ımızın eski eserlerinden, tashihsiz nüshalardan neşrettiğiniz için itiraz ettik. İlk eserlerini Üstad'ımız kendisi tashih etti. Bir numunesi malum-u âliniz, siz bir zaman Isparta'ya geldiğinizde Üstad'ımızın tashih ettirdiği 'İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi'ni size takdim etmiştim. Ondan değil de, eski nüshalardan neşrettiniz; bizlerin itirazı, ona olmuştur.

Bu ‘İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi’ hakkında büyük hatıralar var. Üstad’ımız çok üzerinde durarak bizlere tashih ettirdi. Bazı yerlerini kapattırdı. Uzun uzun meşgul olduk; ‘Kürdistan’ tabirlerini, ‘Şarki Anadolu’ yaptırdı. ‘Komşularınız Ermeniler’ tabirlerini kaldırttı. Muazzez Üstad’ımız onları tashih ettirirken çayını kendisi yaptı: ‘Sizin hizmetinize mâni olmam, sizin hizmetiniz var’ diye.

Hatta büyük bir hatıra: Bizler tashih ederken Üstad’ımız hava almak için dışarı çıkmıştı. Bizleri götürmedi: ‘Elinizdeki tashihi bitirin’ diye. Üstad’ımız yayan istasyona kadar gidiyor. Memurlara: ‘Ben Eğirdir’e gideceğim’ diyor. Onlar da trene bindiriyorlar. Eğirdir’e götürüyorlar. Üstad’ımız Eğirdir’deki ağabeylere: ‘Barla’ya gideceğim’ diyor. Vasıta bulamıyorlar, motorlu kayıkla Barla’ya hareket ediyorlar. Demirci Salih de beraber, yolda giderken motor bozuluyor... Bunlar benim için çok mühim hadise. Üstad, bayram tebriki olarak lahikada neşrettirdi.

İşte, bu ‘İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi’ o günlerde tashih edildi; hatırası çok. Bir zaman sana yanlış aksettirildiği gibi, bir yanlış anlama neticesi şöyle olmuştu:

Malum, İttihad gazetesi çıktığında ben tasvip etmiyordum, ama aleyhinde de olmuyordum. Hatta o zamanlar bazı kardeşlerimize: ‘Ben okumuyorum, fakat aleyhinde olmuyordum. Zaten bu gazetenin aleyhinde olan çok var; masonlar filan!’ demiştim, ‘Bayram Ağabey, bu gazeteyi okumayanlar masondur, diyor’ diye çıkardılar!

Yine hatırıma gelir: ‘Neden bu kadar taassup gösteriyorsun?’ diye. Ben de derim: Bazı kardeşler, Üstad’ımıza geldiler: ‘Matbaa kuralım, daha ucuza mal ederiz.’ Üstad’ımız: ‘Matbaacılar Nurcu olacak!’ dedi. Hem: ‘Gazete çıkaralım’ diye gelenlere, ‘Lüzum yok. Gazeteciler Nurcu olacak’ demişti. Aynen sizin gibi, gazete okumadığım ve tasvip etmediğim, fakat aleyhlerinde olmadığım hâlde, onlar da beni itham ettiler... ‘Bunlar ne anlarlar! Bunlar ancak Üstad’ımızın çamaşırını yıkar, yemeğini pişirirler, suyunu getirirler!’ Onlara dedim: ‘Bizi hoş görün. Bizlerin de bir bildiği, gördüğü var. Üstad’ımız böyle ders verdi. Ben de bu dersi dinledim. Ben Aziz, Mualla Üstad’ımızdan dinlediğime göre amel edeceğim, sizlerin hissiyatınıza göre amel etmeyeceğim! Bu benim Üstad’ımızdan aldığım derslere sadakatsizlik, hürmetsizlik olmaz mı?’ Onlar demediler: ‘Bunlar seslenmiyorlarsa muhakkak bir bildikleri var. Üstadlarından aldıkları nezaket dersleriyle, lisan-ı münasiple ders veriyorlar. Bizler gibi akıllarını çalıştırmıyorlar, Üstadlarına, eserlere kanaat ediyorlar, Üstadlarından gördüklerine, işittiklerine kanaat ediyorlar’ diyemediler. İnşaallah onlar da yeni anlamaya başladılar... Cenab-ı Allah o kardeşlerimizi de Risale-i Nur’un meslek ve meşrebinde muhafaza eylesin!

Muhterem kardeşim Abdülkadir!

Esas benim itirazım, sizin tercüme ettiğiniz Mesnevî-i Nuriye’ye olmuştu. Tercüme ettiğinizi haber aldım, size mektup yazdım; bir hatırayı size yazdım. Yozgath Müftü Haşmet Hoca, Üstad’ımıza geldi. ‘Mesnevî-i Nuriye’yi, eğer müsaade ederseniz tercüme etmek istiyorum’ dedi. Üstad’ımız müsaade etmedi. ‘Benim lisanıma en yakın, hem benim lehçeme, hem şiveme en yakın, hem 15 sene benden ders almış kardeşim Abdülmecid’e izin verdim; ancak o yapabilir’ demişti. O zat da tercüme etmekten vazgeçti, yapmadı.

Bu hadiseyi aynen size yazdım. ‘Senin bu vaziyetin hem Üstad’ımıza hürmetsizlik olur, hem de Abdülmecid’e hürmetsizlik olur’ dedim. Siz de bana mektup yazdınız: ‘Aman

ağabey, kalben itiraz etmeyiniz! İsterseniz rüyaya yatınız, inşaallah Üstad'ımız memnun olur...' dediniz.

Acaba Aziz, Mualla, Muazzez Üstad'ımızdan gözümle gördüğüm ve kulağımla işittiğim bu hadiseyi size yazmakla kusur mu ettim! Katiyen kalben, ruhen taraftar olmadım. Kuvve-i kudsiyem yok ki seni durdurayım... Ben hoş görsem, acaba Üstad'a ve hem Mesnevî-i Nuriye'ye sadakatsizlik olmaz mı? Benim size yazmış olduğum mektuptan sonra, senin oradan bir gençten mektup geldi: 'Seninle Said Özdemir'den başka bu Mesnevî-i Nuriye'ye itiraz eden yok' diye, bizleri 'menfaatçilik'le itham ediyordu. Günlerce rahatsız oldum, kimseye de söylemedim. İnşaallah Mahkeme-i Kübra'da yakasımı tutup Üstad'ımıza şikâyet edeceğim! 'Üstad'ım, ben sana Kur'an-ı Kerim üzerine yemin ettim: Risale-i Nur'un meslek ve meşrebine sadık kalacağım, ayrılmayacağım. Senin meslek ve meşrebinden ayrılmayacağım, diye söz verdim.' Belki de 10 sefer yemin ettim. Bunları hoş görmediğim için beni itham ediyorlar. Bu mudur benim Üstad'ıma sadakatim! Üstad'dan duyduğumu ve gördüğüm bir hadiseyi yazarsam, lisan-ı münasiple bildirirsem, sizin aleyhinizde mi olmuş oluyorum? Kat'a ve asla! Bu benim vazifemdir. Üstad'ıma olan, Risale-i Nur'a olan sadakatin misalleridir.

Herhâlde bizim de bir bildiğimiz var... Bizler bazı meselelerde sükût edersek veyahut itiraz edersek, mutlaka bir bildiğimiz, gördüğümüz var. Üstad'ımızdan aldığımız derslere binaen, kavli-i leyinle söyler, ısrar edemeyiz. Akla kapıyı açar, irade-i cüziyeyi elden almayız. Çünkü Üstad'ımızdan böyle görmüşüz... Sizler de bizleri hoş görmeniz, hem tebrik etmeniz lazımdı. 'Bu da Üstad'a ve Risale-i Nur'a sadakattir' demeniz lazımdı. Hem sizi acaba Mesnevî-i Nuriye'yi tercüme etmeye zorlayan saik ne idi? Cemaatimiz, bir ihtiyaca binaen lüzum görse, hem de maslahat olursa sana yardımcı olurdu. O zaman hissi olmazdı.

Bir zaman ehl-i hamiyet ve hem ehl-i vicdan bir zat-ı muhterem, bana Ankara'da bir teklifte bulundu: 'Bayram Ağabey, bu eseri size vereyim de bastırın, satın; derslane al, hizmetlere sarf et!' dedi. Ben de kendisine teşekkür ettim: 'Allah razı olsun! Ben Risale-i Nur'dan başka ne bir kitap okurum, ne de dağıtırım. Bir derslane de olsa, kanaat edeceğim, böyle bir kapı açmayacağım' demiştim. O zat-ı muhterem çok memnun oldu, bana teşekkür etti: 'Ağabey, sizin Risale-i Nur'a olan sadakatinizi tebrik ediyorum! Eğer siz de bizim gibi olsanız ne olur? Bizler meselenin inceliklerine bakmayız. Kaplumbağa yumurtayı çıkarır, arkasına bakmadan gider; bizler de kitapları neşrederiz, işin inceliklerine bakmayız...' demişti.

Sevgili kardeşim! Çok samimi bana yazmış olduğunuz mektuba ben de samimi olarak, kalbî, ruhî hissiyatımı yazmaya çalıştım. Malum, siz de köylü, ben de köylü... Fark, siz ehl-i ilim, fakir de avam. Siz ehl-i ilim olarak mahsulatınızın revacını istiyorsunuz. Ondan beni itham ediyorsunuz: 'Neden okumuyorsunuz?' diye. Ben de Üstad'ımızın mahsulatı olan Nurlara kanaat ediyorum. Bir cihette hâlime şükrediyorum. Bende de ilim gibi bir şeyler olsa idi, belki ben de Risale-i Nur'a kanaat etmeyip kendi mahsulatımın revacını isterdim.

İnşaallah Risale-i Nur'un himmetiyle, hem ihlaslı Nur talebelerinin himmetiyle ve hem Aziz Üstad'ımızın dua ve himmetleriyle Risale-i Nur'a, hem Üstad'ımıza perde olmadan elimizden geldiği kadar ayna olmaya çalışacağız...

Eğer nefs-i emmaremiz bizi aldatır da Risale-i Nur’a, hem Üstad’ımıza zarar vermeye sevk ederse, sizler gibi samimi, ihlaslı Nur talebelerinden dua rica ediyorum ki, Cenab-ı Hak ruhumuzu kabzetsin de Risale-i Nur’a, hem Üstad’ımıza zarar vermeyelim! Bizler de çok kıymetli ağabeylerimiz, hem ehl-i ilim hem ehl-i takva Hulusi Ağabey, Ahmet Feyzi, Mehmet Feyzi Ağabeyler gibi, hem Üstad’ımızın müdakkik hizmetkârı Molla Hamid, Ali Çavuş, Sıddık Süleyman, Tahiri Ağabey, Zübeyir Ağabey, Ceylan Ağabey vesaire vesaire... bu iki sınıfta ehl-i ilim, ehl-i takva oldukları hâlde, kendilerinde hiçbir varlık görmemişler. ‘Üstad’ demişler, ‘Risale-i Nur’ demişler; hiç akıllarını, fikirlerini karıştırmamışlar. Üstad’ımızın aklına fikrine, Risale-i Nur’un düsturlarına, prensiplerine kanaat etmişler. Ben biçare kardeşiniz de, ağabeylerime ittibaen onlar gibi olmaya çalışacağım. Hatta Üstad’ımızın son hatıralarını kardeşlerimiz çok arzu ediyorlar. Fakat ihlasıma zarar gelir, belki bir hata yapabilirim diye kendimi o tarafa meylettirmiyorum. Değilse, Cenab-ı Allah’a binler şükür, Üstad’ımızın himmetiyle 10 senelik hatıraları şerit gibi hayalime hem hatırıma geliyor. Hatta kime ne dedi, ne konuştu, nasıl muamele yaptı; yatış, kalkış, ubudiyeti, günlük hayatı saymakla bitmez hatıralar.. Muhakkak kıymetli ağabeylerimizde daha fazla vardır. Fakat bunları muhafaza etmek, Cenab-ı Allah’ın lütf u kereminden bekliyoruz.

Dua edin de, hizmete hiç hissiyatımızı karıştırmadan, Üstad’ımızı rencide etmeden, Üstad’ımızın huzuruna azami ihlas, azami sadakat, azami takva ve fedakârlıkla, hiçbir problem olmadan ahirete gitmek nasip etsin...

El Baki Hüvel Baki

Tekrar binler sevgi ve selamlar...

Kardeşiniz Bayram”

Badıllı’nın Cevabı

Abdülkadir Badıllı’dan, bu mektuba verdiği cevabı rica ettim. Sağ olsunlar, beni kırmadılar, gönderdiler. Cevabî mektubu ve bana hitaben düştüğü notu, “gerçeklerin daha iyi anlaşılmasına yardım” düşüncesiyle buraya alıyorum.

“Bismihi Sübhanehu,

Esselamü aleyküm ve rahmetullahi.

Aziz, sıddık, halis kardeşim Hafız İhsan!

Arzunuz üzere, Bayram Ağabey’in (Allah rahmet eylesin!) bu fakiri itham eden mektubuna karşı o günlerde yazdığım, ama umuma neşretmediğim mektubumun o gün alınmış bir fotokopisini gönderiyorum. Fotokopi hayli silik ve sönüktür. Meram ve hakikat[in] yarı nispetle de olsa anlaşılacağına eminim. Hatırınız için gönderdim, yoksa o hadise mazide kalmıştır. Tekrar selamlar...

Dü cihanda sıdk ve sadakatte daim olunuz.

El Baki Hüvel Baki

Kardeşiniz Abdülkadir Badıllı

2.11.2006, Urfa”

“Mektup Düellosu Olmasın”

“Bismihî Sübhanehu,
Esselamü aleyküm ve rahmetullahi ve berakatühü.

Muhterem ve Sıddık Bayram Ağabey!

Mektubunuz ulaştı. Münderecat ve muhteviyatında birkaç madde vardır. Maddelerin izah tarzında, bana göre bazı yanlış tatbikatlar olmuştur. ‘Bir mektup düellosu’ tarzına dönüşüp de yanlış anlaşılmasına sebep teşkil etmesin. Elbette sizin cihetinizden yazdıklarınız doğru olabilir. Amma bir de hak ve hakikat canibi vardır. İnsafla muvazeneler lazım geliyor. Tekrar ediyorum, aramızda bir mektup düellosu tarzında addedilmemesini rica ediyorum. Bazı hususları vuzuha kavuşturucu izahlarda bulunmak lazım geliyor. Mektubunuzdaki maddelere kısa kısa cevaplar vermek istiyorum.

Evet, mektubunuzdaki yanlış tatbik örneklerini ve bazı tevehhümlerin sehivlerini göstermek icap ediyor.

Evvela, mektubunuzun birçok yerinde nazikâne şekilde, bizim ‘ilimfuruşluk, mollalık ve daha ötesi cemaat içinde problem olmak’la itham edilmişiz. Asar-ı Bediye ve Mesnevî tercümesi ve en sonunda da Tarihçe-i Hayat kitabı, bunun örnek ve delilleri olarak gösteriliyor.

Elcevap: Bir kere bu fakir, ne medrese tahsilini ne de mektep tahsilini görmemişim. Yani ‘bir mollalık, bir ilimfuruşluk, bir eski malumatlarına güvenmeklik’ diye bir şeyin bizde bulunmasına imkân yoktur. Ama elhamdülillah Bediüzzaman Allame-i Devran, Evhadü’-d-Dehr vel-Ezman olan Üstad-i pâkimizin medrese-i aliye-i hakikatfeşanında okuduk. Lillahilhamd, pek çok şey öğrendik. Hâlâ öğreniyoruz ve inşaallah son nefesimize kadar da öğreneceğiz...

Elbette Nur talebeleri ilim ehlidirler, tahkik ehlidirler; ilim, akıl ve hikmeti azletmezler... Yani tarikatvari müritlik, başkasına bila kayd ü şart tabi olma, onun emrinden hiç çıkmama, Risale-i Nur’un kayıtlı ve yazılı beyanlarına uysun uymasın, gelen her söze, her rivayete, her telakkiye, mutlaka uyma diye bir şey yoktur, diye kabul ediyorum. İşte, yanlış tatbikler ve sehivli hislere maruz kaldığımızın sebebi, bizim bu anlayışımızdır.

Şimdi problem oluşumuzun delillerinden olan Asar-ı Bediye ve tercüme-i Mesnevî hikâyesine gelelim... Çok söyledim, meclislerde ispat ettim, hakikati ortaya koydum. Hikâye şudur:

1973-74’te Şam ve Beyrut’ta Arapça kitapları tabederken, Osmanlıca çok güzel harflerin bulunduğunu gördük. Bu hususu mektuplarla ve sonra bizzat gelerek anlattım ve şöyle dedim:

(Tahiri, Sungur ve Abdullah Ağabey gibi zatlara) ‘Eğer imkân hazırlarsanız, Üstad’ımızın bütün eski eserlerini bir mecmuada toplayarak ilk matbu şekilleriyle Beyrut’ta dizdirip, sonra Türkiye’de kifayet edecek kadar tabedelim. Ta ki bu eserler hem zayi olmaktan kurtulsun, hem de bütün Nur talebelerinin ellerine geçsin... ‘Tamam, maşaallah, çok güzel!’ dediler. Ve bir miktar para da temin ettiler. Beyrut’taki matbaacılar Türkçe bilmedikleri için, tam 11 defa her bir forma tashih için matbaaya gidip geldi. Çok büyük zahmet ve meşakkatlerle bitirilmesine muvaffak olduk.

Asar-ı Bediye’deki Münazarat ile İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi’ni ilk matbu şekilleriyle değil, Üstad’ımızın mübarek elleriyle tashih edilmiş nüshalara göre tashih

yaparak öyle koyduk. Bu arada Ayetü'l-Kübra ve Haşir Risalelerini de beraber dizdirip Türkiye'ye getirdik. O zaman İstanbul'da neşriyat hizmetiyle uğraşan zatlara teslim ettik. Ama üzerinden bir buçuk sene geçtiği hâlde, baktık ki bunların tab'ı için hiçbir teşebbüs yok, bir-iki defa İstanbul'a gittim, sordum. Sungur Ağabey dedi ki: 'Kardeşler bunu bu hâliyle bastırmak istemiyorlar!' Ben de: 'Bu nasıl olur!' dedim, 'Biz anlaşıştık' dedim, 'Bunca emek ve masrafları ve birçok Nur talebelerinin ıstıyakla beklediği bu kitabı ben zayi ettiremem!' dedim. Ve bir fırsatta filmlerini yanıma aldım. Abdullah Yeğin Ağabey ısrarla dedi: 'Bana ver onları, inşaallah bastırırız...' Verdim Abdullah Ağabey'e. Tam altı ay da onun yanında kaldı. Yine bir ses çıkmadı. Ben İstanbul'a gittim, filmlerini tekrar yanıma aldım. Sungur Ağabey'le görüştim. Dedi: 'Kardeşim, bunu sen kendin bastır. Bunların tabettirmeye niyetleri yoktur!' 'Peki öyle ise...' dedim. Urfa'ya döndüm. Bir miktar para tedarik ettik ve gittik bastırdık. Bastırıldıktan sonra Sungur Ağabey uzun bir tarifename gibi bir şey yazmıştı. 'Bunu da beraber neşret!' demişti. Lakin o uzun olan yazı, bazı şüphe ve vesveseleri verebilirdi. Ben o yazının hülasasını teksir edip Asar-ı Bediye ile birlikte neşrettim.

Amma bir de ne duyayım! Bayram Ağabey, Ankara'da Asar-ı Bediye kitabı için sıkıyönetim ilan etmiş! Gayet muzır bir şey imiş gibi yasaklamış... İstanbul'da Fırıncı'lar vesaire çok sıkı tedbir almışlar. Asar-ı Bediye'nin 150 nüshası kadar neşrolunduktan sonra İstanbul'da ciltçide iken, bizimkiler tarafından Sungur Ağabey de içlerinde olarak kitaba manevi ihtiyat tedbiri koymuşlar: 'Aman neşrolunmasın!' Sanki dünya yıkılacak! Ve sonra Ahmet Aytimur'un müdahalesi, vesaire...

Şimdi ben size soruyorum: Problem olan ben miyim, sizler misiniz? Bence hakikat noktasında başıma o hadiseyi getirenler problemdir. Her ne ise... Sizin bana verdiğiniz İki [Mekteb-i] Musibetin Şehadetnamesi tashihli nüshası, her şey bittikten sonra idi.

Mesnevî'nin tercümesine gelince...

Evvela İslam âleminde başta Kur'an olarak birçok kitapların müteaddit tefsirleri, tercümeleri ve şerhleri yapılmıştır. Ve bütünü de meydandadır. Hiçbir âlim bir şey dememiştir; bilakis faydalı görülmüştür. Mesnevî ise, Üstad'ımız onun tercümesini istedi. Lahikalarda Üstad'ımızın sarıh ifadeleriyle, ilk başta Ankara, Isparta ve Abdülmecid olmak üzere üç merkeze gönderildi. Abdülmecid Efendi'den başka bir tercümesi yapılamadı. Çünkü Mesnevî'nin tercümesi için sadece Arapça bilmek yetmediğinden, merhum Molla Abdülmecid, Üstad'ın lisanını ve tarz-ı üslubunu bildiği için bir derece muvaffak oldu... Ama tam ve kâmil değildi, başka çaresi de yoktu. Molla Abdülmecid'in tercüme ettiği Mesnevî'nin bir-iki yerinde kendi itiraf ediyor ki, 'Birçok yerleri atladım. Bazı yerlerinin de sadece mefhum-u mealini aldım' diyor. Doğru söylüyor. Bütün ulema da bunu böyle söylüyor. Ve hâlen Abdülmecid'in tercümesi ancak tam Arapça metnin üçte ikisidir; diğerleri atlanmıştır. Bu cihet bu kadar...

Beni Mesnevî'yi tercümeğe sevk eden saik ise, onun Arapça aslı meydanda, Abdülmecid'in tercümesi de ortadadır. Bir müteharri talebe Arapça aslıyla o tercümeği karşılaştırdığında görmektedir ki, aslı ile tercüme çok yerlerde birbirinden uzak şeylerdir. İşte, ben de Şam'da Tahiri Ağabey 'le Arapça aslının tab'ını yaparken gelen formaları tashih ediyorduk. Benim de, Tahiri Ağabey merhumun da Arapça aslındaki bazı yerler nazar-ı dikkatimizi celp ediyordu. Tercümesine bakıyorduk, hiç o azim manaları

ifade etmiyor... Tahiri Ağabey'e soruyordum: 'Bu tercümeyi Üstad Hazretleri tam tashih etti mi?' 'Hayır' diyordu, 'Üstad fazla bir şey ilave etmedi, hatta birçok yerlerini beğenmiyordu; amma buna rağmen ilişmiyordu.' İşte, beni Arapça öğrenmeye ve Mesnevî'yi tercüme etmeye sevk eden saik budur. Hem bu bir tercümedir. Ashna dokunmak değildir; çünkü aslı mahfuzdur. Tercümedeki yanlışlar, tercümeyle aittir, asla raci değildir.

Şimdi ben size soruyorum: Ne idi sizin o zamanki telaşınız? Nur mesleğinin muhafazasının sadakatı mı idi?

Bir hatıra anlatıyorsunuz. Yozgatlı Haşmet Hoca da Mesnevî'yi tercüme etmek istemiş. Üstad da ona: 'Lüzum yok; Abdülmecid'inki kâfidir' demiş. Bu rivayet doğru, bu hatıra sahih olabilir. Ama Haşmet Hoca'ya aittir. Çünkü Haşmet Hoca, Risale-i Nur'un tamamını okumuş değildi herhâlde... Öyle ise sadece Arapça bilmekle Mesnevî'yi tercüme edemezdi. Hem bu hadisenin cereyanı, Mesnevî'nin Abdülmecid Efendi tarafından henüz yeni tercüme edildiği günlerde idi herhâlde... O hâlde 'hiçbir Nur talebesi asla onu tercüme edemez' manasında değildir. Hadiselerin ammları, hassları ve şahıslara göre durumları vardır. Bir hassı 'amm' zannetmek gayet yanlış olur. İslam dini usulü de böyledir.

Bütün bunlarla beraber merhum Abdülmecid'in tercümesi olan Mesnevî'yi Üstad kabul ettiği için, biz de kabul etmişiz. Ve Envar'da ben kendim neşrettim. Hiçbir itirazımız yok. Sehil olan ifade ve üslubu gençler için çok da faydalıdır.

Hem Tahiri Ağabey beni Mesnevî'yi tercüme etmeye hep teşçi ediyordu. Mehmet Feyzi Efendi de tercümemizi makbul karşılamıştı. İşte, hakikat budur. Problem ben miyim, başkası mıdır, siz söyleyin!

Biraz da şimdi Tarihçe'den bahsedelim...

Biliyorsunuz, Cemal Kutay diye bir adam meydana çıktı, Üstad hakkında aslı ve faslı olmayan şeyler yazdı. Hazret-i Üstad'ın fitri ve irade-i İlahiye ile olan menşeiyetiyle oynandı. Hatta açık söyleyeyim, onun 'Said-i Kürdi' olan lakabı birçok teville 'Türk' gösterilmek suretiyle fitneengiz bir surette ketmedilmeye çalışıldı. Ve o tarihten sonra Nurcular arasında Türk-Kürt meseleleri konuşulmaya başlandı, fitneler zuhur etti... Bu duruma itiraz edenler kovuldu, tart edildi. Ama şimdi düşünüyorum da, benim Tarihçe-i Hayat'a itiraz eden Bayram Ağabey gibi ağabeylerim o hadiselerle ses çıkarmadılar, her ne ise...

İşte, ben sadece ve sadece hakikati rehber alarak, levh-i laimden çekinmeden C. Kutay'ın ortaya sürdüğü zehirli fikirlerini tashih niyetiyle Üstad-ı Azam'ın hayatını ve Risale-i Nur hizmetinin seyir ve cereyanını hep vesika ve belgelere dayanarak yazmaya başladım. Çok büyük sıkıntı ve zorluklarla Allah'a şükür bitirmeye muvaffak oldum. Ve götürüp, öteden beri neşriyat hizmetleriyle meşgul ve âdeta vazifedar Sungur Ağabey'e, Hüsnü Ağabey'e ve bir de Rüştü Efendi ve Hekimoğlu'na birer nüsha verip okumalarını ve: 'Hisse, geleneğe ve alışkanlık gibi şeylere göre değil, Risale-i Nur'un mesleğine, Üstad'ımızın hayatına göre tashihe medar mülahazalarınızı ve notlarınızı kaydediniz' dedim. Ve bıraktım, Urfa'ya döndüm. Üç buçuk ay sonra İstanbul'a gittim. Baktım ki, Sungur Ağabey hepsini okumuş, Hüsnü Ağabey bir kısmını okuyabilmiş, Rüştü Tafral tamamını okumuş, Hekimoğlu İsmail bazı yerlerini okumuş... Hüsnü Ağabey hariç; çünkü

onun mülâhazaları yokmuş.

Bu zatlarla iki-üç gün oturup mülâhazalarımı beraberce değerlendirdik. Yüzde 95 nispetle onların arzularına göre düzenlemeler yaptık. Bu kitabı Envar Neşriyat'ta tabetmeyi ağabeyler gayet ciddi istiyorlardı. Ancak o sıra kitap için harcadığım üç milyon lirayı peşin istemem ve hemen baskıya geçme şartı, Envar Neşriyat'ta o sıra mümkün görülmedi. Neticede Timaş'ta tabedildi ve dahası...

Evet, işte Tarihçe'nin de tarihçesi böyledir. İstişare etmedi, diyemezsiniz. Her zaman istişare ettim. Ama sizin böyle neşriyat işiyle meşgul olduğunuzu duymadım, görmedim; yoksa size de bir nüsha gönderirdim. Amma tahmin etmiyordum ki okurdunuz! Çünkü 2 bin 500 sahife kadar dosyaları onca meşguliyetiniz içinde okumaya vakit bulamazdınız... Ama sadece sizin neşriyat hizmetleriyle alakadar olmadığınız için göndermedim.

Şimdi asıl mektubunuzda yer alan: 'Bir kardeşimiz Tarihçe'nizi okumuş, 15 sahifelik kısımları Risale-i Nur'un ruhuna ve mesleğine uymayan yerleri tespit etmiş ve bana bir suretini verdi. Sana da göndermiş' ilaahir mevzusudur.

Cevap: Öyle bir yazı bana şu ana kadar ulaşmadı. Siz ise diyorsunuz ki: 'Kitabınızı ne gördüm, ne okudum, ne de okuttum.' Ama buna rağmen o şahs-ı meçhulün yazılarına ve iddialarına bila kayd ü şart itimat ve istinat ederek bir şeyler yazmışsınız. Böyle olur mu, böyle caiz mi? Böyle münasip mi?

Şunu da ilave edeyim:

Salih Özcan, Muhammed Kayalar ve Hüsrev Ağabey hakkında herhangi tezyifkârane ifadem yoktur. Bu zatların büyük hizmetlerinden bahsettiğim gibi, kitabın zeyl kısmında sadece tarafsız bir tarihçi gözüyle yazmışım. Ben şimdi bunları yazmasam, yarın birisi bunları çok kötü bir şekilde yazabilir! Kaldı ki, Salih Özcan ve Tarihçe'yi ciddi okuyan herkes bana teşekkür ve tebrik yazmıştır... Salih Özcan bizzat gelip teşekkür etmiştir.

Son bir hususun tahlilini de yapalım...

Diyorsunuz ki: Tarihçe-i Hayat'ın (Büyük Tarihçe'nin) giriş yazısında herhâlde Zübeyir Ağabey'in kalemiyle dercedilen şu: 'İleride daha edibane ve geniş tarihçeler yazılabilir' olan hükmü Ali Ulvi içindir. O zat gelip, Nur talebeleri içinde bir müddet kalıp geniş bir Tarihçe yazmak düşünüyordu, olmadı.

Ben de derim: Madem Üstad'ımız o yazıyı gördü ve bir nevi tasdik ederek neşrettirdi, o hâlde o hükmün hükmü bakidir. Hem bu hükmü teyit eden, muhterem ve merhum kayınpederiniz Mehmet Çalışkan Ağabey'in şu hatırasıdır:

'Bir gün Üstad'ımız, neşredilen Tarihçe-i Hayat (Büyük Tarihçe) üzerine buyurmuşlardı ki: 'İleride inşaallah daha büyük bir Tarihçe-i Hayat yazılacak.' (Son Şahitler-4, s. 62)

Bu münasebetle sizin hatıranıza gelelim... Ankara'dan bir adam geldi, Üstad'ımıza dedi ki: 'Daha geniş bir Tarihçeyi yazmama müsaade ediniz.' Üstad'ımız ise: 'Şimdilik lüzum yok, bu Tarihçe kâfidir' diyorsunuz.

İşte, bu da yukarda bahsi geçen Mesnevî tercümesi meselesindeki hocanın durumu gibi has bir husustur, umumi bir yasak değildir; çünkü gelip Üstad'dan izin isteyen o şahsın durumu mühimdir. Yani 'Nasıl bir insandır; kabiliyeti o işe müsait mi, değil mi?' kaziyesi mevzuubahistir. Yukarıda bu gibi noktaların birazcık izahı yapılmıştır.

Hem Tahiri Ağabey'den çok defa duyduğum ve siz de bu mektubunuzda teyit ettiğiniz

hatıra ki, ‘Tarihçe-i Hayat’ı, Isparta’da bir kardeşimiz, bazı yerlerini lüzumsuz görerek kalemle çizip çıkarıyordu. Üstad’ımız bunu hissetti ve demişlerdi ki: “Bunlara masonlar dahi itiraz edemez!” Evet, bu hatıradaki hâl, sizden yana değil, bu fakirden yanadır! Çünkü siz de, hem de görmeden bazı yerlerini lüzumsuz görüyorsunuz... Ben ise gayet lüzumlu ve vacip biliyorum. Yani Üstad’ımızın hayat ve mesleğine dair adım adım her şey yazılmalı, kaydedilmelidir, diyorum. Nesl-i ati bunları isteyecektir. Nitekim Mısır’da Aynü’ş-Şems Üniversitesi’nde doktora yapmış bir kardeşimize heyet profesörleri demişler ki: ‘Bediüzzaman’ın adım adım hayat seyri mutlaka kaydedilmelidir. Bu elde mevcut Tarihçeler, onun hayatını ve mesleğini aksettiremiyorlar.’

Biraz uzun oldu! Amma ne yapayım, benim hep hürmet ettiğim ve ‘Üstad’ımın sadık bir evladı’ olarak tanıyıp saydığım Bayram Ağabeyim beni hayli sadakatsiz, problemci saydığı için meseleler uzadı... Şimdi sizden ricam budur ki, kitap ikinci baskıya hazırlanıyor. İsterseniz bizzat kitabı kendiniz okuyun. Mülahazalarınızı net ve veciz şekilde bana gönderin; ta ki bazı düzeltmelere gidebilelim, vessalam!

Allah muinimiz olsun, niyet ve sıdkımıza göre bizi muvaffak kılsın ve böyle yanlış anlamalar yüzünden bizi birbirimize düşürmesin!

Tekrarbetekrar selam eder, iki cihanda mesut olmanızı dilerim, ellerinizden öperim!

El Baki Hüvel Baki,

Biçare fakir köylünüz

Abdülkadir Badıllı”

1997 yazında Nur talebeleriyle Kayseri’de bir Nur menziline, kazadan birkaç ay evvel

Vefatı

BAYRAM YÜKSEL, 1997 yılının yaz ortasında her zamankinden çok daha hızlı bir şekilde, aralıksız Türkiye'nin her tarafındaki kardeşleri ziyaret eder. Pek çok merkeze uğrayarak tesanüt ve kardeşliğe kuvvet verir.

Daha sonra Avrupa'daki Nur talebelerini ziyaret etmek üzere Ali Uçar'la birlikte yola çıkar. Maksudı, çeşitli sebeplerle meydana gelen kırgınlıkları ortadan kaldırmak ve kardeşlik bağlarını kuvvetlendirmektir. Hiçbir grup ayırt etmeden Avrupa'nın her tarafını gezerler. Her gruptan Nur talebelerinin büyük alaka ve muhabbetiyle âdeta kuşatılır... Bu arada vakfa ait iki Nur merkezinin açılışında bulunurlar. Bu seyahatler sırasında Nur talebelerinin Cevşen'lerine dualar yazar, onlarla âdeta vedalaşır...

Çok ilginçtir, bu seyahatin son günlerinde sesi kısılır. Kardeşlere: “Üstad'ın da vefatından önce sesi kısılmıştı!” diyerek, belki kendisinin de vefat edeceğini söyler... Vefatından birkaç gün önce Almanya'da Ali Uçar'dan sonra kardeşlere yaptığı sohbette şunları söyler:

“Kardeşlerim! Üstad: ‘Dünya devletleri, Risale-i Nur'u kanun olarak kullanacaklar’ demişti. Ve yine: ‘İnşaallah Risale-i Nur'un şaşaalı devri gelecek... Belki görmeyeceğiz... Ben toprak altında kabrimde iken dağ gibi cemaat yığılacak, Mustafa Sungur da okuyacak’ demişti. Üstad Hazretleri temaşa ediyordu: ‘Vallahi billahi benden daha bahtiyar kimseyi göremiyorum.’ Biz de görüyoruz. Üstad'ımız o zaman daima takibat altındaydı, hatta çift polis takip ederdi. ‘Benden bahtiyar kimse yok, siz de bahtiyarsınız. Nur talebesi olduğunuz için bahtiyarsınız, ahir zamanda geldiğiniz için bahtiyarsınız!’ Evet, hakikaten bahtiyarız. Kur'an-ı Mucizü'l-Beyan'ın bu zamanda hakiki tefsiri, Risale-i Nur'dur.”

Yoğun geçen bu seyahatin ardından, kış olduğu için kardeşler, kendisini Türkiye'ye uçakla göndermek isterler. Ne kadar ısrar ederlerse kabul etmez: “Hayır, Ali Uçar ve Mehmet kardeşten ayrılmam!” diyerek, kara yoluyla onlarla birlikte dönmeyi tercih eder.

Vefatlarından önceki gece, Viyana'daki kardeşlerin kalma ısrarlarını da reddedip, fedakâr Nur hadimi Mehmet Çiçek'in Mercedes marka arabasıyla âdeta kaderlerine doğru yol alırlar...

19 Kasım 1997 Çarşamba günü Bulgaristan'ın Sofya yakınlarında, arabayı Ali Uçar'ın kullandığı bir sırada öndeki TIR'ın altına girerek şehit olurlar, ruhlarını Rahman'a teslim ederler...

22 Kasım Pazar günü İstanbul Fatih Camii'nde Fethullah Gülen Hocaefendi'nin kıldırıldığı cenaze namazından sonra, Ali Uçar'la birlikte Isparta'ya götürülürler. Ertesi gün Isparta Ulu Cami'de Anadolu'nun her yerinden gelen Nur talebeleriyle muhteşem bir kalabalık hâlinde Osman Demirci Hoca'nın imametinde tekrar cenaze namazı kılınır. Daha sonra Nur talebelerinin elleri üzerinde Barla'ya doğru büyük bir konvoyla yola çıkarlar.

Barla'nın Eğirdir Gölü'ne nazır sermedi manzaralı tepesi, onlar için haşır sabahına kadar devam edecek kutlu bir vuslat menzili olur. Ruhları şad, makamları cennet olsun!

Bu ani ve şok edici büyük kaybın ardından, “Üstad'ın Hizmetkârları” imzasıyla bir mektup yayınlanır. Bu mektubun özellikle şu bölümü ibretlidir:

“Saniyen: Risale-i Nur'un demirbaş bir rüknü ve Hazret-i Üstad'ımızın en yakın talebe ve hizmetkârı, vekil ve vârisi Bayram Ağabeyimizin ve beraberinde hizmet-i imaniye ve Kur'anîyenin sarsılmaz hadim ve naşirlerinden kahraman Ali Uçar ve Mehmet Çiçek'in elîm bir trafik kazasında irtihâl-i dâr-ı beka eylemeleri, bütün Nur camiasında ve imanlı gönüllerde malum olduğu üzere büyük bir ıstıraba müncer oldu... Dünyanın dört tarafında bulunan Müslüman kardeşlerimizden taziyeler geldi. Binler Kur'an hatimleri, dualar, niyazlar ve merhumların ulvi ruhlarına hayırlı

bağışlamalar, umreler yapıldığı ifade edildi. Ve görülen sadık rüyalarda, bu merhum ağabeylerin kader noktasında İslam âlemi ve bhusus Türkiye üzerinde dolaşan siyah bulutların izalesine biiznillah medar olduğu, manen ifade edildi. Rahmet-i Rahman, kim bilir bizim daha nice bilmediğimiz hikmet için bu kaza-i İlahiye müsaade buyurdu.

Bir müdakkik hocaefendi kardeşimizin güzel bir ifadesi var: ‘Cenab-ı Hak bir çekirdeği alıyor, yerine bir ağacı veriyor. Kim bilir bir Bayram’ı aldı, nice Bayram’lar ihsan edecek...’ demişti. Evet, müşterek bir nokta, o rüya-yı sadıkalarda şudur:

Olan oldu, ama koca Türkiye kurtuldu! Maneviyattan Bayram Ağabey’i tebrik edenler olmuş. Bu kurbanları vermekle koca Türkiye büyük bir felaketten kurtuldu.

Bayram Ağabey’in mezar yerini Peygamber Efendimiz tayin etmiş. ‘Onlar nereye gittiler?’ diye sordum. ‘Doğrudan doğruya Arş-ı A’la’nın gölgesine gittiler.’ denildi. Daha çok acip rüyalar var. Bu kadarla iktifa ediyoruz...”

Fatih Camii’nde bir şehidin “Şeb-i Arus” merasimi veya muhteşem teşyii

Hakkında Yazılanlar

BU BÖLÜMDE, BAYRAM YÜKSEL'İN ardından basında yer alan ve onun şahsiyetine ışık tutan aydınlık yazılardan, ruhuna bir “tuhfe-i Fatiha” niyetiyle bir demet sunuyorum:

Mütebessim Bir Sima / İslam Yaşar

“Bayram Yüksel’ dendiği zaman, milyonlarca insanın zihninde her hâliyle huzur veren, mütebessim bir sima canlanırdı. Hapishanede tanıyıp hizmetine girdiği Bediüzzaman’ın suyunu taşıyıp aşını pişirdikçe şekillenen ve ebedî bir güzellik hâlini alan bu tebessüm, bir nesim-i nevbahar hâline gelir ve estikçe gönül kasavetini dağıtır ve yerine Kur’anî hakikatler, nurani manalar, insani meziyetler serperdi.

Sahralar kadar hudutsuz ve engin bir tevazusu vardı Bayram Yüksel’in. Her yeri vaha gibi verimli olan bu sahrada insan yetiştirirdi o. Her biri kendisi gibi ihlas ve sadakati, Risale-i Nurların bir tek harfine bile halel getirmemeye çalışırken, şefkati cihanı kucaklayan ve hizmet şevki afakı aşan ‘vakıf’ sıfatlı örnek insanlar yetiştirip arzın dört bir yanına numune-i imtisal olarak göndermek isterdi.

‘Kara toprağın bağrında, gül deren elleri gördüm!’ diyen Yunus Emre’nin temaşa ettiği berzah manzarasını yaşayarak, güller diyarının altını da gülzara çeviren Üstad’ının mezarını beklediği için, yüzünde ebed gülleri açan bu gül yüzlü insan, bu hedefine büyük ölçüde ulaştı.

Bugün bütün Nur talebeleri ondan ya bir ihlas, sadakat, gayret, feragat dersi almıştır ya da onun bir tebessüm çizgisini, bir tevazu hâlini veya kemalat sıfatını taşımaktadır.

(...) Şimdi diğer Nur talebeleri ve hizmet şehitleriyle birlikte Arş-ı A’ladan arzın hâlini temaşa ediyorlar. Ruhlarına hatimler indirip, Cevşen’ler, Fatiha’lar okurken gökyüzüne bakarsak, nura inkılap eden o semavi yıldızlarla göz göze gelebiliriz.

Şu anda hasret ateşiyle sizin gibi benim de yüreğim alev alev. Ama ‘Onlardan ayrıldık’ diyemiyorum. Onlar bize ışık kadar yakın, gündüz güneş, gece ay ve yıldız ışığı kadar!”

“Sesim Kısıldı, Gideceğim!” / Ahmet Ersöz

“Bediüzzaman Hazretleri’nin hizmetkârlarından Bayram Yüksel Ağabey, vefatından 34 gün önce gittiği Almanya’da, Bediüzzaman Said Nursî Kültür Vakfı’na ait iki hizmet binasının açılışını yapmıştı.

Bu süre içinde pek çok yerde toplantılarda bulunmuş, yüzlerce Nur’a müştak ve hizmet ehli insanla görüşmüş, sohbet etmiş, anlattığı hatıralarla onlara büyük şevk vermişti. Onların şevkiyle kendi de şevklenmişti.

Almanya’da Muhammed Karadeniz Bey’in anlattığına göre, Bayram Ağabey’in son günlerde sesi iyice kısılmıştı. Bu sebeple kendisini doktora götürmüşler, çeşitli tahliller yaptırmışlardı. O günlerde bir hizmet binasının açılışı sırasında Bayram Ağabey, yanında bulunanlara şöyle demişti:

‘Kardeşlerim! Son zamanlarında Üstad’ımız Bediüzzaman Hazretleri’nin sesi kısılmıştı. Bu münasebetle bize dedi ki: Kardeşlerim, benim sesim kısıldı. Artık bana ihtiyaç kalmadı. Benim gitmem lazım!’

Dünyadan dâr-ı bakiye irtihal edeceğini, böyle haber vermişti. Kardeşlerim, işte görüyorsunuz, benim de sesim kesildi. Bana ihtiyaç kalmadı artık... Benim de gitmem lazım herhâlde!’

Vefatından birkaç gün önce söylediği bu sözleri hepimiz, ‘Allah korusun ağabey, Allah sizi başımızdan eksik etmesin!’ diyerek karşılamıştık.

(...) ‘Kaderin tecellisi, âdeta ruhlarla hissettiriyordu... İlahî takdir karşısında, aklın yapacağı bir şeyi yoktu. Bayram Ağabey’i onca ısrara rağmen, Ali Uçar ve Mehmet Emin Çiçek’ten ayırmak, uçakla göndermek mümkün olmamıştı. ‘Beraber gideceğiz’ diyordu.

Pazartesi sabahı başlayan kader yolculuğu, çarşamba akşamı Bulgaristan’da Sofya yakınlarında cereyan eden malum kazayla son bulmuyor, sadece boyut değiştiriyor, ebedî hayat yolculuğuna çevriliyordu.

O günlerde Almanya’da bir Nur talebesinin gördüğü rüya, dilden dile naklediliyordu. Bediüzzaman Hazretleri’ni rüyasında gören o Nur talebesi, ondan şu sözleri duymuştu:

‘Bu günlerde bazı kardeşleri yanıma alacağım, ta ki bana risale okusunlar!’

Bu rüyanın tabiri çok kısa zamanda çıkmış, Bayram Yüksel, Ali Uçar ve Mehmet Emin Çiçek Ağabeylerin Hz. Üstad’a kavuşmasıyla gerçeğe dönüşmüştü...”

Uyanık Latifeler / Latif Salihoğlu

“(...) Onu bir kez daha rahmetle yâd etmek için, onunla münasebettar bir hatıramı aktarmak istiyorum.

Bayram Ağabey’le ilk defa 1974 yazında Malatya’da görüşüp tanışma şerefine nail oldum. İparta’dan geliyorlardı. Bulunduğumuz dershaneye teşrif edip misafir olmuşlardı.

Bayram Ağabey’in de aramızda bulunduğu bir akşam dersinde, Malatyalıların çok iyi tanıdığı ve çokça da sevilen yaşlı Kerem Amca (merhum) ders esnasında bir ara uyukladı.

Bayram Ağabey gibi birinin misafir olarak bulunduğu bir yerde, üstelik ders okunurken birinin uyuklaması çok ayıp olur zannıyla cemaatten biri Kerem Amca’yı dürtükleyip uyandırmak isteyince, Bayram Ağabey hemen müdahale etti ve ‘ona karışmayın’ işaretini yaptı. Ders bittikten sonra da cemaate bu meselenin kısa bir izahını yaptı:

‘Risale-i Nur dersi okunurken, orada bulunan herkes derecesine göre istifade eder. Nurlar sadece akla ve şuura hitap etmez; bütün duygular, okunan hakikatlerden hissedar olur. Uyanık ve şuuru yerinde olanlar istifade ettiği gibi, Kur’an’ın malı olan bu Nurlardan uyuyan bir kişi dahi istifade eder. Zira bir kişi ders esnasında uyusa bile, onun uyanık başka latifeleri vardır. Uyuyan kişi o uyanık latifeleri sayesinde Nurlardan istifade edip feyiz yapar olur.’

Ve bu bahsi de hemen her zaman olduğu gibi, yine şu sözlerle tamamladı:

‘Biz Üstad’ımızdan böyle ders aldık ve böyle inandık.’”

Havari Ruhlu Biri / Latif Erdoğan

“Bir velayet-i kübra temsilcisini daha ebedî âleme uğurladık... Havari yaradılışlı bir dava adamını berzah canibine yolcu ettik. Fetih çocuğunu, Fatih’in huzurunda, belki de huzuruyla, kim bilir kimlerin, hangi mana erlerinin de hazır bulunduğu iç ve dış görkemi müsellemlerle bir merasimden sonra Isparta’ya doğru teşyi ettik.

‘(...) Zaman geldi, bizim yamaçlarımızda da böyle çiçekler yetişti. Zambaklar açtı, selviler boy attı. Çünkü ıstırap insanı Büyük Çilekeş, hep buralarda dolaştı... Onun etrafında da havariler vardı. İsimleri Ahmet’ti, Mehmet’ti, Mustafa’ydı, Tahiri’ydi, Hüsnü’yü, Hüsrev’di, Zübeyir’di, Hulusi’ydi, Bayram’dı ve daha kimler ve kimlerdi... Bunlardan kimisi ölmeden ölmesini bilmiş, kimi de öldüğü hâlde yaşamaktaydı. Zaten doğuştan havari olan, hiçbir zaman ölmezdi...’

Sen de ölmedin Bayram Ağabey! Duyar gibiyim sanki sesini, duyar gibiyim dediğini: ‘Bayramım imdi, bayramım imdi...’

Neden, niçin birden al al oldu yanakların Bayram Ağabey? Anladım, yine can Üstad’dan azar

işittin: ‘Keçeli niye geciktin, bizi bunca beklettin!’

Hepinizin ruhu şad, makamı cennet olsun!”

Kore Şehitleri Hazırdı / Ahmet Şahin

“(…) Birçok dinleyici, Bayram Ağabey’le ilgili hatıralar anlatıyor, soruyorlardı. Bir hanımefendinin bir rüyası vardı ki, doğrusu hâlâ etkisi altındayım, desem mübalağa etmiş olmam! İşin garibi, bu meçhul hanımefendi ise, ne Bayram Ağabey’i biliyor, ne de Bediüzzaman Hazretleri’ni tanıyor... Sadece gördüğü rüyaları ekseriyle çıkan bir hanımefendiydi.

Telefonun öbür ucundan bakın ne diyordu:

‘Allah razı olsun, rüyamın bir türlü çözemediğim son kısmını da çözdüm! Yani siz, rüyamın yorumunu yaptınız verdiğiniz bilgilerle.’

Şaşırmıştım. Çünkü biz rüyadan falan söz etmemiştik! Şaşkınlığımı anlayan hanımefendi, izah etti durumu:

‘Ben dün gece bir rüya gördüm. Bediüzzaman Hazretleri vefat etmiş. Fatih Camii’nin avlusunda da namazı kılınacakmış. Ancak caminin avlusunda farklı giyimli askerler doluydu. İğne ucu kadar basacak boş yer yoktu... Bu askerler kimler, diye sorduğumda, bunlar Kore şehitleri, dediler. Cenazeye iştirak için gelmişler, arkadaşlarını yalnız bırakmıyorlar, beraberlerinde götürecekler. Merak ettim: Bediüzzaman, Kore’ye gitmedi; nasıl Kore şehitleriyle arkadaşlık etmiş olacak? Sabah gazeteden öğrendim ki, Fatih Camii’nde cenaze namazı kılınacak olan Bediüzzaman değil, çok yakın talebeleri imişler... Ancak yine de Kore şehitlerinin iştirak sebebini bulamamıştım. Şimdi radyodan sizi dinlerken öğrendim ki, Bayram Yüksel, Kore’ye gitmiş, cephede savaşmış, şehitlerin arasından çıkıp gelmiş... Demek ki gördüğüm o askerler gerçekten Kore kahramanlarıymış! Şehit arkadaşları gelmiş, namazını kılacak, beraberinde götüreceklermiş...”’

Gönül İmaretinde / Mehmet Doğan

“Onunla beni ilk tanıştıran, rahmetli Mehmet Yüce idi. Hacı Bayram Camii yakınlarında bir evde kalıyordu. Orada kurduğu gönül imaretinde çıraklar, kalfalar yetiştiriyordu. Mülâyim, mütevazî, derin hâli beni çok etkilemişti. Bu etkiyi bir de İsmail Büyükçebe Hocamdan duydum. Bu ilk etkiler hâlen devam eder bende.

Bu yüce gönül ustasında gördüğüm diğer bir özellik de, Hacı Bayram Veli Hazretleri’yle olan gönül akrabalığı ve görev benzerliğidir. Aslında onun görevi, Hacı Bayram kutbunu da aşkın bir görevdir.

Yunus’tan yarım asır sonra Hak yolunda arz-ı endam eden Hacı Bayram da aynı nebevi mirasın alıcı ve uygulayıcılarından.

(...) Kendi özlerine davet eden Hacı Bayram Veli gibi, Bayram Yüksel de aynı işin içindeydi. Bu işi Üstad’ından öğrendi. Yirminci asrın minaresinin başında insanlığı kurtuluşa çağıran Üstad’dan aldığı dersi, kendisi de muhtaç sinelere aktarıyordu. Kendisi bayram edip yükseldiği gibi, başkalarına da bayram sevinci sunup yükselişlerine vesile oluyordu.”

Çölde Vaha / Hekimoğlu İsmail

“1970’te Ankara’daydım. O da Hacı Bayram’da 27 Numara’da kalırdı. Bir gün kendisiyle yola çıktık. Ulus’tan, Diyanet İşleri Başkanlığı’ndan, Çebeci’den dolaştık. Samanpazarı’ndan tekrar Ulus’a geldik. Hep yaya... Öğrencilere kiralık ev aradık. Kime sorduksa: ‘Bekâra ev vermeyiz!’ dediler. Bu

sefer, daha evvel kiraladığımız evlerin sahiplerine gittik. ‘Bize yardımcı olun!’ dedik. Onlar da: ‘Bu öğrenciler kızlardan daha zararsız; elbette size ev bulacağız...’ deyip, yeni yeni yerler bulmuştuk.

Bayram Ağabey hep başkaları için yaşadı. Öğrencilere ev buldu, yiyecek, yatak buldu. Onları okuttu. Hepsı hayatlarını en güzel şekilde düzenlediler. Bir kişinin yüzlerce binlerce insanın hayatını kurtarmaya sebep olduğunu, onun şahsında bir daha gördüm.

(...) Gelecekle de meşgul olmazdı. Diyebilirim ki, afaktan tamamen kendisini çekmiş, enfüsü dairesinde mükemmeldi. O, Üstad’ın has talebelerindendi. Bunun için sadece Risale-i Nur’la meşgul oldu. ‘On elimiz olsa ancak Risale-i Nurlara kâfi gelir’ derdi.

Mustafa Sungur Ağabey, mezarına toprak atarken...

Çok güzel bir hayat yaşadı. Keşke ona daha fazla, daha fazla yakın olabilseydim! Bediüzzaman, Risale-i Nurlar, dershaneler ve ağabeyler... Bunlar çölde vahadır. Ali Uçar ve Mehmet Çiçek de öyleydi. Nur içinde yatsınlar!”

“Affet Bizi Aziz Ağabey!” / İsmail Anbarlı

“Sevgili ağabeyim! Hakkını helal et, lütfen beni affet! Size layık bir kardeş olamadım. Duydum ki elîm bir trafik kazasında şehit olmuşsunuz... Aziz Üstad’ımızın bize bıraktığı Kur’an’ın mucize-i manevisi olan Risale-i Nurlarla yaptığınız hizmetle Avrupa’dan dönerken emr-i Hak vaki olmuş ve siz, çok sayıp sevdiğiniz ve uzun yıllar hizmetinde bulunma şerefine erdiğiniz Aziz Üstad’ımıza kavuşmuşsunuz. Dâr-ı bekaya intikal eden, vatan-ı aslilerine rücu eden mübarek ağabeylerimizle dâr-

1 saadette buluşmuşsunuz. Sizin onlarla bunca yılın hasretinden sonra nasıl kucaklaştığınızı, nasıl tatlı sohbet ettiğinizi görür gibiyim...

Aziz ağabey!

1962 veya 63 senesi idi... Bekir Berk Ağabey, Zübeyir Ağabey'in talimatıyla sizi Karabük'ten alıp Ankara'ya getirerek 27 Numara'ya yerleştirmişti. O tarihten sonra Ankara'nın yüzü değişti: Sizin iç dünyanın huzuru, o beldeye aksetti...

Sizi ilk defa 1959 yılında Denizciler Caddesi'nde Aziz Üstad'ımın arabasının yanında görmüştüm. Ama konuşup tanışmamız, mezkûr tarihte Ankara'ya gelmenizden sonra olmuştu. Bu hâl benim İstanbul'a gittiğim 1973 tarihine kadar devam etmişti. Bundan sonra da siz Ankara'da fazla kalmadınız, Isparta'ya gittiniz. Daha sonra zaman zaman İstanbul'a gelişlerinizde görüşürdük.

Aziz ağabeyim!

Son senelerde ayaklarınız ağrıyordu. Fakat siz hizmet-i Nuriyeden bir an bile geri kalmıyordunuz... Türkiye'yi ve medrese-i Zehra'ları teker teker gezerek, kardeşlere Üstad'ımızla ilgili hatıralarınızı anlatıyordunuz. İttifakımızın en büyük kuvvetimiz, ıftırakımızın ise sebep-i zilletimiz olduğunu anlatıyordunuz. İncinmiş ve kıyıda köşede kalmış kardeşlerimizi ziyaret ediyor, sanki onlarla helalleşiyordunuz... Biz bundan gafildik, anlayamadık! Affet ağabey! Anlasaydık, anlattıklarınızdan bir ders-i ibret çıkarırdık.

Aziz ağabeyim!

Biliyorum siz, kendinizden sitayişle bahsedilmesinden hiç hoşlanmazsınız. Sizi metheder gibi konuştuğum zaman sözü hemen başka tarafa çevirirdiniz. 1965'te Sıddık Süleyman Ağabey'in vefatı üzere Barla'ya gitmiştik. Üstad'ımızın hatırası olan yerleri bana özel olarak gezdirip göstermiştiniz. Çam Dağı'na ilk defa sizinle beraber çıkmıştım. Safi kalp Süleyman'la orada cereyan etmiş ekmek hadisesini, katran ağacının başında anlatmıştınız. O zaman şimdiki gibi yollar yoktu. Vadileriden ve sarp kayalardan geçerek gitmiştik.

Ve yine siz aziz ağabey, beni o zaman hasta yatağında yatan Şamlı Hafız Tevfik Ağabey'in huzuruna çıkarmıştınız. O saff-ı evvel ağabeyin kulağına eğilerek: 'Ağabey! Bu, Anbarlı kardeşidir. Biz Ankara'da onunla hizmet ediyoruz' demiştiniz. Barla denizine bakan ve Üstad'ımızın Şamlı Hafız Tevfik'e: 'Yaz kardeşim!' deyip Onuncu Söz'ü yazdırdığı yeri göstermiştiniz. Bu seyahat benim için eşsiz bir mazhariyetti. Rahmetli Hacı Bahri Ağabey'le, Mustafa Gül Ağabey'le tanıştırdınız. Daha sonra Sav'da sizinle beraber Mustafa Gül Ağabey'i, evinde ziyaret etmiştik. Bana Sav köyünü de gezdirerek, orada Aziz Üstad'ımızın hatıralarını yerinde anlatmıştınız.

Siz hep müspet hizmetin inkişafına taalluk eden güzelliklerden bahsederdiniz, menfi şeyleri hiç söylemezsiniz. Sık sık: 'Batılı tasvir, safi zihinleri idlal eder' derdiniz.

Ah ağabeyim, ah! Sizleri anlayamadık... Bir gün bana: 'Anbarlı! Sana yemek yedirmek istiyorum' demiştin. Beni 27 no'lu dershaneye davet etmiştin. O zaman Said Özdemir Ağabey'in Bentderesi'ndeki yerinde kalıyordum. Ben geldim, yemek yaparken sizden utandım, size yardım etmek istedim. Siz, Hz. Ömer zamanındaki bir olayı anlatarak beni susturmuşunuz. O gün mübarek ellerinizle hazırlamış olduğun yemekleri yedik. Bana orada kalmayı teklif etmiştiniz. Ben de bu teklife 'peki' demiştim. Gece yattık. Odanız, kiler ve mutfak gibi kullanılan bir yerdi. Beni Zübeyir Ağabey'in geldiğinde kaldığı odaya yerleştirdiniz. Hatta o odada kimlerin yattıklarını anlatmış: 'Sana, onların kaldığı yeri veriyorum; kıymetini bil!' demek istemiştiniz.

Mübarek ağabeyim! Gece imsaka doğru kalkmıştım. Sizin ağlayarak dua eden sesinizi işittim. Cevşen okuyordunuz. Biraz sonra da Üstad'ımla konuşmaya başladınız. O sırada Balgat'ta yakalanan risaleler dolayısıyla Üstad'ımıza birini şikâyet ediyordunuz! Ah ağabeyim, Birinci Mektup'taki tabaka-i hayatı tam anlayamadığımızdan, sizin Üstad'ımızla vicahen konuştuğunuzu çok sonraları

anlayabildim! Bizi affet! Sizi hakiki veçhenizle tanıyamadık, size gereken hürmeti gösteremedik. Bu materyalist asır, bizleri de demek kör etmiş... Siz çok müşfiktiniz. Benim çok kusurlarımı affediyordunuz. Sizin o af ve müsamahanız olmasaydı ben hizmetin içinde kalamazdım.

Said Ağabey'in orada kaldığım bir sırada, Bekir Ağabey size gelmiş. Arabayla Bekir Ağabey'i Temyiz mahkemesine götürecektim. Çok disiplinliydin. Gecikmişim, gelip bana hizmet adına kızmıştın. Dilim kurusun, sana ters cevap vermişim! Siz de kapıyı çarpıp gitmiştiniz... Sonra arabayı çalıştırıp ardınızdan yetiştim, yanınızda durup: 'Ağabey, gel bin!' dedim. Binmediniz. Ben de hızla 27'ye geldim. O sırada siz de gelmiştiniz. Bekir Ağabey'i alarak murafaalı Daniştay mahkemesine sizleri götürmüştüm.

Hatırlıyor musun ağabey; o malum gece Üstad'ımızla konuşmanıza sebep olan hadise dolayısıyla Zübeyir Ağabey de Ankara'da idi? Ankara Adliyesi, iki kamyon risalenin imhasına karar vermişti. Zübeyir Ağabey, Mustafa Türkmenoğlu'yla bir program yapmıştı. Buna göre, risalelerin hepsini kurtaracaktık. Feyzi Allahverdi de Gaziantep'ten gelmişti. Birisi benim kullandığım, diğeri de Hasan'ın arabası bu işte kullanılacaktı. Adliyeden risaleleri koli koli kamyonlara yükledik. Ben arabanın birini Abidinpaşa'nın arkasındaki Çiftebayırlar'a götürdüm. Orada iki arabayı bir kamyonu yüklettik. Gece yarısı Eskişehir'e doğru yola çıktık. Yorgunluk ve uykusuzlukla bitap bir şekilde Eskişehir'e vardık. Müdebbir Zübeyir Ağabeyim, beni istirahatete çekti. O sırada arabayı başka biriyle başka bir yere sevk etti. Onun nazarında tedbir ayrı, itimat ayrı şeylerdi. Bana hudutsuz itimadı vardı; çünkü Ankara'daki birçok risale deposunun anahtarları bende idi! Fakat emniyet, risalelerin tamamına el koyduğumuzu duyar ve beni de tespit ederse, işkenceyle yerlerini bana söylettirebilirlerdi. Bilmediğim zaman neyi söyleyecektim! İşte, Zübeyir Ağabey'in o tedbirini daha sonra sizinle konuşmuş ve hayran kalmıştık...

Ah aziz ağabeyim! Sizi ve yaptığınız hizmetin gerçek mahiyetini idrak edebilmiş olsaydım, bulunduğum beldeye geldiğiniz haberini aldığımda yürüyemesem de sürünerek, toprakları avuçlayarak yanınıza gelir, mübarek yüzünüzü görmeye çalışırdım... Biliyorum, bana yine kaşlarını çatarak bakıyorsun!

Ağabey, siz teheccüt namazlarını farz namazmış gibi devamlı kılardınız. Günlük virtlerinizi hiç ihmal etmezsiniz. Hayatınızda boş ve malayani bir an yoktu. Hep zikir ve fikir gibi tefekkürle meşguldünüz. Ah ağabeyim, ne günlerdi o günler! O günleri çok özledim. Sizi; Zübeyir, Tahiri Mutlu ve Ahmet Feyzi Ağabeyleri çok özledim. Latifelerinizde bile hakikat vardı... Bana soyadımdan dolayı, 'Nur Anbarı' derdiniz. Ah ağabey, ah! Sizin bana şefkatle bakışınızın ardındaki sırrı çözebilseydim...

Ah ağabey! Zamanınızdaki o huzurlu hizmetleri ve o hizmetler neticesinde kurtulan nurlu hayatları çok özledim. Sizler bizim için manevi istinatgâhtınız; anlayamadık, affet bizi! Benim nurani ve şefkatli ağabeyim, affet beni!

Aziz ağabeyim! Sizlerin olmadığı dünya güzel değil, cazip değil. Bilakis zulümatlı ve keşmekeş. Bu dünyada yaşamak zor. Yoksunuz ki, gelip şefkatli sesinizi duyup teselli bulayım, hasbihâl ederek ferahlayayım...

Affet bizi aziz, şefkatli ağabeyim, affet!"

RÜYALAR

YUKARIDA AHMET ŞAHİN HOCA’NIN yazısında, Fatih’te kılınan cenaze namazına Kore şehitlerinin katıldığını rüyasında gören bir hanımefendinin ifadelerine yer vermiştik. Şimdi de Bayram Ağabey’in vefatıyla alakadar olarak görülen diğer sadık ve ibretli rüyalardan bazılarına yer veriyoruz.

“Rahatım Çok İyi”

Bir Nur talebesinin gördüğü rüyada Bayram Ağabey şunları söylemiş:

“Rahatım çok iyi, üzülecek bir şey yok. Biz çok rahatız. Bizim için üzülmeğin. Benim yüzüme baka baka ağladılar. Ağlamalarına üzüldüm. Sevinmeleri lazımdı. Beni tebrik edecekler zannettim! Vakıflar evlerine gitmesinler, ben onlara manen talimat vereceğim. Biraz sabretsinler. Ben onların işlerini halledeceğim. Onları Peygamberimiz (a.s.m.) idare edecek.”

“Olanlar Oldu”

Başka bir rüyada şöyle denilmiş:

“Olanlar oldu, ama koca Türkiye kurtuldu. Maneviyattan Bayram Ağabey’i tebrik edenler olmuş. Bu kurbanları vermekle koca Türkiye büyük bir felaketten kurtuldu. Bayram Ağabey’in mezar yerini Peygamber Efendimiz (a.s.m.) tayin etmiş. Onlar nereye gittiler, diye sordum. Doğrudan doğruya Arş-ı A’lanın gölgesine gittiler denildi.”

Mebus Seçildi

Görülen başka bir rüyada ise, Bayram Ağabey manevi âlemlere mebus seçilmiş. Ali Uçar’ı da yanına çekmeye çalışıyormuş.

“Biz Ölmedik”

Bir ağabey, rüyasında Bayram Ağabey’le Ali Ağabey’i gezerken görmüş. Onlara sormuş:

“Siz ölmediniz mi?”

Onlar demişler:

“Biz ölmedik, böyle geziyoruz.”

“Üstad’ın Yanındayım”

Paşanın kızı rüyasında Hz. Üstad’ı görüyor. Yanında Bayram Ağabey de var. Bayram Ağabey:

“Keçeli, ne ağlıyorsunuz? Bak ben Üstad’ın yanındayım. Mehmet Çiçek’in kızını ağlatmayın, teselli verin. Hem ben bazı musibetlerin önüne geçmek için Üstad beni yanına aldı. Fakat yakındaki manevi fütuhatı, Sungur görecek.”

Hatıralar

Bu bölümde, Bayram Yüksel’in yakınlarının veya onunla yakınlık kurmuş hizmet erbabının canlı hatıralarına yer verilecek. Bilindiği gibi, bir zatı en iyi yansıtacak ayna, onunla beraber paylaşılmış olan hayat sahneleri ve hatıralardır. Bu hatıralarda Bayram Yüksel’i daha yakından tanıyacak ve onun hizmetteki ihlas ve sadakat yönünü daha derinden keşfetme fırsatı bulacağız:

Devleti İdare Eder

M. Fethullah Gülen

BEN, HAZRET'İ ÜSTAD'IN etrafında bir kısım itibariyle hakikaten ümmi, fakat hizmet felsefesine vakıf öyle dâhilere şahit oldum ki, isim de tahsis edebilirim... Bayram Ağabey mektep okumamış bir köylü çocuğu idi. Fakat vallahi-billahi-tallahi bir devletin başına koyun, o Nurları çok iyi hazmetmiş olması itibariyle, idare ederdi. Evet, yemin kolay bir mesele değildir. Çok hakperest, çok isabetli düşünen biri. Siz onun düşüncelerini ortaya dökün, karmakarışık gibi bir şey, ama azıcık onu redakte edin, sizin büyük feylesoflarınızdan daha sağlam, daha mazbut düşünceler ortaya çıkar. Neden? Çünkü işin içinde. İşin içindeki ümmi de olsa, dışarıdaki feylesoflardan daha iyi bilir.

Asker Disiplini Gibi Bir Disiplini Vardı

Hayati Mansuroğlu

HATIRIMDA KALDIĞI KADARIYLA Bayram Ağabey'in hizmete ait, hizmete ışık tutacak bazı hatıralarına yer vereceğim...

Isparta'dayken, Ankara yakınında Akün köyünde bir derslane açılışı vardı. Açılışa katılmak üzere talebelerden “sen, sen, sen” diye sekiz kişiye işaret etti. Ayrıca sekiz kişilik ekmek arası hazırlanmasını söyledi. “Kardeşim!” dedi, “Biz Tatar Abdullah”a, bize yemek yap, diyemeyiz!”

Bayram Ağabey bir yere gidip gelirken kesinlikle yemekle ilgili söz etmez: “Bize ne hazırladın?” demezdi.

Şamlı Hafız Tevfik'ten naklen anlatmıştı: Çam Dağı'nda Üstad, Şamlı Hafız Tevfik'e “Yaz kardeşim!” diyor ve bir noktaya bakarak yazdırıyor. Bittiği yerde duruyor. Şamlı Hafız Tevfik: “Üstad'ım, sen nasıl oluyor, böyle bir noktaya bakıp söylüyorsun?” diyor. Üstad: “Kardeşim, ben yazarken 100, 200, 400 tane imanla ilgili ayetin tefsiri gözümün önüne geliyor, ben de yazdırıyorum” diyor. On beş gün sonra “Nerde kalmıştık?” diye sormadan, kaldıkları yerden, tekrar “Yaz kardeşim!” diyerek devam ediyor...

Bir gün Bayram Ağabey, Üstad'ın Rusya'dan kaçış hadisesini anlatırken, bizzat Üstad'dan duyduğu şu hatırayı anlatmıştı:

Esir kampında iken üniformalı üç tane atlı kampı teftişe geliyorlar. Bunlardan biri Üstad'ın yanına yaklaşarak: “Benim elbisemi giy, ata atlayıp çık git!” diyor. Üstad söyleneni yapıyor ve onlarla beraber kamptan çıkıp gidiyor.

“Said'i İhtiyar Görmesinler”

Bayram Ağabey demişti: “Üstad iki günde bir tıraş olurdu. Bazen kendisi olur, bazen biz tıraş ederdik. Üstad'ın bir gün arayla tıraş olması için, Said'i ihtiyar görmesinler, derdi.”

Bayram Ağabey temizliğe, intizama çok dikkat ederdi. Bunu Üstad'dan görmüştü. Hatta derdi ki: “Üstad'ın kirli çamaşırları da mis gibi kokardı; biz bazen hangileri kirli, hangileri temiz ayırt edemezdik!”

Üstad şahsi hatalara bakmaz, hizmetle ilgili olursa ikaz ederdi.

Kore'ye giderken kendisine diyor ki:

“Kendine kafana göre bir arkadaş seç.”

“Üstad'a hizmet zordu, fakat mükâfatı fazlaydı” derdi, “Mesela en aşağı 50 kere Eğirdir'e yaya olarak yürüdük!”

Bir gün Üstad eline Risale-i Nur'u alarak kendilerine gösteriyor ve diyor ki:

“Ben bunlara kanaat ettim, siz de kanaat edin. Ben bunları kâinata okutacağım!”

Barla'da belki 10 metre ötedeki evden Üstad'a yoğurt almaya giderken yalnız göndermez, mutlaka iki kişi olarak gönderirdi. Ta ki birbirlerini murakabe etsinler... Üstad gidecekleri evde genç kadın ve kız varsa “Oradan değil de yaşlı kadından alacaksınız” derdi.

Tedbir konusunda Bayram Ağabey anlatmıştı: “Biz Üstad'a fırından ekmek almaya gitsek, önce fırıncıdan isterdik, sonra onun bize verdiğini almaz, diğer bir ekmeği alırdık. Çünkü Üstad'ı kaç kere zehirlemişlerdi... Biz böyle yapmak zorundaydık!”

Bayram Ağabey'le en son, kaza geçirdiği gece saat 12-1 arası telefonla görüştük. Kardeşler,

minibüsle kendisini Kapıkule’de karşılamak için gitmeye hazırlanıyorlardı. Ben pek gitmek istemiyordum. Bir kardeş, kendisiyle konuştuktan sonra telsizi bana verdi. Sesi kısıktı, zor çıkıyordu. Üstad’ın da vefatından önce sesi kısılmıştı. Dedim:

“Ağabey ben de geleyim mi?”

“Hayır, sen gelme kardeşim. Biz Ali Uçar’la Barla’ya geleceğiz” dedi.

Hakikaten vefatında kazada üç kişi idiler. Mehmet Çiçek’i yakınları bırakmayınca Bayram Ağabey Barla’ya Ali Uçar’la geldi.

Asker Disiplini

Bayram Ağabey’de asker disiplini gibi bir disiplin vardı. Bir dershaneye geldiğinde önce mutfak ve tuvaletlerini kontrol ederdi. Eğer onlar temizse: “Burada hizmet oluyor” derdi.

Bir gün Ankara’da kendisini yolcu etmek için arabama bindirmiştim. Çalıştırdım, araba marş basmadı. Bir daha, bir daha; herhâlde benzine boğuldu, ne yaptıysam çalışmadı! Feyzi’ye: “Arabamı getir!” dedi, hiç beklemeden çıkıp gitti. Üstad’dan böyle görmüşler... Üstad, araba arıza yapsa, hiç beklemez gidermiş.

Bir gün Barla’dan Isparta’ya gideceğim... Eğirdir’e giden otobüsü kaçırmıştım. Ana yoldaki benzincide indim. Fakat iki saat bekledim; aksilik bir tane araba geçmedi! Neyse, bir pikap geldi; fakat o da Bedre’ye kadar gidiyordu. Bedre’de inip Isparta-Eğirdir sapağına vardım. Bekle, bekle gelmez! Gelenler de almıyorlar... Öğlen oldu, orada namaz kıldım. Namazdan sonra namazın kerameti olacak, bir taksi geldi, durur gibi yaptı, sonra o da ilerledi. Eyvah o da gitti, derken, tekrar Eğirdir istikametine döndü. Ona binip Eğirdir’e geldim. Altı-yedi saat gibi uzun bir zamanda ancak Isparta’ya ulaştım. Bayram Ağabey beni görünce, başka zaman hiç sormadığı hâlde o gün: “Nasıl geldin?” diye sordu. Ben de hâl-i perişanımı anlattım. Acıyacak zannettim. Bana kızdı: “Neden o kadar bekledin de yürümedin!” dedi, “Biz Barla-Eğirdir arası gidiş 23, geliş 23, toplam 46 kilometreyi kaç kere yürüyüp geldiğimi bilmiyorum” demişti.

Barla’da Üstad’ın kaldığı evdeki arka odayı mutfak olarak kullanırlarmış. Bir tutam yıldız şehriyeyle, suyu bol bir çorba yapılmış. Orada Ceylan, Bayram, Zübeyir Ağabeyler yerlermiş. Yıldız şehriyeden bir tane kaşığa gelse: “Buldum!” der, gülüşürlermiş. Bir keresinde Zübeyir Ağabey’in kaşığına şehriye tanesi gelmiş. “Ooo!” diye takılmışlar. Üstad gülme seslerini üzerine, odanın kapısının önüne gelmiş: “Ne oluyor?” demiş, sonra da: “Siz oburlaşmışsınız. Ben sizi bakamayacağım!” diye onlara takılmış. Hâlbuki yedikleri, tanesiz bir çorba... Üstad’a yaptığı latife ve şakaları ile meşhur Ceylan Ağabey, hemen kaşığı çorbaya daldırıp kaldırmış, yukardan aşağıya tekrar yavaş yavaş tencereye boşaltmış. Kaşığı göstererek: “Bak Üstad’ım, su!” demiş.

Isparta sokaklarında Mustafa Sungur, Terzi Mehmet Babacan ve bazı Nur talebeleriyle birlikte

Onun Her Şeyi Üstad'dı

Mustafa Uyar

BAYRAM AĞABEY'LE 20 sene kaldım. Her şeyi Üstad'dı.

“Ben Üstad'dan dört hizmet gördüm, beşinciye bilmem” derdi, “Risale-i Nur'un neşri. Medrese hizmeti. Kur'an'ın tabı ve lahikalar...”

Bize: “Aklını çalıştırma!” derdi. Yani “Üstad'ın koyduğu sistemde aklını çalıştırma” demektir.

Bazen: “Aklını çalıştırma!” dediğinde itiraz ederdim. “Ağabey, aklımdakini söyleyeyim, yine senin dediğine uyacağım” derdim. Aklımdakini söyleyince: “Yahu senin kelle-i şerifin çalışıyor!” derdi.

Hanımların hayat-ı içtimaiyeye girmelerini istemezdi. Yalnız söyler, akla kapı açar, ihtiyarı elden almazdı. Mesela: “Bayram Ağabey, hanıma araba alacağım” desem, bana “hayır” derdi. Ama başkası aldığına ona: “Niye aldın?” demezdi. Tabii bu, “ona müsaade etti” manasına da gelmezdi. Bu, şahsî tavsiye de olabilirdi.

Kadının tahsilini istemezdi. “En büyük tahsil, Risale-i Nur tahsilidir” derdi. “Kadının yeri, evidir” derdi, “Kadının dershanesi, evidir.” Hani Üstad diyor ya: “Kadınlar yuvalarına dönmelidir,” onu savunurdu. “Derslere gitsin gelsinler, Risale-i Nur okusunlar” derdi. Ayrıca bir dershanede kadınların eğitimini kabul etmezdi. “Derslere gelsin, evlerine gitsinler” derdi. Mesela şimdi Isparta'da hanımlar haftanın dört günü dershaneye gelir giderler, onlara ait dersane var. Ondan önce kiradaldı. Bayram Ağabey önce izin vermedi. “Ben kadınlar dershanesine izin vermem!” dedi. Fakat: “Ağabey, artık evler almıyor, cemaat büyüdü!” dedik. O zaman: “Sadece ders yapacaklar” dedi. Dershanede yatmak da yasaktı. Aile gelmiş, kadın gelmiş, kabul etmezdi. “Evlere götürün” derdi. Dershaneye yalnız ders yapmak şartıyla izin verdi: “Gelecekler, saat ikide ders yapacaklar, dörtte gidecekler.”

Bir gün Adana meşveretindeyiz... Mahmut Allahverdi var. Kırkinci Hoca'yla beraber... Bu konuyu açtılar: “Kızlarımız üniversite için geliyor, bunlarla ilgilenmemiz lazım” diye. Onlar soruyu sorarken, ben Bayram Ağabey'in bu konudaki hassasiyetini bildiğim için: “Eyvah!” dedim, “Eyvah, Bayram Ağabey şimdi gürlüyor!” Nitekim öyle oldu... Deyyusla ilgili bir hadis var, onu tekrarladı. “Siz Deyyus mu olacaksınız!” dedi.

Mahmut Ağabey: “Tövbe, tövbe, ağabey, o nasıl söz!” dedi. “Kardeşim, siz üç-beş kızı kurtaracağız, derken, yüzlerce kızın okumasını teşvik etmiş oluyorsunuz!” dedi. “Böyle bir şeye girmeyin; bu, cinayettir!” dedi. Ama kızlar için dershaneler açanlar oldu. Onlara da bir şey demezdi. Kendi fikri oydu ve kendisi müsaade etmezdi.

Bir gün bir kardeşin evinde misafir kaldık. Sabah oldu; kahvaltı edeceğiz... Ev sahibi kardeş dedi ki: “Ağabey, benim kız ortaokulu bitirdi, liseye gidecek; ne dersiniz?” Bayram Ağabey bana döndü: “Sen cevap ver” dedi. Ben de o anda: “Ağabey, sen onu evlendir!” dedim. Bayram Ağabey: “Tam, tam kardeşim” dedi. Meğer annesiyle kızı, kapı arkasında bizi dinliyorlarmış...

Erkeğe Yardımcı Olmak

Bayram Ağabey: “Kadın hizmeti olmaz, böyle bir şey yoktur. Kadın hizmeti, erkeklerin hizmetine yardımcı olmaktır; köstek değil, destek olmaktır” derdi, “Kocasını o hizmetten geri çekmeyecek, teşvik edecek.”

Bayram Yüksel, Mustafa ve Ömer Uyar kardeşlerle birlikte

“Buna iyi dikkat etmek lazım. Eğer kocası hizmette güçlüyse, o kadın, meşveretlere de riayet etmez. Güçlü olduğundan her istediğini yaptırır, kadınlarla kaynaşmada zayıf davranır. Kocasını vasıtasıyla işlerini yaptırır, diğer kadınları dinlemez. O kadınlar arasında gizli bir adavet başlar” demişti. Bu aynen oldu! Bir ağabey vefat ettiği gün, hanımından, diğer hanımlar ayrılıverdi, çözüldüler. Bayram Ağabey’in 25 sene önce söylediği şey bu. Bir şey söyler, 20 sene sonra bakarız çıkar!

İkinci Eşe Razi Olursa!

Bir ara Antep’e gittik geldik. Hanım, oradaki kadınlar hizmetini gördü, çok hoşuna gitti. Benim evin yanında bir evimiz daha vardı. Orayı dersane yapmak, oradaki hanımlarla kızlarla ilgilenmek isteği doğdu. Ev de müstakildi. “Bayram Ağabey’e soruver” dedi. Ben de gittim, söyledim. Bayram Ağabey: “Olur kardeş” dedi, “Yalnız bir şartla: Hanımın bir daha evlenmene razı olacak!” Elçiye zeval yok. Eve geldim: “Bayram Ağabey böyle diyor” dedim. Hanım: “Yahu niye öyle diyor, olmaz öyle şey!” dedi. Bir kardeşimiz, kendi hanımını bırakıp onlardan biriyle evlendi. O kardeşimizi herkes terk etti. Tek Bayram Ağabey terk etmedi; o da ayrı bir konu...

İhtilafları hiç gündeme getirmezdi. Birinin aleyhinde konuştuğunu hiç görmedim.

Bir keresinde Bayram Ağabey ve hanımı ile birlikte, Antalya yolu üzerinde tüneller daha açılmadan “Dereboyu” diye bir mesire yerine gitmiştik. Dönüşte bizim Abdülkadir, annesinin kucağındaydı. Ahmet de o zaman iki veya üç yaşında, Bayram Ağabey’le hanımının kucağındaydı. Üzerlerine çiş yaptı! Bayram Ağabey: “Hanım, bugün tam keyfettik!” dedi.

Babamın Yokluğunu Bayram Ağabey Doldurdu

Ben babamı çok severdim; o vefat etti, hemen ardından Bayram Ağabey Isparta’ya geldi. Hanımın annesi vefat edince de Bayram Ağabey’in hanımı geldi. Babamın yokluğunu Bayram Ağabey’le doldurdum. Hanım da annesinin yokluğunu hanımıyla doldurdu. Yani bizimki baba-evlat ilişkisi gibiydi. Gece gündüz çoğu zaman beraberdik. O zaman benim arabam vardı. Devamlı arabayla yolculuk yapardık. Bayram Ağabey çok planlı programlıdır. “Şu saatte şunu yapacağız, şuraya gideceğiz” dedi mi tamam, hiç şaşmazdı. Mesela “Şu saatte geleceksiniz” dedi mi, gelmeyen olursa hiç beklemez, bırakır giderdi. Onun için benim dakikliğimi severdi: “Sen tam benim fitratıma göresin!” derdi. “Bizim mesleğimiz, askerlik mesleği” derdi. Yine bir gün anlaşmışız, herkes toplanmış beni bekliyorlar. Ben herkesten önce gelirdim. O gün biraz arkaya kalmışım. Herkes: “Ooo, işte Mustafa da gecikti!” demeye başlamışlar. Bayram Ağabey: “Bakın şimdi çıkıyor köşeden!” demiş. Ben de o anda çıkmışım. Herkesin kahkahayla güldüğünü görünce: “Ne

gölüyorsunuz?” dedim, böyle böyle oldu da onun için, dediler.

Yıl 1986... Birlikte Ramazan ayında hacca gittik. On beş gün Mekke’de kaldık. Bekir Ağabey bizi Cidde’ye götürdü. Yaz olduğundan gece ibadet, gündüz istirahat ediyorduk. Ramazan bitti, bayramı geçirdik.

Hacda Nur Dağı’nda dua ederken...

Bir gün sabah baktım Bayram Ağabey biraz düşünceli... Bir rüya görmüş. Canı sıkkın. “Ağabey hayrola, ne var, niçin canınız sıkkın!” dedim. “Kardeş, akşam bir rüya gördüm. Zübeyir Ağabey: ‘Bayram, bugün Üstad senden bahsetmedi!’ dedi.” “Ağabey, siz nasıl yorumluyorsunuz?” dedim. “Kardeşim!” dedi, “Ben külli hizmeti bıraktım, burada şahsi kemalata geldim; Üstad bana kızıyor!” dedi. “Ne yapacağız ağabey, dönecek miyiz?” dedim. Bayram Ağabey, hanımına: “Seni hac yaptıracam” diye söz vermişti. İlk 1974’te gitmişler. O zaman da üç ay kalınca hoşuna gitmiş, tekrar aynı şekilde üç aylığına geldik. Dizleri ağırmasına rağmen günde 33 tavaf yapıyordu. Siz onu görünce oturabilir misiniz? Tabii biz de Cevşen’le durmadan akşamdan sabaha tavaf ediyorduk.

Bir gün Harem’e doğru giderken, çarşıda inşaat malzemeleri satan bir dükkân gördüm. Mesleğim olduğu için hâliyle biraz dikkatli bakmışım. “Bakma kardeşim, önüne bak!” dedi. Artık o rüyadan sonra bizim asla başka bir şeyle ilgilenmemizi istemiyordu.

Biz her gün ikindi namazından sonra Harem’e gidiyoruz... Akşam yatsı namazı derken, ertesi gün sabah namazına kadar orada ibadet ediyoruz. Devamlı tavaf, hiç oturma yok. Dönüyoruz, bir daha tavaf, dönüyoruz bir daha... “Kardeşim!” dedi, “Madem burada kaldık, bütün ehl-i hizmet kardeşlerin adına tavaf yapacağız.” Bir vilayeti alıyoruz, oradakilerin isimlerine tavaf ediyoruz. Öyle sırayla hepsine tavaf yaptırdı. Eksik bıraktığımız olur diye o vilayetteki bütün Nur talebeleri için toptan bir kere daha yaptıırıyordu. Artık o rüyadan sonra vazifemiz, Türkiye’deki Nur talebelerine dua etmek oldu. Günde 33 tavaf yapıyorduk.

Said Özdemir Ağabey gelmişti. “Ağabey, ben de 33 tavaf yaptım” deyince, “Ne kadar zamanda?” diye sordu. “Bir ayda” deyince, “Biz bir günde 33 tavaf yapıyoruz” dedik, ağzı açık kaldı, şaşırdı. Bayram Ağabey o ağrıyan dizleriyle hiç durmadı. Haccı yaptık, bayramın dördüncü günü döndük.

“Risale-i Nur Okuyor musunuz?”

Üstad hiç şemsiyesiz gezmezdi. Nazardan, güneşten, yağmurdan sakınmak için, Üstad bir şey olsa, araba yolda arıza yapsa beklemez, hemen şemsiyesini alır, yürürdü.

Bayram Ağabey anlatırdı: “Üstad yanına gelenlere evvela: ‘Risale-i Nur okuyor musunuz?’ Sonra da: ‘Dershaneniz var mı?’ der, hatta kaç sayfa okuduklarını sorarmış. ‘Tecdid-i iman yapmak için Risale-i Nur okumak lazım’ dermiş.

“Bir gün: ‘Bir zaman gelecek, Arap dünyasından âlimler gelecek’ deyince, biz kalemi kâğıdı çıkarıp Arapça okumaya başladık. Üstad görünce menetti: ‘Risale-i Nur size kâfidir, Risale-i Nur’a kanaat edin!’ dedi.”

Bir gün Hekimoğlu İsmail geldi: “Bu Maznun’u size vereyim, basın, parasını alın, hizmete kullanın” dedi. Ona: “Ben Risale-i Nur’dan başka bir eser basamam!” dedi.

Bir gün Badıllı Ağabey geldi: “Sen benim kitabımı okumayı tavsiye etmiyor musun?” dedi. “Kardeşim,” dedi, “ben Risale-i Nur dışında hiçbir kitabı tavsiye etmiyorum. Benden bunu bekleme. Karşı çıkmam, ama benden bunu bekleme.”

“Büüklüğün Şiari Bu Olsa Gerek!”

Bayram Ağabey herkesi muhafaza etmeye çalışırdı. Bütün derdi, cemaatleri bir araya toplamak, beraber olmaktı. Mesela o 80 sonrası ihtilaflarda o mektupları okur, tahlil eder, üzülürdü. Birkaç defa ağlamıştı. Sonra Fırıncı Ağabey geldi Isparta’ya. Tabii o olayların verdiği şeyle bizde biraz burukluk vardı. “Ooo Fırıncı kardeşim hoş geldin!” diye bir karşıladı, kucakladı. Tabii onun o karşılayışına şaşırdım, dedim ki: “Büüklüğün şiarı bu olsa gerek!”

En son Üstad vefat ederken elini kaldırıp Bayram Ağabey’in ensesine tutuyor... Meğer o, “Allaha ısmarladık” imiş! “Ben, elini aldım göğsüne koydum. Üstad’ın son hareketi bu oldu” demişti.

Bayram Ağabey, sabah namazından 1,5-2 saat önce kalkardı. Bizi de ona alıştırdı. Sabah namazını kılar, yatardı.

Üstad, ağabeylerdeki enaniyeti kırmış, nefislerini terbiye etmiş. Onun için onların şahsına kim ne kötülük yaparsa yapsın ehemmiyet vermezler. O kardeşin hizmetine bakarlar. “Onun hizmeti önemli, benim şahsıma yaptığı muamele önemli değil” derlerdi.

Yirmi sene içinde iki sene Bayram Ağabey’le bir fetret dönemimiz oldu. Onların bağırmaları bile bir iltifattır! Onların sinirlenmeleri bile kendi ihtiyarları dışındadır. Sonra bir gün Kastamonu’da derslane açılışı vardı. Hiçbir şey yokmuş gibi birden bana: “Hadi bakalım Mustafa, gidiyoruz!” dedi. Hatta bir gün: “Mustafa ben senin evine geleceğim” dedi. “Yok ağabey, ben gelirim” dedim. “Yok, yok, ben geleceğim” dedi. Eve gittim söyledim, hanımla beraber sevincimizden ağladık!

Kızır, Ama Hiç Kin Gütmezdi

Onlar Üstad’ın terbiyesinden geçmişlerdi. Allah bizleri onlara layık eylesin! Cenab-ı Hak hizmete zarar verdirmesin; tesanüt, ittifak ve ihlastan ayırmasın! Âmin...

Vefatından önce Barla’daki yeri göstererek: “Mustafa, burada beraber yatalım!” dedi. O vasiyeti yaptı. İnşaallah ben de çocuklara söylüyorum: “Bana da Bayram Ağabey’in ayak ucunda bir yer bulun, yatırın!”

Bağırır çağırır, kızır, ama hiç kin gütmezdi. İki dakika sonra seni yine kucaklar... Yahu insan bu kadar bağırdığı insanı iki dakika sonra kucaklayabilir mi? Sungur Ağabey de öyledir. Bağırıyor çağırıyor, beş dakika sonra hiçbir şey yok!

Sungur Ağabey anlatmıştı: “Üstad bana bağırırdı, ben küserdim. Üstad da beklerdi: Sungur gelsin, benimle konuşsun... Tabii gitmezdim! Ah, şimdiki aklım olsa, hiç yapar mıydım onu!”

Hiç unutmam, Bayram Ağabey Isparta’ya geldiğinde: “Biz Üstad’ın hizmetkârları, bir cemaatin

ağabeyi olamayız, bütün cemaati kucaklamalıyız” demişti. İlk sözü bu olmuştu. Vefatından önce Avrupa’ya gidecekken: “Nefsim hiç gitmek istemiyor. Hiçbir seyahate çıkarken böyle olmadım. Ama gitmem lazım!” demişti. Cemaat arasındaki ihtilafları çözmek ve kaynaştırmak istiyordu.

Bayram Yüksel, gençlerle genç olur, onlarla latifeler yapardı

O, İçi Dışı Bir Olan Kimseydi

Prof. Dr. Murat Sarıcık

ERZURUM'DAN ISPARTA'YA ÜNİVERSİTEYE tayinim çıkmıştı. Isparta'ya vardığımda Bayram Ağabey bana sahip çıktı, bana hiç yabancılık çekti. Kendisiyle beş-altı yıl beraber kaldık. Çok şefkatli, hamiyetli ve gayretli bir ağabeydi.

Bayram Ağabey'in en dikkate değer özelliklerini saymak gerekirse, "ihlas, sadakat, doğruluk, samimiyet, sebatkârlık, disiplin ve temizlik" gibi özelliklerdir. O, Risale-i Nur'u iyi bilirdi. O, içi dışı bir olan bir kimseydi, tutarsız değildi.

Bayram Ağabey, okunan Nurların ve Cevşen'in gıcır gıcır olmasını ister, okurken çizilmelerini istemezdi. Bir seyahatte iken bir Cevşen'in yapraklarının koptuğunu, cildinin bozulduğunu görmüş: "Kimin bu?" diye sahibini buldurmuş. Sonra da bunu bir düzensizlik ve disiplinsizlik sayarak:

"Kendine iyi bakmayan, hizmete de bakamaz" demişti.

Isparta'da bir ders esnasında kendisine:

"Ağabey, bazıları Cevşen okumayı çok önemsiyorlar. Ellerinden Cevşen'i düşürmüyorlar" demiştim.

Bunun üzerine:

"Meczupluğun gereği yok. Ben Üstad'dan 'Cevşen okuyan Risale-i Nur talebesi olur' diye duymadım. Risale-i Nur çok okunmalı. Siz de ehl-i ilimsiniz, tefekkür makamında Risale-i Nur okuyabilirsiniz" demişti.

Dua Yazardı

Risale-i Nur'u yeni tanıyanlara, yeni tanıştığı kimselere; zaman zaman vakıf binası salonu, Üstad'ın evi, Sav dershanesi ve Barla'nın temizliğinde bulunan hanımlara ve genç kızlara küçük risalelerden hediye eder yahut onların Cevşen'lerine veya kendisine dua yazmaları için bıraktıkları kitaplarının arka kapağı içine dua yazardı. Bu dua, Üstad'ın Risale-i Nur yazanlara yazdığı dua idi. Duada sadece isim değiştirilirdi. Dua şöyleydi:

"Ya Erhamerrahîmîn! İsm-i A'zam hürmetine, bu risaleyi okuyan Murad kardeşimizi Cennetü'l-Firdevs'te ve iki cihanda mesut ve hizmet-i imaniyede daima muvaffak eyle! Âmin, âmin, âmin... Ya Erhamerrahîmîn."

Son yıllarda bu dua 8-11 santim ebadında, bir yanı yapışkan kâğıtlarda renkli baskı yapılmıştı. Bayram Ağabey, sadece boş olan isim yerine, "Ahmed, Mehmet vs." diye yazardı.

Dua, Üstad Bediüzzaman'ın hattıyla basılı idi. Bayram Ağabey'e dua yazdırmak, bazılarınca çok önemsenirdi. Onu ziyarete gelenler, bu bakımdan yanlarında kitap, Cevşen getirirler, matbu duayı kitabın sonundaki kapak içine yapıştırırlar ve ona uzatarak: "Ağabey, şuraya bir dua yazıver" derlerdi. O da gülümseyerek, isim yazılması gereken yere o kişinin adını yazardı.

Dua Listesine Aldı

90'lı yıllarda (93-94 olabilir) bir akşam ders için vakıf binasına (Isparta Kültür ve Eğitim Vakfı) geldiğimde, orada ilk katta kalan İzmirli Mustafa kardeşimiz, kapıdan girer girmez bendenize gülümseyerek şöyle demişti:

"Hocam müjde! Bayram Ağabey, sizi bugün dua listesine aldı..."

Ben şaşırmışım, çünkü bu konuda bir şey bilmiyordum... Isparta'ya geleli bir yıl kadar olmuştu.

“Nasıl duasına aldı?” dedim.

“Bugün vakıflarla otururken dua listesine sizi de ekledi” dedi. Sonra bir A-4 kâğıdını çıkararak bana gösterdi. Kâğıda üç-dört sütun hâlinde yukarıdan aşağı isimler eklenmişti. Üçüncü sütununda adım ve “ailesi ve çocukları” yazısını gördüm. Sevinmişim. Meğer aynı liste başkasında da varmış... Bayram Ağabey, listede yer alanlara, bütün mümin ve müminata dua ederken geceleri sabah namazı öncesi dua edermiş.

Hatıra Defteri

O, Üstad Bediüzzaman'dan naklen: “Bir kişiye bizahri'l-gayb ismiyle dua etmek, mektuba adresi yazmak gibidir” diye söylerdi.

Yaklaşık dört santim kalınlığında, küçük boy bir defteri vardı. Bunun içinde Risale-i Nur'dan parçalar, bazı hatıraları da vardı. Bir yere seyahat edeceği ve yolculuk yapacağına özellikle bu defteri yanına alırdı. Bir keresinde (1994'te olabilir) Korkuteli'ne gitmiştik... Yatsıdan sonra ders okunacaktı. Bayram Ağabey o gün ilk defa şahit olduğum bir şey yaptı: Çantasından, hatırladığıma göre koyu kahve renkli kaplı defterini çıkardı. Ve oradan ders okumaya başladı. Okuduğu, Risale-i Nur'dan bir konuydu. Ağır ağır okumaya gayret ediyordu. Oysa kendisi hızlı ve süratli konuşan biriydi... O ders okurken bendeniz, kendisinde “okulda hocasından dersini almış, akşamleyin: ‘Biz bugün şunu öğrendik’ diye annesine babasına okuyan bir masumiyet” hissettim. Hiçbir kelime ve açıklama yapmadan okumuştı.

“Şaşaalı Devir Gelecek”

90'lı yıllarda bir gün vakfa İstanbul'dan iki gazeteci gelmişti. Bayram Ağabey, bunlarla görüşmüştü. Derken onlardan biri: “Ağabey, cemaatte eski ihlas yok, Nur talebeleri Üstad zamanındaki gibi değil!” deyince, Bayram Ağabey kızmış: “Ne var cemaatte, aynı eskisi gibi! Üstad bugünleri görse çok sevinirdi. ‘Risale-i Nur’un bir şaşaalı devri gelecek’ demişti. Bu, o devirdir” diye cevap vermiş. Akşam derste bulduğumuzda bendenize bunu anlatmıştı...

Isparta'yı ziyarete gelenlere hatıralarını anlatır, özellikle şunu zikrederdi:

“Üstad'ım, ‘Risale-i Nur’un şaşaalı devri gelecek; ama ben görmeyeceğim, siz göreceksiniz. Ben kabrimden seyredeceğim!’ derdi. İşte, şimdi o devir, bu devirdir.”

Eline büyük kitaplardan birini alır: “Risale-i Nur, dünya devletlerinin kanun-u esasisi olacak” diye, Üstad Bediüzzaman'ın sözünü anlatırdı.

Yine Risale-i Nur'a teşvik ederken şu hatırayı da çokça anlatırdı:

Üstad Bediüzzaman onlara şöyle demiş:

“Sizler çok bahtiyarsınız. Sizin akranlarınız kahve köşesinde yatıp kalkıyor. Sizler üç cihetle bahtiyarsınız: 1– Müslüman olarak dünyaya geldiniz. 2– Nur talebesisiniz. 3– Ahir zamanda geldiniz...”

Bir gün bunları anlatırken ben: “Ağabey, ahir zamanda gelmenin bir avantajı, amellerin sevabı ahir zamanda artacak, insanlar zamanın tehlike ve şiddetinden az amelle çok sevap kazanacaklar” demişim. Bir gün Burdur'da aynı hatırayı anlatırken birisi: “Ahir zamanda gelmek neden bahtiyarlık?” diye sorunca, bendenizi işaret ederek: “Onu size bu kardeşim anlatsın” demişti. Aynı açıklamayı orada da yapmamı istemişti...

“Perişan Oldum!”

Bayram Ağabey, Ramazanlarda hummalı bir Risale-i Nur okumasına başlar, hatta bütün Risale-i Nur Külliyyatı'nı Ramazanda bitirmek isterdi. Ramazan'da başka meşguliyetler de araya girince yorulur, ama “yoruldum” demez, “perişan oldum” derdi. Bir vakit Risale-i Nur hizmetinde “yoruldum” demeyeceğine kendi kendine söz vermiş. Ondan dolayı “yoruldum” kelimesini söylemezdi. Bir akşam teravihten sonra sohbet sırasında, “Risale-i Nur okuma, Kur'an kıraati vs.” meşguliyetlerinden dolayı yorulduğunu anlatmak için: “Bugün perişan oldum!” demişti.

Tanıdıklarını ve Risale-i Nur müntesiplerini çalışma ve gayrete sevk etmek için zaman zaman, Üstad Bediüzzaman'dan duyduğu şu sözü naklederdi:

“Hastalık, tembellik, havalecilik, şeytanın desiselerindendir.”

“Bektaşilik Yok!”

Bayram Ağabey bir konu hakkında sorulduğunda herkesin düşüncesini söylemesi gerektiği üzerinde dururdu. Buna örnek olarak şunu anlatırdı:

Mesela bir yere gidilecek olsa, Üstad Hazretleri: “Bu hususta sen ne diyorsun?” diye sorarmış. Sorduklarından biri: “Üstad'ımız bilir!” derse, “Bektaşilik yok! Bektaşilik yapma, fikrin neyse onu söyle!” diye onu uyarırmış. “Aklını başkasının cebine koyanlar” gibi olmamalarını istermiş.

Bununla beraber Bayram Ağabey hizmetler hususunda bazen: “Aklını karıştıрма!” ikazında da bulunurdu. Burada bir tezat yok, makam farklılığı var. Bilinen prensipler doğrultusunda hareket etmek gerektiği yerde aklını karıştırırsa, bir kısım sağlıklı düşünceler meydana alır, hizmetler akamete uğrar...

Bayram Ağabey, umumi derslerde bir satır, bir cümle veya bir paragraf okuyup yarım saat, bir saat açıklamalar yapılmasını tasvip etmez ve doğru bulmazdı. Mesela “Atılmış pamuk gibi bu camit şuursuz bulut elbette bizleri bilmez” diye okuyup, sonra bulutlar hakkında uzun izahat vermeye kalkışmak, “Bulut şöyledir, su zerreleri şöyle havaya çıkar, şöyle olur, şu kadarı bir damla yağmuru meydana getirir, her yağmur damlasının bir çekirdeği vardır” vs. cinsinden açıklamaları “dersin tadını, çeşnisini, Risale-i Nur'un etki atmosferini bozan açıklamalar” olarak gördüğü için bu tür izah ve şerhlere “Amerikan Tavukları” derdi.

Çam Dağı'nda okuduğu hep Nur'du

“Babanın Evine Git!”

Bayram Ağabey: “Üstad, sevdiği talebesini alnından öperdi” diye nakleder, zaman zaman bunu

kendisi de yapardı. Hatta iki elini alnın iki yanına dayayarak gülümser ve alnından öperdi. Birkaç kez bendeniz de bu hususa şahit olmuştum. Bazen bir hatasından kızıp bağırdığı gençlerin de çok geçmeden gönlünü alır ve alınlarından öperdi. O, matbaada Osmanlıca olarak basılan eserlerin tashihini yapardı. Tashihat işinde sürekli kendisiyle beraber olan beş-altı vakıf vardı. Herkes Latince veya Osmanlıca eserlerden sırayla okur, takip eder, tashih edilecek yeri de Bayram Ağabey veya onun görevlendirdiği kişi düzeltirdi. Tashihat işinde görevli bir kişi, birkaç kez görevini aksatınca Bayram Ağabey onu çağırması, o gün tashihat bitince ona: “Eşek gibi yatıyorsunuz, buraya gelmiyorsunuz. Bu işi yapmıyorsan, babanın evine git! Biz sizi buraya çağırıyorsak, ehemmiyet veriyoruz demektir” diye bağırmıştı.

O sırada içerde çıt yoktu. Bayram Ağabey gidince az sonra oradakiler onu teselli ediyorlardı. Ertesi gün aynı katta bağırdığı genç abdest alırken Bayram Ağabey gelip onun başından öpmüş, “Bazen böyle yapıyorum, bana kızmayacaksın. Ben böylece herkese ders verdim” demişti. Olayı bana hadise başından geçen kardeş bizzat anlatmıştı. O genç ondan sonra “Tashihata öyle bir geliyoruz ki, görmeliydiniz!” demişti.

Bazen akşam saatlerinde buluştuğumuzda ve ikili konuşmalarımızda o gün olanlardan söz eder: “Bugün şuna bir hatasından dolayı bağırdım” derdi. Sonra bir başkasını işaret ederek: “Bu, altın gibi bir çocuktur. Şimdiyle kadar hiç ona bağırmadım” diye de açıklama yapardı. Onun bağırması, gördüğü hatalara bir müdahale biçimiydi. Kimse buna alınmazdı. Bir seferinde bir dersane alımı konusunda birkaç kişi içinde bir esnafa bağırmıştı. Odada üç-dört kişi vardık. Bağırılan, zengin biriydi. Ben sonra kendisine: “Bayram Ağabey, şimdi bu kardeşimiz kırılmaz mı?” deyince, “Sonra ben onun gönlünü alırım” demişti.

Ortaklıklar

O, bazı tüccar ve esnafla iş ortaklığı kurmuş, onlara sermaye vermişti. Bu ortaklıklardan elde edeceği kârı iman ve Kur'an hizmetine harcamak için bu işe teşebbüs ediyordu. Zaten kendisinin çocuğu yoktu... Buralardan elde ettiği geliri, gerekli gördüğü yere harcardı. Kendisi Kore gazisi olduğu için oradan maaşı da vardı. Oturduğu evin de kendisinin ve hanımının ölümünden sonra dersane olmasını istiyordu. Onun bu istek ve vasiyetini herkes bilirdi. Fakat iş ortaklıkları zaman zaman başını ağrıtmış ve en son iş ortaklığı batmakla son bulmuştu.

Birlikte otururken ikili konuşurken yanındakine şöyle yukardan aşağıya bir bakardı. Bu bakışlardaki kasıt, muhatabın giyimini kontroldü. Mesela bir gün bendeniz, bir dersten önce yanımda otururken bana aynı şekilde bir baktı. Sevinçle gülümsedi. O gün üzerimde ütülü pantolon, ceket ve kravat vardı. Renkleri de uyumluydu. Bayram Ağabey'in, giyimimi onayladığını ve beğendiğini hissettim. Nitekim hemen ardından üniversitede hocalık yapan birinden söz ederek, giyimini beğenmediği için onu: “Ne bu faytoncu çırağı gibi giyinmişsin!” diye ikaz ettiğini söyledi. Oysa Bayram Ağabey, onun bir üniversite hocası olarak zarif, tertipli ve şık giyinmesini istiyordu...

Giyimde Titizdi

Bir başka emekli öğretim üyesi profesörü spor kıyafetle görünce, “Ne bu! Güzelce bir ceket ve pantolon giysene” diye uyardığını, bendenize aktarmıştı. Böylece ben de giyim konusunda dersimi almış oluyordum...

Bir kardeşimiz bu konuda şöyle bir olay anlatmıştı:

Gençlerden yüksek okulda okuyanlardan biri, kravatsız ve gömleğini pantolonun üzerinde salmış

hâlde sokakta Bayram Ağabey’le karşılaşmış. Bayram Ağabey ona nerden geldiğini sormuş. O da müdürle görüşmek için okula gittiğini söylemiş.

“Onunla bu hâlde mi görüştün?” deyince, o kardeşimiz Bayram Ağabey’in giyim konusundaki titizliğini bildiği için utanarak “evet” diyebilmiş. Bayram Ağabey bu hâlde müdürle görüşmesini uygun bulmadığı için, “Demek bu hâlde görüştün ha!” diye hayretini ifade etmiş.

O, Üstad Bediüzzaman’ın temizliğe çok dikkat ettiğinden, kirlenmeden elbiselerini yıkattığından söz eder, kendisi de temiz ve güzel giyinirdi. Mesela ben onun beyaz namaz takkesini hep yeni yıkanmış da başına yeni giymiş olduğunu düşünürdüm. Hemen hemen beyaz veya beyaza yakın renklerde gömlek giydiği hâlde, gömleğinin yakasında en hafif bir kirlilik izi görmedim. Pantolonları ve ceketleri hep ütülü olurdu.

Özellikle bir yere seyahate gidecekse, en güzel ve yeni elbiselerini giyerdi. Yanında götürdüğü gençlerin de böyle olmasını ister. Ayrıca hâl ve hareketlerinde dengeli ve zarif olmalarını arzuları. İçlerinde bu ölçülere uymayanlar olursa onlarla yola çıkmak istemezdi. İkinci bir seyahatte böylelerini yanına almazdı.

Bir öğretmenin ceketinin kollarının eskidiğini görünce dikkatini çekmiş ve onun elbise alamadığını düşünerek, kendisine bir takım elbise hediye etmişti.

Bayram Ağabey, iman ve Kur’an hizmetinde olanlara sahip çıkardı. Bunu Isparta’daki herkes bilir. Mesela birisi bir ev almak istiyorsa onunla gider bakar, eksiği varsa para bulur, mümkünse kendisi de para yardımı yapardı. Tanıdıklarıyla yakın ve sıcak ilişkileri sürdürmek için onların iş kurmalarında, tayinlerinde, araba ve ev eşyaları almalarında yardımcı olmak, onun önde gelen bir özelliği idi.

“Bana Ev Aldırdı”

Mesela 1993’te Isparta’da bir ev alma durumumuz oldu. Bunu kendisine danışınca, evin fiyatını, ne kadar param olduğunu inceden inceye sordu. Ardından üç bin dolar da benim için birinden borç alacağını belirtti. Nitekim dediklerini yaptı. Evi alınca yerleştik. Bir kuşluk vakti gezmeye geldi. Bütün odalarına baktı. Mutfağına girince sadece bir tezgâh olduğunu gördü. Dolaplar ve buzdolabı yok. Dolapları ne zaman yaptıracağımızı sordu. Ben: “Şimdilik böyle idare edeceğiz, sonra elimiz genişleyince yaptıracağım” dedim. Bakışlarını yüzüme dikerek, sevecen bir tavırla: “Olmaz!” dedi, “Dolapları ben yaptıracağım. Buraya bir de yeni bir buzdolabı alalım” dedi ve öyle yaptı.

Bu hareketi beni çok etkilemişti. Bir başka gün de bana: “Hocam, sen herkese borcunu ödedikten sonra, benimkini ödeyeceksin” dedi. Üstelik ona olan borcumu Türk parası üzerinden ödeyeceğimi söyledi. Üstelik o zaman enflasyon vardı... Ben itiraz edecek oldum, “hayır” diye beni susturdu.

İki yıl sonra bütün borçları bitirdim. Bayram Ağabey’e olan borcumu da Türk lirası olarak ödedim.

Bayram Ağabey, her şeyin en güzelinin Müslümanlarda ve Nur talebelerinde olmasını isterdi. Mesela tanıdık biri yeni ve güzel bir araba alsa, ona çok memnun olur, arabaya bakar, kontrol eder, biner ve “Hayırlı olsun!” derdi. Bir ev alınacak olsa, güzelinin ve yenisinin alınmasını isterdi. Dershanelerin de tertemiz, çekici ve pırıl pırıl olmasını isterdi.

Şeffaf Bir Ayna, Âdeta Cam Gibi Bir İnsandı

İhsan Kasım

RİSALE-İ NURLARIN ARAPÇA TERCÜME ve basımı çalışmalarımızın son eseri Tarihçe-i Hayat'la ilgili hatıra ve tespitler için 1997 yazında Isparta'ya gitmiştim. Arapça Tarihçe-i Hayat'ta takip ettiğim yol, daha ziyade Üstad'ın Risale-i Nur'da kendi hayatını serpiştirdiği yerleri bir araya getirerek bir otobiyografi yapmaktı. Çünkü Risale-i Nur'da Üstad'ın kendi hayatını yazdığını gördüm... Bana düşen, Üstad'ın hayatıyla ilgili bu ifadelerini kronolojik olarak bir araya getirmek oldu. Ancak eseri dipnotlar hâlinde bazı hatıralarla zenginleştirmek istiyordum. Bunun için gerek Necmeddin Şahiner ve Badıllı'dan, gerekse hayatta olan ağabeylerin hatıralarından istifade ediyordum.

İşte, hem bir tatil hem de Bayram Ağabey'le bizzat Üstad'ın hatıralarını yerinde tespit için, hanımla beraber Isparta'ya gittim. Zaten kendisi de beni devamlı davet edip duruyordu... O sırada Van taraflarında hizmet seyahatinde idi. Oradan telefonla beni aradı, kardeşlere talimatlar verdi. Bizi büyük bir alakayla karşıladılar, ağırladılar. Daha sonra o da geldi. Üç-dört gün beraber olduk. Üstad'ın menzillerini gezdik, hatıralarını dinledik.

Bayram Ağabey safi bir gönüle sahipti. Şeffaf bir ayna, âdeta cam gibi bir insandı. Hiçbir kişi veya cemaat aleyhinde kalbinde en küçük bir şey yoktu. Bir defasında, “İhsan kardeş, sana Üstad'a yaptığım yemeğin aynısını yapıp yedireceğim!” dedi. Kollarını sıvadı, mutfığa girdi ve biraz şehriye, bir parça tereyağı, yoğurt ve yumurtayı birbirine katarak çorbaya benzer bir yemek yaptı, birlikte yedik.

Dikkatimi çeken husus, ayağı protezli olmasına rağmen her sabah evinden dershaneye gelerek sabah dersine mutlaka katılması olmuştu.

Etrafında 12 imamın ismi ve ortasında da Mehdi yazılı olan mühür gibi bir yazıyı, isteyenlere bir hatıra olarak veriyordu. Kendisine bunun nereden geldiğini sordum: “Bunu Üstad mı tavsiye etti?” dedim.

“Hayır,” dedi, “birisi bunu Üstad'a getirip vermişti. Üstad da alıp baş ucuna koymuştu.”

Nur'un Özüne Vakıftı

Bayram Ağabey belki Risale-i Nurların çoğu yerlerini bilmezdi, ama ruhunu bilirdi. Sorsanız: “Bu mesele nerede var?” Sungur Ağabey gibi belki bilmezdi, ama dediğim gibi ruhuna, özüne vâkıftı.

Teheccüdü hiç kaçırmazdı: “Üstad bizi teheccüdü devamlı kılmanız için Kur'an'a yemin ettirdi, bizden ahit aldı” dedi.

Sungur Ağabey'le dış ülkelere çıktığımızda ilk olarak, gittiğimiz yerin imsak vaktini sorardı. Sebebini anlayamazdım. Bayram Ağabey'i dinledikten sonra anladım ki, orada teheccüdü kaçırmamak için vakti soruyormuş...

Üstad'ın kaldığı evin tamiri sırasında tavan arasında bulunan, teksirle çoğaltılmış Tahmidiye'lerden birinin arkasına uzun bir dua yazarak bana hediye etti. Şunları yazmıştı:

“Ya Erhamerrahîmîn! İsm-i A'zam hürmetine, hem Kur'an-ı Azimüşşan hürmetine, hem Risale-i Nur hürmetine, hem Üstad'ımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin yüzü suyu hürmetine, hem mübarek Üstad'ımızın ikamet ettiği yedi sene onun tamirinde tavanda duvarlar arasında 35 sene sonra bulunan mübarek Tahmidiye'lerin yüzü suyu hürmetine, hadim-i Nur İhsan Kasım'ı, hem haremini,

hem evlatlarını, hem dünyada, hem ahirette, hem cennette daima mesut eyle! Âmin... Maddi ve manevi şifalar ihsan eyle! Âmin, âmin, âmin...”

Bu ağabeyler, cefa ve fedakârlık timsali kimselerdi.

Mezar Yerini İşaret Etti

Bayram Ağabey anlatmıştı:

“Üstad’ın vefatından sonra Üstad’ın evine giremedik. Polisler devamlı arkamızdaydı. Bizi tanıyanlarla yolda karşılaşsak, bize korkudan selam veremezlerdi, yalnız gizlice ellerini göğüslerine götürürlerdi. Üstad’ın bütün hizmetkârları takip altındaydı. Ben Nazilli’ye gittim. Orada bir çiftlikte bir süre gözden uzak kalıp, traktör kullanarak vakit geçirdim.”

Barla’ya vardığımızda şimdi mezarının olduğu yere gelmiştik. Ağaçları göstererek: “Üstad’la buraya gelir otururduk. Üstad’ın tırnaklarını bu ağaçların altına gömerdik” dedi.

Kendi mezarının da orada olacağını söyledi. Eliyle de yerini işaret etti. Ben: “Ağabey, hele dur, daha çok hizmet edeceksin. Allah gecinden versin!” dedimse de: “Yok kardeşim, ne olur ne olmaz hazırlıklı olmak lazım!” dedi. Bunun üzerine:

“Ağabey, sen mezarının yerini böyle işaretlersen, başkaları Üstad’ın mezarının da burada olduğunu anlar!” dedim. Sustu ve menfi müspet bir cevap vermedi.

Birkaç ay sonra Avrupa seyahati dönüşü kaza geçirip vefat etti. Meğer ecelinin yaklaştığını biliyordu... Allah rahmet eylesin, bizi de ona kardeş eylesin! Âmin...

Kudsi Hizmetin Kudsi Eri

Abdülkadir Kavun

YILLARIN BERABERLİĞİNİ bir-iki satırda ifade etmek mümkün olmadığı gibi, bahr-i muhiti bir testiye sığdırmak da mümkün değildir. Bu fakir, Bayram Ağabey’le bulunmak şerefine bu dünyada mazhar bulundum, inşaallah âlem-i ahirette de beraber oluruz...

Muhterem Bayram Yüksel Ağabeyimizle müteaddit defalar Konya Ereğli’sinde vakıf okumalarında bulunduk. Fakat o anlar o kadar kudsi, o kadar bereketli, o kadar feyizli idi ki, tarifi nakabil! Beraberce kılınan namazlar, uzun uzun dersler ve Üstad-ı Ekremimize ait hatıraları Üstad’ın yadigârlarından bizzat dinlemek... İnanın öyle bir feyiz ve lezzet vardı ki, ben kendi kendime: “Cennetteki lezzet ve feyiz, olsa olsa bu kadar olur” diyordum!

Bu okuma programlarına tüm ağabeyler gelirdi. Programları rahmetli Ali Uçar Ağabeyimiz tanzim ve tertip ederdi. Ağabeylere pek çok soru sorarak açılmalarına sebep olurdu. Bu esnada hizmetin en mahrem meselelerine temas edilir ve Üstad’ımıza ait hususi hatıralar dinlenirdi. Tafsilatına girmeden bir-iki meseleyi malumatınıza havale ederek arz edeceğim.

Bir sual üzere, Üstad’ımız daha hayatta iken yeni yazıyla neşir keyfiyeti ve Hüsrev Ağabeyimizle alakalı çok hususi hatıralar dinledik. Ben Hüsrev Ağabey’e çok içerledim. “Bu, Üstad’ımıza yapılr mıydı?” diye çok müteessir oldum. Fakat Bayram Ağabey birden ciddileşerek: “Kardeşler, Hüsrev Ağabey her zaman ağabeyimizdir. Hizmetleri bakidir. Biz ona devamlı dua edeceğiz” deyince şok oldum! O zaman dedim ki: “İşte, kudsi hizmetin kudsi erleri!” Ve kendi kendime: “Bu dava haktır, haktır, haktır!” dedim.

Bir Asker Gibi

Bayram Ağabey, tıpkı bir asker gibi tertip ve intizama çok dikkat ederdi. Ayrıca çok dakik ve disiplinliydi. Nezafet ve nezakette çok hassastı, fakat bir o kadar da şefkatli idi. Elbisesi daima ütülü ve temizdi.

Risale-i Nur’a ait, velev küçük bir mesele bile sorulsa: “Bunu Sungur Ağabey’e sorun” derdi, “Ama Üstad’ın şahsına ve hizmetin tedbirine ait meseleleri bana sorun.” Sanki Üstad’ımız bir vazife taksimi yapmıştı ve onlar buna çok riayet ediyorlardı...

Bayram Ağabey sık sık şu hatırayı naklederdi:

“Risale-i Nur’un şaşaalı bir zamanı gelecek. Ben göremeyeceğim. Sungur görecektir, okuyacak. Bana da kabrimde gelip anlatacak. Ben de kabrimden seyredip şükredeceğim!”

Bunu kendisinden çok defa dinlemiştir. Biz o zaman: “Daha uzun yıllar Bayram Ağabey’le beraber olacağız” diye düşünüyorduk. Bilemedik ki kendisi de o bayramları göremeyecek! Üstad’ımız: “Sungur görecektir” derken, Bayram Ağabeylerin de ondan önce Üstad’ımıza kavuşacağını haber veriyormuş...

Yine bir gün Üstad’ımız:

“Bayram, istikbalde aranızda bir hadise zuhur etse, sen Sungur’dan ayrılma!” diye emir buyurmuşlar. Kendileri de her zaman buna riayet ederlerdi.

“Allah, Ömrümü Sungur’a Versin!”

Hatta bir gün bir beldede mübarek bir ağabey, Sungur Ağabey için: “Bizim de Sungur Ağabey gibi

arabamız olsa, biz de her yeri gezeriz!” diye söyleyince, Bayram Ağabey çok hiddetlenerek: “Siz Sungur Ağabey’in kim olduğunu bilmiyorsunuz. Ben Allah’a dua ediyorum ki, ömrümü alıp ona versin!” demişti.

Yine Mehmet Kırkıncı Hocamızdan defalarca işittim: “Bütün ömrümde yaptığım hizmetlerin ecrini, Bayram Ağabey’in Üstad’a verdiği bir bardak suya değişmem! Zira onlar kime hizmet etmişler...”

Yine bir gün bazı meselelerde ağabeylere nazlanan birisine şöyle demişti:

“Bak kardeşim, biz de Üstad’ımızı ziyarete gittik. Bize ne dedi? ‘Molla Mehmet, git Erzurum’a hizmet et. Sana da: Ey falan, sen de git Urfa’ya hizmet et. Bak, bizi ilmimiz olmasına rağmen yanına alıkoymadı. Ama Üstad’ımız, Bayram Ağabey’i almak için kaç defa evine gitti...”

Bir gün Bayram Ağabey’le Ceylan Ağabey, Üstad’ımıza Amerika’nın karanlık gecede kara taşın üzerinde kara bir karıncayı vurabilecek bir alet icat ettiklerini söylemişler. Üstad:

“Ben onları geçmişim. Ben Bayram’la Ceylan’ın alın yazılarını gördüm, öyle hizmetime aldım” buyurmuşlar.

Bayram Ağabey, Üstad’ın yanında kaldığı müddetçe bir gün bile evinde kalmamış... Sadece annesinin elini öper, bir-iki saat sonra dönermiş. Üstad’ımız da kendisini arabada beklermiş.

“Bayram Bana Dua Ediyor”

Bir gün Üstad’ımız, Sungur Ağabey’e:

“Bayram benim talebemdir. Bana dua ediyor diye iftihar ediyorum!” demişti.

Üstad’ımız kendisine devamlı “evladım” dermiş. Nurlardaki mektuplardan anlaşıldığı üzere, “Üstad’ımızın manevi evladı olmak” şerefine mazhar olmuşlar.

Kendisi anlatırdı:

“Yıllardır her gün mutlaka Yasin-i Şerif’i okurum; bir türlü ezberleyemedim! Fakat Üstad’ımızdan gördüğüm ve duyduğum bir şeyi kesinlikle hiç unutmadım...”

Aynı Ses Tonu

Üstad’ımızdan hatıraları naklederken aynı ses tonu ve aynı hareketlerle naklederdi. Üstad’ımızı hiç boş görmediğini, devamlı bir şeylerle meşgul olduğunu söylerdi. Kendisi de aynen öyleydi. Hiç boş durmaz, devamlı bir şeylerle meşgul olurdu.

Nurlara vakf-ı hayat edenlere ayrı bir muhabbeti ve müzaheretini vardı. Vakf-ı hayata çok önem verirdi. Her vesileyle bunların işleriyle meşgul olur, onlara daima kuvve-i maneviye verir ve çok teşvik buyururlardı.

Medrese-i Nuriyenin temizlik ve tertibine çok dikkat ederdi: “İktisat etmeyen talebe muvaffak olamaz” derdi.

Bir gün Hizan’da ziyarette iken demişti ki: “Mesnevî-i Nuriye’yi 50 defa yazmışım.” Düşünelim: Kaç kişi Mesnevî’yi 50 defa okumuş?

Ereğli’de kooperatife üye olunmuş, sıra dershanenin kurayla belirlenmesine gelmişti. Ereğli cemaati, giriş kattaki geniş yeri istiyorlardı. Diğer üyeler buna kesinlikle razı olmuyorlardı. O sırada Bayram Ağabeyler Ereğli yazlığında okuma programındaydılar. Bayram Ağabey’i alıp gelirler, apartmanı gezdirirler. Bayram Ağabey de yeri çok beğenir. Hatta henüz kura çekilmeden: “Şuraya da lavabo filan korsunuz” gibi tavsiyelerde bulunur. Programdaki vakıf ağabeylere: “Kura için dua edin” der. Ve kendisi de dua eder. Şaşılacak şey: Kurada 20’ye yakın ihtimalden orası dershaneye çıkar! Tüm sakinler çok şaşırır. Hâlen orası dershane olarak devam etmektedir.

“Ben İmam-ı Ali’yim!”

Ali Uçar Ağabey, Bayram Ağabey’in de bulunduğu bu yazlıktaki programda, gelenlerin araba ve eşyalarına bir zarar gelmemesi için Ereğlili kardeşlerin gece sırayla nöbet tutmalarını rica eder.

Ali Uçar’ın şevk içinde okuduğu dersi huşu içinde dinleyen Bayram Yüksel

Bir gece birisi, bir atlının Bayram Ağabey’in kaldığı ev tarafından dolaştığını görür. Telaş ve merakla koşar bakar ki, atın üzerinde sakallı bir zat, kendisine:

“Korkmayın, ben sizi korurum!” der. Muhatap:

“Siz kimsiniz?” deyince:

“Ben İmam-ı Ali’yim!” diye cevap verir...

Ereğli’de 1990’lı yıllarda ilk vakıf okumalarına başlandığı zaman Türkiye’nin dört bir yanından gelen vakıfların hepsi mescidin ancak bir köşesini dolduruyordu.

Bayram Ağabey, orada bulunan ağabeylere hitaben:

“Gelecek yakın bir zamanda buralar vakıf talebelerle dolup taşacak, buralar almayacak!” demiş. Oradakiler içlerinden: “Bu nasıl olur, muhal gibi bir şey!” diye geçirmişler.

Bunun üzerinden çok geçmedi, 1994-95 yıllarında orada 400-500 kişiyle vakıf okumaları yapıldı. Bu okumalara kendileri de katıldılar. Ağabeyler bu hatırayı taaccüple naklederlerdi.

“Bugün Öleceksin!”

Vefatından önce çok Nur talebeleri ya hastalanarak ya da öleceğini hissederek vasiyette bulunur olmuştu. Bu da ruhlar arasındaki şiddetli alaka-yı maneviyeyi gösteriyordu. Emirdağ mektuplarında Hasan Feyzi Ağabey’in vefatına dair mektubunda belirtilen hadise, aynen Bayram ve Ali Ağabeylerin vefatlarında da yaşanmıştı.

Hatta bu fakir de onların vefat edeceği günlerde şiddetli bir şekilde hastalanmış ve vefat ettikleri günde vasiyetini ederek, sabaha kadar ağlayarak Azrail’i (a.s.) beklemiştim. Âdeta ruhumdan, içimden bir ses: “Bugün öleceksin!” diyordu. Sabah ezanları okunmuştu, ama ben daha ölmemiştim. Öyle bir his ki, tarifi kabil değil...

Sonra öğrendik ki, o gece ağabeyler Almanya hizmeti dönüşü kazada vefat etmişler! Ben öleceğim diye beklediğim gün ve gecede onlar şehit olmuşlardı... Haberi alınca öyle ağladım ki, vallahi ömrümde hiçbir zaman o kadar üzülp ağlamamıştım! Çok ağladım ve: “Ya Rab! Neden onlar yerine beni almadın? Onlar hizmet ediyorlardı; neden bedelen beni onlar yerine almadın?” diye çok sızlayıp

ağladım. Ne anam ne babam veya başka birisi için hiç bu kadar üzüldüğüm ağılamamıştım.

Tam üç ay ağlamam devam etti. Aklımda canlanan hatıralar devamlı beni ağlamaya sevk ediyordu. Ben zannediyordum ki, böyle ölene kadar ağlarım... Fakat üç ay sonra hiffet ve ülfet verildi.

Daha sonra duydum ki, bunları hisseden ve yaşayan sadece ben değilmişim... Birçok kişiden aynı şeyleri taaccüple işittim! Bu da ruhlar arasındaki samimi, lillah için muhabbetin en büyük delillerinden biriydi.

Cenazesinde on binlerce kişi, dünyanın ve Türkiye'nin dört bir yanından İstanbul ve Isparta'ya akın ettiler. Ya Rab o ne muhteşem kalabalıktı! Sanki binlerce kişi, yetim kalmış gibi mahzun ve gözü yaşlı idiler! Bu kadar kişinin bir araya gelmesi ise, Nur camiasında nasıl sevildiklerine ve hizmet ettiklerine çok güzel bir delildi.

Son defa naaşı görmek de nasip oldu. Evet, Bayram Ağabey tebessüm ediyordu. Sanki canlı idi! Biz ağlayarak da olsa son ziyaretimizi yaptık. Ama o sanki: "Ağlayamayın, bak ben gülüyorum!" dercesine tebessüm ediyordu... Sonra ağabeylerden biri rüyasında görüyor ki:

"Yüzüme bakarak nasıl da ağladılar... Bizi tebrik etmeleri gerekirdi. Üstad beni Arş-ı Azam'a müezzin eyledi, manevi meclise de dâhil eyledi. Rüyada Bir Hitabe'de bulunan, dünyada emsalini görmediğim, diye vasfeylediği muhteşem meclis olsa gerek."

Ne büyük şeref! Onlar hakiki ihlase muvaffak oldukları için "essebebü kelfail" sırrınca tüm Nur talebelerinin bir misli sevabı onlara gitmekte. Onların sadece bu manadaki makamlarını bile kavramak imkânsız...

Ruhları şad, makamları cennet olsun! Âmin...

Isparta Ulu Camii'deki cenaze namazı

Bizleri Hizmet Prensipleriyle Yoğururdu

İsmail Anbarlı

BAYRAM AĞABEY'LE ANKARA'DA 10 sene beraber hizmet etmek nasip oldu. Ahh, ne günlerdi o günler! Şimdi hayal ettikçe cihana değer kıymette olduklarını düşünür, hasretle ulvi bir zevk alırım.

Hizmet gereği hemen her gün bir araya gelirdik. Bu beraberliğimizde hizmetten başka hiçbir şey konuşulmazdı. O hep Üstad'ımızdan, onun hatıra ve sözlerinden, hizmete taalluk eden meselelerden bahsederdi. Biz de kendisini zevkle dinlerdik.

Bayram Ağabey bizleri âdeta mahir bir sanatkâr ve bir heykeltıraş gibi hizmet prensipleriyle yoğururdu. Seneler sonra baktığımda, dava hakkındaki şuur ve prensiplerin bende onun hatıralarıyla oluştuğunu görüyorum.

Müezzin Bayram, İmam Tahiri

Isparta'da beraber kaldıkları zaman Üstad müezzinliği Bayram Ağabey'e yaptırmış. Bazen imamete Tahiri Ağabey'i geçirir, Bayram Ağabey Üstad'la yan yana, omuz omuza namaza dururlar, Üstad'ımızın diğer yanında da kâh Zübeyir kah Sungur ve Ceylan, kâh Mustafa Ezener Ağabeyler dururmuş.

Bayram Ağabey'in Üstad'dan çok sık olarak naklettiği bir cümle vardı: "Akla kapı açmak, ihtiyarı elden almamak..." Onlar bu düsturu hayatları boyunca hep uyguladılar. Hiçbir mevzuda kimseye bir zorlama yapmadılar, ısrarlı bir davranış veya baskıda bulunmadılar.

Bayram Ağabey, Üstad'ımız gibi, çocuklara çok ilgi ve şefkat gösterirdi. Onlara sualler sorar, onlarla şakalaşır ve yakından ilgilenir, tatlı tatlı sohbetler ederdi. Benim çocuklarıma da aynı şekilde çok alaka göstermiş, onlara Üstad'dan hatıralar anlatmıştı. 27'ye bitişik evde "Kemalettin Ceviz" isimli kardeşimiz otururdu. Aynı şekilde onun çocuklarıyla da çok ilgilenir, onlarla arkadaş gibi olur, o masum çocuklara bir sıyanet meleştiği gibi davranırdı.

Necmeddin Şahiner, Mehmet Emin Birinci Ağabey'le Ankara'ya gelmişti. "Nur Çocuklar" isimli çalışmayı hazırlıyordu. Bu sebeple Bayram Ağabey, oraya gelen çocuklara da ikramlarda bulunmuştu. Çocuklara risalelerden vecizeler ezberletir, "Bunlar, Üstad'ımızın buyurduğu nesl-i atidirler" derdi.

Bayram Ağabey'in bir özelliği de, Üstad aramızdaymış gibi devamlı ondan canlı hatıralar nakletmesiydi. Madem Risale-i Nurlar devamlı okunuyordu, öyleyse Üstad aramızda idi... "Kardeşlerim! Üstad'ımız: 'Ben sebepsiz olarak bir eser yazmadım; istihdam edildim. Bu asrın fehmine ve ihtiyacına göre yazdırılan Risale-i Nurlar sünihat nevindendir. Yani kalbe nasıl huttur ettirildi ise, öyle yazıldı. Orada Said'in zekâsı yoktur, istihdam vardır' derdi." Bayram Ağabey bu hakikati çok mühim gördüğü için olsa gerek sık sık tekrarları. Aynı gerçeği Sungur Ağabey de çok sık anlatır...

Her Gece

Bayram Ağabey her gece imsaktan evvel kalkar, teheccüt namazını kıldıktan sonra sabaha kadar Kur'an ve Cevşen okurdu. Sabah namazı cemaatle kılınır, ardından mutlaka tesbihat yapılır, Risale-i Nur okunur, kerahet vakti çıkınca da yapılacak acil bir hizmet yoksa biraz yatılırdı.

Bayram Ağabey, Sekine'yi bazen günde birkaç kez okurdu. O, Sekine'nin kerametini hem Kore'de hem de hizmet hayatında çok görmüştü. Sekine'yi devamlı okumak, Üstad'ın ona tavsiyesiydi.

Çok nazikti. Yapmadığı veya yapamadığı bir şeyden dolayı muhakkak özür diler, affedilmesini rica ederdi.

Gizli Yardım

Bayram Ağabey’in bir özelliği de, maddi sıkıntıda olan kardeşlere gizliden yardım etmesiydi. Müşkül durumda olan telebelere yardım elini uzatırdı. Bu hâlini kimse bilmezdi. Ben de buna, kendisiyle kısa ortaklık yaptığım dönemde vâkıf olmuştum.

Sanıyorum 1966-67 idi... Ankara’daki hizmetler bir hayli gelişmişti. Artık kendisi yetişemiyordu. Bu maksatla Gaziantep’ten Feyzi Allahverdi’yi Ankara’ya çağırmişti. Dikimevi’ndeki dershaneyi ve diğer bazı dershanelerin tedbirini kendisine bırakmıştı.

Ben 1973’te Ankara’dan ayrılıp İstanbul’a hicret etmek zorunda kalmıştım. Zannediyorum bana hiç söylemedi, ama bu gidişimden dolayı bana kırılmıştı... Benden sonra o da Ankara’dan ayrıldı, Isparta’ya yerleşti.

Isparta onun gelişiyle cuş u huruşa geldi. Muazzam hizmetler oldu. Ayakları romatizmadan şiddetli rahatsız olmasına rağmen, hizmet için il il, kasaba kasaba Anadolu’yu dolaşmaktan bir an bile geri durmadı. Nihayet son olarak gittiği Avrupa’dan dönüşte Allah’ın rahmetine mazhar olup, bir ömür boyu hasret kaldığı Aziz Üstad’ına kavuştu. Visal ebediyen gerçekleşti.

Ben onun “Zavallı Anbarlı hâlâ mı?” dediğini duyar gibiyim. Niye mi? O da o aziz ağabeyle aramda kalsın!

Hizmeti Hem Anlatır, Hem de Uygulardı

Bekir Yalım

BAYRAM AĞABEY, Ankara'dayken bir gün hizmet vesilesiyle Gaziantep'e gelmişti. Kendisiyle ilk defa o zaman görüştük. Bir mahkememiz vardı. Bekir Bey, Necdet Doğanata, Hüsamettin Bey, Ali Haydar Bey de gelmişlerdi. Rahmetli Nazım Gökçek'le benim de içinde bulunduğum bir grup gencin mahkemesiydi.

Daha sonra 1964'te hem Bayram Ağabey'in yerini görelim, hem de orada biraz daha kalıp bu hizmetin düsturlarını yakından öğrenelim diye Feyzi Ağabey'le birlikte Ankara'ya gittik. O sırada Zübeyir Ağabey de oraya gelmişti. 27'de beraber kalıp ağabeylerden bir şeyler öğrenmeye çalıştık. Ders ve derslane sistemi hakkında bilgi aldık. Bu şekilde Bayram Ağabey'le muhabbetimiz gelişti. Ondan sonra 1965'e kadar çeşitli vesilelerle Ankara'ya gelip gitmeye çalıştık. 64'te, "Bu kadar genç burada olmaz!" deyip bizi Antep'ten, ihtiyaç olan yerlere dağıttılar. Nazım Ağabey'le bir-iki kişi Antep'te kaldı. Beni Adana'ya Abdullah Ağabey'in yanına, Feyzi Ağabey'i Malatya'ya, Mehmet Kaya'yı da Diyarbakır'a gönderdiler.

Ben Adana'ya gittiğimde Abdullah Ağabey Yeni Lügat'ı hazırlıyordu. Sonra Abdullah Ağabey, "Bu hizmet İstanbul'da yapılır. Ben gideyim, sen de burada kal" dedi. Tahminin 66 sıralarında idi... Böylece o İstanbul'a gitti, biz de Adana'da kaldık.

Rahmetli Tahiri Ağabey: "Isparta'da gençler var, hizmet edecek kimse yok; buraya bir vakıf gönderilsin" diye ağabeylere bildirince, Bayram Ağabey: "O zaman Bekir kardeşi Isparta'ya kaydıralım" demiş. Sonra Bayram Ağabey: "Seni Isparta'ya göndereceğiz, eşyalarını hazırla!" dedi. Böylece 1967'de Isparta'ya geldik.

Daha sonra 1977'de, herhâlde bazı durumlardan sıkılmış olacak ki bana: "Ben Isparta'ya geleyim, beraber hizmet ederiz" dedi. Ben de: "Olur ağabey!" dedim. Geldi, rahmetli Salim Ağabey kendisine ucuz bir fiyata bir daire verdi.

Benim evliliğime de Bayram Ağabey vesile oldu. Niyetim olduğunu duyunca: "Bolvadin'de çok sağlam, Üstad'ı ziyaret etmiş, ehl-i hizmet bir aile var. Eğer onun kerimesi duruyorsa onu sana alırsın, yoksa sana evlenmek yok!" dedi.

Rahmetli Demirci Hoca da bir konferans vesileyle Isparta'daydı. Hep beraber gittik. Bayram Ağabey ev sahibine:

"Kerimen duruyor mu?" dedi.

"Duruyor" deyince, Bayram Ağabey:

"Tamam, o bizim!" dedi.

"Canınız sağ olsun!" deyip tereddütsüz kabul etti...

Biz de çok memnun olduk. Gerçekten yaşayan bir Nur talebesiydi. Üstad'ı aile efradıyla birkaç kez ziyaret etmişlerdi.

Isparta'da ondan sonra vefatına kadar hep beraber olduk.

"Yemin Ettirdi"

Bayram ağabey bir gün demişti ki:

"Biz Üstad'dan medrese tarzı ve usulü olarak ne görmüş, ne almışsak, o şekilde hizmet edeceğimize dair bize yemin ettirdi."

Onun için her zaman derdi ki: “Ben Üstad’dan ne duymuş, ne görmüşsem onu bilir, onu tatbik etmeye çalışırım; başka şeye aklım ermez!”

Zaman zaman Üstad’la ilgili hatıralarını anlatırdı. Üstad’la beraber oldukları zamanlarda Barla’ya gidişlerini, Çam Dağı’na çıkışlarını, zevkle anlatırdı.

Hatta bir defasında Barla’ya gitmişler. O zaman gitmek de zor; yaya gidiyorlar! Barla kupkuru bir yer, yiyecek içecek yok. Üstad “gideceğiz” dediği an giderlermiş. Bir gün gittiklerinde yukardaki Bekir Bey’in evine çıkmışlar; orda oturuyorlarmış. Şöyle anlatmıştı:

“Üstad hiç boş durmaz, ya Cevşen okur, ya tashih eder, mutlaka bir işle meşgul olurdu. Aramızda birkaç metre vardı. Orda bardakları yıkıyordum. İçimden bir his geldi: ‘Yahu burda ne var ki, Üstad devamlı buraya geliyor!’ Hemen beni çağırdı:

“Barla Nurlanacak”

‘Kardeşim, Barla’yı kerih görme! Burası cidden mühim!’ dedi, tekrar tekrar. ‘Bir gün gelecek, burası nurlanacak.’

Hakikaten sonradan Barla’da acayip bir gelişme oldu...”

Üstad, Barla’daki çınar ağacına çok ehemmiyet verirmiş. Hatta Bahri Ağabey de aynı şeyi anlatmıştı. Demiş ki:

“Adnan Menderes gelse dese ki: ‘Said, şu çınar ağacının bir dalını ver, senin bütün eserlerini bastırayım.’ Yemin ederim ben razı olmam!”

Onun için dallarının kesilmesine razı olmaz. Ancak kurumuş meyvelerinin tohumlarını koparırmış. Bayram Ağabey de bunu söylerdi. “O ağaç ‘şeceretün mübareketün’ sırrına mazhar olmuş” derdi. Son gelişinde o ağaca sarılıp uzun uzun ağladığını anlatmıştı.

Bayram Ağabey, hizmette tekâsül gösterildiği ve yanlış işler yapıldığı zaman kızardı. Üstad’dan aldığı terbiyeyle çok sistemli ve disiplinli çalışırdı. “Ben köylü olduğum için bende bir şey yok” derdi. Ama çok ferasetliydi. Bir mesele sorulsa, “Bekir kardeş okusun” der, bana havale ederdi. Fakat hizmete ait meselelerde hem anlatır, hem de tavizsiz şekilde onu uygulardı. Mesela dershanenin temizliği, nizamı intizamı hususunda, dershanede kalan vakıfların tavır ve hareketlerindeki hususları ihmal etmezdi. Bu konularda çok hassas ve titiz idi. Bilhassa temizliğe karşı hassasiyeti fazlaydı. Yatakların nizam intizamı ve temizliği konularında çok dikkat ederdi. Hizmette ihtiyaç olan bir şeyi ne yapıp eder, mutlaka temin ederdi. Ya alır ya da aldırırdı. Üstad’dan gördüğü şekliyle, havaleciliğe katiyen müsaade etmezdi. Mesela bir şey alınıp bir yere götürülecek... O kişi: “Gittim, onu yerine teslim ettim, geldim!” demeliydi. Onlar da Üstad’a böyle tekmil verirlermiş. Yoksa: “Onu falan kardeşe verdim, o götürecektir.” Bunu katiyen Üstad kabul etmez, şiddetle karşı koyarmış. Bunlara alıştığı için, yapılacak o hizmeti alır, mutlaka yapar yaptırırdı. “Üzerinize düşen vazifeyi bihakkın kendiniz yapın” derdi. Bu gibi hususlardan çok istifade ettik.

“Çok Aktifti”

Dışarıdaki insanları ziyaret şekilleri veya onlar geldiğinde onlara nasıl davranıp ilgileneceğimiz hususlarında, Üstad’dan aldığı şekilde bize anlatırdı. Mutlaka ziyaret edilecek kişinin durumuna göre temiz ve ütülü bir kıyafetle, hatta kravat icap ediyorsa kravatlı olmalıydı. Bu gibi hususları ihmal etmezdi. Bilhassa hizmetin inkişafı için ders tarzında ve dersane açılmasında ne lazımsa hemen o ihtiyaçları hazırlar.

Ev tutma ve kiralama hususundaki girişimleri çok kuvvetliydi, çok aktifti. Uzun zamanda yapılacak

şeyleri kısa zamanda yapmaya sebep olurdu.

Vakıf olarak bir eksiğimizi görürse onu mutlaka temin eder. Mesela ayakkabımız mı eskimiş, biz farkına varmazdık; bakarsın bir ayakkabı, bir elbise alıp getirir... Bunu biz düşünmezdik, kendisi düşünürdü. Eskiden ihtiyaç olunca karşılardı. Son zamanlarda imkânlar artmış olduğu için hemen hemen her sene vakıflara bir takım elbise takdim ederdi. Hem böyle geçimimize hem de hizmet sistemindeki aksaklığımıza, hizmetteki lakaytlığımıza ve tekâsülümüze asla fırsat vermezdi. Bu konuda çok otoriter davranırdı. Aslında hizmette bunlara her an ihtiyacımız var.

Bir Nur dersinde: Mustafa Sungur, Hüsnü Bayram, Bayram Yüksel, Ahmet Akgündüz ve Ali Uçar

İhmal Ettirmezdi

Mesela dershanede bir vakıf, gelen gidene lakayt mı davrandı; onu hemen ikaz eder, nezihane ve nazikâne davranmak gerektiğini ifade ederdi. Diyelim ki, gelen misafirin yemek ihtiyacı varsa yemek, dinlenme ihtiyacı varsa yatak çarşaflarının en temizini çıkarıp takdim etmeyi veya abdest alıyorsa, terlikse terlik vermek, havluysa onu tutmak şeklindeki davranışları ihmal ettirmezdi.

Derslerde başta yarım saat kadar imani bir dersin yapılmasını sağlardı; kısa bir aradan sonra lahikalardan, mektuplardan 15-20 dakika bir ders, ondan sonra farklı kişilere müdafaalardan bir ders yaptırırdı. Kendisi ders yapmazdı. Çok nadir Osmanlı yazılardan veya aldığı notlardan okurdu. Umumiyetle bizlere okuturdu; güzel okuyanlara okuttururdu.

Hatta son zamanlarda ziyaretine gelenler, Bayram Ağabey’e Risale-i Nur’la ilgili çeşitli meseleler sorarlardı. Mesela anlamadıkları bir mevzuyu sorarlardı. Eğer berabersek: “Bunu Bekir kardeşe sorun” derdi. Eğer Üstad’dan anlatılacak bir meseleyse onu fevkalade, en güzel şekilde anlatırdı. Eğer sorulan soru daha ciddi ve zor bir meseleyse: “Onu Sungur Ağabey’e sorun” derdi.

Medrese Aldırırdı

Daha sonra Nur talebelerinin imkânları gelişince, onlara (hatta talimat şeklinde) derslane açmalarını söylerdi. Onlar da “Üstad’ın vârisi” diye kırmazlardı ve hemen yaparlardı. Bu şekilde hizmetler hızlı bir şekilde inkişaf etti.

Dersleri tanzim etme hususunda istişare eder: “Şöyle yapalım, böyle yapalım; münasip mi?” deriz. “Münasip” deyince: “O zaman sen bu işleri yap, sen şu şu işleri yap” diye herkese vazife taksimi yapardı. Hiç kimsenin ihmal etmesine göz yummazdı.

Böylece hem hizmetler çok başarılı bir şekilde yürüyordu, hem de yetişmiş oluyorduk. Mesela

Mehmet'e: "Sen şoförlük yapacak, şoförlüğü bileceksin" derdi. O da en güzel şekilde şoförlüğü yapardı. Şoförlükle ilgili bir şey olduğu zaman hemen onu çağırırdı. Onunla giderdik. Onu başka şeylere karıştırmazdı. Çarkların birbirine müdahale etmeden dönmesini sağlardı. Bunları Üstad'dan ders almıştı.

Mesela Ali Uçar gibi bazı talebelerin, her ne kadar zeki de olsa, bazı meselelerde zamanla yetişeceğini söylerdi. Bir hadise cereyan etmişti: Ali Uçar bir ara epeyi sıkıntıda kalmıştı. Adana'da bazı meseleler olmuştu. Bunun üzerine: "Ali Uçar bazı meselelere yeni intikal ediyor ve şimdi anlıyor" demişti. Bazı hadiselerin insanların yetişmesinde ve tecrübe kazanmasında rol oynadığını ifade ederdi. Kişinin okuması anlaması çok ileride olduğu hâlde, hizmetin bazı meselelerinde geri olabilirdi. Demek ki, bazen insan kitaptan alamadığını hadiselerden almış... Kardeşler arasında bazı meseleler olduğunda onu çözmek için ne yapılması gerekiyorsa hemen geciktirmeden yapardı. Son zamanlarda Avrupa'ya Ali Uçar çok gittiği için, insan hâlidir, bazı sıkıntılar olmuştu. Bayram Ağabey'e: "İlla beraber gidelim!" diye rica etmişti. Bayram Ağabey de: "Hiç gitme niyetinde değilim Bekir kardeş, gitmek de hiç içimden gelmiyor; fakat Ali kardeş çok ısrar ediyor, orda da sıkıntılar varmış, herhâlde gidip biraz kalacağız" dedi. Ben de o sırada Asya'ya gidecektim. "Ben gelene kadar sen bir tarafa gitme!" dedi.

Kazakistan maceram

Kazakistan'a gitme maceramla Bayram Ağabey yakından ilgilidir. Şöyle ki:

Sene 1991... Sovyetler Birliği birden çöktü! Sevinç içindeydik. Bir gün Bayram Ağabey'le dersten sonra sohbe başladık. Dedim:

"Allah'ın kudreti... Üstad'ın vermiş olduğu beşaretler çıkıyor." Ben bir ara: "Nasıl onlar vaktiyle Anadolu'ya iman hizmetini getirmişler, fırsat olsa bizler de gidip onlara şimdi iman hizmetinde bulunsak!" demiştim. Bayram Ağabey de:

"Bekir kardeş, inşaallah bir vesile olursa seni göndeririz" dedi. Ben de "olur" dedim. Böyle bir sohbet ettik. Onların ağzından çıkan dua oluyor. Aradan bir zaman geçti. Bana bir telefon geldi İstanbul'dan. Hiç tanımadığım birinden... "Ağabey, biz Orta Asya'ya hizmet için bir eleman arıyoruz, adam bulamadık, masrafları karşılayacağız. Sizin niyetli olduğunuzu duyduk. Gider misiniz?" dedi. İş ciddiye binince: "Ben müsait değilim kardeşim!" dedim. Çünkü "Allah bilir ya... Bizim kabiliyetimiz kısa; kabiliyetli insanlar gitsin, güzel hizmetler yapsın. Dil bilmiyoruz, yol bilmiyoruz!" diye düşündüm. Bir de aile durumumuz vardı; iki çocuğum var. Onları bırakıp gitsem olmaz, götürsek olmaz. Bu gibi şeyler kafama takıldı. "Siz çok daha kabiliyetli kardeşleri, arkadaşları bulursunuz" diye cevap verdim, telefonu kapattım. Aradan 15 gün geçti, tekrar aynı kişiler ısrar ettiler.

"Bekir Ağabey, biz adam bulamıyoruz; gitmezseniz mesulsünüz!" dediler. Dedim:

"Ben gitmek isterim, fakat ailem müsait değil. Bir çocuğum hafızlık yapıyor, diğeri daha küçük..." "Ağabey, ailece gitmeniz daha güzel. Müslüman ailesinin örneğini gösterirsiniz; şöyle edersiniz, böyle edersiniz" filan. Bu sefer Bayram Ağabey'e:

"Ağabey, böyle bir durum var; ne dersin?" dedim.

"Peki, çocuklar ne diyor?" dedi.

"Çocuklar: 'Hizmet varsa gideriz!' derler" dedim.

"O zaman tekrar konuş, onların istekleri varsa sizi gönderelim" dedi.

Çocuklarla istişare ettik, gitmeye karar verdik.

Bayram Ağabey, cemaati topladı, onlarla istişare yaptık. Cemaat de "gönderelim" dediler.

“Duayla Uğurladılar”

O zaman dükkânım vardı. Anahtarını bir ağabeye, evin anahtarını da başka bir ağabeye teslim ettik. Eşyalarımızı aldık çıktık. Bayram Ağabey ve cemaat bizi duayla uğurladılar. Yanımıza biraz kitap aldık. İstanbul’a geldik, biraz da oradan kitap ihtiyacımızı karşılayıp gittik.

Zaman zaman mektuplaşıyorduk. Çok duygulu mektuplardı bunlar. Hatta bizim mektupları lahika yapmış. Mektuplardan çok sıkıntılı olduğumuzu anlayınca: “Bekir kardeşin yanına mutlaka gitmemiz lazım!” demiş. Yedi ay sonra birkaç kişiyi de yanına alarak bizim oraya, yani Kızılordu’ya geldi. Gelmeden çeşitli yerlere uğradılar.

Allah’ın hikmeti, geldiği günlerde sular kesik, elektrikler kesik! Özbekistan’dan birkaç kişiyi de yanına almıştı. Bizim oradaki o mahrumiyet içindeki faaliyetlerimizi, o gençleri görünce Bayram Ağabey dayanamadı, ağladı! Bizim hanım, kızlara ders veriyordu; biz de erkeklere... Bir kişi yokken 150 civarındaki gençleri görünce çok duygulandı: “Seni tebrik ederim!” dedi, “Buraya gelene kadar bütün yerleri gezdim. En sıkıntılı, en çorak burası; fakat en güzel hizmeti de burada gördüm. Allah razı olsun!” Bizi teselli etti. Lütf-u İlahi; bizim yaptığımız bir şey de yok...

Nöbet Tuttular

Bizim ev küçüktü. Zaten bütün evler küçüktü... Onlar da birkaç kişi gelmişlerdi. Yer yok, kaloriferler yanmıyor, hava soğuk! Sular da kesik olunca bütün bütün zor durumda kaldık. Camimizde misafir yerimiz var. Mecburen oraya götürdük. Bizim gençler: “Hocamızın misafirleri geldi, bir zarar gelmesin” diye caminin etrafında sabaha kadar nöbet tuttular. Çünkü zemin bataklık! Özbek arabasıyla gelmişler. Şoför biliyor işi, dedi: “Ağabey, ben arabada yatacağım. Bana bir bıçak ver.” Eline bir bıçak verdik; o, arabada yattı. Arabada yatmazsa gece arabayı alıp götürürler! Biz de her zaman müteyakkız hâldeyiz; bir şey olursa hemen müdahale edelim diye...

Neyse, gece üç-dört kişi gelip arabanın kapısını tıklatmışlar. İçerde yatanı görünce, şoför iki parmak kadar camı açmış: “Ne var?” demiş. “Camı aç” demişler. Açsa hemen dalacaklar içeriye! Sigara istemişler. Sigara yok. Israr edince: “Burada at eti, it eti, domuz eti satılır, insan eti satılmaz; ben insan eti satacağım!” diye bağırmış ve bıçağı çekmiş. Bunu görünce kaçmışlar. Bayram Ağabey’in bu da çok dikkatini çekti, bu vesileyle çok dua etti: “Allah razı olsun; böyle bir yerde hizmet ediyorsun!” diye. Bir-iki gün misafirimiz oldu. Ben dedim ki: “Ağabey, bizim iki senemiz doluyor. Burada hizmetler gelişti, müthiş bir gençlik var. Biz gitmeden buraya bir-iki vakıf göndersen de buradayken onları alıştırsak...” dedim. “Kardeşim, ne buraya vakıf gönderirim, ne de buraya vakıf gelir. Sen yapabildiğin kadar yap. Sabredebildiğin kadar et, dön gel. Allah senden razı olsun! Buraya kimse gelmez ve bu işi de senden başka kimse yapamaz. Yirmi vakıf gelse bu hizmeti yapamaz ve yürütemez” dedi. Bu gelişleri 1993’ün sonuna rastlıyordu...

Isparta’ya Döndük

Tekrar biz oradan döndük, Isparta’ya geldik. Isparta’da hizmete devam ettik.

İşte, son Almanya seyahati öncesinde idi... Bizi de Orta Asya’da başka yere çağırıyorlardı. Bizim oradaki hizmetlerimizi duyanlar, bizi istiyorlardı. Bayram Ağabey’e durumu bildirdim. O da: “Ben gelene kadar sen gitme. Geldikten sonra seni göndereyim” dedi.

Sonra mesele Sungur Ağabey’e intikal etti. Ona telefon edip beni istemişler. Sungur Ağabey de: “Başkası yapamaz; git!” dedi. Ben de kar kış kıyamet kalktım Ufa’ya gittim. Gece vakti beni uçaktan aldılar. Gözlerim de iyi görmüyor... Dedim: “Bu ne biçim şehir böyle! Üç-dört metre yerin altına

giriyorsun. Niye bu şehirde binalar yukarda yapılmış da yol aşağıda kalmış?” Dediler ki: “Yol aşağıda kalmış değil ki...” “Peki bu duvarlar ne?” “O duvarlar, kar” demesinler mi! Meğerse üç metre kar kalınlığının içinden gidiyoruz... Gündüz olunca fark ettim. Orada bir ay kalacaktık. Bırakmadılar, dört-beş ay kaldık. Orada da çok güzel bir gelişme oldu: İslam enstitüsü açmışlardı.

“Öğretmen Oldum”

İslam enstitüsünün müdürü ve öğretmenleriyle, “Türkiye’den gelen hoca” diye beni tanıştırdılar. Sohbet esnasında ilmî konulara girdik. Müdür ve müdür muavini hayretler içerisinde kaldı. Dediler:

“Hocam, bu enteresan şeyleri nereden biliyorsun? Biz kendimizi ehl-i ilim biliyoruz, ama senin anlattığın şeyler bizim kitaplarımızda yok!” Dedim:

“Doğru söylüyorsunuz, bu iş farklı.”

Çok memnun oldular ve pasaportu istediler. Israr ettim. “Buraya öğretmen olarak geleceksiniz” dediler.

“Benim vaktim de yok, imkânım da...” dedim.

Ne kadar mazeret ileri sürdümse: “Hepsini hallederiz!” dediler. Bana bir öğretmen pasosu verdiler.

“Peki, hangi derslere gireceğim?” dedim.

“Arapça, Kur’an, akaid” dediler.

“Benim Arapçam yok!” dedim. “Kur’an’la akaid dersine girebilirim.”

“İyi, yeter bize” dediler.

Akaid dersinde Haşir Risalesi’nden başladık. İslam enstitüsü demeye bin şahit lazım! Öyle haşarı çocuklar ki... Tabii, zemin bataklık! Bazen gürültüden ders yapılamıyor...

Haşiri anlatacağız... Gençler: “Olmaz böyle şey, safsata!” filan dediler. Ruslar var, her milletten çocuk var. Dedim:

“Arkadaşlar! O zaman herkes arkasına yaslınsın. Ben bu haşre imanı, iki kere iki dört eder katiyetinde size anlatacağım. İnsanın öldükten sonra tekrar dirileceğini ispat edeceğim.”

Âdeta zor nefes alıyorlar. Nasıl olacak bu? Müthiş bir sessizlik... O arada idareciler: “Hocanın bu saatte programı var, ama niye içerde sessizlik var?” diyorlar. Çünkü gürültüden ders yapılmıyor! “Bu adam niye gelmedi?” diye içeriye dalıyorlar. Tekrar çıkıyorlar... Dersi bitirip öğretmenler odasına girdiğimde:

“Hocam, özür dileriz! Orası boş diye biz patavatsızca içeri daldık. O sükûneti sen nasıl sağladın? Biz gürültüden ders yapamıyoruz!” dediler.

“Sükûneti sağlayan ben değilim!” dedim.

“Ya nedir?” dediler.

“İşte, bu elimdeki kitaplar” dedim.

Biraz meseleyi anlatınca:

“Yahu senin buraya gelişin ne kadar isabetli olmuş... Biz seni daha bırakmayız!” dediler. Elimizdeki kitapları verdik. O talebelerden, vakıf olacak kişiler bile çıktı...

Orada da derslane tıklım tıklım dolmaya başladı. Bir gün baktım yedi tıp talebesi geldi. O gün de tevafuk, kardeşlere Hastalar Risalesi’ni Türkçe’den Rusça’ya çevirsinler diye vermiştim. Gencin birisi On Altıncı Deva’ya kadar çevirmiş getirmiş. Kalabalık cemaat... Dedim: “Bugünkü dersi sen yap!” O, altı-yedi deva okudu. Tıptan gelen çocukların bir tanesi birden sarıldı eline, kâğıtları kaptı. Bir taraftan da bana bakıyor:

“Affedersiniz! Ben tıp altıncı sınıf talebesiyim. Benim bundan en azından bin tane fotokopi yapıp

hastalara dağıtmam lazım. Bu, hastalara ve bize çok lazım.” Dedim:

“Tamam, vereceğiz.”

Müthiş bir alaka oldu. Orada beş ay kaldık. Ondan sonra bizi, mühim mevkiî olanların evlerine ders yapmaya götürdüler.

Ukrayna’ya Gittik

Sonra Ukrayna’ya çağırdılar. Orada da bir ay içinde öyle hizmet kapıları açıldı ki, hayretler içinde kalmamak mümkün değil... Vizeyi uzatamayınca, Türkiye’den telefonla adam istedim, yerime bir kişi gelmedi. Mecburen döndük...

Sungur Ağabey bana kızdı:

“Hani kalacaktın?” dedi.

“Ağabey, durum böyle böyle oldu” dedim.

“Peki” dedi.

Bayram Ağabey’in başlattığı bu hizmet, 2000’de bitmiş oldu. Bu hizmette o, baş hissedardı. Çünkü bu hizmette onun maddi ve manevi desteği vardı. Bizi gönderen arkadaşlar, güya her ay 500 dolar göndereceklerdi. Maalesef göndermediler... Geldik, durumu arz ettik. Bayram Ağabey o zaman İstanbul’da bacağından ameliyat olmuştu. “Üzülme, yardım edeceğiz” dedi. Onun himmetiyle o hizmete devam ettik.

“Nur Talebeleri Manevi Seyyittir” Derdi

Himmet Koçoğlu

DEVLET SU İŞLERİ inşaat teknisyenliğinden emekli olunca Bayram Ağabey’e gelip, bundan sonra hizmetlerle meşgul olmak istediğimi söyledim. Çok sevindi ve beni hizmetin inşaat işleriyle meşgul olan Salim Güntaş Ağabey’e götürerek: “İşte, sana yardımcı!” diye takdim etti. Daha sonra bu tür hizmetleri tamamen ben üzerime aldım.

Bayram Ağabey bana tayinat parası vermek isteyince: “Ağabey, ben emekliyim, maaşım var” demiştim. Bunun üzerine bana şu hatırayı anlattı:

“Üstad anneme her ay tayinat parası gönderiyordu. Ben: ‘Üstad’ım, annem çiftçidir, ihtiyaçlarını tarladan karşılıyor, paraya ihtiyacı yok’ demiştim. Üstad: ‘Sen anneni, talebe-i ulumun sevabından mahrum etmek mi istiyorsun?’ demişti.” Bunun üzerine: ‘Sen yarım vakıfsın!’ dedi, bana da yarım tayinat vermeye başladı.

Soyun Nereden Geliyor?

Bir gün bana: “Himmet, sen soyunun nereden geldiğini biliyor musun?” dedi. Bunun üzerine: “Bayram Ağabey, herhâlde seyyit olduğumu söyleyecek!” diye içimden geçirdim. Benim değil de kendisinin soyunun nereden geldiğini anlattı. Şöyle ki:

“Babam Eber’den (Eber Gölü’nün kenarında bir köy), annem ise Şam’dan gelmiş” dedi. Benden hiç bahsetmedi. Yalnız şunu ilave etti:

“Nur talebeleri manevi seyyittir.”

Bayram Ağabey “hizmete iştirak”e önem verirdi. “Üstad bize 25 kuruş verir, sonra hizmete iştirak için: ‘Verin bakalım!’ diyerek geri alırdı. Böylece bizleri hizmete iştirake alıştırırdı...” demişti.

Bir ara Barla Lahikası’nda isimleri geçen ağabeylerin kabirlerini tespit edip yenileme merakına düştüm. Bayram Ağabey de bunu biliyordu. Tespit ettiğim mezarları para bulduğumda yaptırıyordum. Isparta’ya gelen bazı kişiler için: “Himmet, sen bunlara ağabeylerin mezarlarını gezdir göster” diyordu.

Mezarımı Yap!

Bir gün ikindi namazından sonra Salim Güntaş Ağabey vakıfta çay içerken bana: “Himmet, benim de mezarımı sağlığımda yaptırırver!” dedi. Ben de: “Nereye istiyorsun?” dedim. O da, Üstad’ımızın Urfa’dan Isparta’ya nakledilen mezarlığa yapılmasını söyledi. “Neden orası?” dediğimde, “Orada anamın mezarı var, onun yanı boştur, oraya yaparsın” dedi. Bayram Ağabey de bu konuşmamızı dinliyordu. “Hacı, acele etme, Barla’ya yatarız!” dedi. Ben de Bayram Ağabey’in bu sözünden cesaret alarak, bir gün sonra vakıfta otururken: “Ağabey, ben sizin mezarınızı hayatta iken yaptırmak istiyorum!” dedim. O da: “Nereye yaptırıcaksın?” dedi. Barla’daki şimdiki mezarının yerini söyledim. O da kabul etti. Bu konuşmamız, Almanya’ya gittiği yılın nisan ayında idi. “Ağabey, ben de yanına gelebilir miyim?” dedim. “Gel” dedi. “Damadım Ali Ay da çok istiyor!” dedim. “O da gelsin” dedi. O da hizmete maddi ve manevi çok yardım ediyordu. Ben de o sevinçle, şimdiki mezarın olduğu yere altı kişilik mezar yeri hazırlattım. Mezarların bittiğini söylediğimde borcunu sordu. “On beş milyon” dedim. Bana 100 DM, beş milyon da TL verdi. Fazla olduğunu söyledim. “Benzin parası yaparsın” dedi. O sene kasım ayında vefatı zuhur etti. Ali Uçar kardeşimizle Mehmet Çiçek yan yana

defnedilecekti. Akrabaları razı olmayınca Ali Uçar kardeşimizin yanı boş kaldı. Bizler de hakkımızdan vazgeçtik. O yerleri, Üstad'ımızın yanında kalarak gece gündüz hizmetinde bulunmuş, sağ olan üç ağabeyimize ayırdık. Allah gecinden versin, biz Isparta cemaati olarak arzu ediyoruz. Mustafa Sungur, Abdullah Yeğin ve Hüsni Bayram Ağabeylerimize nasip olur. Onlar da Bayram Ağabeyimiz gibi Barla'ya gelirlerse bizi sevindirmiş olurlar...

Bayram Yüksel ve Ali Uçar'ın mezarı

İntizamı Çok Severdi

Nuriye Yüksel (Eşi)

ÇOK TITİZ VE TEMİZDİ. Mutfakta olsun, evde olsun intizamı çok severdi. Benim hayatta çok hoşlandığım şey, ona hizmet etmek, seyahate giderken çantasını, üstünü başını çok güzel bir şekilde hazırlamaktı. Yeni giyinmeyi çok istemezdi, ama temiz giyinmeyi çok severdi. Evdeki temizlik de dikkatini çekerdi.

Gece 12’de de yatsa gece 2,5-3’te kalkardı. Bir cüz Kur’an-ı Kerim okurdu. Hatta bizim alt katta Dr. Metin Beyler vardı. O hazin hazin okurken kalkıp yatağına oturmuş. Daha sonra namaza başlamış. Komşuları rahatsız etmemek için sesini çok yükseltmezdi. Bana da: “Teybin sesini fazla açma, komşular rahatsız olur!” derdi.

Soyuyla ilgili kendisinden bir şey duymadım. Ama kendi ağabeyimden veya çevreden olsun duyduklarım var. Eber köyüne yerleşmişler. Dedeleri oradan Kemer kaya’ya gelmişler. Ama Üstad’ımızın kendisine “Hasan’ım” diye hitap ettiğini, Sadık Ağabeyimden ve babamdan duydum.

Rahmetli babam (Mehmet Çalışkan), Üstad’ımıza çok yakın olduğu için devamlı geceleri evde sohbetler olurdu. Rahmetli Zübeyir Ağabey’den, Bekir Ağabey’den, Tahiri Ağabey’den anlatılırdı. O sohbetlerden çok hoşlanırdık. Üstad’ımızın kendisine “Hasan’ım” dediğini, o sohbetler esnasında duymuşum.

Hizmetler Onun İçin Sevindiriciydi

Son yaz o kadar seyahatleri oldu ki, bir taraftan gelip öbür tarafa gittiler... Sonradan anladım ki, bunlar, “Allah’a ısmarladık” seyahatleriymiş! Çok yorgun olduğu hâlde, hiç ara vermiyordu. Ben çamaşırlarını yıkamaya yetişemiyordum, hemen yola çıkıyorlardı! O gelişlerinde: “Elhamdülillah o kadar güzel dershaneler açılmış, o kadar güzel kardeşler yetişmiş ki, ben gıpta ediyorum!” diyordu. “Gençler ne kadar güzel okumuşlar, ne kadar güzel anlamışlar... Biz anlayamamışız!” diyerek sevincini dile getiriyordu.

Isparta’da vakıf dershanesi yapıldığında büyük bir dershaneye kavuştuk diye çok sevinmişti. Fakat son seneler, Anadolu’da yapılan büyük dershaneleri gördükçe, “Bizim vakıf çok küçük kaldı. O kadar güzel ve geniş dershaneler yapmışlar ki...” diyordu.

Ayrıca vakfın bitişiğindeki arsaya çok önem veriyordu. Bütün gayesi, orayı binaya katıp genişletmekti.

Barla’yı da çok severdi. Isparta’ya gelince, Üstad’ımızın Barla’daki evini vakfın üzerine almaya çok gayret etmişti. Fıtnat Hanım Teyze’nin eviyle Barla’daki çınarın yanındaki evi almak için çok çalıştı. Barla’daki evin sahibi İstanbul’daymış. Orayı vaktiyle “köy odası” olarak hibe etmişler; ama tapusu hâlâ şahsın üzerindeymiş. İstanbul’a gittikçe evin sahibine hep uğrarmış. Adam, Sultanhamam’da tüccarmış. Gidermiş sabahleyin dükkâna oturur, beklermiş. Adam gelince mevzuyu açarmış. Hatta son gittiğinde biraz hiddetlenmiş, “Yeter artık, gel git usandım, şu tapuyu verin!” deyince, “Gerçekten bu bey çok gelip gitti, tapuyu verelim artık...” demişler. Tapuyu alıp döndüğünde sevincini görmek lazımdı: “Çok şükür tapuyu aldık!” demişti.

Beraber çok sık seyahat etmezdik. “Bana hizmette ayak bağı olursun!” derdi. Sabahleyin 11’de evden ayrılır, gece geç gelirdi. Bazen son seneler haftada birkaç gün evde olurdu.

“Ben Hizmeti Düşünüyorum”

Bir gün kendisine: “Ben ölünce Münker Nekir’e ne cevap vereceğim? Ahiret âlemi nasıl olacak? Orada başımıza neler gelecek?” diye sormuştum.

“Ben bunları düşünmüyorum, ben hizmeti düşünüyorum. Herkes gibi biz de cevap veririz. Cenab-ı Hak nasıl münasip görürse o şekilde bizi yargılar. Ben bunları hayatımda hiç düşünmedim” dedi.

Son sene Barla’ya gittik. Kabrin olduğu yerde büyük bir ağaca yaslandı. “Üstad da burada böyle yaslanır, etrafı temaşa ederdi” dedi. Zaman zaman o ağacın altına, Üstad’ın saç ve tırnaklarını gömdüklerini söylemişti. Orada biz Mustafa Uyar Bey’in hanımıyla Cevşen okuduk. O yılın mart ayında idi bu. Sonra mayıs ayında orada altı kişilik kabir alınmış. Himmet Ağabey’e söylemiş herhâlde... Etrafına beton atılarak kabir yeri belirlenmiş. Bir gün geldi rahmetli: “Gözün aydın, kabrimizin yeri alındı!” dedi. Sonra ben hiç merak etmedim, gidip görmek de içimden gelmedi. Kendisi de hiç bahsetmedi.

İçimde Sıkıntı Vardı

Almanya’ya giderken, hem benim içimde bir sıkıntı vardı, hem kendisinin içinde... Ali Uçar program yapmış, hangi tarihte hangi şehirde olacağını tespit etmiş. Bir aydan fazla bir programdı bu. Dedi ki: “Bu sefer hiç canım istemiyor Almanya’ya gitmek... Ama Ali Uçar çok ısrar etti; onu kıramadım!” dedi. Bir ara: “Yirmi günde de dönebilirim” demişti. Sonra: “Yok, bu sefer de Ali Uçar’ın dediği olacak, bir aydan önce dönemem!” dedi.

Ne zaman seyahate çıksa kendisiyle helalleşirdik. Yine helalleştik. “Sıkıldığın zaman, eğer bir ihtiyacın olursa, dershanede vakıf Osman’la asker Mustafa var, onlara söylersin, onlar sana yardımcı olur” dedi.

Son hafta Hollanda’dan aradı. O gün sesi çok kısıktı. Önce uçakla gelecekti. Hollanda’dan aradığında: “Ben Ali Uçar’ı bırakamadım. Onları yalnız göndermek içime sinmedi. Ben de onlara refakat edeceğim” dedi.

“Sen, Moral Vermek Üzere Gidiyorsun”

Erbay Dinçay

BEN ASLEN ULUBORLULUYUM. Isparta ve Denizli Orman Bölge Müdürlüklerinde görev yaptım. 12 Eylül'den sonra tayinim Denizli'ye çıkmıştı. O sırada Denizlili kardeşler, yapılan baskı sebebiyle bir karamsarlığa düşmüşlerdi. Derslere ara vermişlerdi.

Bayram Ağabey giderken bana: “Sen Denizlili kardeşlere moral vermek üzere vazifeli gidiyorsun” demişti. Gerçekten de öyle oldu; gittikten sonra tekrar cemaat derlenip toparlandı, dersler başladı...

Emekli olduktan sonra Isparta'ya yerleştim. Isparta vakfında hâlen onun tensibiyle yöneticilik yapıyorum.

Nur Hizmetinin Çok Önemli Bir Rükünü İdi

Prof. Dr. Ömer Rıza Akgün (Bacanağı)

BAYRAM AĞABEY: “Ben ümmiyim, benim ilkokuldan başka tahsilim yok!” diye azami tevazu içinde, Nur hizmetinin önemli bir rükünü idi... Anadolu’nun sathında hizmet eden pek çok Nur talebesi ağabeyimizi, onun yanında tanıdık. Anadolu’dan gelen ağabeylere dersaneleri gezdirir, orada kalan talebeleri tanıttırdı. Gelen ziyaretçilere: “Bu kardeşlerimiz üniversitede hem hizmet edip hem Risale-i Nur okuyorlar” derdi. Bu vesileyle Zübeyir, Tahiri, Sungur, Abdullah Yeğin, Refet, Ahmet Feyzi Kul, Said Özdemir, Seyyid Salih, Mustafa Acet, Molla Hamid, Kırkinci Hoca ve daha isimlerini hatırlayamadığım pek çok ağabeyi tanıma imkânı bulduk. Cenab-ı Hak, bizleri onların kafilesinden ayırmasın! Âmin...

“Yasak Kitaplar” Listesi

1960’lı yıllarda Risale-i Nur, “yasak kitaplar” listesinde yer alıyordu. Bu sebeple kitapçılarda satılmıyor ve posta kanalıyla da bir yere gönderilemiyordu. Ancak bir yerden diğer yere elden gidiyordu. İnşaat Mühendisi Ermenekli Mustafa Yeşilyurt Ağabey, Elektrik İşleri Etüt Dairesi’nde görev yapıyordu. Kendisine tahsis edilen arabayla sürekli Anadolu’yu dolaşma görevi verilirdi. Arabaya eserleri yüklüyor, bütün Anadolu’ya yayıyordu. Bu arada kendine verilen resmî görevi de eksiksiz yapıyordu. Bayram Ağabey: “Allah, Mustafa Yeşilyurt kardeşimizden ebediyen razı olsun, Risale-i Nur’u bütün Anadolu’ya dağıttı!” der ve bunu sık sık anlatırdı.

Ankara’ya ziyarete gelenler mutlaka eserlerden alıp götürürlerdi. Eserler gizli bir depoda saklanır, gelenlere Bayram Ağabey’in evinde paketlenerek teslim edilirdi. Bir gün her nasılsa aceleden olsa gerek, kitap paketi alelusul yapılmıştı. Bayram Ağabey o kadar hiddetlendi ki, ben de şaşırdım! Risale-i Nur’la ilgili bir hizmete, velev paketleme dahi olsa, olağanüstü önem veriyordu.

Bayram Ağabey, kalabalık derslerde fazla ders yapmazdı, ama derslere mutlaka katılırdı. Onun bulunduğu derste kimse kendiliğinden çıkıp kitap okumazdı. Bayram Ağabey, uygun gördüğü ağabey ve kardeşlere ders yaptırırdı.

Ekseriyetle haftada bir veya iki defa yapılan cumartesi pazar derslerinde, imana ait bir bahis, bir müdafaa, bir lahika mektubu okunurdu. İmani bahisleri çoğu zaman Mustafa Türkmenoğlu okurdu. Mehmet Akay, yüksek sesle, tane tane, hissederek okurdu. Çok izah etmemekle beraber çok iyi anlaşılırdı. İşin açıkçası, hem yaptığı derslerden hem de hâl ve hareketiyle ihlas ve sadakatinden çok istifade ederdik. Mahkeme müdafaalarını, Ahmet Cevat Yaşar ve Osman Özçelik gibi sesi gür olanlar okurdu. Onların heyecanlı okumaları bize de heyecan verir, sanki o müdafaayı biz yapıyormuşuz gibi şevkimiz artardı. Lahika mektuplarındaki:

- Allah rızası için çalışmak,
- Vazife-i İlahiyeye karışmamak,
- Siyaset dışında kalmak,
- İttihat, ittifak, teavün, uhuvvet, muhabbet, sadakat, sebat, metanet, tefani gibi prensipler, hizmetteki istikametinin muhafazasına vesile oluyordu.

Ankara dışından ağabeyler geldiğinde dersi onlara yaptırır ve onların tarzına müdahale etmezdi. Mesela Kırkinci Hoca geldiğinde, kendine has üslubuyla yaptığı dersi ve açıklamaları kemal-i dikkatle dinlerdi. Risale-i Nur’un farklı bir üslupta anlatılması, ikna ve ispat unsurunun ön plana

çıkması üniversite talebeleri olarak bizlerin çok hoşumuza gider ve benzer dersleri dinlemek arzusu içimizde olurduk.

“Onlar Yeni Said’in Ders Arkadaşlarıdır”

Hulusi Ağabey geldiğinde, Bayram Ağabey ona karşı hürmet ve nezaket içinde bulunurdu. Hulusi Ağabey geldiğinde cemaat çok kalabalık olurdu. Ekseriyetle o ders yapardı. Bir kardeş okur, o cümle cümle izah ederdi. Risale-i Nur’da geçen bahislere ayet ve hadisten deliller getirir, âdeta Risale-i Nur’un menbainın ayet ve hadisler olduğunu göstermek isterdi... Refet Ağabey, Molla Hamid Ağabey daha ziyade hatıra anlatırdı. Refet Ağabey’in bir hatırası şöyleydi:

“Ben Üstad’a üç defa sordum: ‘Üstad’ım, siz diyorsunuz ki: Bu zamanda farzları işleyen, kebireleri terk eden, kurtulur... Öyle midir?’ Üstad: ‘Beli, naci!’ diye cevap verdi.”

Bir diğer hatırası da şöyle:

“Üstad’ım, sen diyorsun ki: ‘Abdülkadir-i Geylani, İmam-ı Rabbani, benim üstadımdır.’ Öyle mi?’ Üstad: ‘O zatlar, eski Said’in üstadı, yeni Said’in ders arkadaşlarıdır’ diye cevap verdi.”

Ankara’da ODTÜ yurdunda kalırken, derslere gide gele yurt hayatından sıkıldık! Bekir Mutlu’yla, Çukurambar mevkiinde bir ev tuttuk. Bayram Ağabey’i ziyaret ettiğimizde bundan müjdevari bahsettik. Biz o zaman dershaneleri “talebelerin kiralayıp açtığı yerler” olarak biliyorduk. Bayram Ağabey razı olmadı. “Ağabey, 50 lira kapora ödedik!” dedikse de razı olmadı. “O kaporayı ben öderim; size başka yer bulacağım” dedi. Biz de: “Peki ağabey!” dedik. Hemen Mustafa Yeşilyurt’a gitmiş: “Bu çocuklar eve çıkmak istiyorlar, bunlara bir dershane bulalım” demiş.

Ve daire 700 liraya tutulur... O zaman öğrenci kredisi 250 lira idi. Apartman sahibi, en üst kattaki iki daireyi birleştirerek tek daire hâline getirmiş. Beş odası, iki tuvaleti, büyük bir salonu vardı. Bu dershane o zaman Bayram Ağabey’in kaldığı yerle birlikte üçüncü veya dördüncü dershane oluyordu. Ayrıca telefonu vardı. O zaman Ankara’da hiçbir dershanede telefon yoktu. Zaten o yıllarda çok az evde telefon bulunuyordu.

“Kardeş, Bir Hizmet Var mı?”

Nihayet Bekir Mutlu’yla yurttan ayrıldık... Sabah olunca namaza kalktık. Yerde sergi olmayınca, tahta takunyalarla lavabo, tuvaleti dolaşıyorduk. O sabah alttaki değil, daha alttaki daireden şikâyet geldi: “Çocuklar takunyaların altına lastik çaksınlar!” diye.

Bekir’in babası Kayseri’de, Bünyan halısı imal edip satıyordu. Durumları iyi idi. Dershanenin en zaruri ihtiyaçları karşılanmış oldu. Hayır cihetiyle Kayserili kardeşlerin ellerinin ulaşmadığı yer yok. Kayserililerin Risale-i Nur hizmetinde ayrı bir yeri vardır.

Ertesi gün Bayram Ağabey geldi. Durumu anlatınca sevindi. Hemen İtfaiye Meydanı’nda ikinci el eşya satan mağazalarda beş-altı tane nar rengi kırmızı halı alıverdi. Kendisinin sevincini anlatmamız mümkün değil. Sık sık “elhamdülillah” diyerek memnuniyetini dile getiriyordu. Hemen her gün geliyordu. Geldiğinde hâl hatır sorar, “Kardeş, bir hizmet var mı?” derdi. Biz kendisini akrabamız, yaşça büyük, nesebi bir ağabeyimiz gibi görürdük. O bizimle iken bizim gibi olurdu. Çok rahat konuşur, şakalaşırdık. Aramıza mesafe koymazdı. Kendisi hizmette ve ubudiyette çok ileri olduğu hâlde, bunu bize hissettirmezdi. Yapılan az hizmete büyük önem verir, sevinçle başkalarına anlatırdı.

O zamanlar 67 vilayetin çoğunda dershane yoktu. Yeni yeni açılmaya başlamıştı. Anadolu’dan gelenlere dershaneleri gezdirir, dershanelerin ehemmiyetini anlatır, içinde kalanları en samimi duygularla tebrik eder, gelenlere dershanede kalan kardeşleri tanıştırdı. Kimseye: “Bulunduğunuz

ilde derslane açınız” demez, derslaneleri gezdirek hâl diliyle ihsas ederdi. Bu teşviklerin de katkısıyla kısa sürede Anadolu’da peyderpey derslaneler çoğalmaya başladı. Anadolu’da açılan her derslane Ankara’da bir bayram havası estirir, derslane açılmasına vesile olanlar hayırla yâd edilir, o beldelele ziyaret programları yapılırdı.

Üç esas!

Bayram Ağabey, Risale-i Nur hizmetiyle ilgili olarak üç esastan bahseder ve bunu Üstad’ın ifade ettiğini söylerdi. Bunlar:

- Risale-i Nurların neşir ve tamimi,
- Tevafuklu Kur’an’ın neşri,
- Derslane-i Nuriyelerin açılması.

idi. Her üç hedef için de Bayram Ağabey’in azami gayret içinde olduğunu görürdük.

Risale-i Nur’u ve özellikle lahika mektuplarını okurken, o zaman hayatta olan ve daha ziyade risaleleri Kur’an hattıyla çoğaltan ağabeylerin isimleri sıkça geçerdi. Bu durumu kendisine sorduk. Zira Bayram Ağabey, yaklaşık sekiz yıl Üstad’ın yanında hizmet etmişti, Üstad’ın çeşitli olaylar ve şahıslarla ilgili tavır ve davranışlarını yakından biliyordu... Bayram Ağabey bu gibi durumlarda son derece nezaket ve incelikle, hatta biraz da sıkılarak, şahısları rencide etmeden, hizmetin hukukunu korumak maksadıyla bazı açıklamalar yapardı. Böylece hizmetin istikametinin muhafazasında tavizsiz bir tavır sergilerdi.

Siyasetle ilgili olaylar söz konusu olduğu zaman Bayram Ağabey denge ve mesafenin korunması hususunda azami gayret gösterirdi. Ne tamamen olayların dışında kalır, ne de olayların girdabına kapılırdı. Risale-i Nur hizmetini her şeyin üstünde tutar, her olayı ve her şahsı o nokta-i nazardan değerlendirirdi. Hissiyatla aklın muvazenesini tam kurardı. Mesela Demirel’i pek sevmemekle birlikte Halk Partisi karşısında onun partisine oy vermekten çekinmezdi. Sağda bölünmeye sebep olacak muhafazakâr bir partiye itibar etmezdi. Netice itibarıyla, parti için insanlara, insanlar için de partiye itibar etmezdi. Kur’an hizmetinin intişar ve inkişafını her şeyin üstünde tutardı. Hizmet noktasında kişiler arasında ayırım yapmaz, ancak Risale-i Nur hizmetini dünyaya ve siyasete alet etmek isteyenlere de müsamaha etmezdi.

Üniversitenin eğitimden ziyade siyaset ve ideolojilerin yarıştığı alan hâline gelen platformunda, bizler ister istemez siyaset ve toplum ile ilgili olayların etkisinde kalırdık. Bayram Ağabey ise bu gibi olaylara kendi âleminde gereği kadar yer verir, aşırı önemsemekten kaçınırdı. Zaman zaman Üstad’dan nakiller yapar, “Risale-i Nur, dünyanın kanun-u esasisi olacak” sözünü tekrar ederdi. Hâlbuki o gün cebinde risale bulunan veya bir araya gelip okuyan, tutuklanıp hapse atılıyordu... Bu yüzden bizler bu sözün doğruluğuna inanmakla beraber, “Acaba böyle bir şey olur mu?” diye kendimize sormadan edemezdik! 2000’li yıllar geldiğinde Risale-i Nur Külliyyatı’nın 40’a yakın dile çevrilmesi, ecnebilerden pek çoğunun, hatta dinî liderlerin bu eserleri okuyarak Müslüman olmaları, Bediüzzaman ve eserleri hakkında sayısını bilmediğimiz makale, tez yazılması ve araştırma, tetkik yapılması, dünyanın her yerinde seminerler, konferanslar, sempozyumlar düzenlenmesi, binlerce radyo istasyonundan okunması, televizyon programları yapılması, hatta Rusya’da üç ayrı matbaada Rusça tercümelerinin basılması ve Rusya dâhil bütün Orta Asya cumhuriyetlerine yayılması, Bayram Ağabey’in naklettiği cümlede en küçük mübalağa olmadığını göstermiştir.

Bazen grup hâlinde Demirel’i Güniz Sokak’ta ziyarete giderdik. O da bize Emirdağ Lahikası’ndan “dört parti”yle ilgili yeri okur: “Hocaefendinin burada derin hikmeti var” derdi. Çıkınca kendisine aşırı hüsn-ü zannımız artardı. Bayram Ağabey, aşırı hüsn-ü zannımızı tadil ederdi.

Zübeyir Ağabey’i İlk Görüşüm

Yanılmıyorsam 1969 yılında Maltepe dershanesinde çok kalabalık dersler oluyordu. Bir seferinde ders okunurken, koyu renk elbiseli, gür saçlı, gür bıyıklı, çıta gibi vücuda sahip birisi kapıdan içeri girdi. Doğruca rahlenin yanına gitti. Diz çöktü. Âdeta hiç hareket etmeden dersi sonuna kadar dinledi. Aradaki fısıltıyla konuşmalardan, bu şahsın Zübeyir Ağabey olduğunu anladım. Kendisini ilk defa görüyordum... Dersin sonunda davudi bir seda ile, “İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi” isimli eserinde yer alan:

*“Muarradır feza-yı feyzimiz şeyn-i temennadan,
Bize dad-ı ezeldir, zirden, baladan istiğna,
Çekildik neşve-i ümidden, tul-u emellerden,
Öyle mecnunuz ki, ettik vuslat-ı Leyla’dan istiğna...”*

bölümünü okuyarak fedakârlık dersini verdi.

Baskın!

Bir cumartesi dersinde 250’ye yakın kişi geldi. Öyle ki ayakkabılık yetmedi... Ayakkabılar kapı önünde harman gibi yığıldı. Salon ve odalar tıklım tıklım doldu. O sırada Ahmet Cevat Yaşar, gür bir sesle Uhuvvet Risalesi’ni okuyordu. Dairenin kapısının önünden sesler geliyordu. Bir ara salon kapısından fötrlü bir baş içeriye baktı, sonra geri çekildi. Konuşmalarda “Bayram nerede?” vs. sözleri geçiyordu. Ben de: “Saygısız insanlar! Neden ‘Bayram Ağabey’ demiyorlar?” dedim. Sonradan Bayram Ağabey kapıda görüldü. “Telaş edecek bir şey yok, emniyetten memurlar gelmiş, isim alıp gidecekler” dedi. Bunun üzerine gelenlerin birinci şube memurları olduğunu anladık. Ders devam etti. İçerde Bayram Ağabey’le memurlar anlaşma yapmış. Birinci şube memurları: “Bayram’cığım, ne kadar çoğalmışsınız! Şimdi biz: ‘250 Nurcu yakalandı’ desek, Ankara’da atom bombası gibi patlar!” demişler. Başta Ahmet Cevat olmak üzere 19 kişiyi götürdüler. Bayram Ağabey, daha tecrübeli ve dayanıklı talebelerden 19 kişiyi teşkil etmiştir. Av. Hüsamettin Akmumcu olaya müdahale etti. Sadece Ahmet Cevat tutuklu, diğerleri serbest olarak davaya devam edildi. Davanın asıl avukatlığını her zaman olduğu gibi Bekir Berk üstlendi ve birkaç celse sonunda beraat edildi.

Baskının yapıldığı günün ertesi, pazar günü yine ders vardı. Ben: “Herhâlde kimse gelmez” diye düşünmüştüm. Fakat o gün hiç olmadık bir kalabalıkla ders yaptık. Bundan anlaşıldı ki, bu gibi hadiseler birkaç kişiyi tedirgin etse bile cemaate şevk ve gayret veriyordu...

Tutuklanan kardeşlerin anneleri oğullarına mektup yazıyor, dualarıyla beraber, imana hizmet için tutuklandıklarından dolayı tebrik ediyorlardı.

O sıralar mahkeme müdafaalarını derslerde okuyarak şevk ve gayrete geliyorduk. Tutuklanan kardeşlerimizi birer kahraman-ı İslam görüyor, her türlü meşakkate rağmen onlara gıptayla bakıyorduk. Tutuklama hadiselerinde Bayram Ağabey’de en küçük bir telaş ve yılgınlık görmezdik. Onun bu sarsılmaz dik duruşu hepimizin kuvve-i maneviyesini artırırđı.

Sevincimize Sevinç Katardı

Okulundan mezun olan kardeşlerimiz olduğunda Bayram Ağabey âdeta bayram ederdi... Onları tebrik ederdi. Böyle durumlarda bir yerde toplanır, bir şeyler yiyip içerdik. Bayram Ağabey sevincimizi paylaşır, âdeta sevincimize sevinç katardı... Aynı şekilde üzüntülerimizi de paylaşır, âdeta üzerine alarak ondan bizi kurtarırdı...

Bayram Ağabey, Kur'an, Cevşen, risale okur ve sonunda hizmetle alakalı Nur talebelerine dua ederdi. Kalbinde kimseye karşı bir kötülük beslemez, herkese azami hüsn-ü zan ederdi. Hizmete zarar verecek kişilere karşı dikkatli olur ve asla taviz vermezdi.

Münazarat Risalesi'nde, "Bence memuriyete giren, yalnız hamiyet ve hizmet için girmelidir. Maişet ve menfaat için girse bir nevi çingenelik eder!" tarzındaki ifadeler, devlet dairesinde vazife alacak kardeşleri sarsıyordu. Vazifeye başlayacak kardeşlerle bir arada bulunurken Bayram Ağabey: "Alacağınız maaşı, yaptığınız işin karşılığı olarak değil, Allah'ın bir ihsanı olarak bilin. Meşru dairede maişet ve hizmet için harcayın" demişti.

Yıllar sonra damadı olacağı Mehmet Çalışkan ve bacanak olacağı Ömer Rıza Akgün'ün arasında Barla'da, Üstad'ın evinin önünde

Bayram Ağabey'in ütüsüz pantolon ve gömlek, boyasız ayakkabı ve çamurlu pardesü giydiğini görmedik. Üstad'dan: "Kendine bakmayan, bana bakamaz" dediğini naklederdi.

Rektörün cenazesi için Isparta'ya gitmişim. Üzerimde haki renk, içi miflonlu, biraz kaba bir parka vardı. Bayram Ağabey bu kıyafetimi beğenmedi ki, kendisinin lacivert pardesüsünü bana hediye etti. Fakat kıyafetimi beğenmediğini ihsas etmedi. Gerek o pardesü gerekse daha sonra verdiği ceketı kıymetli bir yadigâr olarak saklarım.

Bir gün vakıfta karşılaştık... Çok sevindi. Üzerinde ceviz kabuğu renkli bir ceket vardı. Onu benim ceketle değiştirdik. Ben onun ceketini, o da benimkini giydi. Odada rahmetli Salim Güntaş Ağabey

vardı. Ona: “Nasıl?” dedim. O da: “Rengi çatlak!” dedi. Bayram Ağabey bu söze çok güldü. Bayram Ağabey bu gibi davranışlarıyla, iki kişi arasındaki sevgi ve saygının artmasına sebep oluyordu. Peygamberimizin “hediyeleşiniz” tavsiyesine uyuyordu.

Borcu Olanların İmdadına Koşardı

Borcu olan veya paraya sıkışanlara bir yerden bulur, ihtiyacını giderirdi. Birisi bir ev eşyası alacak olsa ona yardım eder, kaliteli ve ucuz alınmasını sağlardı.

Yeri gelmişken, Salim Güntaş Ağabey’den işittiğim, Üstad’a ait bir hatırayı nakletmek isterim. O da Rüştü Çakın’dan işitmiş... Bir gün Üstad, Rüştü Ağabey’e hitaben:

“Rüştü, siz kardeşlerle ortaklık yapmayın, birbirinize de borç para vermeyin!” der.

Ortaklık meselesinde ne kadar sıkıntılar çekildiği ve Üstad’ın bu sözünün ne kadar isabetli olduğu, sonradan çok sayıdaki teşebbüslerle anlaşıldı. Bazı istisnalar ise kaideyi bozmazdı. Hatta Bayram Ağabey de bu mevzuda tahammül edilmez sıkıntılar çekti; Isparta’daki kardeşlerimiz bunu bilirler... Bizim ortaklığımızın manevi şirket, yardımlaşmamızın da dualarla olduğu anlaşıldı.

Bayram Ağabey’in, Ankara’da kaldığı zamanlarda bir grup talebeyle Çam Dağı’na gittiğini duyduk. O zaman Eskişehir’de kalıyor, yüksek lisans için Ankara’ya gidip geliyordum. Bir kardeşle beraber biz de Çam Dağı’na gitmeye karar verdik. Otobüsle Isparta’ya, oradan bir minibüsle Barla’ya vardık. Bakkaldan bir-iki parça yiyecek alarak bir ikinci vakti sonrası yola çıktık. Ben daha önce bir-iki defa grupla Çam Dağı’na çıkmıştım. Bu nedenle “Yolu biliyorum” demiştim. Yanımıza pilli bir el lambası da almıştık. Zira yol, 4,5 saat kadar sürüyordu. Yolculuğun bir kısmı gece vakti olacaktı. Dağ yollarındaki yolculuğu ancak giden bilir. Gitgide hava karardı ve biz de ormanın içine daldık. Toprak kısımlarda yol belli oluyordu, ancak kayalık bir yere geldiğimizde kayboluyordu. Nihayet yolu kaybettik! Bereket, ay ışığı vardı. Uzaktan koyunların çingirak sesleri işitiliyordu. Gökyüzünde ayın etrafındaki yıldızlar görünmüyor, uzaktakiler çok güzel görünüyordu. Şaşkınlık ve tedirginlik içinde yola devam ediyorduk.

Maceralı Yolculuk

Seslerin geldiği tarafa gidip çobanı bulduk. Ondan yol tarifini alıp yolumuza devam ettik. Kâh toprak yoldan, kâh kayalıklardan yolumuza devam ettik. Gittiğimiz yolun Çam Dağı’na varıp varmadığından emin değildik. Derken ay da battı, ortalık karanlığa büründü... Yalnız gökyüzü, közleri parlayan mangalı andırıyordu. Yıldızların bu kadar çok, bu kadar parlak olduğunu ilk defa orada gördüm. O kadar da yakın görünüyorlardı ki, elimizi uzatsak tutacağız sanıyorduk... El fenerimizin pili bitmesin diye sürekli kullanamıyorduk. Bir kayalığa geldi, yine yol bitti. Uzaktan at kişnemeleri geliyordu. Ümidimiz kesilir gibi oldu. “Bir köşede yatıp sabah yola devam edelim” diye düşündük. Biraz dinlendikten sonra yola devam etmeye karar verdik. Bir müddet sonra yüksek bir tepede bir ışık gördük. Çok sevindik. El fenerini o tarafa doğru yakıp söndürdükse de bir cevap alamadık. Işığın kime ait olduğu da belli değildi. Bizde güç kuvvet kalmamıştı. Ama yola devam etmekten başka çaremiz de yoktu. Bir ara rampa aşağı inmeye başladık. “Senirkent Ovası’na iniyoruz, geri dönmemiz lazım” dedik, tekrar dik bir tepeye doğru tırmanmaya başladık. Bazen ellerimizi otlara ve ağaçlara tutunup kendimizi zor yukarı çekiyorduk.

Sonunda ışıklı tepenin zirvesine ulaştık. Meğer burası, Bayram Ağabey ve kardeşlerin kamp kurduğu tepeymiş... Saat gece 12 idi. Bizi görenler şaşırdı: “Bu saatte nasıl geldiniz?” dediler. Çoğu yatmış, bir-iki kişi yanan ateşin çevresinde nöbet tutuyordu. Alevlerin boyu dört-beş metre

yükseliyordu. Mis gibi bir çam kokusu geliyordu. Çam Dağı'na vardığımızda ter, ceketimizin dışına çıkmıştı. Elbiselerimizi ateşte kuruttuk. Son derece perişan ve yorgun olmakla beraber, hedefe ulaşmış olmanın sevincini yaşıyorduk. Bize birer battaniye verdiler. Battaniyenin yarısını altımıza, yarısını üstümüze serip yattık. Sabah olunca Bayram Ağabey'le karşılaştık. Hem çok sevindi, hem de nasıl geldiğimizi sorup şaşırıldı.

Çam Dağı'nda Namaz

Üstad Hazretleri, Çam Dağı'na çıktığında yamacın başındaki katran ağacına çıkar, bazen geceleri sabaha kadar orada dua edermiş. Ağaç yaşlı ve kuru idi. Rahmetli Zübeyir Ağabey: "Keşke ağacın dibine beton dökülse de ağaç yıkılmaktan kurtulsa!" demiş. Bayram Ağabey de buna binaen ağacın dibini betonla sağlamlaştırmıştı. Sabah namazı soğukta titreyerek kılınıyordu. Hızlı bir tesbihat ve kısa dersten sonra herkes, soğuktan dolayı battaniyelerine sarılıp yatıyordu. Güneş doğunca ortalık ısınıyor ve herkes yattığı yerden mahşer sabahını andıran şekilde ayağa kalkıyordu. Ortalık şenleniyor ve Bayram Ağabey'in sesi duyuluyordu.

Ben o zaman Bayram Ağabey'in orada sevk ve idarede ne kadar mahir bir organizasyon sahibi olduğunu bir kere daha anlamıştım. Hâl ve hareketlerinde zerre kadar emir tarzında bir ifade görünmüyordu. Bir iş yapmak için istişare ediyor, "şöyle yapsak, böyle yapsak" diyordu. Yapılacak işe ilk önce kendisi koşuyordu. Boş durduğu bir anı görmüyorduk. Kardeşler birbirini incitmeden latifeler yapıyorlardı.

Senirkent'ten emekli bir posta memuru, bir koyun hediye getirdi. Bizi çok sevindirdi. Gece kaldıktan sonra ertesi gün: "Yahu gece o kadar aradım, başımın altına koyacak yumuşak bir taş bulamadım!" dedi. Bu söz herkesi güldürdü. Ondan sonra gülüşüyorduk.

Bin bir güçlkle getirilen kum ve çimentolar harç yapıp ağacın kökü betonlanıyordu. O sırada çam ağacının üzerindeki köşkte bir kardeş Cevşen okuyordu. Bayram Ağabey onu görünce: "Senden başka kimse yok mu orada Cevşen okuyacak!" diye ikaz etti. O da gelip bizimle çalışmaya başladı.

Göle Girdi

Orada kaldığımız 15 gün su gibi akıp geçti. Günübirlik gelip dönenler de oluyordu. Bayram Ağabey'in minibüsüyle Barla'ya indik. Bazı kardeşler göle girmek istediler. Bayram Ağabey acele Ankara'ya dönmek istiyordu. Ama içimizin dışımızın toprak olduğunu görünce: "Haydin göle gidiyoruz!" dedi. Bayram Ağabey de bizimle beraber göle girdi. Gölden çıktık. Ben Senirkent üzerinden Uluborlu'ya, onlar ise Ankara'ya gitmek üzere ayrıldılar. Bayram Ağabey'den ve kardeşlerden ayrı kalmanın tarifsiz hüznü içimi kapladı. Cenab-ı Hak kısa bir süre sonra akrabalık bağımızı (bacanak) tesis etti. Fakat birden onu kaybettik! Rahmet-i İlahiyeden ümidimiz, berzahta ve ahirette bizleri beraber eylemesidir...

Çam Dağı'yla ilgili bir hatırayı Bayram Ağabey'den dinlemiştim. Üstad, Çam Dağı'na gidip gelenlere: "Çam Dağı'na gidip Cevşen okuduğunuz için sizi tebrik ederim!" dermiş.

Sonraki yıllarda Bayram Ağabey'le bir kere daha Çam Dağı'na çıktık. Bu sefer üç arabayla gittik. Bayram Ağabey evliydi. Üç aile idik... Arabanın biri benim, biri yeğeni Kâmil'in, biri de Mehmet Güntaş'ındı. Hava biraz bulutluydu. Yağmur yağma ihtimali vardı. Çam Dağı'na vardığımızda yağmur hafiften yağmaya başladı. Barınmak için, orada bulunan Orman binasına girmek istedik. Pencere kepenklerinden birini açıp içeri girdikten sonra kapıyı açarak içeriye sığındık. Yağmur şiddetlendi. Bulutlar aşağıya kadar indi. Sağımızdan solumuzdan geçiyorlardı. Namaz kılıp çay içtik, risale

okuduk. Bayram Ağabey ayrıca Cevşen okudu. Yağmur dinince zirveye çıktık.

Dönüşte Çekilen Sıkıntı

Sonra dönüş yolculuğu başladı. Yolun 500 metrelik bir bölümü mille dolmuştu. Arabaların biri tam ortada kaldı! Üç-beş kişi itmemize rağmen katiyen çıkaramadık. Patinaj yapan tekerler üstümüzü başımızı çamur etti. Tekerin önüne battaniye attık, fayda etmedi. Yağmur tekrar hızlanmaya başladı. Bayram Ağabey bir elinde baston, bir elinde şemsiye ile perişan hâlimize bakıp gülüyordu. O zaman cep telefonunu da yok ki bizi kurtarmalarını haber verelim! Gün akşama meyletmişti. Yağmurun dinmesini beklesek bile yerin kuruyup da arabanın geçmesi için en az üç gün lazımdı. Baktım ileride ormanlık bölgenin girişinde ahşap bir kapı var. Gittim kapıyı söktüm, sırtıma yükledim. Arabanın yanına doğru gitmeye başladım. Bayram Ağabey beni görünce öyle güldü, öyle güldü ki tarif edemem! Yanındakilere: “Ömer, koca kapıyı yüklenmiş geliyor!” diyordu. Kapıyı arabanın önüne yatırıp ittik, Allah’ın izniyle bataktan kurtulduk. Rahmetli bu hadiseyi zaman zaman anlatıp gülermiş...

Bayram Ağabey’den işittim: Üstad bir gün: “Bütün talebelerimi toplayıp Çam Dağı yolunu yaptıracağım” demiş. Yine bir gün: “Gücenmeyin, Çam Dağı’nın ağaçları, taşları bana sizden daha ünsiyetli geliyor!” demiş.

Bir gün Çam Dağı’ndayken Üstad: “Çay yapın!” demiş. Ağabeyler hemen oradaki ağaçların kurumuş dallarını koparmak istemişler. Üstad razı olmamış. Yerdeki dallara uzanmışlar, yine razı olmamış. Mecburen uzaklardan çalı çırpı bulmaya gitmişler...

Yine bir gün Çam Dağı yolunda çocuklar bir kaplumbağayı ters çevirmiş, oynuyorlar... Üstad, çocukları ikaz etmiş ve bu hayvanlarda büyük bir sanat-ı İlahî olduğunu söylemiş. Kaplumbağayı tekrar ayakları üzerine çevirip yola devam etmişler. Bir müddet uzaklaştıktan sonra Üstad tekrar talebelerinden birini göndererek: “Çocuklara söyle, kaplumbağayla oynamasınlar” demiş. Geri giden ağabey görmüş ki, çocuklar yine hayvanı ters çevirmişler!

Bir gün Bayram Ağabey’le beraber Barla’da idik... Ben bir ara dışarı çıktım. Abbas Mehmet Amca’yı at arabasının üzerinde görüp yanına gittim. Selam verdikten sonra: “Abbas amca!” dedim, “Üstad’la ilgili şu anda aklına gelen bir hatırayı bana anlatır mısın?”

Dedi ki:

“Hocaefendi bir gün şöyle demişti: ‘Ben bu memleketi bu heriflerin elinden kan dökmeden kurtaracağım!’”

*Bugün kabrinin olduğu Barla Mezarlığı’nda Üstad’dan hatıralar anlatırken.
Bayram Yüksel, Necmeddin Şahiner, Ahmet Apay ve Feyzi Allahverdi*

Üstad'dan Ne Görmüş, Ne Duymuşsa Onu Tatbike Çalışırdı

Sabri Acar

RAHMETLİ BAYRAM AĞABEY, Üstad'dan ne görmüş, ne duymuşsa onu tatbike çalışırdı. Mesela sabah dersinde 10 sene bilfiil beraber kaldık, bir günden bir güne yorgunluktu, ne bileyim hastalığı, dersi yapmamaktı, kesinlikle olmamıştır. Bu arada Üstad'dan hatıralar anlatır, dersler çıkarırdı.

Samsun'da Ali Rıza Sağlamer'e bir miktar para vermişti. Lokantasına ortak olmuştu. O bize her ay kutular içinde yiyecek gönderirdi. Bayram Ağabey bunları bize “ders baklavası” olarak dağıtırdı. Hatta: “Üstad, yiyecek bir şey olmazsa, para dağıtırdı” derdi. Kuru üzüm bulundururduk: “Hiç olmazsa onu dağıtalım” derdi. “Ben Üstad'ın gözüne bakınca, ne diyeceğini hemen anlardım!” derdi.

Meşverete riayet ederdi. Bir mesele hakkında Üstad'dan duyduğu, gördüğü bir şey varsa onu anlatırdı; yoksa mesela memurlukla ilgiliyse: “Filan kardeşe danış!” derdi.

“Aralarını Bul!”

Bayram Ağabey 1978'de Isparta'ya gelince, ben de bir vesileyle ziyaretine gelmişim. “İyi ki geldin kardeşim! Cemaatten falanın arasında ailevi problem var, sen bunların aralarını bul” demişti. Bayram Ağabey benim bu yönümü keşfetmişti. Kim hangi konuda kabiliyetliyse onu o yönde istihdam ederdi.

Nitekim Ankara'dayken birisi gelmişti. “Annemle hanımın arası açık! Almanya'dan geldim. Annem, hanımı dövmemi istiyor; ben ne yapayım?” dedi. Dedim: “Merak etme, bu meselenin hâlli kolaydır!”

“Nedir?”

“Annenin olduğu odanın karşısındaki odaya hanımı koy. Hanıma da de ki: ‘Ben ellerimi birbirine vuracağım, sen durmadan ay, of, diye bağıracaksın. Annem bunu duyunca yeter, kapıyı açın, çok dövdün, diyecek, ama sen devam edeceksin.’ ‘Anne, bırak, ben bu kadını öldüreceğim!’ diyeceksin, ‘Sen misin anama böyle yapan, şöyle yapan!’ diye bağıracaksın.”

Ben bunları anlattıktan sonra gitti, aynını yaptı, problem çözüldü. O kadar sevindi ki, geldiğinde neredeyse ayağımı öpecekti! Dünya onun olmuştu... Dedi ki:

“Allah aşkına, sen evli değilsin, nasıl bunu bildin, tavsiye ettin!” dedi.

“Ne bileyim, iki tarafı da kırmadan aklıma birden bu çözüm geldi!” dedim.

Ben gittiğimde, Ankara'da beş-altı derslane vardı. Emek dershanesi de Armutçuoğlu'ndan yeni satın alınmıştı.

“Kendine Bakmayan, Bana da Bakamaz”

Bayram Ağabey tembelliği, rahatlığı ve hastalığı hiç sevmezdi. Her zaman hareket hâlindeydi. Bilhassa temizlik konusunda, eline temizlik malzemelerini alır, bizzat mutfığa girer, bizimle temizlik yapardı. Üstad'dan aldığı derse binaen derdi ki: “Muzzazez Üstad'ımız: ‘Kendine bakmayan, bana da bakamaz!’ derdi.” Bir dershaneye girdiği zaman önce mutfığa ve yatak odasına bakar, oradaki temizliğe ve düzene dikkat ederdi. Hoşuna giden bir temizlik, düzen görürse onu yapanı sorar, o talebeyle bizzat görüşür, ismini, nereli olduğunu öğrenir ve ona Üstad'dan hatıralar anlatarak onu takdir ederdi.

Diyelim ki Ordu'dan Tevrad Ağabey gelir: "Ağabey, derslane aldık" der. Hemen beraber İtfaiye Meydanı'na giderler, ikinci el satılan mallardan Amerikan halıları, konsolosların eşyalarını ucuza satın alırlar. Bazen yorulur gelir, ama hiç şikâyet etmez. Bir günden bir güne bana: "Şu yemeği yap da yiyeyim" demiş değildir. Bizimle beraber oturur, bizimle beraber kalkardı.

"İştirak-i a'mal" düsturunu uygulardı. Bir kişinin yapacağı bir hizmete orada bulunanları iştirak ettirirdi. Derdi ki: "Üstad'ımız termosu buz kırıp korken bile orda bulunanları iştirak ettirmek ister, birisi termosu tutar, biri bunu kırar, biri de doldururdu."

"İktisat," hayatının önemli bir düsturuydu. 1969'dan 1975'e kadar bilfiil beraber olduğum Ankara'daki 27, arı kovani gibi işlerdi! Sadece Türkiye'den değil, bütün dünyadan (Almanya, Arabistan, Amerika, Rusya vs.) gelenlerin uğradığı bir medreseydi. Merkezî olması sebebiyle, bazı ziyaretçiler kendi memleketlerinde neyi meşhursa yiyecek türünden getirirlerdi. Bilindiği gibi, sabah namazından sonra dönerli ders olurdu. O da, Üstad'ımızın âdetine uyarak "ders baklavası" dağıtırdı. Kendi odasının yarısı mutfaktı. Teberrükleri oraya koyar, bayatlayıncaya kadar kolay kolay açtırmazdı. Çünkü Üstad'ımız da aynını uygularmış ki, iktisatsızlığa alışmasınlar... Gelen vakıf kardeşler: "Sabri kardeş, bu verdiğin pasta veya baklavaların imal tarihini biliyor musun?" diye takılırlardı! Yemekte, içmekte, giyimde, hatta uykuda hep iktisat uygulardı.

Derste Su Tabancası

Geceleri kalkar, teheccüt namazı kılardı. Sabaha kadar evrad ezkâr okur, hususi ibadetlerini bitirdikten sonra bizleri kaldırırdı. Sabahtan akşama kadar vaktini bilfiil hizmetle geçirirdi. Sabah namazı dersinin müdavimleri vardı: Mesela Kemalettin Ceviz, Mustafa Süzen, Nejat vs. gibi... Bir de 10 yaşlarında bir çocuk olan Ömer Ceviz... Ömer, elindeki su tabancasıyla, uyuyanlara su sıkardı! Hatta bir defasında Zübeyir Ağabey gelmişti. Ömer, yanlışlıkla ona da sıkmıştı. Zübeyir Ağabey bundan rahatsız olmadığı gibi: "Sık kardeşim Ömer, sık!" diye memnuniyetini dile getirmişti.

Bayram Ağabey, dershaneye alınacak öğrenciye üç şart koşardı: Namaz kılmak, sigara içmemek ve siyasetle meşgul olmamak...

Pilav Tarifi

O günlerde gelenlerin üzerinde bıraktığı feyzi, anlattığı hatıraların güzelliğini tarif etmek mümkün değil... Hatta bir gün Manisa'dan Hüseyin Sel gelmişti; Urfa mevlidine gideceklerdi. Ben de onlara bir bulgur pilavı yaptım. Bayram Ağabey'le hep birlikte oturduk, yiyoruz. Hüseyin Ağabey: "Allah aşkına Sabri kardeş, nasıl yaptın bu pilavı, bana bir tarif ver!" dedi. Bunun üzerine Bayram Ağabey bana döndü:

"Sabri kardeş, sen buna tuz kattın mı?" dedi.

"Unutmuşum ağabey!" dedim.

"Yağ kattın mı?"

"Abi, yağı da unutmuşum, aceleye geldi!" dedim. Bu defa Hüseyin Sel'e dönüp:

"Al sana tarif!" dedi.

Dershanelerde pişen yemeklerdeki lezzet meşhurdur. Şerafettin Kartal anlatmıştı: Kayseri'de kalırlarken biri gelmiş, yemeğin tarifini istemiş. Tarifini vermişler. Adam eve gitmiş, hanımına tarifini vermiş. Hanımı etini, yağını daha fazla koyduğu hâlde o lezzet olmamış. Tekrar gelip de: "Olmadı!" deyince, Şerafettin Ağabey: "Buradaki havayı da alıp götürmen lazım!" demiş.

"27'de Kalma!"

80 İhtilali’nden sonra takipler çok şiddetlendi. Kendisine: “27’de kalma!” dediler. Hatta kaldığımız yeri sivil polisler gelip kiracı kılığında takip ettiler... Bizi bastılar. Osman Demirci Hoca imamdı. Yüksel Kavuştu, rahmetli Kadir Eren cemaatti. Akşam namazı kılıyorduk. Ardından bir otobüsle Çanakkale’ye hareket edilecekti. Yüzbaşı nezaretinde bizi alıp götürdüler. Demirel başbakandı. Bayram Ağabey, Isparta’daydı. İfadelerimizi alıp serbest bıraktılar.

Bayram Ağabey bütün hayatını Nur’a feda etmişti. Gelenlerin durumuna göre alaka ve hizmet etmemizi isterdi. Mesela Şark’tan gelenler olduğunda: “Sabri kardeş, bunlar çayı çok sever, sen hemen çayı koy!” derdi.

Bayram Ağabey çok az kızardı; ama kızdığı zaman saçlarının dikleştiğini görürdüm! Aynı şeyi Sungur Ağabey’de de gördüm. Eflani’ye gitmiştik... Feyzi Ağabeyler, Nihat Ağabeyler vardı. Çocuklarından birine kızdı, o gördüğün saçlar sanki sipsivri kesildi! Hemen yanından uzaklaştım...

Bayram Ağabey çok halim selimdi, yumuşaktı. Havaleciliği hiç sevmezdi. Üstad Hazretleri’nin tarzını aynen uygulardı. Mesela biz hasta olsak, bir şey demezdi. Ama Nurlardan, maneviyattan biraz uzaklaşsak, o zaman: “Kardeşim, hasta mısın?” derdi. Bize “Hasta mısın?” dediği zaman anladık ki, bizde manevi bir zayıflama var...

Ben ameliyat olduğumda üç defa hastaneye geldi. Anne baba şefkatinden fazla bir şefkati vardı. Gelir başının ucuna oturur, hâlimi sorardı.

Çok Hassas ve Dakikti

Hatta bir keresinde mevlit dolayısıyla birkaç gün annemin yanına gittim. Bir-iki gün gecikince, Nazım Ağabey’e telefon açmış: “Sabri’yi gönderin!” demiş. Nazım Ağabey: “Kendisi biraz rahatsız” deyince, “O zaman uçakla gönder!” demiş. “Annesi rahatsız!” deyince, “Annesini de uçakla gönder!” demiş. Tabii böyle deyince meselenin ciddiyetini anladık, hemen döndüm...

Son derece dakikti. Birisi gecikecek olsa gözünün yaşına bakmaz, bırakırdı. Bir defasında Abdullah Yeğin, Ali Mutlu, Rizeli Yunus Ağabey beraber umreye gitmişler. Hatta geciktiği için Abdullah Yeğin Ağabey’i bıraktığını söylediler... Ceylanpınarlı Halil Ağabey’i çok defa görmüşüm; geç kalmamak için ayakkabılarını koltuğunun altına sıkıştırır, arabaya öyle binerdi! Ayakkabılarını, bindikten sonra giyerdi. Bayram Ağabey onu görünce kıs kıs gülerdi...

Risale okunurken açıklama yapmazdı, ama yapanlara da karışmazdı. O gün herhangi bir huzursuzluk varsa, gerek dershanelerde hizmetle ilgili gerek memlekette bir olay olsun, onunla ilgili lahikalardan bahisleri okur, Risale-i Nurlarla cevap verirdi. O mesele kendiliğinden çözüme kavuşmuş olurdu.

Annesi Çok Mübarekti

Mübarek bir annesi vardı. Bir de Nurs’ta Üstad Hazretleri’nin halası vardı. Her ikisini de gördüm. Birbirlerine çok benzerlerdi! Gözleri şems-i taban gibiydi. Çok acayip bir kadındı. Çok takvalı, mahrumiyetler içindeydi. Bayram Ağabey’le uğrardık. Karşılaştıklarında o gün bayram olurdu. Ablaları, bacıları etrafını alırlardı. Telaşlanırlardı, sevinirlerdi. Üstad da oradan geçtiği zaman arabayı durdurur, kendisine: “Git anneni ziyaret et!” dermiş. Hatta bazen çağırtır, annesi Üstad’ın yanına gelir, dirseğini uzatır, öptürürmüş.

Ben gittiğimde babası hayatta yoktu.

Bayram Ağabey’in amcası vefat ettiğinde Asa-yı Musa göğsündeymiş. Üstad bunu duyunca: “Maşaallah şehit olmuş!” demiş...

Bayram Ağabey'in Her Hâli Hizmetti

Ali Rıza Kınık

BAYRAM AĞABEY'İN HER HÂLİ hizmetti. Kendisiyle 1962'den 1974'e kadar Ankara'da beraber hizmet ettik.

Bayram Ağabey'in çoluk çocuğumuz üzerinde de çok hakkı vardır. Gelir gider, onlarla ilgilenirdi.

Ben 1974'te İstanbul'a yerleşince, Bayram Ağabey her İstanbul'a gelişinde mutlaka bana uğradı. Çok vefakârdı. Hatta son geldiğinde, Almanya'ya giderken uğrayamamıştı; ben de dönünce kendisine sitem etmeye hazırlanıyordum!

Bayram Ağabey, kardeşlerin her ihtiyacıyla meşgul olurdu: “Harçlığın var mı, yol paran var mı?” diye sorardı. Ben Cebeci'de gecekondulu mahallesinde oturuyordum. Epey bir yaya yol gidip tepeye çıkılıyordu. Hanım çamaşır yıkarken küvete ihtiyacı vardı. Bir küvet almıştık. Onu o yokuştan beraber çıkardık, kapının önüne yerleştirdik.

Dershaneleri dolaşır, mizaç ve meşrep farklılığı olanların yerlerini değiştirirdi. Meşrebine uygunları bir arada tutardı. Dershanelerin ihtiyaçlarını, ocağına halısına kadar gider alırdık.

“Amma da Çoğalmışsınız Ha!”

Bir gün Maltepe'de 260 kişi yakalandık! Demirel iktidardaydı... “Abdülkadir” diye sivil bir “irtica masası” komiseri vardı. “Esselamün aleyküm!” diye içeri girdi. “Amma da çoğalmışsınız ha!” dedi. Bayram Ağabey kendisini hemen bir odaya çekti. İsimlerimizi aldılar. Ben yanlış isim verdim, oradan çıktım! Hemen dershanelere uğrayıp, o zaman suç sayılan risale, tesbih ve takkeleri toplamaya koştum. Ben hangi yerden topladıysa, arkamdan onlar oraya girmişler! Sanki Allah beni vazifelendirmiş... Sonra Demirel'e haber verdik, sabahleyin bıraktılar.

“Hizmete Safdilleri Götürmeyin!”

Yozgatlı bir Ahmet kardeş vardı; “Evliya Ahmet” derdik. Çok saftı... Bayram Ağabey onu idare ederdi. Bir gün Komiser Abdülkadir onu Hacı Bayram'dan çıkınca yakalamış, kahveye çekmiş, kendisine bir çay ısmarlamış. Dost kılığında konuşmaya başlamış. “Ahmet kardeş,” demiş, “hizmetler nasıl gidiyor?” Bütün bilgileri Ahmet'ten almış! Dershanelerin, kitapların yerlerini öğrenmiş. Onun için Bayram Ağabey: “Hizmete safdilleri götürmeyin!” derdi. Hemen ardından baskın yapmışlar, kardeşleri de kitapları da toplayıp almışlar, adliyeye götürmüşler. Bayram Ağabey hem çok kızdı, hem de çok üzüldü...

Kitapları Kurtarma Operasyonu

Mahkeme devam ederken bir gün Bayram Ağabey: “Ali Rıza kardeş, ben çok rahatsız oluyorum, Üstad beni rahatsız ediyor: ‘Kitapları kurtarın oradan!’ diyor” dedi. Doğrusu çok hayret ettim: “Üstad ahirette olduğu hâlde, demek ki Bayram Ağabey'le görüşüyor...” dedim. Risaleleri, komünist kitaplarla beraber adliyenin deposuna yığmışlardı.

Bayram Ağabey: “Ben görevliyi ayarlayayım, sen arabayı yanaştır!” dedi. “Bayram Ağabey, oraya girilir mi!” dedim. “Girilir kardeşim” dedi, “Sen dediğimi yap!” “Tamam ağabey!” dedim. Komiser de orada oturuyor; bakıverse görecekti. Memura üç-beş vermiş ve: “Bu kitaplar dinî kitaptır; yazıktır,

yanmasın!” deyince, memur da: “Ben onları kapının önüne koyarım, siz oradan alın” demiş. Biz de yanaştık, arabaya doldurduk. Enteresandır, komiserin gözü önünde kolileri arabaya dolduruyoruz; hatta bakıyor, ama sanki görmüyordu...

Hatta “Necdet” isimli bir kardeş vardı; cesaretli gibi görünürdü. Bayram Ağabey ona: “Ali Rıza yok, gel kitapları sırtımızda götürelim!” demiş. Komiserin önünden geçerken, komiser: “Nedir o?” deyince korkmuş, kitapları sırtından yere attığı gibi kaçmış... Bunun üzerine Bayram Ağabey tekrar beni çağırdı: “Kardeşim, bunlar korkak, sen gel!” dedi. Ben arabayı adliyenin karşısındaki dükkânın önünde durdurdum. Fakat polis bırakmadığından bırakıp inemiyorum. Orası işlek bir yerdi. Polis sürekli düdük çalıyor: “Durma!” diyor. Bayram Ağabey’in sırtında ağır bir koli, yavaş yavaş arabaya doğru geliyor. O geldikçe polis bana düdük çalıyor ve iki metre daha gidiyorum. Bayram Ağabey yaklaştıkça tekrar çalıyor, biraz daha gidiyorum. Bayram Ağabey işaret ediyor, polis çalıyor... Derken, sokağın başına kadar öyle gittik. Bayram Ağabey yetişti, ama ağır kolinin altında âdeta ezilmişti... “Ağabey kusura bakma, polis durdurmadı!” dedim. “Tamam kardeşim” dedi. Koliyi yükledik, götürdük.

Mahkeme biraz devam etti, sonra kardeşler çıktılar.

“Bunu Dershaneden Uzaklaştırın!”

Bayram Ağabey çok şefkatli ve merhametliydi. Feraseti çok kuvvetliydi; gelen gidenleri bir görmekle tanırırdı; kim ne yapar, ne zarar verir, bilirdi. Bir ara Müslim Gündüz gelmişti. Çok da güzel ders yapıyordu. Bayram Ağabey gördü: “Bunu dershaneden uzaklaştırın!” dedi. Biz: “Bayram Ağabey niye böyle diyor? Adam ne de güzel ders yapıyor!” dedik. Fakat daha sonra, Risale-i Nur’un meşrebine uymayan, birtakım zararlı yollara girdiğini gördük.

Bayram Ağabey pek kızmazdı, ama kızdı mı da iyi kızardı; kaşları dikleşirdi!

Gayesi yalnız hizmetti. Pek ders yapmazdı, ama arada hatıralar anlatırdı. Her gün virdini okumadan çıkmazdı. Odasında okurdu, ben beklerdim.

Bazen: “Üstad yemeği yapalım” derdi. Yumurta ile patatesi pişirir, üzerine de yoğurt kordu; beraber yerdik. 1973 olunca benim arabaya ihtiyaç kalmadı; birkaç kişi daha araba aldı. Ben İstanbul’a gittim. Isparta’ya gitmemi çok isterdi. İstanbul’a gidince: “Madem gidiyorsun, Üsküdar’a yerleş” dedi. Ben de Üsküdar’a yerleştim; ne söylemişse hep isabet etmiştir. Geldiğinde eve uğradı, hediye getirirdi. Derdi ki: “Kardeşim, her yerde ‘istiğna’ düsturunu uyguluyorum, fakat senin eve gelince yapamıyorum!”

Bayram Ağabey’in Bereketi

Bir ara ben ihalelere girip araba alıyordum, iyi de kâr ediyordum. Bana: “Kardeşim, yanımda bir miktar hizmetin parası var; vereyim de kârını bölüşelim!” dedi. Fakat ondan sonra aldığım iki arabadan da üst üste zarar edince: “Kardeşim! Bu, hizmetin parası; zarar olacaksa sen geri ver!” dedi. Ben de: “Tamam ağabey!” dedim. O sırada param yoktu, bir gece kondum vardı; hemen onu satarak parayı ödedim. Ondan sonra Allah bana Keçiören’den bir daire verdi. Bereketini çok gördüm. Gece gündüz çalışanlar geri gitti, ben onun dua ve himmeti ile hep terakki ettim çok şükür...

Gece gündüz dershaneleri kontrol ederdi. Babam vefat ettiğinde cenazesine çok kalabalık geldiler. Bayram Ağabey, babamı çok severdi. Babam ehl-i tarikti. Babam da kendisini çok severdi...

Bekir Ağabey çok dakik ve sert meşrepti. Bir gün geldim ki: “İyi ki geldin, Bekir Ağabey’i Diyanet’e götüreceksin!” dediler. Götürdüm, “Sen git, şu saatte gel!” dedi. Ben de biraz gecikmişim.

Bekir Ağabey: “Madem zamanında gelmeyeceksin, niye söz veriyorsun!” diye bana bir bağırdı, yerden yere vurdu. Onun için Bekir Ağabey geldiğinde Bayram Ağabey: “Sen kaç!” derdi, “Onu Yüksel Kavuştı ancak taşır.”

Bekir Ağabey’le Kayseri ve Kastamonu mahkemelerine gittim; 17 yedi sanık, 17 de avukat vardı; her ikisi de beraatle neticelendi.

Evlilik Meselesi

Evlilik konuşulduğunda: “Bayram Ağabey, öyle bir niyetin mi var?” derdim.

“Kardeşim,” derdi, “evlensem dahi ben Cenab-ı Hak’tan çocuk istemiyorum!” Bir peygamberi de misal verirdi, “evlenmiş de bakir olarak kalmış” diye... “Ben ona ittiba edeceğim” demişti.

Kitap geldiğinde “Kitap geldi” demezdik. Sabri kardeşle haber gelirdi. “Bayram Ağabey çağırıyor, İstanbul’dan bal geldi, bal alınacak.” Arabayla istasyona giderdik, tren deposundan gelen kitapları alırdık.

Şarklılara çok ehemmiyet verirdi. Onların yemeğini çayını yapardı. Her şeye eli yatkındı. Biz çamaşırını yıkardık, ayrıca kendisi suya batırıp çıkarırdı. Üstad da öyle yaparmış. Kendisinde her şey vardı; feraset, keramet, virdini okuması, gece kalkması hep Üstad’dandı.

Gece beni dershanede bırakmazdı. “Ağabey belki bir iş çıkar” derdim, “Yok sen eve, çocukların yanına git!” derdi.

Bir de: “İhlas ve samimiyetinizin kırılmaması için kardeşlerle ticaretten uzak durun, mümkün mertebe ortaklık kurmayın!” derdi.

Üstad’ın üçüncü mezarından kalkması için bana geldiler: “Kardeş, seni götüreceğiz. Senin arabana kısmet olsun. Allah razı olsun, senin çok hizmetin var!” dedi. Fakat o sırada arabanın motoru indirilmişti, nasip olmadı. Bir Nuri Ağabey varmış, onun arabasıyla kaldırmışlar. “Ağabey, bana Üstad’ın kabrini söyler misin?” dedim. “Kardeşim sana söylerim, ama Üstad’ın tebliği var. Safdillik yapar söylersen tokat yersin!” dedi. Ben de: “Aman ağabey, o zaman söyleme!” dedim. “Tabutu bir açtık ki, baktım Üstad gülüyor: ‘Üstad’ım’ dedim ve alnından öptüm! Hiç bozulmamıştı” dedi.

Allah rahmet eylesin!

Çok Ferasetli ve Müdebbirdi

Mustafa Beşok (Asker Mustafa)

ÜSTAD, BAYRAM AĞABEY'E "Kulağı Gözünde, Gözü Kulağında" Dermiş. Mesela İnsanın Gözü Kulağında Olsa, Her Yönden Görür, Kulağı Gözünde Olunca Da En Uzak Şeyi İşitir... Bayram Ağabey Bir Gün Demişti: "Bir Sene Mesafeden Erkek Olsun, Kadın Olsun Nur Talebelerinin Bütün Hâlini Görürüm." Yine Bir Gün Vakfın Damından Sidre'Ye Doğru Bakmış: "Sidre'Deki Davarları Sayarım" Demişti. Gözü Çok Keskindi, Uzağı Görürdü. Sadece Maddi Olarak Değil, Manevi Olarak Da Gözü Çok Keskin, Feraseti Kuvvetliydi. Bazı Sıkıntılı Bir Durumum Olsa, "Bayram Ağabey" Desem, Hemen Telefon Açardı. "Bir Şey Mi Var?" Derdi. Sungur Ağabey De Öyle. Bir Şey Olsa O Da Hemen Telefon Açar.

Bazen iltifat makamında alnımızdan öperdi.

En önemli özelliği, iyi adam istihdam etmesiydi. Çok ferasetliydi, müdebbirdi. Anlardı; işe yarayıp yaramayacağına bakar, hâlini anlar, tutmazdı. Adam sarrafiydi.

Kimse yoksa, ben mutfakta fasulye kırıyorsam, gelir yanıma oturur, benimle o da kırardı. Hep hizmetlere iştirak etmek isterdi.

Feyzi Allahverdi: "Bayram Ağabey'in hiçbir hasenatı olmasa, Türkiye'de ilk defa talebe hizmetlerini başlatmış olması yeter" derdi. Hatta o zaman Fethullah Hoca, talebe hizmetlerinde sistemin nasıl işlediğini yerinde görmek için, talebeleri otobüslerle Ankara'ya getirmişti.

Bir gün Bayram Ağabey: "Üstad'ın hizmetkârları seyyiddir" demişti. Anne tarafından mübarekti. Sungur Ağabey'in annesi de öyleydi. Hatta Bayram Ağabey: "Benim annem vefat etse, o anda da Sungur Ağabey'in annesi vefat etse, ben Sungur Ağabey'in annesinin cenazesine giderim; çok mübarektir" demişti. Üstad kendisine: "Sen Sungur'dan ayrılma!" demiş. Onun için devamlı Sungur Ağabey'le istişare ederdi.

"Başkalarına Karışmam!"

"Ben" derdi, "Üstad'dan gördüğüm şekilde hareket ederim. Başkalarına karışmam!" Bir ara Mim Kemal Öke, Isparta'ya gelmişti. "Barla'da Diriliş" filmini çekmek istiyorlardı. Bayram Ağabey'den bazı hatıralar aldılar. Bayram Ağabey: "Biz size dua ederiz. Fakat biz Üstad'dan gördüğümüz şekilde, dershaneler tarzında gideriz. Size de dua eder, teşvik ederiz" dedi.

Sabahları erkenden vakfa gelirdi, bastonuyla vurunca herkes uyanırdı. Evi yakındı. Sabah namazından sonra tekrar eve gider, bir parça istirahat ederdi. Öğleyin tekrar gelir, akşama kadar hizmetle meşgul olurdu.

Bir keresinde Prof. Dr. Ömer Rıza Bey'in arabasıyla Karadeniz turuna çıkmıştık. Yol sırasında çok şefkatliydi. Şoföre kendi eliyle ikramlarda bulunur, latife yapardı.

Hizmette bazı sıkıntılı durumlar olduğunda Cevşen okurdu. Bazen ben hasta olduğumda hissettirmezdin, ama o anlardı, "Asker hasta!" derdi.

Bayram Ağabey, Üstad'ın ve ağabeylerin yemeklerini hizmetlerini yaparmış. Üstad kendisine: "Sen hepsinin hizmetine hissedarsın" dermiş. Bana da: "Sen de kardeşlerin hizmetlerine hissedarsın" derdi. Önceleri: "Asker, on kişinin hizmetini yapar" derken, sonraları: "beş kişinin hizmetini yapar" demeye başladı...

Almanya'ya gitmeden önce vakıfta oturuyorduk... Vefatından üç ay önceydi. Himmet Ağabey içeri

girdi. Ona: “Asker’le bana mezarlıktan bir yer ayır!” dedi. Himmet Ağabey de Barla’daki şimdiki yeri çeviriverdi. Sonra: “Asker kalsın, götürmüyoruz!” dedi.

“Ben Bayram’ın Duasına Muhtacım”

Azerbaycan’dan vakıf kardeşler gelmişti. Sungur Ağabey de vardı. Dersten sonra biz Bayram Ağabey’le İstanbul’a geldik. Kendisine refakat ettik. Sonra oradan Ali Uçar’la Almanya’ya uçtular.

Daha sonra telefonla görüştük. Karşılamaya gittik. “Hayati Ağabey gelsin mi?” dedik. “Yok, o Barla’da beklesin!” dedi. Tabii biz gittik. Kapıkule’de bekle bekle gelmez! Hava da soğuk, hafif kar yağıyordu. Sonra tekrar İstanbul’a geldik. Turhan kardeşin teyzeoğlu vardı. O, Bulgaristan Başkonsolosluğu’na başvurdu. Konsolosluk vefat etiklerini bildirmiş. Sungur Ağabey konuşuyordu. Ben tabii başladım ağlamaya... Sungur Ağabey ağladığımı görünce: “Herhâlde iyilermiş” diye lafı değiştirdi. Daha sonra tekrar gittik. O gün de ağabeylerin meşvereti vardı. Cenazeye giderken meşverete teklif ettim Türk bayrağına saralım diye. Kore gazisi olduğu için kabul ettiler. Kapıkule’den aldık, Vakıf Guraba’ya getirdik. Orada tabutunu açtık. Aradan kaç gün geçtiği hâlde canlı gibi terliyordu. Meğer şehitliğin alameti imiş... Hatta burada ilk açtığımızda yüzünde biraz şiddet vardı. Suikast mıydı bilmiyoruz. Cenazeler yıkandı. Fatih’te kılınan namazdan sonra Kütahya, Afyon’a uğrayarak Isparta’ya vardık. Önce evine çıkardık. Hanımlar ziyaret ettiler. Daha sonra vakfın altına getirdik. Fakat burada yüzü tebessüm ediyordu. Ama terleme yine devam ediyordu. Cenazesinde 30 bin kişi vardı.

Üstad: “Ben Bayram’ın duasına muhtacım. Allah bana Bayram’ı verdi, bana dua ediyor” dermiş. Bayram Ağabey’in duası makbuldü.

Üstad bazen “Bayram” bazen “Biram” dermiş. Dua yazarken bazen “Biram” diye yazarmış.

Fıtri Bir İstihdam Hâli Vardı

Turhan Örnekçi

BEN MAKİNE MÜHENDİSLİĞİNDE Okumak Üzere Isparta'Ya Gelmiştim. İmam Hatip Mezunu Olduğum İçin, Bayram Ağabey Zaman Zaman: “Burada Resmî İmamlık Da Alabilirsin” Diye Söyledi. Ben Üzerinde Durmadım; Çünkü Zor Olurdu... Zaten Zaman Zaman İmamlık Yaptırıyordu... Talebelik Döneminde Bana Hususi Bir Alakası Olduğunu Hissettim. Bu Alakayı Ben Hissettiğim Gibi, Tüm Arkadaşlar Da Ayrıca Kendileri İçin Hissetmişlerdir. Bayram Ağabey’In Herkese Karşı, Dershanede Kalsın, Cemaatten Biri Olsun, Ayrı Bir Alakası Vardı. Herkes, Bayram Ağabey’In Herkesten Ayrı Kendisine Hususi Bir Alaka Duyduğunu Zannederdi.

Bir gün okula gidecektim... İmtihan dönemi idi. O sırada dersler iyi gitmemişti. Epeyi sıkıldığım bir gündü. Can sıkıntısıyla dışarı çıktım. Giderken: “Gül Kitabevi’ne uğrayayım, belki Bayram Ağabey gelmiş olur, onu da görürüm, sıkıntım geçer, öyle giderim” dedim. Uğradım; hakikaten oradaydı. Uğradığımda, başka zaman çok sormadığı hâlde o gün: “Nasılsın Turan kardeş? Dersler nasıl?” dedi. İntak-ı bilhak nevinden veya bir istihdam cihetiyle böyle çok şeylerini görürdük.

Hep Teşvik Ediciydi

Sonradan üniversiteyi bitirdik. Allah nasip etti, hizmette kaldık. O bahsettiğim alakadarlık hep devam etti. Herkesi kucaklama, herkesi teşvik etme, şevk verme, kusur görmekten ziyade iyi taraflarını görme tarzında... Bazılarında hep “yanlışları düzeltmek” ağırlık basar; Bayram Ağabey onun tersine hep teşvik ederdi. Üstad’ımızda da bu mana var.

Üstad’ımızın Isparta’daki evinin önce üst katı alınmıştı. Alt kat sonra alındı. Altı çok harabeydi. Alt katın projesi tamamen değişti. Direklerle sağlama alındı. Bu, binayı yeni yapmaktan daha zor bir işti. Bir de aslına uygun olmaya gayret ediliyordu. Burası yapılırken Bayram Ağabey’in tavrının bize çok ders verici noktaları oldu.

Herkesi buraya sahip çıkmaya teşvik ediyordu. Cemaatin hangi ferdi görsen: “Gittin mi, yardım ettin mi? Üstad’ımızın evi yapılıyor” derdi. Kimisinin çalışmasını, kimisinin hiç olmazsa gidip görmesini, hizmetle bir alakası olmasını isterdi. Kardeşler onun teşvikiyle öyle bir sarıldılar ki, inşaat dört ayda bitti... Bütün kardeşlerin burada emeği oldu. Bazen akşamları da çalışıldı. Birkaç ustanın haricinde işçilik parası verilmedi.

“Perde Olmayalım Yeter!”

Derdi ki: “Kardeşim, hizmet gidiyor. Biz önünde durmayalım, arkasından gidelim, destek olalım. Perde olmayalım yeter!” Kendine tabi olmayı istemezdi. Hizmetin gidişatına, cemaatin hâline ayak uydurmayı isterdi. Üstad’ımızın hayatında olduğu gibi, fıtri bir istihdam hâli vardı. Önceden planlanmış da şöyle şöyle yapacağız şeklinde değil. Fıtri bir istihdam tarzında, hani Üstad Hazretleri, “Biz istihdam olmuşuz. Rıza dairesinde birisi bizi bilmeyerek istihdam ediyor” diyor ya, onun gibi.

Bayram Ağabey’in hâl ve hareketleri zahiren akıllıca, istikbale hedeflenmiş görünürdü. Ama bunu öyle çok planlamış olarak değil, fıtri bir istihdam hâliyle gerçekleştirirdi. Nurlarda veya Üstad’ımızdan gördükleri bir tarza ittiba ile ve ona sadakatle bağlı kalarak gitmeyi esas almışlar. “Şöyle mi yapsak, böyle mi yapsak?” diye yeni birtakım şeyler çıkarmak tarzında değil... Bunu hatıralarında çok bahsederdi. Üstad’ımız kişiye bilhassa ehemmiyet veriyordu. Gelenler üzerinde

duruyor, iki şey soruyor: Bir, “Risale-i Nur okuyor musunuz?” İki, “Dershaneniz var mı?” Bayram Ağabey’in hayatının gayesi de hep bunlardı: Nurların okunması ve dershanelerin açılması... Dersler ve dershaneler... Çok yerlerde derslane açılmasına Bayram Ağabey’in büyük teşvikleri olmuştur. Zahirde ilmî bir şey görünmese bile, “Üstad’dan gördüğü, Nurlardan hissettiği manayı hayatıyla tatbik etmek” şeklinde bir istihdam vardı.

İstidatların önünü açmak isterdi. “Hep bana sorulsun” gibi bir yaklaşımdan kaçardı. “Her kardeşin kendi istidadı istikametinde yolu açık olsun” isterdi. Mühim olan hizmetin yürümesidir. Bir yerde bir kardeşimiz bir ders başlatmıştır. Tabii meşveretle olmasını isterdi. Ama “İlla bize sorulsun” arzu etmezdi. Çünkü öyle olursa kardeşler daha çok hizmete sahip çıkar. Kendi gayret ve istidadı ile sahip çıkar. Öbür türlü bir ağabey söyler, ötekiler yapar. O zaman istidadı inkişaf etmez. Kendi hususi bir şevk ve gayret hâli de olmaz. Zaten onun geniş ve şefkatli hâli, vakıfların gelişmesine ve çoğalmasına mühim bir vesile oldu...

Her İstidada Hizmette Yer Vardır

Belli kalıplarda olmak tarzında değil, ama her istidada hizmette yer ayırma tarzında bir hizmet anlayışı... “Sadece şunları yapanlar bu hizmeti yapabilir, olmayanı biz kabul etmeyiz” yerine, her istidada bu hizmette bir yer vardır: Birisi Nurları çok iyi okuyamaz; ama güzel çay yapar, kapıyı açar. Bir kardeş, dershanenin dış hizmetlerine bakar... Kardeşlerle konuşurken de bu manayı ihsas ederdi. Yani yaptığımız hangi hizmet daha makbul, onu bilemeyiz. Kendisini misal vererek anlatırdı: “Ben köylülükten geldiğimden, hem çalışkandım, hem de kolay yorulmazdım. Bazı ağabeyler yorulurlardı. Çalışınca yorulur, yatarlardı. O zaman ben bazen onların işlerini de görürdüm. Bu, Üstad’ımızın hoşuna giderdi: ‘Sen böyle yapmakla onların yaptığı bütün hizmetlere hissedar oluyorsun’ derdi.” Hem herkesin hizmete el atmasını, hem de herkesin istidadına yol açmak, zemin hazırlamak isterdi.

Vakıflığı özendirirdi. “Kardeşim, vakıf olmak lazım!” diye değil, zemin hazırlardı. Şefkatli bir mana, yani kusurları görmek ve tahakkümden ziyade, serbest, ama gene Nurların ölçüsü içinde... Tabii bir başıboşluk olarak değil. Mesela bizde hem talebeler başında kalan vakıf kardeşler var, hem de merkezde kalanlar var. Sadece temizlik ve mutfak işlerine bakan kardeşler var... Isparta’da o tarz hâlen devam ediyor.

Bu da Üstad’ımızın tarzı idi. Mesela Şamlı Hafız Tevfik sigara içerdi, Üstad ona dokunmazdı: “Zamanla kendisi anlar.” Bayram Ağabey’i de o şekilde gördük: Şefkatle cemaati kucaklama... Bununla beraber dar dairede, has çerçevede ikazları da olurdu.

Biz 80’li yıllarda, tashihat hizmetlerine başladık. İlk başta Hafız Ali Ağabey’in, Sav köyünde Hasan Ağabey’in Osmanlıca yazdıkları vardı, onları getirdi. Osmanlıca bilenler onlardan, diğerleri Latince’den takip etti. Sırayla okuyorduk. Hem tashih hem ders oluyordu. Giderek düzenli bir hâle geldi. Her gün öğlenle ikindi arasında bu yapılmaya başlandı. Hemen hemen bütün vakıf kardeşler hazır bulunuyordu. O zaman sayı da çok değildi, 20-30 arasındaydı. O arada hatıra anlatır, bazı noktalarda bize ders ve ikazlarda bulunurdu. Biraz da muhabbetli bir hava içinde, bazen takılmaları, iltifatları, bazen kerametvari hâlleri olurdu. Arada yemek yenirdi. Bazen tashih yapmışız, acıkmış, yorulmuşuz; içimden: “Bir ara versek de bir şeyler yesek!” derdim. Tam o sırada Bayram Ağabey: “Bir ara verelim, Turan’ın karnı acıkmıştır!” derdi!

“Hizmetin kıymetini bilmiyorsunuz!”

Biz farkında olmadan çok noktaları kendisinden ders almışız... Vakıf kardeşlerin muhafazasına dikkat ederdi. Zaman zaman, 15 günde bir, “Sizdeki rahatlık, cumhurbaşkanında yoktur! Bir sıkıntınız yok, senet sepet yok; şükredelim hâlimize...” derdi. Bazı ihmal edenler olursa, onu da bahane ederek

biraz sert çıkar: “Bu hizmetin kıymetini bilmiyorsunuz!” dediği olurdu. Ama bu, az rastlanmış bir hâldir. Ya da bir kardeş memlekete gitmiş, geç gelmiş; ona biraz takılır: “Hadi bakalım, ne ceza keseceğiz buna?” derdi. Çok kalmanın hizmetten uzaklaşmaya sebebiyet vereceğinden dolayı hassasiyet gösterirdi. “Biz biliriz” havasına girmemeye çok dikkat ederdi. Hatta buradan bir ağabeyin gitmesini yorumlarken: “Belki o gitmeseydi, sizin istidatlarınız inkişaf etmezdi...” demişti.

Vakıf kalmak için bize direkt bir tavsiyede bulunmazdı. Üniversiteyi okurken bu hizmetin devamı için vakıflığın gerekliliğini zaten görüyorsunuz... Bir dershanenin başında vakıf olmayınca hizmetlerin gitmediğini fark ediyorsunuz. Böyle bir manayla siz de karar veriyorsunuz. Bir kardeşe “neden vakıf kaldığı”nı sormuştum. Demişti ki: “Ben Nurları tanıyınca bana o kadar tesir etti ki, hayatım değişti... ‘Hayatımı böyle değiştiren bir dava için ben ne verebilirim?’ diye düşündüm. Dedim: ‘Buna ancak hayat verilir!’” Böyle bir manayla, zemin de müsait olunca kardeşler kalıyor. Önden kalanlar, arkadan gelenlere örnek oluyor. Son sınıfa gelince, niyeti olanlarla da konuşuyoruz. Vakıf kalınca nasıl olur, zorlukları nelerdir, faydası zararı ne ise bunları anlatıyorduk. Niyeti varsa önü açılsın diye... Bu durum inkişaf etti. Mezuniyetlerine bir-iki ay kala bütün mezunları topluyoruz, sabahtan akşama kadar görüşüyoruz. Öğlene kadar “içtimai hayata girecek kardeşlerin nelere dikkat etmeleri, ne gibi tehlikeler olduğu, onların hizmete nasıl devam edebilecekleri”ni konuşuyoruz. İkinci bölümde de, vakıf kalmak isteyenlerin şartlarını konuşuyoruz. Tabii diğer, içtimai hayata girecek kardeşlerin de vakıfların durumunu bilmesi iyi oluyor.

Mesela Kayseri’den de mezun olanlar buraya geliyor, buradaki vakıf manasını görerek çoğu karar verdiler. Buradaki hizmetin ve vakıfların hâli onlara tesir ediyor. Kardeşler arasında tesanüt, ahenk, birbirine zıddiyet olmadan herkesin kendine göre bir hizmetle meşgul olma, birbirine yardımcı olma hâli başkalarına da tesir ediyor.

Bayram Ağabey’in Kurduğu Sistem

Bayram Ağabey’in kurduğu bu düzen vefatından sonra da devam etti. Pek çok vilayet ve kazalara, hatta yurt dışına da Isparta’dan giden vakıflar oldu. Gittikleri yerlerde hizmeti geliştirdiler.

Vefatından sonra şöyle bir mana hissedildi:

Sanki buradaki hizmetleri oturtmuş, gitse bile bu tarz devam eder... Bilhassa ehemmiyet verdiği hususlar, “vakıfların yetişmesi ve çoğalması, cemaat arasında meşveretin düzenli, ahenkli çalışır olması; Barla, Sav ve Isparta merkezde gibi dershanelerin yapılmış olması,” sanki bu vazifeleri bitirdi, artık düzen kuruldu, kendisine ihtiyaç kalmadı gibi bir mana hissettik...

Vakıflar yetişmeden önce bazı ağabeylere bağlı olarak hizmet geliyordu. Bayram Ağabey kabiliyetleri seçer, bilhassa onlara alaka gösterir, ama bütün cemaatle alakasını yine de devam ettirirdi. Bütün Türkiye’de hizmete önem verdiği gibi, özellikle buranın hizmetine çok önem verirdi. Kaç tane öğretim üyesi dışardan gelmişse onlara yakın alaka gösterdi; onların burada yerleşmesine, hatta ev almasına kadar vesile oldu. Ta ki burada hizmet yerleşsin ve inkişaf etsin... Daire daire hepsiyle ilgilenirdi. Tabii has dairedekilerle çok daha yakından ilgilenirdi. Ama dediğim gibi, bunlar çok düşünülmüş, çok tasarlanmış olmaktan ziyade, evet, bir idarecilik vasfı vardı, ama bununla beraber bir istihdam vardı.

İlk talebe dershanelerinin açılması, çoğalması, Ankara’da Bayram Ağabey’in gayretiyle başlamış. Hatta Zübeyir Ağabey son zamanlarda Ankara’ya geldiğinde kendisini İstanbul’a davet ederek, İstanbul’da da bu manadaki hizmetine devam etmesini istemiştir. Fakat Bayram Ağabey, Ankara’yı bırakmak istememiş.

Hatta Tahiri Ağabey bir zaman: “Hizmetin gidişatı, Bayram Ağabey’in oturttuğu tarzda olacak”

demiş. Zaten diğer vilayetlerde de hem vakıfların yetişmesi hem de dershanelerin açılmasında Bayram Ağabey'in çok gayreti ve teşviki oldu...

Cevşen Arkasına Yazılan Dualar

Bayram Ağabey son zamanlarda Cevşen'in arkasına dua yazardı. Bu da Üstad'dan gördüğü bir âdetiydi. Malum, Üstad kitapların arkasına dua yazardı. Bazen Üstad yorulur, yazamazmış. Bayram Ağabey derdi ki: "O zaman Üstad'ın elini tutardık, biz yazardık. Böylece onun hattına alışmıştık." Oradan kalan bir alışkanlıkla dua yazdıranlar olmuş. Sonra Mega Matbaası, Münacat Risalesi'ni bastırıp Bayram Ağabey'e gönderdi. Hem burada hem de gittiğimiz yerlerde o kitapların arkasına dua yazardı. Gençler etrafına toplanır, dua yazdırırlardı. Hatta onlara: "Kaç sefer okuyacaksın?" diye sorar, söz alır, sonra yazardı. Bir kardeş "500 sefer," biri de "bin sefer okuyacağım" demişti. Hakikaten de okudular... Bu tarz ilerledi, hatta bazı kardeşlere: "Vakıf olacaksan dua yazacağım!" diyordu.

Son senelerinde Azerbaycan, Orta Asya taraflarına gitmişti. Bilhassa Azerbaycan'da: "Kaç kişiyi dershaneye getireceksin?" diye sorup ona göre dua yazıyordu. Hatta bir genç: "Ben derse 250 kişi getireceğim!" demişti. Hakikaten o genç, 250 kişi getirmiş... Böylece her gittiği yerde hem hatıra anlatır, hem de onları hizmete teşvik ederdi. Bazı gözünü kestirdiklerine: "Vakıf olacak mısın?" derdi. O da "Ağabey inşaallah..." derdi.

Azerbaycan, Orta Asya seyahatine Feyzi Ağabey de iştirak etmişti. Diyordu ki: "Biz ondan genç olmamıza rağmen dayanamıyorduk! Oraya git, buraya gel, akşam derslerden sonra hatıra anlatma vs. Onda yorulma yoktu, herkesi hizmete ve okumaya teşvik ediyordu..."

Burada da öyleydi, günü hep programlı idi, yorulma bıkmaya bilmezdi. Son zamanlarda bilhassa yazları ziyaretçiler çoğalmıştı. Hepsine hatıra anlatırdı. Biz aynı şeyi tekrar dinlediğimizden bize bazen zor gelirdi! Zaten çoğu anlattıkları kelime kelime aynıydı... Fırsat olursa dışarı çıkmak isterdik.

Mesela cumartesi pazar günleri başka cemaatlerden de otobüslerle gelenler olurdu. Sabah gelir, onlara hatıra anlatır. Bakmışsın biraz sonra bir grup daha gelmiş... "Şunlara da 5-10 dakika anlatayım" der; bakmışsın en az yarım saat anlatmıştır! Hep Üstad'ın ehemmiyet verdiği şeyleri anlatırdı. Mesela "Nurları okumak, şahıslara çok itibar etmemek, cemaat ve şahs-ı manevi;" aralarda bunları ders verirdi.

Seyahatlerde geç yatıldığı için daha da zor olurdu. Saati baş ucuna koyar, zil çalmadan da vakti gelince mutlaka kalkardı. Yolculukta arkadaş gibi olurdu. "Hadi siz de kalkın!" demez, sıkılmazdı. Bizim bazen yetişemediğimiz, gevşek olduğumuz olurdu; bunun üzerine gitmezdi.

"Bir Arabamız Daha Oldu!"

Vakıflardan bir kardeş, araba almak istemiş. Bayram Ağabey, onun araba almasını pek istemezdi. Fakat duyduk ki, ne bize ne de Bayram Ağabey'e sormadan araba almış... Sonra o kardeş, vakfa geldi. Bayram Ağabey'in öteki odada olduğunu duyunca: "Eyvah, şimdi Bayram Ağabey bunu duymuştur, belki kızar!" diye beklerken, Bayram Ağabey'in yanına gitti. Sonra ikisi çıktı, yanımıza geldi. Bayram Ağabey: "Turan ve Ahmet, bu kardeş araba almış; bizim zararımız var mı? Bir arabamız daha oldu!" dedi. "Niye aldın?" diye şevkini kırmak yerine, onu "hizmete teşvik" manasıyla karşıladı. Olan bir şeye olmuş diye pek üzerinde durmaz, hizmet yürüyor mu ona bakardı.

"Aklını Karıştırma!"

Üstad'ın bazı şeylerini “yakalamıştı;” kendi onlara dikkat eder, hatıralarda da hep onları anlatırdı. Mesela Üstad'ımız havaleciliği hiç sevmez. Üstad'ımız bir iş verdi mi, o işi o kimse yapacak ve o sırada yapacak; “Sonra yaparım” yok! Hatta Zübeyir Ağabey'le ilgili bir hatıra anlatılıyordu. Zübeyir Ağabey, Üstad'ın hizmetine geldiğinde Üstad'ımız kendisine arka arkaya işler vermiş. Eli ayağı dolaşınca, Ceylan Ağabey'e gitmiş: “Nasıl yapacağım, akıl ver!” demiş. O da: “Üstad'ın işine aklını karıştıрма!” demiş. “Gece yarısı saat birde: ‘Şu mektubu valiye ver gel!’ dese, sen: ‘Şimdi gidilir mi, sabah olsun gideyim!’ deme! Gece gidip valiye ver!” demiş. Zübeyir Ağabey: “Buna dikkat edince Üstad'ın hizmetine alıştım” diyor.

Nadir de olsa Bayram Ağabey'in kızdığı olurdu; ama kaldırılabileceklere olurdu... Ankara'dayken daha sert, daha disiplinli olduğu söylenir. Artık zamanın durumuna göre mi, şehrin durumuna göre mi, bilemiyorum. Hatta bazen Ankara'daki ağabeylerle aramızda ufak tefek farklar görürdüm. “Yahu biz Bayram Ağabey'den böyle gördük; onlar niye böyle yapıyor?” derdim. Teferruat meselelerde tabii... Isparta'da daha müsamahalı bir manayla genişlemeye sebep oldu.

Kızdığı Şeyler

Kızmaları herkese ders olacak tarzda olurdu. Mesela salonda ders var, bazı kardeşler ayrı odada oturup sohbet ediyorlar. Buna kızardı: “Ne yapıyorsunuz? İçerde ders var!” derdi. Mesela geceleri ihya etmeye Bayram Ağabey zamanında başlamıştık. Belli bir saatte ders olurdu. O sırada isterdi ki herkes derste bulunsun... Bazıları: “Mübarek gece evrad okuyayım” diye düşünürlerdi, onu kabul etmezdi. Duada da, derste de cemaatle olmayı isterdi. “Cevşen, evrad okumayan Nur talebesi olabilir, ama Risale-i Nur okumayan Nur talebesi olamaz!” derdi. Yeni kimseler için: “Evrادتan ziyade risale okusun” derdi. Onun bu tarzı yerleşti. Mesela gece yarısı Münacat, ondan sonra hep beraber hatim duası okunurdu. Cemaatten ayrı kalmamak, kenarda olmamak isterdi.

İstişarelerde bazen kendi fikrine muhalif bile olsa, cemaat ittifak etmişse onu kabullenirdi. Ama çok zahir bir hata olursa onda ısrar eder, ama neticede cemaatin ittifak ettiği noktayı kabul ederdi. O mana oturmuştu. Başta fikir beyan etme cesareti olmuyor. Yaşlı bir ağabeyin onun fikrine muhalif fikir beyan etmesi kolaydı da, bizim gibilerin kolay değildi! Ama bize yol açardı... Hatta bazen bize kızar, biz de: “Hayır ağabey, öyle değil, böyledir!” derdik. Onun verdiği bir serbestlikle buna alıştırmıştık.

Malum, mesleğimizin bir esası, şefkattir, aklı iknadır. Bunun için Üstad'ımız şahsi kusurlara veya şahsi kemalata çok bakmamış, hep hizmetteki gayretine, ihlasına bakmış. Bayram Ağabey'de de o mana vardı. Kardeşlerin, cemaatin şahsi kusurlarına bakmazdı. Kemalatına da çok ehemmiyet vermezdi, ama hizmetteki gayretine ve ihlasına bakardı. Zira hizmetkârlık “nübüvvet” tarafına bakıyor, şahsi kemalat veya kusurlar ise “velayet” tarafına bakıyor...

Bunda Bir Hayır Var

Birkaç sefer “araba kullanmama”yı bana ihsas etmişti. Çok net “kullanmayacaksın” dememişti. O sırada “kolay yoldan bir ehliyet alma” hususu çıktı. Biz de o arada aldık. Bir araba vardı, onu biraz kullanmak istedim. Sav'a doğru gittik. Dönüşte kaza yaptım; araba takla attı! Gerçi kimseye bir zarar gelmedi, ama araba hasar gördü. Bir defa şoförlük yapmamızı istememiş, ikincisi kaza olmuş... Kusurumuz var; hizmetin arabası... Tabii ben mahcup bir hâldeyim... Geldik, tekdir beklerken teselli etti: “Bunda da bir hayır vardır” dedi. Zaten ben mahcup olacağım kadar olmuşum... Bunlar aslında sünnette olan hususlar.

Aslında ağabeylerin de tesiri buradan geliyor. Elbette Üstad'a bağlılıklarının, irtibat ve talebesi

olmalarının tesiri var... İnsan buna ehemmiyet verir. Ama bir de hâlleriyle kendilerini kabul ettirmişler. Neticede psikolojinin de kuralları, bunlar. Başka türlü çıkar yolu yok. Şefkatle, ikna ile ve ızahla...

Bayram Ağabey’in bir özelliği de, “bütün Nur talebelerinin ağabeyi olma” vasfıdır. “Her bir Nur talebesi, bir Said’dir” manası bu olsa gerek... Herkes kendi aklıyla, istidadıyla inkişaf edecek. Hepsinin yolu açılacak. Kişilere bağlı kalınmayacak... Özeti bu.

Küçükken Ezana Namaza Çok Düşkündü

Sadık Yüksel (Ağabeyi)

BAYRAM ÇOK DÜRÜST, çok çalışkan bir çocuktur. Küçükken bile namaza ezana çok düşkündü. Sabah herkesten erken kalkar, camiye giderdi. O, beşten çıktı. Ben üçten... Ben okuyamadım, o okudu. Ben dört sene askerlik yaptım; o sırada evin işlerini iyi kötü o gördü.

Hapse düşünce Hocaefendiyle tanıştı. Daha sonra Kore'ye gitti. Dönüşte de Hoca onu bırakmadı. Geçerken köye uğrarlardı. Üstad, anneme her ay 30 lira maaş verirdi. O zaman 30 lira iyi paraydı!

Üstad bir kere geldiğinde ben de gidip elini öptüm. O zaman başım çok ağrıyordu. "Üstad'ım, başım çok ağrıyor, dua et!" dedim. Eliyle başımı sıvazladı: "İyi olur" dedi. Yeminle söylüyorum, ondan sonra bir daha başım ağrımadı...

Ben hasta olduğumda hastanede yattım. Bayram hep gelir giderdi. Doktorlar, Bayram'ın hatırı için bana çok iyi bakıyorlardı. Bayram bana bir tesbih verdi: "Her tesbihte bir İhlas, bir Felak ve bir de Nas oku; ne zaman bitirirsen o zaman taburcu olacaksın" dedi. Ben: "Hemen bitiririm!" dedim. "Sen bugün bitir, bugün taburcu ol!" dedi. Okudum; dokuzuncu günde bitirmiştım. Doktorlar geldi: "Seni bugün taburcu ediyoruz" dediler. İyileştim...

Kız kardeşim Fatma ve Arife vardı. Bayram'ın yanında idiler. Onun yanında can verdiler.

Cevşen okurken...

Ondan Sonra Öksüz Kaldık!

Elif Yüksel (Ağabeyinin Eşi)

BEN ONUN AĞABEYİNİN hanımıyım. Sadık'la evlendiğimizde düğünümüze gelmişti. Mal mülk her şeyi bize bıraktı. Hürmetli, ibadetli, Allah'ım öyle bir iyilik sahibiydi ki, onun gibi biri yoktu. Bu Kemer kaya'da birinciydi.

Benim kimim kimsem yok. Emirdağ'ın Tez köyündenim. O vefat ettikten sonra öksüz kaldık! O bizim her şeyimizdi. Gelir gider ihtiyaçlarımızı sorar, karşılardı. Rabbim ondan razı olsun, öbür tarafta da bizi ona komşu eylesin!

Yaptığım Müdafaayı Çok Beğenmişti

Ali Çeleğen

1963 YILI İDİ... Bayram Ağabey’le Abdullah Yeğin Ağabey, Urfa’ya Üstad’ın mevlidine gitmek için Kahramanmaraş’a gelmişlerdi. Ben o zaman memurdum. Mustafa Ramazanoğlu’nun evinde misafir kaldık. Sabahdan önce hamama gittik. O güne kadar başımda şapka taşıyordum. Dönüşte Abdullah Ağabey: “Üstad, şapkayı hiç sevmezdi!” dedi. Ramazanoğlu’nun evinde şapkayı askıda unuttum. O oldu, bir daha şapkayı başıma almadım...

Gaziantep’e gittik. Giderken otobüste Bayram Ağabey’le yan yana oturduk. Ben, Üstad’a mektup yazdığımı söyleyince, büyük bir merak ve heyecanla:

“Sana ne cevap verdi?” dedi.

“Seni has talebelerim içine kabul ettim” diye yazdığımı söyledim. Çok memnun oldu.

Gaziantep’e vardık. Peş peşe giderken bir sivil polis bizi takip etmiş. Tam dershaneye girerken önümüzü kesti: “Durun, ben polisim!” dedi ve kartını gösterdi. “Açın çantaları!” dedi. Çantalardan küçük risaleler çıktı. O sırada arkamızda bizimle dershaneye gelen başka Nur talebeleri vardı. Onların bundan haberi yoktu. Bayram Ağabey, hemen fark ettirmeden geriye dönüp onlara gelmemelerini işaret etti.

Sen de Nurcusun

Zaman zaman Üstad ve Nur talebelerinin mahkeme müdafaalarını okudukça hep “Bir vesile olsa da, polis ve hâkim huzurunda ben de bu hakikatleri savunsam!” diye içimden geçerdi. Bu da oldu. Polis:

“Haydi karakola!” deyince:

“Ne varmış bunda; karakola değil, istersen aya kadar gitmeye varım!” diye bağırdım.

Birinci şubeye vardığımızda polis:

“Siz Nurcu musunuz?” dedi.

“Sen de Nurcusun!” dedim.

“Değilim!”

“Nurcusun!”

“Değilim!”

“Kur’an’ın bir ismi de Nur’dur; sen Kur’an’a karşı mısın?” deyince, sustu.

Ramazan ayıydı, oruçlu idik... Baktık, ayağında takunya, abdeste hazırlanan bir komiser bize bakıyor:

“Canınızı sıkmayın, beraber iftar ederiz!” dedi.

Sonra bizi Abdülbaki Bey’e teslim etti. Geceyi onun evinde birlikte geçirdik.

Ertesi gün mahkemeye çıkarıldık. Hâkim:

“Sen Risale-i Nur okuyor musun?” dedi.

“Evet, okuyorum!” dedim.

Ve üst perdeden savunmaya geçtim:

Köy Enstitüsü Mezunuyum

“Hâkim bey, ben köy enstitüsü mezunuyum. Bize ‘Allah yoktur’ diyen öğretmenler vardı. Ben şüpheler içinde kıvranırken Risale-i Nur’u buldum. Bu eserler bana Allah’ın varlığını; Kur’an’ın hak

kitap, Peygamber'in hak peygamber olduğunu, suyun formölünü öğretir gibi ispat ediyor" diye epeyi güzel bir müdafaası yaptım.

Bayram Ağabey çok beğendi, beni tebrik etti. Hatta bu müdafaamı yazdırıp lahika olarak dağıttı..

Bundan sonra bizi serbest bıraktılar. Urfa'ya yola devam ettik, mevlide iştirak ettik.

Yıllar sonra Bayram Ağabey, kalabalık bir talebe grubuyla Elbistan'a İçmeler'e gelmişti. Bahçede dut ağaçları altında otururken, kendisinden Kore hatıralarını anlatmasını istediler. Hele havan mermisinin miğferine "tak" diye deyip patlamadan yere düştüğünü anlatması hâlâ gözlerimin önünden gitmez...

Allah rahmet eylesin!

Muhabbet devam etsin!

Fitri ve Hasbi Bir Hâli Vardı

Muhittin Ünal

BAYRAM AĞABEY’İ Tire Ulu Cami’de imamlık yaptığım yıllarda tanıdım. O zaman ağabeyler hizmet merkezlerini sıkça ziyaret ederler, hem Risale-i Nur hizmetinin inkişafına hem de mübarek Üstad’ımızın hizmet tarzının yerleşmesine vesile olurlardı.

1970-1980 arasında bu vesileyle birçok ağabeyi tanımış olduk. Tahiri Ağabey, Sungur Ağabey, Bayram Ağabey, Ahmet Feyzi Ağabey, Said Özdemir Ağabey, Dr. Sadullah Ağabeyleri hep o yıllarda tanıdık. Allah hepsinden ebediyen razı olsun! Ziyaretleriyle onlardan çok istifade ettik. Hepsinin ayrı ayrı özelliği ve güzelliği vardır. Risale-i Nur’dan ve Üstad Bediüzzaman Hazretleri’nden aldıkları feyze tam ayna olup, lisan-ı hâllerıyla bu füyuzatı yansıtırldı.

Bayram Ağabey’in fitri ve hasbi bir hâli vardı. Dersten ziyade hatıralar anlatırdı. Zaten Üstad’ımız da ona: “Senin lisan-ı hâlin, lisan-ı kalinden daha ziyade tesir edecektir” demişler. Bize Üstad ve Risale-i Nur’un hizmetiyle ilgili çok hatıra anlattı. Askerdeyken Kore’ye gitmek için seçildiğinde Hz. Üstad’ımızın kendisini gönderdiğini ve “Korktuğun zaman yüksek sesle ezan oku!” dediğini ve balmumuyla muşambaya sarılmış bir Cevşen’i üzerinde taşıması için verdiğini anlatmıştı.

“O Benim Evimdir”

Bayram Ağabey, yeni bir dershanenin açılmasına çok sevinirdi. “Hz. Üstad’ımız da bir dershanenin açılışını haber aldığıında mutlaka açılışına gider, eğer gidemezse bizleri gönderirdi. O dershaneyi açanlara dua ederdi. ‘O benim evimdir’” dediğini anlatmıştı.

1974 senesinde hacca gidiyordum. Uçağımız Ankara Esenboğa Havaalanı’ndan kalkacaktı. Bir gün önce Ankara’ya gittim. Bayram Ağabey’e “Allah’a ısmarladık” demek ve duasını almak için, 27 no’lu dershaneye gittim, ziyaret ettim. Hacca gittiğime çok sevindi. Bana 40 tane Hutbe-i Şamiye eserini verdiler. Bunları orada, âlem-i İslam’dan gelen hacılara ve özellikle ehl-i ilme vermemizi söylediler. Ücretini ödeyip eserleri bavulumla doldurdum. Abdülkadir Badıllı Ağabey’in de Mekke’de olduğunu, Risale-i Nurların Arapça nüshalarını âlem-i İslam’dan gelen heyetlere dağıtımını yaptığını, ona da selam etmemi, dağıtım işlerinde yardımcı olmamı söylediler. Hac ibadetimiz ve hizmetimizin kolaylığı için dua ettiler. O günün şartları itibarıyla havaalanı gümrüğünde: “Acaba bu eserlere el koyarlar mı?” diye kalbime bir endişe geldi. Bunun için kendilerine bu endişemi belirttim: “Ağabey bir müşkülât çıkarırlar mı acaba?” dedim. Bu endişeme gülümsediler:

“Merak etme; sen bu eserleri götürmeyeceksin, bu eserler seni Mekke’ye götürecek! Bu hizmetinden dolayı inayete mazhar olacaksın. Bu eserler hürmetine kolaylık göreceksin!” deyip uğurladılar. Gerçekten de hiçbir engele takılmadan geçtik...

Mekke’de çok güzel hizmetler oldu. Abdülkadir Badıllı Ağabey’i buldum. Beyrut’ta tabettirmiş olduğu Arapça İşaratü’l-İ’caz, Mesnevî-i Nuriye, Uhuvvet Risalesi, Hutbe-i Şamiye, Reçetetu’l-Avam eserlerini belli bir miktarda getirmiş, Mekke’de İslam âleminde gelen hacılara ve başlarındaki âlimlere dağıtımını yapıyordu. Eserler hediye olarak veriliyor, ücretini bazı himmet ehli kardeşimiz karşılamaya çalışıyordu.

Mısır’dan gelen bir kafilenin başında bulunan mühim bir âlime İşaratü’l-İ’caz verildiğinde hemen okumaya başlıyor. Okudukça hayreti artıyor. Böyle bir eserin Türkiye’den zuhur etmesi ve manevi mertebesini keşfetmesiyle ellerini dergâh-ı İlahiyeye açıp: “Allahümme eizzel islame bil etrak!”

(Allah'ım, İslam'ı Türklerle aziz eyle!) duasında bulundu. Ve “âmin” sedaları Harem-i Şerif'i cınlattı... Daha bunlar gibi çok müjdeli olaylar yaşadık.

“Sesin Kesildi, Neredesin?”

Aynı sene hacda Av. Bekir Berk Ağabey, Said Özdemir, Hüsnü Bayram Ağabey ve Fethullah Gülen Hocaefendi gibi mübarek bir heyetle beraber bulunmak ve sohbetlerini dinlemek nasip oldu. Bayram Ağabey'in Risale-i Nur'un bir eserini bile bir yerden bir yere götürmekle ilgili manevi faydalarını ifade eden: “Bu eserler hürmetine çok suhulet göreceksin” sözünü hatırladım. Manevi makamlarında veli olduklarında hiç şüphem olmayan ağabeylerin ve Bayram Ağabey'in bu kerametli duasına “âmin” deyip, Cenab-ı Hakk'a şükür ve hamd ettim.

Bayram Ağabey'le daha sonra tahminen 1987 senesinde İzmir'e geldiğinde ziyaretine gidip görüştük. Beni görünce sevindi ve:

“Birkaç senedir senin sesin sedan kesildi; nerelerdesin?” diye sordu. Ben de şimdi Ödemiş'te olduğumu söyledim.

Bayram Ağabey'in bana: “Birkaç senedir senin sesin sedan kesildi; nerelerdesin?” demesinin hikmetini düşündüm. Sonra güzel bir mana zuhur etti. Şöyle ki:

1981 senesinde Tire'de bir kardeşimizin evinde ders yapılırken, birisinin şikâyeti üzerine, bizi İzmir Gaziemir Askerî Nezarethanesi'ne götürdüler. Bu evde toplanıp ders yapmamız, sıkıyönetim ilanına sebep olan suçlar kapsamına girmediği için, savcı çoğumuzu serbest bıraktı, 14 kişiyi de sivil mahkemeye havale etti. Tire ve Ödemiş Cezaevlerinde bir müddet kaldıktan sonra tahliye olduk, beraat ettik. Göreve iade edildiğimizde ben ve iki hoca arkadaşımızın başka yerlere tayinimiz çıktı. Bu tarihten sonra ağabeylerle görüşme imkânımız olmadı. Derslere devamımız, Cevşen, evrad ve ezkârımızı okumada gevşeme oldu. Dua listesindeki, hayatta ve ahiret âlemindeki kardeşlerimize manevi hediyelerimiz biraz ihmale uğradı.

Demek bizi manen takip ediyorlardı ki, bu görevleri tam yerine getiremediğimizi bildikleri için, sesimiz sedamız gelmediğini Bayram Ağabey bana hatırlattı... Allah kendisinden razı olsun! Bu bize bir ikaz oldu; inşaallah bundan sonra aksatmamaya çalışırız...

Onu Son Görüşüm

Bayram Ağabey bir yaz mevsiminde Ödemiş'e gelmişti. Bu vesileyle dünyada son defa görüşmüş olduk. Dershanenin terasında ders ve sohbet ettiler. Hizmetimizin devamı için dua istedik, dua ettiler. O duayı yazılı olarak bize hediye ettiler. Tesbihatımın içerisine yapıştırdım, bir hatıra olarak taşıyorum.

Satın almadan bir yıl önce İzmir'den bir kardeşimiz, dershane alıp almadığımızı sordu. Biz de: “Henüz almadık” dedik. O kardeş, rüyasında Bayram Ağabey'i görmüş. Ödemiş'te bir dershane alınmış, Bayram Ağabey onun terasında ders yapıyormuş. “İnşaallah bu rüyan gerçek olur!” dedim. Daha sonra bir dershane aldık: Tam o kardeşin Bayram Ağabey'i gördüğü binanın ta kendisi! Demek manevi himmeti olmuş...

Vefat ettiğinde Isparta'ya gittik. Cenaze namazında ve Barla kabristanında defninde bulunduk. Bayrağa sarılı tabutu Barla'ya girişte jandarma karakolunun önünden geçerken, askerler merasim tarzında selama durdular. Hem Kore gazisi, hem Nur'un bir kahramanı olan Bayram Ağabey'i böyle bir merasimle uğurlamak layıktır. Ahiret âleminde Üstad ve merhum ağabeyler, melek ve ruhanilerle istikbal edildiğine inanıyoruz.

Cenab-ı Hak, Barla kabristanındaki kabrinden berzah âlemine açılan ebed yolculuğunda o âlemini nur eylesin! Cennetü'l-Firdevs'inde mesut ve bahtiyar eylesin! Mahşerde şefaatine nail eylesin! Âmin...

Onda Bambaşka Bir Şefkat ve Çekicilik Vardı

Kâmil Aksu (Yeğeni)

BAYRAM YÜKSEL'İN KIZ KARDEŞİ Arife Aksu'nun oğluyum. Ben ilkokulu bitirinceye kadar dayımın annesinin, yani anneannemin yanında kaldım. Çünkü babam 1964-65 yılında annemle beraber toprak reformu sebebiyle Çeltik köyüne gitmişti. Bu yüzden ben ilkokul dört ve beşi Güllü ebemin yanında bitirmek zorunda kaldım. İlkokuldan sonra annemlerin yanına gittim. Lise hayatıma Isparta'da devam ettim. Bu arada Bayram dayımı çok az gördüm diyebilirim; çünkü sürekli hizmette idi...

Aradan 30 yıl geçti. Sadık dayım rahatsız oldu. Bu sebeple Bayram dayımı Isparta'dan Çoğul'a götürdüm. Bana: "Annenin evini hiç ziyaret etmedim. Bana güceniyor. Bir defa olsun annenin evine beni götür!" dedi.

1990 yılı idi... Çeltik, 30 km ileride bir köydü. Bayram dayımı arabamla annemin evine götürdüm. Annem boynuna sarıldı, ağladı... "Hemşirem üzülme! Kalbim sizinle beraberdir, sizlere dua ediyorum" dedi. Kardeşlerime kitaplar getirmişti. Kendisi hep hizmette olduğu için onu göremiyorduk. Ben de o zamanlar hizmeti tanıımıyordum. Yarım saatlik bir ziyaretten sonra tekrar Isparta'ya döndük.

Çok enteresandır, 1995 yılında Bayram dayımın ölümünden önce Fatma teyzem rahatsızlandı. Ben yine onu arabama alıp Çoğul'a götürdüm. Fatma teyzemin tek bir oğlu vardı: Yaşar... O da köyün imamıydı. Bana: "Annem çok rahatsız, dayımı al gel!" diye telefon etmişti. Ben de kendisini alıp iki vakıfla birlikte gittik. Vardığımızda Fatma teyzem çok rahatsızdı, kendinden geçmişti. Bizim geldiğimizden haberi bile olmadı, sekerat hâlinde gibiydi... Bayram dayım baş ucuna vardı: "Abla, abla!" diye seslendi, ama duymadı. Sonra çok dua etti: "Allah hakkında hayırlısını versin!" dedi. Biz orada bir-iki saat kalıp ayrıldık. Bana: "Epeyi rahatsız, herhangi bir durum olursa bana haber verirsin!" dedi. Biz gittik. Bir hafta sonra bir telefon geldi. Teyzem ayağa kalkmış, yürümeye başlamış, o hasta hâli gitmiş, sanki hiç rahatsız olan o değilmiş gibi bir hâl olmuş... Bayram Ağabey'in himmeti yetişmiş!

"Dayım, Ağabey Oldu!"

Sonra aradan beş-altı ay geçti. Ben hizmetle ilgilenmeye başlamıştım. O sırada dayım bana: "Hazırlan, Urfa'ya gideceğiz!" dedi. O güne kadar Bayram Ağabey'i "dayı" olarak görüyordum. Hizmetteki yerini, makamını bilmiyordum. Ben de hizmetin içinde olmadığım için onu hep "dayı-yeğen" ilişkisi içinde tanımıştım.

O sırada başımda maliyeyle ilgili bir sıkıntı vardı. Defterleri kaybetmiştim. Yeni şirket kurmuştum. Defterleri iade etmem gerekiyordu. Fakat aradan bir koçan kaybolmuştu. Ne kadar aradımsa bulamadım. Hiç kullanılmamış bir faturanın kaybolmasına maliye kasıt arar ve çok ağır ceza yazar! Bunu dayıma anlattım. Dedim: "Böyle, böyle..." Vakıfta Asker Mustafa'nın odasında idik. Omuzuma vurdu: "Keçeli," dedi, "biz gideceğiz, yarın da sen Ankara'ya yetişirsin. Urfa kontenjanını açık bırakıyorum; şoförü tek alıyorum, ikinci şoför sensin!" Ben içimden: "İşim başımdan aşkın, kesinlikle gidemem!" diyordum. O evrakı bir haftadır aradığım hâlde bulamıyordum.

Neyse, o gece yattım. Sıkıntıdan çatlayacağım! Hiç unutmuyorum, bir perşembe günü akşamı idi... Bir haftadır fabrikanın yazıhanesinde aramadık yer bırakmamıştım. Hatta bir an önce Bayram Ağabey'le gideyim diye defterdara: "Bana ne ceza kesecekseniz kesin, 50 milyar mı, 100 milyar mı,

razıyım!” dedim. O da: “Yok kardeşim, bulacaksın evrakı!” diyordu.

Velhasıl Bayram dayım, vakıflarla beraber Urfa’ya gitmek üzere Ankara’ya hareket etti. Ben kaldım, tabii çok üzıldüm! Gece sabah namazına yarım saat kala, Bayram dayım rüyamda elimden tuttu: “Keçeli, bak burada!” diye parmağıyla işaret etti. Ben hemen uyandım. Eşime bile söylemedim. Kalktım, arabama atladım, fabrikaya gittim. Yazıhanenin üstüne çıktım. Ne kadar evrak varsa hepsini aşağıya attım. O sırada attığım poşetlerden biri yere değer değmez pat diye yarıldı. İçinden aradığım evrak ortaya çıktı! Sabahın saat beşi... O evrağı görünce başladım ağlamaya! Evrağı alıp eve gittim.

Saat 8’de mesai başlar başlamaz defterdara götürdüm. “Kâmil Bey, nerden buldunuz?” dedi. “Buldum işte!” dedim. Verdim evrakı. Ardından hemen terminale telefon edip, ilk otobüsten Ankara’ya yer ayırttım. Atladığım gibi Ankara’da kendisine yetiştim. Vardığımda yüzüme bakarak tebessümle: “Keçeli, yetiştin değil mi?” dedi. Gülerек: “Buldun mu?” dedi. Ben: “Buldum” diyerek yine kendimi tutamadım, ağladım...

Teyzemin Vefatı

Bütün dershaneleri ziyaret ederek Kahramanmaraş’a geldik. Kıştı... O sırada Fatma teyzemin oğlu Yaşar, beni telefonla aradı. “Annem sizlere ömür!” dedi. Hiç unutmam, Kasım ayının 17’si idi... Bayram Ağabey, annem ve Fatma teyzemin üçünün ölümü arasında birer yıl var; hepsi de kasım ayında vefat ettiler! 23 Kasım’da annem, 19 Kasım’da Bayram Ağabey vefat etti. Aynı ayda üçer dörder gün arayla vefat ettiler. Ben içimden dedim ki: “İftara az bir zaman var, dayım üzülmesin diye iftardan sonra söyleyeyim.” Ben Bayram Ağabey’i işte o zaman tanıdım, diyebilirim. Ben zannediyordum ki, ablası vefat ettiği için hemen Maraş’tan döneceğiz... İftar açıldı. Bana: “Niye üzüntülüsün, gel buraya!” dedi. Ben ağlamaya başlayınca, “Ne oldu, teyzen mi?” dedi. “Evet, teyzem vefat etmiş!” dedim. Ardından: “Dayı, hemen dönüyoruz değil mi?” dedim. “Yok, yok kardeşim! Hizmet var; daha önce ziyaret ettik, görevimizi yaptık. Telefon ederim Tireli Nihat kardeşe, vakıflarla gider defnederler. Biz hizmete devam edeceğiz, biz Urfaya gidiyoruz!” dedi. Orada kardeşler Cevşen, Yasin okudu. Biz oradan Urfa’ya devam ettik.

“Ben Konulan Dokundum!”

Tabii ben o zamana kadar Bayram Ağabey’e “dayı” diyordum, zaman zaman Isparta’da arabasını kullanıyordum, ama asıl mahiyetini bilmiyordum. Urfa’ya vardığımızda büyük camide mevlit vardı. Müthiş kalabalıktı! Biz, Bayram Ağabey ezilecek diye kol kola girmiştik, güvenlik tedbiri almıştık. O sırada: “Bayram Ağabey gelmiş!” diye bağışıyorlardı. Müthiş alaka gösteriyorlardı... Halka yarıldı, Bayram Ağabey kolumuzdan çıktı. Kalabalığın arasında kayboldu. O sırada gençlerden bazısının: “Ben vallahi pardesüsüne dokundum!”, diğerinin: “Ben koluna dokundum!” dediklerini duyunca, ben kendimi tutamadım: “Demek ki ben Bayram Ağabey’i tanımamışım, sadece bir dayı olarak bilmişim!” diye bir kenara çekilip ağlamaya başladım...

Ondan sonra bana: “Doğu’ya, Üstad’ın memleketine gideceğiz!” dedi. O sırada hemen gittim, bir Mercedes satın aldım: “Bundan sonra bu arabayla dayımın yanında hizmete koşacağım!” dedim. 1995’te emekli olunca: “Ağabey, vakf-ı hayat edeceğim!” dedim. “Hayır!” dedi, “Seni vakıf olarak kabul ettim; sen tüccar vakıflardansın. Çalışıp kazanacak, hizmete maddi destek olacaksın!” dedi.

Herkesi kabiliyetine göre hizmette görevlendirirdi. O zaman bana dedi ki: “Siz hizmetle ilgilenene kadar, benim için önemli değildiniz. Asıl yakınlık, Nur kardeşliğidir. Sen hizmeti şimdi tanıdın. Geç tanıdın, ama çok hizmet edeceksin!” Ondan sonra ben arabamı verdim, bir-iki ay gittiler. Bana: “Sen

işine devam et!” dedi.

İki Nur kahramanı: Bayram Yüksel ve Mustafa Sungur

“Otur Yeğen, Otur!”

Almanya’ya gitmeden önce Kapıkule’ye ben götürecektim. O gün akşam Isparta’ya Sungur Ağabey geldi. Ders oldu, sohbet oldu. Dersten sonra küçük odada kanepede yan yana oturmuş, kol kola dertleşiyorlardı. Kapıdan bakınca bana: “Yeğen, yeğen, gel!” dedi. Ben edebimden girmek istemedim. Sungur Ağabey: “Yeğen gel buraya, emir büyük yerden!” dedi, “Yaklaş yanıma...” Sungur Ağabey’in dizine yaklaştım. O zaman Sungur Ağabeye: “Yeğenim Kâmil... Hizmeti tanıdı. Allah ebeden razı olsun, çok hizmet edecek bu!” dedi.

Sungur Ağabey de: “Maşaallah, maşaallah... Senin gibi yeğene de böyle yakışır!” dedi. O sırada Sungur Ağabey’in annesinden bahsediyorlardı, dertleşiyorlardı. Ben o sırada kalkmak istedim. Sungur Ağabey: “Otur yeğen, otur!” dedi. Oturduk tabii... Hizmetleri anlatıyorlar. O kadar neşeliler ki, kol kola, sarmaş dolaş olmuşlar, kafaları birbirine dayalı vaziyette... Bülbül gibi konuşuyorlar. Onları baş başa bırakayım diye ikinci defa kalkmak istedim. Bu sefer Bayram Ağabey: “Otur yeğen, otur!” dedi.

Sungur Ağabey: “Sen” dedi, “Bayram Ağabey’i karşılamaya gel. Benim arabam küçük geliyor. Biz buradan minibüsü alalım, İzmir-Denizli istikametine gideceğiz.” Bayram Ağabey’e: “Benim arabamla İstanbul’a git, benim yatağıma yat!” dedi. Bana da: “Yeğen, sen de karşılamaya gelirsin” dedi. Bunun üzerine Bayram Ağabey: “Yeğen, sen yarın gelmiyorsun. Tüccar adamsın, işine bak!” dedi, “Sen de beni Kapıkule’de karşılamaya gelirsin!”

Burası Kıyamete Kadar Hizmet Edecek

Ben “götüremeyeceğim, hizmet edemeyeceğim” diye üzüldüm. Gece saat 1,5’tu. Tam çıktık, eve gideceğiz... Benim evim, Bayram Ağabey’le karşı karşıyaydı. Bana: “Evin buradan al, seni her gün balkona çıktığım zaman göreyim!” demişti. Evin yanına vardık. Birden kolumdan tuttu, boynumu vakıf istikametine çevirdi: “Bak yeğen!” dedi, “Burası kıyamete kadar hizmet edecek. Şurada gördüğün arsayı ne yapıp yap, al. Neyin varsa buraya ver, benim için de ver!” dedi. Dünyada bir tek evi vardı. Onun tapusunu da sağlığında çocuğu olmadığından bize intikal eder diye vakfa hibe etti. Sonra Allah nasip etti, orayı alırken onun için de ne gerekiyorsa verdik...

O gün sabah İstanbul’a hareket edilecekti. Benim de o gün ticaret odasında önemli bir görüşmem

vardı, oraya gittim. O gün sabah hareket edeceği saati unuttum! Bana telefon açtı: “Nerdesin keçeli! Ben gidiyorum” dedi.

“Muhammed Tahir” isimli oğlumun ismini de o koydu. Hatta rahmetli Salim Güntaş Ağabey’e, doğmadan birkaç gün önce: “Kâmil’in oğlu olacak, ismini ‘Muhammed Tahir’ koyacağım” demişti. Oğluma da telefon ettim, geldi. Arabaya atladık, garajda kendisini yakaladık. Enteresan olan şu:

Bayram Ağabey bir yere giderken her zaman iki elini kaldırır: “Selamün aleyküm!” der, ayrılırdı. Bu sefer öyle yapmadı... Terminalin çıkışında arabadan indi: “Gel seni öpeyim yeğen!” dedi ve başımdan öptü. Muhammed Tahir’e de nasihatlerde bulundu. Meğer son gidişiymiş, bir daha da görmedik!

“Tek Hedefi, Nur’du”

Her Emirdağ’a, Ankara’ya, Eskişehir’e gidişimizde, Üstad’ımızın kendisine Çoğul’a üç kilometre yakınlıkta, Kore’ye gitmeden önce iki saat ders verdiği bir yer var, orada durdururdu arabayı. “Kâmil bak, ben Kore’ye gitmeden önce Üstad’ımız burada iki saat bana birebir ders verdi” derdi. Onun tek hedefi vardı: Risale-i Nur ve Nur talebeleri...

Kendi babamdan daha fazla bir sıcaklık ve yakınlık hissederdim. Bütün vakıfların ittifakla dediği gibi, Bayram Ağabey’de bambaşka bir şefkat ve çekicilik vardı. Herkesi kucaklardı... İki gün görmese, Turan ve Ahmet şahittir, üçüncü gün iş yerine gelir: “Nerdesin!” derdi. Vefatından bir yıl önce: “Bak benim vekilimsin, bunların tüm ihtiyaçlarını sen karşılayacaksın!” dedi.

Üstad’ımız onlara gereken her şeyi vermiş. Mesela kendisi dünyaya ait bir iş yapmazdı, ama “Şu işi yap” dediği zaman onda çok kazanç elde ederdik! Mesela yan tarafta bir dükkân vardı, ben fark etmedim. “Bak bu dükkânı derhâl alacaksın!” dedi bana. “Satılık” yazısını görmüş. 20 bin marka aldım, 90 bin marka sattım...

Araba alır satardım. Dört tane arabam vardı. Üzerlerinde “satılık” yazıları vardı. “Kaldır o yazıları!” dedi, “Seni sıkıntılı görürler, kimse alış veriş yapmaz, ucuza alırlar...” Bana dedi ki: “Bunları daha pahalı satacaksın, ama hizmete her birinden bin mark para vereceksin!” Ben de öyle yaptım; üç bin yazdığım arabayı daha sonra dokuz bine sattım. Allah da bana misliyle veriyordu. Öyle yönlendirmeleri olurdu.

Köyün meydanı vardı, ben Üstad’ımızın geldiğini hayal meyal hatırlarım, köylüler o tarafa koşuşurdu.

“Beni sen karşılayacaksın” demişti ya, gerçekten biz gittik Kapıkule’de cenazesini karşıladık!

Annem zaman zaman Isparta’ya geldiğinde kendisiyle görüşürdü. Vefat haberini alınca kendisini susturamadım, günlerce ağladı! Gözü yaşlı olarak şöyle dua etti:

“İnşallah beni de kardeşimin gömüldüğü yere gömersiniz!”

Annemin gözü yaşlı duası kabul oldu: Aradan 12 ay geçti, vefat etti, nasip oldu yanına yattı. Kasım’ın 19’unda Bayram Ağabey, bir yıl sonra Kasım 23’ünde annem vefat etti...

Allah hepsine rahmet eylesin!

*Bir sempozyum sırasında. Mehmet Fırıncı, Mustafa Sungur,
Bayram Yüksel ve Nazım Gökçek*

Sözümüzü Kesmez, Hatamızı Yüzümüze Vurmazdı

Şevki Doğan

BEN, BAYRAM AĞABEY'LE Ankara'da üniversitede okurken 1969-75 yılları arasında beraber bulundum. Daha önce lisedeyken, Ekrem Bedük'le beraber Yozgat'a gelip gittikleri sırada kendisini tanımıştım. Üniversiteyi kazanıp Ankara'ya gelince bizi dershaneye o yerleştirdi.

O zaman Muhsin Doğru, Şehabettin Ünlü, Mustafa ve Macit Türkmenoğlu ile, Dikimevi dershanesinde kalıyorduk. Daha sonra Feyzi Allahverdi geldi.

Bayram Ağabey'in çok önemli bir özelliği vardı: Saçma sapan bir şey de anlatsak, asla sözümüzü kesmez, sonuna kadar dinler, hatamızı yüzümüze vurmaz ve bizi bozmazdı. Tabii biz sonra gerçeği anlar, onun bu davranışı karşısında mahcup olur, ona hürmetimiz ve muhabbetimiz bir kat daha artardı. Mesela derste açıklama yapsak, aynı şekilde davranırdı. Ayrıca birisi bir soru sorsa, kendisi cevap verme yerine, orada bulunan kim ise, mesela "Feyzi, Şevki iyi bilir" diyerek bizlere havale eder, bizleri motive ederdi.

Ayrıca talebelerin bütün ihtiyaçlarıyla; elbisemiz, ayakkabımız, hatta cebimizdeki harçlığımızla, bir baba şefkatiyle ilgilenirdi.

"Sözlü, Sözlü!"

Yeni dershane tutmak için bizzat sokak sokak dolaşır, bekârlara kiraya ev vermediklerinden zorluk çekerdi. İlk sordukları soru, "Bekâr mı?" olurdu. Bayram Ağabey de alışmıştı, her defasında:

"Sözlü, sözlü!" der geçiştirirdi.

Dershanelerin halılarını, perdelerini, mutfak eşyalarını, ranzalarını hep kendisi temin ederdi. Bizler sadece yatak yorganımızı getirirdik.

Bayram Ağabey, dershanelerin disiplin, düzen ve temizliğine de çok dikkat ederdi. Bir asker gibi gelip teftiş ederdi. Sık sık esnafı getirip gezdirir, onlara hizmeti gösterirdi.

Zübeyir Ağabey, Ankara'ya sık sık gelir giderdi. O zaman Ankara'da Risale-i Nur'un müspet hizmet tarzına muhalif birtakım oluşumlar baş gösterdi. "Komünistlere karşı silahlanmak, fiilî olarak birtakım hareketlerde bulunmak lazım" gibi fikirler ileri sürüldü. Bayram Ağabey, Zübeyir Ağabey'le istişare ederek bu gibi fikir ve davranışlara şiddetle karşı çıktılar. O kişileri dershanelere sokmadılar. Çünkü bu gibi menfi hareketlerin Risale-i Nur hizmetinde yeri olmadığını ve zarar vereceğini biliyorlardı. Bu gibi düşünenlerin hizmeti karıştırmasına meydan vermemek ve enfüsü dairede talebe hizmetlerine devam etmek için azami gayret gösterdiler.

Üstad Ne Derse Onu Yapardı

Ömer Çiçek

KONYA'DA İLKOKULU bitirdikten sonra terzi dükkânında çıraklık yapıyordum. Ustam Ankara'ya gidip Risale-i Nurları tanımış, sonra Konya'ya gelmişti. Risale-i Nurları ondan tanıdık...

Ağabeyimle onlar derslere gidiyorlardı. Bir müddet sonra ben de gitmek istedim. İlk derse gitmiştim. İsmail Anbarlı Ağabey de Ankara'dan gelmişti.

On yedi kişiydik. Polisler bastı ve bizi içeri attılar! Benim yaşımdan tutmadığından çocuk koğuşuna koydular. Dört ay hapisanede kaldım. Orada eski Nurcu ağabeylerden tanıyıp da mahkûmlardan Nurcu olanlar vardı. Onlar benimle ilgilendiler.

Tarih 1964-65... Hapishanedekeyken karar verdim: "Ben artık hizmet edeceğim!" Babam beni çocuk yaşta nişanlamıştı. Ben babama: "Okuyacağım" dedim. O zaman Ankara ve İstanbul, neşriyatta forma kırmak için, güvenilir kardeşleri çağırırlardı. Önce ağabeyim Ankara'ya gitti; sonra ben gittim, bir ay kaldım. İşte, Bayram Ağabey'le tanışmamız bu sırada oldu.

Ankara'da Tefvîk Demirel vardı. Çocuklarını yazlığa gönderince biz evine kapanıp bir ay forma kırdık. İstanbul'dan Sabahattin Aksakal da gelmişti. Ben, bir de Konya Ereğli'sinden Ali kardeş vardı; orada üçümüz formaları geceli gündüzlü kırıyorduk.

Bayram Ağabey o sırada yanımıza gelip gidiyor, beni vakıf yapmaya çalışıyordu. Üstad'ın cübbesini getirip giydiriyor, iltifatlar ediyordu. Sabahattin Aksakal da üzerimizde çok duruyordu. Ben de istiyorum, ama "Nişanlıyım, günah olur!" diyorum.

O zaman sofivari bir inancım vardı. Bayram Ağabey dedi ki: "Konya'ya gittiğinde kalbini niyet ederek, elini göğsünün üzerine basar: 'Kalbim var' dersin, onlar bırakır gider" dedi. "Hasta olduğunu sanarlar." Tabii yutmadılar! Bayram Ağabey bana çok iltifat etti, çok alaka gösterdi.

Ondan sonra Konya'ya geldim. Babama: "Ben okuyacağım" deyip tekrar Ankara'ya döndüm. Hakikaten niyetim okumak, ilim tahsil etmektir... Hatta Kırkinci Hoca'yı duymuştum, onun yanına gitmeyi düşünüyordum. Bayram Ağabey: "Tamam kardeşim, seni ben yanıma alacağım" dedi. O zamana kadar Bayram Ağabey de tek başına kalıyordu. Öylece 27'de beraber kalmaya başladık.

Tabii hizmete gelirken para yok, pul yok. Himmetleri falan bilmiyoruz. Niyetim, bir hafta terzide çalışıp, aldığım parayla bir ay hizmet etmektir. Hakikaten Hacı Bayram'da terzi dükkânı buldum... Gittim orda bir hafta çalıştım. Oradan aldığım parayla bir ay hizmet ettim. Sonra onlar da Nurcu oldu. Ali kardeş vakıf oldu, o da 27'ye geldi. Daha sonra ben İstanbul'a gelirken yerime Ali kardeşi bıraktım.

Ömer 27'nin Hikayesi

O zaman cumartesi derslerinde kitap almak isteyenler için dersin sonunda kitapları ben sergilerdim. Bir gün depo gibi bir yerimiz vardı. Ali Rıza Kınık'la beraber depoda buluşup kitap alacaktık. Skoda bir arabası vardı, bize yardım ediyordu. Ben gittim, o gelmedi!

Kendisine not bıraktım, "Ben geldim, seni bulamadım!" diye. Notun altına büyük bir Ö yaptım ve içine de rakamla 27 yazdım. Yani "27 Numara'dan Ömer" demek istemişim. O da biraz matraktı. Onu görünce başladı bana "Ömer 27" demeye. Bundan sonra asıl soyadımız unutuldu, "Ömer 27" kaldık!

Bayram Ağabey'le 2,5 yıl kaldım. Biz çocuk yaştaydık. Şimdi ancak değerlendirebiliyorum...

Kendisi çok izzetliydi. Ben bilmiyordum. Bir mağazadan çay kaşığı, tatlı kaşığı, çatal bıçak gibi eşyaları alıp parlatıyor, ambalajlayıp mağazaya veriyormuş. Zaman zaman kaybolup aşağıda bunu yapıyordu. Maişetini böyle temin ediyordu. Bunu kimse bilmiyordu. Aşağısı kilitliydi, ben bir gün tevafuken buna muttali olmuşum.

Kitapları sergileyip sattığım için yüzde 20’lik bir iskonto hakkımız vardı. Bana dedi ki: “Bizim böyle bir miktarı almaya şer’an hakkımız var. Ama ahiretin meyvelerini dünyada yemek gibidir diye Üstad bize müsaade etmedi, izin vermedi. ‘Tenezzül etmeyin’ dedi. Ben de sana aynı şeyi tavsiye ediyorum!”

Kendisi o şekilde çalışır, bana da harçlık verirdi. Daha sonra terziliğe de göndermedi. Dedi: “Kardeşim, Allah rızkımızı veriyor.”

Diyarbakır’da Ali İhsan Gemalmaz’ın organizesiyle, Konya’dan da birkaç kişinin iştirakiyle bir araziye ortak olmuşlar. Bayram Ağabey, kendi parasından, haberim olmadan benim için de oraya iştirak etmiş... Fakat oradan zarar edildi!

Bunun üzerine bana: “Kardeşim, sen de şanssızsın, ben de şanssızım! Senin için de iştirak etmişim. Sana sürpriz yapacaktım, ama olmadı, zarar ettik!” dedi.

Kadına kıza karşı çok duyarlıydı, görüşmezdi. O zaman Zeynep Münteha Polat, Risale-i Nurları yeni tanımıştı. Dershane açmak istiyordu. Polat Ağabey geldi, ilgilendi.

Mesela onunla kendisi muhatap olmaz, beni muhatap ederdi. Yurttan alıp kendisine dershane açtık. Onunla kendisi ilgilenmedi, beni gönderdi. Herhâlde çocuk diye beni gönderiyordu...

Büyük Baskın!

Bayram Ağabey son derece titiz ve dikkatliydi. Üstad’ın hizmet prensiplerini uygulamaya çalışan çok sadık bir ağabeydi, çok sadakatliydi. Üstad ne derse o, aklını karıştırmazdı. Risale-i Nur’u güzel okuyanlara okutur, dinlerdi. Cevşen’i devamlı okurdu.

Ankara’da talebe hizmetlerinin inkişafı şöyle oldu:

Baştan Said Ağabey’le beraberdik. Aynı derslere devam ederdik. Fakat daha sonra ne olduğu belirsiz bir adam, Said Ağabey’e musallat oldu! Said Ağabey’e: “Üstad Mehdi’dir, sen Türkiye temsilcisisin, ben âlem-i İslam Avrupa temsilcisiyim!” diyordu. Hükûmet bunu takip ediyormuş.

Daha sonra adam Ankara’dan Fransa’ya gitti, bir gazete çıkardı. Gazetede bir yazı yazdı. Bu gazete resmî makamların eline geçti. Zaten takip ediyorlardı. Derken adam Türkiye’ye geldi. Takip edildi, çok büyük bir baskın oldu. Öyle bir terör estirdiler ki, Ankara kalesinden bend deresinden, bend deresi sırtlarından, Hacı Bayram’dan böyle bir askerî ve sivil kordon içerisine aldılar. Dehşetli bir taharri idi.

Bu adam yüzünden bütün kitap depolarının tamamına el koydular. Mahkeme Mersin’e intikal etti. Bu olay üzerine tedbir sebebiyle derslerimizi ayırmak zorunda kaldık.

O sırada Müslim Gündüz geldi. O da aynı şekilde menfi hareketler, Risale-i Nur tarzına uymayan şeyler yapıyordu. Hacı Bayram’da sergi açıp, Risale-i Nurları işportacı gibi satmaya kalkıyordu. Güya istibdadı parçalayacak!

Bundan sonra Ankara’da talebe derslerine başladık. Şerafettin Kartal, Mustafa Türkmenoğlu, sonra Dr. Mehmet Akay Ağabey, Dr. Macit Türkmenoğlu geldi. Onlarla talebe hizmetleri başladı. Talebe dersleri ve dershaneleri hızla çoğalmaya başladı.

O sırada Feyzi Allahverdi de Ankara’ya geldi. Bayram Ağabey onu Ankara’da tuttu.

“Sen İstanbul’a Git!”

O sırada ben bazı olaylardan dolayı sıkılmıştım. Sungur Ağabey durumu anladı. Fırıncı Ağabey’e hitaben bir mektup yazdı, bana verdi: “Sen İstanbul’a git!” dedi.

Ben de toparlandım ve Ali kardeşe: “Ben gidiyorum, Bayram Ağabey’e söyleme!” dedim. Öylece doğru İstanbul’a geldim.

Bekir Ağabey’in yazıhanesine vardım. Beni kapıda Zübeyir Ağabey karşıladı: “Tam kardeşim, zamanında geldin!” dedi. İstanbul’da hizmete başladık.

Ağabeylerin hepsi, Zübeyir Ağabey’e karşı hürmetkârdı. Bayram Ağabey de çok saygılıydı. Ancak Zübeyir Ağabey’e karşı bazen nazlanarak itiraz eder, sesini yükselttiği olurdu. Ama sonunda Zübeyir Ağabey onu ikna ederdi.

Mesela, hizmet ehli bir ağabey, kendi evi için Üstad’a, “Üstad’ım burası senin!” demiş. Buna Üstad’ın hizmetkârları da şahit olmuş. Ankara’da dersane hizmetleri çığ gibi büyüyünce, başka yerlerden de talepler gelmeye başladı. Bayram Ağabey o ağabeye gitti. O dersaneyi almak istedi. O da, “Üstadın hizmetkârlarıyla beraber gelin, tapuyu üstünüze vereyim” dedi.

Bayram Ağabey İstanbul’a gitmiş, diğer ağabeylerle istişare etmiş. Zübeyir Ağabey buna karşı çıkmış “Olmaz kardeşim, veremez” demiş. Bunun üzerine Bayram Ağabey, “Niye böyle diyorsun, ihtiyacımız var, sen hep böyle istiğna gösteriyorsun” demiş. Zübeyir Ağabey üstüne basarak, “Bayram kardeşim, ve-re-mez!” demiş. Bayram Ağabey de, “Biz gidelim, ondan sonra verip vermeyeceğine bakalım” demiş. Tabi Bayram Ağabey meselenin evveliyatını bilmiyor.

Zübeyir Ağabey, “Bayram kardeş bir şartla senin hatırın için gelirim” demiş. “Biz gideceğiz, kendisine kesinlikle tapu için geldiğimizi söylemeyeceğiz, bizi onun için çağırmadı mı, çağırdı. Ağabeyimizdir, elini öpeceğiz, çayını kahvesini içeceğiz, duasını alacağız. Ondan sonra ‘Tapuya gidelim kardeşim’ derse gideceğiz, eğer demezse, hiçbir şey talep etmeyeceğiz, tamam mı?” demiş.” Ve neden veremeyeceğini şöyle anlatmış:

“O ağabey Üstad’ımıza geldi. ‘Üstad’ım benim malım çok, on orduyu besleyebilirim, emret!’ dedi. Üstad, ‘Kardeşim, senin servetin benim düsturumu bozamaz. İhtiyaç yok!’ dedi. Çok ısrar edince, ‘Kardeşim, Ankara’da kardeşler Sözler mecmuasını basıyorlar. Onunla ilgilen!’ dedi. Ama yine netice yok. Ayrıldıktan sonra Üstad dedi ki, ‘Kardeşim bu kardeşin himmeti uzun, eli kısa, vermek istiyor, ama veremiyor!’ Samimi, halis, dava için hapiste yatmış biri, ama veremiyor.”

Gerçekten o ağabeye gitmişler. Zübeyir Ağabey’in dediği gibi yemeğini yemiş, çayını içmişler, duasını alıp dönmüşler. Ama tapudan hiç bahsetmemiş. Ondan sonra Bayram Ağabey Zübeyir Ağabey’e, “Sen haklıymışsın!” demiş.

Bir Yığın Sarıklı Vardı

Bayram Ağabey bir ara Kore’de düşman birliği arasında kalmış, sonra da koca birliği önüne katıp getirmiş, Birleşmiş Milletler karargâhına teslim etmiş.

Komutanlar şaşırılmışlar: “Sizi bu mu getirdi?” demişler. “Yok yahu, bizi bu nasıl getirecek, sarıklı bir yığın ordu vardı yanında, onlar getirdi bizi buraya!” demişler.

Böyle bir şey imdada gelmemiş olsa, Bayram Ağabey’i orada öldürecekler! “Kurşunlar vızır vızır sağımdan solumdan geçer, bana isabet etmezdi” derdi.

Bir defasında Nazım Gökçek, Bekir Yalım ve beni aldı Barla’ya, Çam Dağı’na götürdü. Üstad’la ilgili bütün hatıraları yerinde anlattı. Sonunda, şimdi Barla kabristanında yattığı yere getirdi:

“Burayı Üstad çok severdi, burada çok ders yapardı, mezarı için de çok zaman burayı işaret ederdi!” dedi. Sonra Antalya’ya götürdü, oradan döndük geldik.

Kötü Niyetli İki Adam

Emirdağ'da kıra çıkıyorlar. Üstad taş yastık yapıp biraz kaylule yapmak istiyor. Zübeyir Ağabey bekliyor. Bayram Ağabey de biraz uzakta... Kötü niyetli iki kişi arabayla geliyor.

Zübeyir Ağabey'e diyorlar ki: "Biz Bediüzzaman'ı ziyaret edeceğiz!" Zübeyir Ağabey: "Üstad hasta, ziyaret kabul etmiyor!" diyor. Adamlar: "Siz nasıl olur da bizi görüştürmezsiniz!" diye Zübeyir Ağabey'i itip geçiyor, Üstad'a doğru yürümeye başlıyorlar. Bayram Ağabey hemen koşup geliyor...

"Adamlar izbandut gibi! Boyum yetişmediğinden zıplayarak birisine bir yumruk attım, tepetaklak yerde yuvarlanmaya başladı. Bir de öbürüne vurdum, o da aynı şekilde yerde yuvarlandı. Ben vurdum, ama ben mi vurdum bilmiyorum! Çünkü benim vurmamla o şekilde yerde yuvarlanmalarına imkân yoktu... Baktılar bir şey yapamayacaklar, cipe atlayıp gittiler."

Bir gün yine kıra gidiyorlar... Üstad, atın üstünde. Bayram Ağabey, Üstad'ı tutuyor. Zübeyir Ağabey bir elinde sepet, diğer eliyle de atın dizginini çekiyor.

Üstad: "Dersimi oku!" diyor. Bir elinde atın yuları, bir elinde sepet içinde kitap-kalem filan... Sepeti koluna geçiriyor, atın yularını da o eline alıp, diğer eliyle kitabı okumaya başlıyor.

Üstad dinliyor. Derken bir hendek geliyor, at hendekten atlayınca Üstad havalanıyor, atın üstünden fırlayıp düşeceği sırada... Bayram Ağabey: "Havada kaptığım gibi Üstad'ı atın üstüne koydum. Nasıl kaptım, nasıl gücüm yetti, bilmem!" diyor. Üstad: "Keçeliler, beni düşürteceksiniz!" diye çıkışıyor.

Hayatı Bir Sadakat ve İhlas Örneğiydi

Hasan Yılmaz

BAYRAM AĞABEY, Üstad'ın, köyüne üç defa gidip kendisini hizmetine aldığı ve “vekil-i mutlak” yaptığı bir talebesidir. Bütün hayatı mücessem bir sadakat ve ihlas örneği olarak geçmiştir. Küçük yaşta evinden ayrıldıktan sonra bir daha dönmemiş, hayatının sonuna kadar hep hizmet meydanlarına koşmuştur. Tahiri, Zübeyir, Ceylan Ağabeylerle Üstad'ın etrafında Ashab-ı Suffe misali halkalanmış, çile ve cefa çekerek ömür tüketmiştir. Ahir ömrünü Üstad'ın asıl vatanı olan Isparta'da geçirmiş, Üstad'ın menzillerinde nöbetarlık yapmıştır.

Âdeta bütün hissiyatı Üstad tarafından örülmüş, kendinden bir şey katmadan, saf bir reşha misali hep Üstad ve Nur'u yansıtmıştır.

Bayram Ağabey, vakıf talebeler yetiştirmekte büyük gayret göstermiştir. En çok önem verdiği hususların biri ve belki de en birincisi buydu. Bayram Ağabey, hizmet için şahsi kusura bakmamış, ihlası ve sadakati esas almış, hep Nur'u okuyup okutmuştur.

Kore'de “gazilik” unvanı almış, hizmet yolundan dönerken buna bir de “şehitlik” rütbesini ilave etmiştir.

“Binlerin kurtuluşu adına kurban gittiği”ne herkes ittifak etmiştir. Onu sevenler ölmemiş biliyor, sanki her an çıkıp gelecek gibi bekliyorlar... Ulvi ve haşmetli bir teşyi ile beka âlemine gitti. Şimdi berzahta dostlarıyla bayram ediyor...

Ruhu şad olsun!

Anadolu'nun nurlu yollarında hizmet seferlerinden birinde...

Teslimiyeti ve Sadakati Çok Kuvvetliydi

Ali İhsan Tola

CEYLAN, RAHMETLİ, MUZİPTİ. Urfa'dan bir baklava getirmişler. Demiş ki: "Üstad'ım, bu bozulacak, bunu bozulmayacak bir yere gönderelim!" Üstad da: "Hadi öyleyse yiyin!" demiş. Bayram'la yemişler. Biraz fazla atıştırmışlar. Ardından hemen onları suya göndermiş. Geldiklerinde: "Zübeyir evvel getiriyordu, yarım saat geç geldiniz; birisiyle mi konuştunuz?" diye çıkışmış.

"Hayır, geç gelmedik Üstad'ım!" diyecek olmuşlar. Tekrar göndermiş, koşa koşa gitmiş gelmişler. Bu defa: "Beş dakika geç kaldınız, bir daha gideceksiniz!" demiş. İtiraz yok. Yunus'un Taptuk Emre'ye teslimiyeti gibi, gitmişler. Böylece, yediklerini hazmettirmiş.

Bayram'ın teslimiyeti kuvvetliydi, sadakati kuvvetliydi. "Şu şöyle olacak" dendi mi, tamamdı. Aksaray'da bir derslane açılışına çağırdı. Çok sıkıldığı zaman gelirdi. 60'tan sonra Nazilli'de Mustafa Öztürk'ün zeytinliği ve fabrikası vardı. Orada kaldı. Bayram, Üstad'a tam sadakatliydi. Onun için Badıllı'nın Tarihçesine, Mesnevî tercümesine karşı çıktı.

Bir gün Hüsrev de bir sayfaya kendiliğinden bir şeyler ilave etmişti. Bunu haber alan Üstad, hemen talebeleri yanına alıp Hüsrev Ağabey'in evine gitmiş. Hüsrev Ağabey'e:

"Misvağımı unuttum, misvağın var mı?" demiş.

"Var" demiş.

"Getirir misin?" deyince, getirmiş.

Üstad misvağı eline almış, şöyle bir bakmış:

"Benimki olsaydı daha iyi olurdu" demiş.

Hüsrev Ağabey bunun üzerine hatasını anlamış. Ondan sonra o sayfayı tekrar aslına uygun şekilde yazmış...

Şahsi mesele başka, Risale-i Nur'daki o mübayanet başka... Okuyan bakacak ki, bu farklı... Evet, şerh yapabilir, kendisi ayrı bir kitap yazabilir; o, ayrı bir mesele. O noktada Bayram Ağabey'in sadakati başkaydı. Safi hâli, başka bir şeyi kabul etmezdi. Üstad'dan gelenin aynen muhafaza edilmesinde ısrarlıydı.

Merhum Osman Demirci Hoca ile...

Sadakat ve İhlasın Canlı Bir Örneğiydi

Nihat Kurtça

BAYRAM AĞABEY VEFA, sadakat ve ihlasın tecessüm etmiş en canlı bir örneğiydi. Üstad'ımız Hazretleri'nden ne görmüş, ne işitmiş, ne ders almış ise aynen naklederdi. "Ben akliyecici değil, nakliyeciyim!" derdi.

Bayram Ağabey'le pek çok uzun süre beraber olduk. İnşallah çok istifade ettik! Çok şefkatliydi. Kimsenin şahsi kusurunu araştırmaz ve sormaz, hizmet yönüyle bakar, ona göre değerlendirirdi. "Üstad'ımız Hazretleri'nden böyle gördük, böyle ders aldık" derdi. Risale-i Nur'un meslek ve meşrebine, Üstad'ımızın tarz-ı hizmetine o kadar bağlıydı ki, en küçük bir tavizi kabullenmezdi...

"Keçeli, Tam Anladın!"

Bir gün Üstad'dan naklen şunu anlattı:

"Üstad'ımız Hazretleri buyurdular ki: 'Risale-i Nur, evrad makamında da okunabilir. Biz Risale-i Nur okumakla aynı zamanda tecdid-i iman ediyoruz.' Sabah derslerinde Üstad'ımız Hazretleri her sabah namazından sonra biz hizmetkârlarını huzuruna alırlar, namazı kılıp tesbihatı yaptığımızı sorup öğrendikten sonra beraberce derse otururduk. Sabah dersleri en aşağı iki saatten az olmazdı. Okuduğumuz mevzu hakkında diğer bir eserde orayla alakalı bir husus varsa, o kitabı getirtirler, aynen oradan okuturlardı. Ve buyururlardı ki: 'Risale-i Nur'un hocası, Risale-i Nur'dur. Risale-i Nur'un başka eserlerden ders almaya ihtiyacı yoktur.' Yalnız Arapça İşaratü'l-İ'caz, Mesnevî-i Nuriye gibi eserlerini okurken çok geniş izahat verirler, saatlerce şerh ve izah ederlerdi. Ben kalben ve ruhen bu hakikatleri yiyor gibi olduğum hâlde, aklın bir şey anlamadığını sanırdım. Bir gün bana hitaben: 'Bayram, ne anladın?' diye sorduklarında: 'Hiçbir şey anlamadım Üstad'ım!' cevabını verdim. Sonra Üstad'ımın huzurundan ayrılınca bir inkılap oldu. Bu akıl gitti, sanki yerine başka bir akıl geldi..."

Tekrar bir sabah dersinde Üstad'ımız Hazretleri izahat veriyordu. Öyle anlıyordum ki, sanki fotoğraf makinesi gibi beynime yerleşiyordu... Dersten sonra: 'Eh, artık ben oldum, tam anladım, buradan gidebilirim!' diye düşündüm. Tekrar derse girdiğimizde baktım o hâl yine kayboldu! Gene hiçbir şey anlamıyordum. Üstad'ımız Hazretleri bana hitaben: 'Bayram, ne anladın?' diye sordu. 'Üstad'ım, ben bir şey anlamadım!' cevabını verince, bana bir tokat attı! Ama öyle ki, şaka değil... 'Keçeli, tam anladın! Eğer hep o anladığın gibi anlasaydın, ben oldum, deyip, basıp gidecektin, istihdam olunmayacaktın. Risale-i Nur, Kur'ani bir bahçedir. Kiminin eli uzanır, meyvelerini koparır; kimi kopardığı meyveleri yer, kimi çiğner, kimi bir kokucuk alır... Sen bir kokucuk dahi alsan, hizmette istihdam olduğuna razı ol!' buyurdular."

"Aklına Değil, Kalbine Tabi Ol!"

Merhum Bayram Ağabey aynı zamanda çok müdebbir ve keskin görüşlü idi. Seyahate çıkışlarımda bir emirleri olup olmadıklarını sorardım. Bana hitaben: "Koca Nihat! Vardığın yerde aklına değil, kalbine tabi ol! Oradaki hizmetin müdebbirlerine uy. Sana aralarında bir mesele var da anlatmak isterlerse dinleme! Daha devam ederlerse, uyur gibi yap, sallan! Daha devam ederlerse: 'Kardeşim, ben müfettiş değilim. Kendi meselenizi en güzel kendiniz bilirsiniz' de, katı bir surette karışma, karıştırma!" diye her defasında ikaz ederlerdi. Elhamdülillah çok faydasını gördüm. "Gittiğin

yerlerde imani meseleleri herkes okuyor, kabiliyetin nispetinde istifade ediyor. Sen Üstad'ı, Risale-i Nur'u okumanın ehemmiyetini, meslek ve meşrebi, uhuvvet ve muhabbeti anlatan mevzuları iyi beceriyorsun" derdi. Ben de kemal-i mahviyetle kabul eder, bu mevzuların dışına çıkmamaya çalışırdım. Elhamdülillah 24 sene devam eden seyahatlerimizde uhuvvet, muhabbet, Risale-i Nur'un meslek meşrep mevzuları üzerinde durdum, inşaallah faydalı da olmuştur... Bunu da Bayram Ağabey'e borçluyum.

“O Zındık Oldu, Gitme!”

Merhum Bayram Ağabey aynı zamanda çok şefkatli ve vefalı idi. Üstad Hazretleri'nden bu hususlarda tam ders almıştı. 1979 senesinde yediğim zecir tokadı sebebiyle üç sene kadar hizmetin dışında kalmıştım. Bu sırada Ankara'da geçirdiğim bir ameliyat neticesi, Tire'de annemin evinde yatmaktaydım. Herkes benden nefretle bahsediyordu... Şefkatli Bayram Ağabey, yanına merhum Vahşi Şaban Ağabey, merhum Mübaşir Ahmet Ağabey, bazı ehl-i hizmeti, şoförü H. Mehmet Ağabey'i, daha hatırlayamayacağım birkaç kişiyi de alarak Tire'ye ziyaretime geldiler. Bu ziyareti öğrenen bizim eski dostlar: “O zındık oldu, ağabey gitme!” diye mâni olmak istediklerini görünce, şiddetle karşı koyup: “Onun çok büyük hizmetleri var. İnşaallah daha büyük hizmetler yapacak!” diyor, ziyaretime geliyor. Mahcubiyet içerisinde o kadar memnun oldum ki, o günden itibaren hayatımın seyri yeniden değişti... Beni Isparta'ya davet etti, bana şefkat gösterdi. Şefkat hususunda Üstad'ımızın şu misalini verirdi:

“Koca Nihat bak, Üstad'ımız kâinat kitabını okumaktan lezzet aldığı için her gün bir-iki saat kırlara çıkardık. Ekseriyetle o zaman yeşil bir saha olan Isparta'nın Ayazma taraflarına gider, bir-iki saat kalırdık. Önde ben ve Zübeyir Ağabey, ortada Üstad, Ceylan da arkada olurdu. Bazen sarhoşlara rast gelirdik. Üstad'ımızın elini öpmek isterlerdi. Biz yaklaştırmak istemeyince Üstad'ımız derdi ki: ‘Kardeşlerim, bırakın gelsinler! Onların da hakkı var. Çünkü onlar, manen hasta... İştmişler ki, Risale-i Nur, manevi hastalıklara devadır. Ben de Risale-i Nur'un tercümanı olduğum için, benim elimi öpüp şifa duası istiyorlar.’ Onlara elini öptürürdü. Sonra onlardan çoğu tövbekâr oldu...”

“İlmimin Olmadığına Şükrediyorum”

Merhum Bayram Ağabey, Risale-i Nur'a o kadar sadakat ve kanaatle bağlıydı ki, çok zaman şöyle buyururlardı:

“İlmimin olmadığına şükrediyorum; belki ilmim olsaydı, Risale-i Nur'a karıştırabilirdim!”

Yine buyururlardı ki: “Bir kimse Risale-i Nur'un imani mevzularını şerh ve izah edecek ciltlerle kitap yazsa, ben ona bir şey diyemem. Ama bir kimse Risale-i Nur'dan aldığı feyze, nura, derse kanaat edip ‘Üstad, Risale-i Nur’ dese, o kimsenin son nefeste imanına Üstad'ımız Hazretleri ve Risale-i Nur kefil olduğu gibi, ben de kefilim!”

Merhum Bayram Ağabey, namazların evvel vakitte edasına çok ehemmiyet verirdi. Hatta bu hususta Üstad'ımız Hazretleri'nin, vaktin evvelinde kılınan namazın fazileti hakkında yazdıkları mektupları bizlere okurlar ve buyururlardı ki: “Vaktin evvelinde eda edilen namaz, ordudaki neferatın karavanadan vaktinde istifade etmesidir; geriye kalan boş kalır!” derlerdi.

Merhum Bayram Ağabey, kardeşlerimiz arasındaki, bilhassa dershanelerimizde uhuvvet, muhabbet ve tesanüdün ehemmiyeti hakkında çok zaman ikazda bulunurlardı: “Kardeşlerim! Okuduğunuz Nurlar, evrad kadar; aranızdaki muhabbet de, dışarının fitnesinden sizi korur.”

Merhum Bayram Ağabey, randevusuna pek çok dikkat ederler ve dikkat edilmesini isterler. Hatta

verilen zamandan bir dakika sonra gelse, beklemezlerdi.

“Allah Ömrümü Sungur Ağabey’e Versin”

Bayram Ağabey, Sungur Ağabey’i çok sever, sayar, takdir ederdi. Hatta: “Allah benim ömrümü Sungur Ağabey’e versin! Onun hizmeti çok büyük” şeklindeki ifadelerini defalarca işitmişim.. Ayrıca Risale-i Nur’un intişarını duydukları zaman, Üstad’ımız Hazretleri’nin çok memnun olduklarını buyururdu: “Bazen o zamanki gazetelerde Üstad’ımız ve Risale-i Nur’la alakalı haberler çıkar, o gazeteleri alır, açık saçık fotoğrafları karalattırır, bizlere o gazeteleri dağıttırırdı. Risale-i Nur’dan her yeni bir eser basıldıkça Üstad’ımız bayram gibi sevinirler.”

Bayram Ağabey’den müteaddit defalar, Üstad’ımız Hazretleri’nin Risale-i Nur’u eline alıp havaya kaldırarak: “Bir gün bu, kâinatın kanun-u esasisi olacak!” dediklerini defalarca duyduk. Hatta Tarihçe-i Hayat basıldığı zaman Üstad’ımız Hazretleri öyle sevinip memnun olmuşlardı ki: “Bu mecmua, 20 ordu kuvvetindedir, hizmeti büyük olacak” dediklerini, merhum ağabeyden defalarca işitmişim..

Merhum ağabey, sadakate çok ehemmiyet verirlerdi. Hatta 70’li yıllarda o kargaşada: “Gelene gidene, telefona dikkat etseniz!” dedim. Şimdi Isparta’da Akademi Kitabevi’ni işleten Sabri kardeş için: “Biraz saf” dediğimde, “Kardeşim, bana akıllı adam değil, sadık adam lazım. Onun sadakati yeter!” buyurdular.

Bayram Ağabey, Risale-i Nur’la ilgili hizmete çok ehemmiyet verirlerdi: “Üstad’ımız Hazretleri, Risele-i Nur’a ait hizmet olduğu zaman, hizmeti her şeye mukaddem görürler. Her şeyi terk ederler, hatta evrad ve ezkârını terk ederlerdi. ‘Hizmet, her şeye mukaddemdir’ buyururlardı.” Hatta bir gün Isparta’nın merkez vakıf inşaatı sıralarında taban tahtaları çakılıyordu. Kardeşler tahta taşıyorlardı, ben de oturup Risale-i Nur okuyordum. O sırada Bayram Ağabey teşrif ettiler. Bana hitaben: “Koca Nihat, şahsi kemalat yok, şimdi hizmet zamanı!” diyerek cemaat içerisinde beni ikaz ettiler.

“Hizmet, Bayram’ın Hizmeti”

Merhum Bayram Ağabey, Tahiri Ağabey için buyururlardı ki: “Biz Üstad’ımız Hazretleri’nden sonra en çok Tahiri Ağabey’i sever ve sayarız. İhtiyaçlarımızı o temin ederdi. Üstad’a söyleyemediklerimizi Tahiri Ağabey’e söyler, o da bizim namımıza söylerdi. Üstad’ımız onu hiç kırmazlardı.”

Tahiri Ağabey de bir gün İstanbul’da Bayram Ağabey için bana hitaben: “Efendi! Hizmet, Bayram’ın hizmeti gibi olacak. Bak Ankara’yı, dershaneleri ve talebeleri gör, ibret al! Bayram’dan Allah razı olsun!” buyurmuşlardı.

Üstad'ın eski talebelerinden Molla Hamid Ağabey'le birlikte

Hizmetkârlığı Her Şeye Tercih Etmişti

Hasan Okur

BAYRAM YÜKSEL HİZMET KAHRAMANI bir insandı, kendisini “hizmetkâr” bilirdi.

Hani Üstad’ın: “Hizmetkârlığı makamata tercih ederim” dediği gibi, o da hizmetkârlığı her şeye tercih etmişti. “Tevazu” denince aklıma o gelir. Ankara’ya gittiğimizde 27’de bizi misafir ederdi.

Koca Üstad’ın hizmetkârı, kendi elleriyle yataklarımızı sererdi... Kendisine engel olamazdık.

Allah rahmet eylesin...

O Bir Sadakat Şaheseriydi

Mehmet Fırıncı

BAYRAM AĞABEY CAM GİBİ şeffaftı, hep Üstad'ı “gösterir”di. Sadakatte o kadar ilerideydi ki, âdeta o her şeyiyle bir sadakat timsaliydi... Hani Zübeyir Ağabey, Üstad'ın ilk hizmetine gittiğinde: “Nasıl yapayım?” diye Ceylan Ağabey'e sorduğunda, “Üstad'ın hizmetine aklını karıştırma, yeter!” diyor ya, Bayram Ağabey de öyle yapmıştır; hizmetine aklını hiç karıştırmadan, Üstad'dan aldığı emir, işaret, ima ne ise onu aynıyle uygulamıştır. Bizim gibi biraz akla önem verenlere bu bazen ters gelebiliyor. Ama o bir sadakat şaheseriydi.

Aslında bunu söyledikten sonra onun hakkında başka bir şey demeye gerek görmüyorum. Çünkü sadakat, bütün diğer güzel sıfatları içinde barındıran bir sıfattır. Sadakat, sadık kaldığı zatın veya davanın bütün vasıflarına aynen bağlı kalmaktır. Mesela askerdeyken Kore'ye gitme meselesi çıkıyor. Pek çokları gitmemek için Suriye'ye kaçıyor! Kendisine de teklif edildiğinde: “Hayır, ben Üstad'ıma danışmadan bir yere gitmem!” diyor. Çay istasyonunda trenden atlayarak Emirdağ'a varıp Üstad'a soruyor. Üstad da: “Tam kardeşim, ben zaten bir talebemi göndermek istiyordum” diyerek kendisine izin veriyor.

Hatta 1953'te Üstad, İstanbul'da iken: “Bayram şimdi Kore'de komünistlerle savaşıyor” diye bize anlatıyordu.

Bayram Ağabey’le Baba Oğul Gibiydik

Nuri Güntaş

BİZ BAYRAM AĞABEY’LE bir baba oğul gibiydik. Yıl 1962... Onun küçük bir teybi vardı. O teybe bana Dördüncü Söz’ü ezberleterek okuttu. Gittiği her yerde onu dinletirdi.

Yine 1962’de Sav’da Üstad için kelime-i tevhit çekilmişti. O zaman Sütçüler Kesme’den rahmetli Eşref Hoca –Üstad’ı iyi tanıyanlardan, takva ehli bir zattı– vardı. Büyük Ruhlu Küçük Ali Ağabey, Mustafa Gül, rahmetli Bekir Berk Ağabey vardı. Kur’an okundu, dersler yapıldı ve dualar edildi. Ben de o zaman 8-10 yaşlarındaydım... Cemaat arasında çocuk olarak sadece ben vardım. Rahmetli Bekir Berk Ağabey, oğlu niyetine beni çok severdi. Bayram Ağabey de öyle...

Bayram Ağabey çocukluğumda bana derdi ki: “Nuri n’olur her namazdan sonra: ‘Bayram Ağabey’i ölene dek Risale-i Nur hizmetinden ayırma ya Rabbi!’ diye dua et!”

Bayram Ağabey aşkı, bende çok farklı bir şeydir; nesebî akrabalarım ve yakınlarımla kıyas edilmeyecek bir şey bu.

İmam hatipte okuyordum... Bir gün okuldan çıktım, gidiyordum. Kendisini çok özlemiştim: “Bir gelse de görsem!” diye içimden geçirdim. Mimar Sinan Camii yanında hemen karşıma çıktı!

“Isparta’yı Terk Edeceksin”

Bir ara bizde bir müddet kaldı. O sırada Hüsrev Ağabey meselesi vardı. Hüsrev Ağabey’in sağ kolu Kuleönülü Said Efendi çıkıp geldi. Dedi: “Hüsrev Ağabey’in emri var: Çabuk Isparta’yı terk edeceksin, gideceksin!” Ben de çocuğum. Öyle içerledim ki: “Ağabey, kafasına bir sandalye geçirip merdivenlerden aşağı yuvarlayayım!” Tabii engel oldu.

Daha sonraları inşaat işlerine başladım. 1977 yılı idi...

“Ağabey, ben sana ev almak, sana komşu olmak istiyorum!” dedim.

“Benim bir şeyim şok, Sadece Peugeot marka bir arabam var” dedi.

“Tamam ağabey, sen onu ver!” dedim. Arabayı 300’e, daireyi de 400’e saydık. İki ay sonra arabayı 315’e sattım. Böylece 15’i de borcundan düştük. Derken öbürünü de aramızda hallettik. Böylece Isparta’ya yerleşti...

Üstad’ın evini almakta da çok yardımımız oldu.

Fıtnat Hanım’ın oğlu kafadan biraz rahatsızdı. Üstad’ın karyolasını sokağa atmıştı... Çıktı geldi: “Burayı satacağım!” dedi. Pazarlık yaptık, 1,5 milyara anlaştık. Hemen senetleri imzalayıp verdim. Tapuya gittik. Neticede iş bitti. Dedim: “Senden bir şey daha istiyorum: Mübarek Üstad’ın üzerinde oturduğu bir kilimi var, onu da getireceksin!” Onu da getirdi. Bayram Ağabey sonra o kilimi, İzmir’de halıcılık yapan bir kardeşe sattı. O parayla iç dizaynı yapıldı. Ama keşke satılmasaydı...

Fıtnat Hanım, Üstad’ı çok iyi anlamış ve ona karşı müthiş hürmeti olan bir hanımefendi idi. Hatta bir gün içinden: “Üstad beni nikâhına alsa da... Beraber olmak için değil; sadece yanına rahat girip çıksam, namahrem olmasam, kendi elimle ona kahve pişirip ikram etsem!” diye geçirmiş. Bu düşüncelerle kahve pişirip ağabeylerle göndermiş. Üstad, odasına girer girmez hiddetle:

“Götürün onu, içmiyorum!” demiş.

Bir gün Bayram Ağabey bana dedi ki:

“Oğlum, artık sen bazı şeyleri hak ettin. Seni bir yere götüreceğim!”

“Falan yere mi?” dedim.

“Sen nereden biliyorsun?” dedi.

“Daha önce Tahiri Ağabey götürmüştü” dedim.

Mustafa Ezener, babam (Salim GÜNTAÇ), Tahiri Ağabey, Şaban Ağabey, –bir kişi daha var, onun ismini vermem– hepsi Üstad’ın kabrini biliyorlardı.

Bayram Ağabey’in Isparta’ya gelmesiyle hizmet âdetâ şahlandı... Isparta Eğitim ve Kültür Vakfı’nın inşaatı başladı. Sungur Ağabey’e vekâleten, kendimi asaleten kurucularından oldum.

“Keçeli, Yine Gönlümü Yaptın!”

1986’da Isparta’dan ayrılıp Antalya’ya yerleşmek üzere gittiğimde Bayram Ağabey çok duygulandı. “Ben hayatta Üstad’ımdan başka hiçbir kimsenin ardından ağlamadım; bir de sana ağladım!” dedi. Evet, biz baba-oğul gibiydik.

Bir gün Antalya dönüşünde hatırlarını sormadım diye küsmüş. “Ben” demiş, “Nuri’yi duadan kestim!” Bu da kulağıma geldi. Gittim:

“Selamün aleyküm!”

Yüzü asık bir şekilde selamı aldı.

Eline sarıldım, çekti.

“O eli benden ne hakla çekersin sen! Ben seni Bayram Yüksel olarak sevmiyorum. Sende Üstad’ın şahs-ı manevisi, Risale-i Nur’un ve hizmetin şahs-ı manevisi öyle güzel tecelli etmiş ki, kapıdan kovsan bacadan girer de o eli öperim!” dedim ve kendisine sarıldım, kucakladım.

“Keçeli, yine gönlümü yaptın!” dedi ve alnımdan öptü. Aah, ah!

Kendisine biri, Hollanda’dan lambalı, güzel büyük bir radyo getirmiş. Evine gitmiştim. “Nuri,” dedi, “sana bir bayram hediyesi vereceğim.” O radyoyu kucakladı ve “Bu, senin!” deyip verdi. Hatıra olarak saklarım...

Yine bir defasında Almanya’dan dönerken bir cep Kur’an-ı Kerim’i almış. Kardeşim için: “Gönlüm Mehmet’e vermeyi istiyor, ama kapıya kim çıkarsa onun!” demiş. Ben de o gün tevafuken babamdayım. Kapı çalınca açtım. Baktım karşımda Bayram Ağabey!

“Yahu kısmetli adam başka oluyor!” dedi ve o Kur’an’ı da bana verdi. Nuriye Abla da eksik olmasın, vefatından sonra, oltu taşından yapılmış bir tesbihini bana verdi.

Vefatında Nuriye Abla vekâletini bana verdi, ben gidip onun adına Bulgaristan’dan alıp geldim.

Bayram Ağabey’in cenaze namazını Hocaefendi’ye kıldırardım. Sungur Ağabey, Osman Hoca, Kayser Hoca oradaydılar. Bir baktım hocam çıkageldi! Ben de tabutun başındayım. O anda birden dilimden: “Hocam, namazı siz kıldıracaktı!” sözü çıktı. Herhâlde Osman Hoca kıldıracaktı... Hiç kimse itiraz etmedi. Osman Hocama da: “Hocam, siz Isparta’da kıldırırsınız!” dedim. Böylece namazını Hocafendi kıldırdı...

Allah rahmet eylesin ve bizleri de şefaatine nail eylesin!

Isparta'daki cenaze namazından bir görüntü

Bize Hedef Gösterir ve Sevk Ederdi

Ali Yüksel Kavuştu

(Çorum Milletvekili, Ankara Kültür ve Eğitim Vakfı Başkanı)

BEN O ZAMANLAR Çorum'un Kargı ilçesinde bulunuyor, zaman zaman Ankara'ya gelip giderek Bayram Ağabey'le hizmete devam ediyorduk. 1972'de Ankara'ya gelip yerleşmemi kendisi arzu etti. O zaman Ankara'da dershanelere kefalet verecek tüccar pek bulunmadığından dolayı, talebi üzerine Ankara'ya yerleştim. Uzun yıllar beraber hizmette bulunduk. Hacı Bayram mevkiinde Sadakat Kitabevi'ni açarak Risale-i Nurların satış ve teşhirini sağladık.

Bayram Ağabey bize hedef gösterir ve kabiliyetlere göre kişileri hizmete sevk ederdi. Bana daha ziyade geniş daire hizmetlerini teklif ederdi. 1977 yılında Tandoğan semtinde üniversiteli talebelerin kalması için dört katlı bir bina alındı. Yine onun teşvikleriyle 1979'da Ankara Kültür ve Eğitim Vakfı'nı kurduk. Mülkleri vakfa devrettik.

1985 yılında Bayram Ağabey'in tavsiyesi üzerine, Ankara Ticaret Odası Meclis üyesi iken, Rusya'ya gittiğimde 11 adet Kur'an-ı Kerim götürdüm. Moskova Havaalanı'nda bavullarımız dört kişi tarafından beş saat didik didik arandığı hâlde Kur'an-ı Kerim'leri göremediler! Cenab-ı Hak tarafından gözlerine perde çekilmişti... Böylece, komünizm zulmüne maruz kalıp Sibiry'a gitmekten kurtulduk! Kur'an'ları bir cuma günü, Moskova'da bulunan bir mescitte Tatar, Türkistan ve Kırgız Türklerine dağıttık. "Kur'an'ımıza kavuştuk!" diye sevinçle evlerine koştular.

Ertesi gün Kızıl Meydan'da bize açılan deftere şunları yazmak nasip oldu:

"Rusya'nın nüfusu 270 milyondur; bunun 70 milyonunu Müslüman Türk halkı teşkil etmektedir. Artık bu zulme dayanamayacak ve 1992 yılına kadar Rusya parçalanacak! Dönüp Hristiyan da olamayacak."

"Ümitvar olunuz! Şu istikbal inkılabı içinde en yüksek, gür seda, İslam'ın sedası olacaktır!" cümlesini yazarak imzama attım. Elhamdülillah bu tarihten iki yıl önce Rusya hürriyetine kavuştu...

1985 yılı idi... Yine Bayram Ağabey'in tavsiyesi üzerine zamanın başbakanı Yıldırım Akbulut'a gittim. Risale-i Nurları beraat eden sivil ve askerî bin 200 adet kararı götürdüm. Bunun üzerine Sayın Akbulut, 5 Ağustos 1985 tarihli, valiliklere gönderdiği bir genelgeyle "Risale-i Nurların serbest olduğu"nu ilan etti. Bu tamim, hizmete vesile oldu.

Yine Onun Talimatıyla

Yine 1987 idi... Beştepe'de 400 metrekairelik bir arsamız vardı. Üzerine derslane yapmamızı istedi. "Ben hayatta iken, üniversite talebelerinin burada cıvıl cıvıl Risale-i Nur okumalarını görmek istiyorum!" dedi. Hiç paramız olmadığı hâlde onun dua ve himmeti ile orada beş katlı bina yapmaya muvaffak olduk. Ve orada hizmet devam ediyor.

Yine Bayram Ağabey'in tavsiyesiyle 1992'de zamanın kültür bakanı Namık Kemal Zeybek'e giderek, 167 takım külliyyatın başta Meclis Kütüphanesi olmak üzere bütün devlet kütüphanelerine alınmasını talep ettim. Bu talebimiz kabul edildi ve faturasını keserek resmen teslim ettik. Hâlen bu eserler kütüphanelerde mevcuttur.

Bayram Ağabey, Üstad'ın "Ankara'nın bir gün nurlanacağını, her semtinde bir derslane

açılacağını” söylediğini ifade ederdi. Elhamdülillah Üstad’ın bu müjdesi tahakkuk etmiştir...

Hizmette Bahane Kabul Etmezdi

Hacı Mehmet (Şoförü)

BEN NURLARI ASKERDEN sonra tanıdım. 1969-70 yıllarında... Ankaralıyım. Önce Balgat semtindeki derslere gidip gelmeye başladım. 1972’de Bayram Ağabey’in hizmetine girdim. O sırada bir araba almışlardı ve bir şoför ihtiyacı vardı. Böylece ben arabanın şoförü olarak hizmete başladım ve hep öyle kaldım. Ta ki, 1977’de Barla’ya gidene kadar...

Bayram Ağabey, Ankara’dan ayrılmak istiyordu. O sıralar ya Antalya, ya Eskişehir’e yerleşmek niyetindeydi. Antalya ile ilgisi vardı. Eskişehir’de de kayınpederi bulunuyordu. Ben o zaman Almanya’ya gitmiştim. Bana bir mektup yazdı: “Ben Isparta’ya geldim, sen de gel!” diyordu. Böylece Isparta’da, kaldığımız yerden 1994’e kadar devam ettik.

Bayram Ağabey’in en önemli vasfı, ihlas ve sadakati idi. Sadakatte hep Üstad’ımızı misal vererek, hâliyle bize ders verirdi. Mehmet Çalışkan Ağabey’den duymuştum: “Üstad: ‘İhlasta Bayram birinci’ derdi.” Bir gün Tahiri Ağabey’le beraberdik... Bayram Ağabey dönüp giderken arkasından bakarak: “Üstad işlerini hep buna yaptırmak isterdi” dedi.

Faal ve Hareketliydi

Çok faal ve hareketli biriydi. Temizliğe çok dikkat eder, çok titiz davranırdı. Talebelerin kaldıkları yerleri kontrol eder, ama onları rencide etmeden, sanki bir yarışma yapar gibi temizlik ve düzende ileride olan talebeyi göstererek: “Bak bu kardeş birinci geldi!” derdi.

Bayram Ağabey, hizmette bahane kabul etmezdi. Daima dediği saatte hazır olmamızı isterdi. Asker gibi dakikti.

Evlilikten sonra hayatında bir değişiklik olmadı. Kendisi daha ziyade Ankara’nın doğusundaki illere hizmet ziyaretinde bulunurdu. Erzurum, Van, Karadeniz gibi...

1993’te İstanbul’da askerî hastanede dizinden ameliyat oldu. Protez takıldı. Onun için namazlarda pek rahat değildi.

Çok vefakârdı. Birisi bir kitabı bir yerden bir yere götürmüş olsa, onu mutlaka arar, sorar, ziyaret ederdi. Mesela Sivrihisar’da Hamdi Ağabey vardı, soba yapardı; geçerken mutlaka ona uğardı. Hizmetle alakası olan esnafı ziyaret ederdi.

Yolculuğa çıktığımızda arabaya biner binmez Cevşen okumaya başlardı. Bitirdikten sonra dua kısmını sesli okurdu. Bizler de “âmin” derdik.

O zaman yollar bu kadar düzgün değildi. Bize pek müdahale etmezdi. Ama düzgün bir yol geldiğinde: “Maşaallah yol da ne kadar güzel!” derdi. Biz o zaman, “süratli gitmemizi istediği”ni anlar, biraz daha hızlanırdık!

Onunla beraber olmak büyük bir mazhariyetti. Rabbim bizi ona layık eylesin! Bu vesileyle bütün ağabeyleri ziyaret etme ve tanıma imkânına kavuştum.

Allah rahmet eylesin ve bizleri şefaatten mahrum eylesin!

Üstad'la Manevi İrtibatı Devam Ediyordu

Refik Özbey

BİR GÜN MEHMET ALİ BAĞLITAŞ, Bayram Ağabey'e Malatyalı mübarek bir zattan bahsetmişti. O zatın Üstad'ı yakazaten (uyanık hâldeyken) gördüğünü söylemişti. Bayram Ağabey önce konuşmak istemez gibi durdu. Daha sonra:

“Kardeşim, ne zaman işler sarpa sarsa, ne zaman çok sıkılısam ve bir çıkmazla karşılaşsam, Üstad bana temessül eder ve ‘şöyle yap’ deyip gider!” demişti.

O Bizim Her Şeyimizdi

Zafer Göbekçi

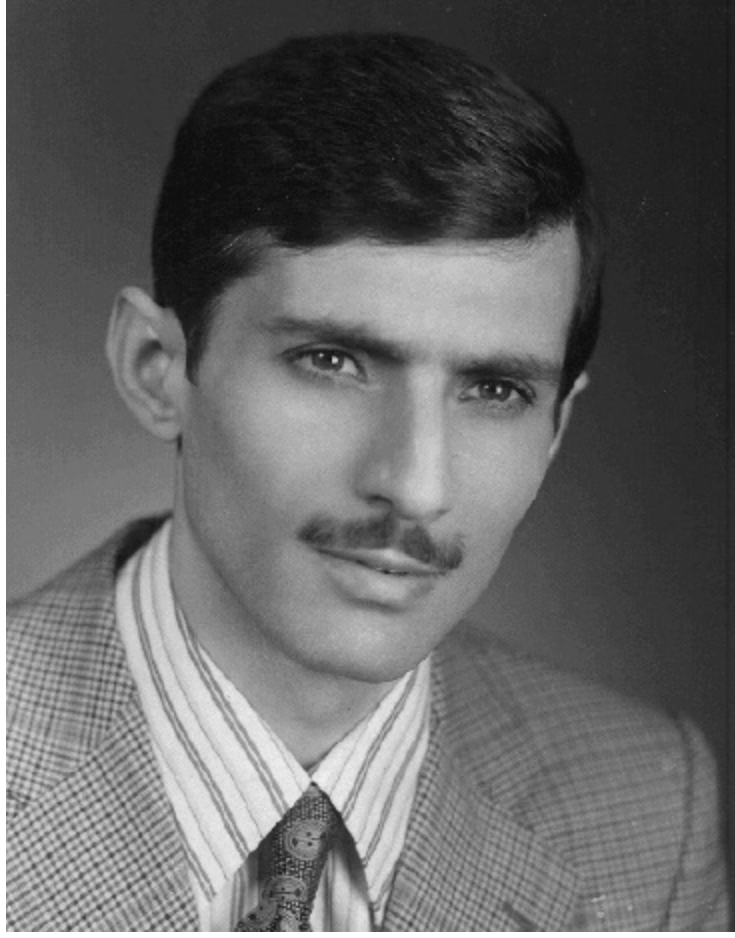
ÜNİVERSİTEYİ BİTİRDİĞİMDE HİZMETE vakf-ı hayat etmeye karar vermiştim. Bu maksatla getirip diplomamı ona verdiğimde çok sevinmişti. Beni tebrik etti, alnımdan ve ensemden öptü. Sevdiklerine böyle yapardı...

Bir gün Isparta Eğitim ve Kültür Vakfı'nda bir öğle namazından sonra oturmuş, Cevşen okuyordum. O sırada diğer odada tashih işi vardı. Baktım başımda birisi belirdi: “Ne yapıyorsun, şimdi şahsî kemalat zamanı değil, hizmet zamanı!” deyip beni kaldırdı. Öteki odada Osmanlıca eserlerin tashih işlerini yapan kardeşlerin yanına götürdü. Aynı sözleri yüksek sesle orada da tekrarladı. Tashihten sonra Mustafa Serin: “Bayram Ağabey, senin üzerinden hepimize ders veriyordu” dedi.

Sabah namazlarını daima vakıfta kılar ve namaz dersinden sonra evine giderdi. Almanya'ya gideceği son sabah namazından sonra, kendisini uğurlamaya gelemeyeceğimizi, çünkü bazı kardeş ve ağabeylerle hizmet için Eğirdir'e gideceğimizi söylemiştik. Ben her zaman olduğu gibi yine çok neşeliydim. Kolumdan tuttu ve: “Döndüğümde de bakalım böyle neşeli olabilecek misin?” dedi. Vedalaştık. Ben bu sözün manasını anlayamamıştım. Gerçekten döndüğünde neşemiz kaçmış ve derin hüznünlere garkolmuştuk! Çünkü hem babamız, hem anamız, her şeyimiz olan Bayram Ağabey'i kaybetmiştik...

BİR NUR KAHRAMANI

Ali Uçar

ALİ UÇAR (1944-1997)

صبا و فلاح آفرین با قدر. باقیه مظلوم
اولاد، رضایه و اصل اولاد، ریحیم
علی اوجار

Merhum Ali Uçar'ın kendi el yazısı:

**“Hayat fâni, ahiret bakidir. Bakiye mazhar olmanız,
rıza vasıl olmanız dileğiyle...”**

Hayatı

Nur Dairesinin Cevval Ve Fedakâr İsmi Ve Risale-I Nur Hizmetlerinin Yurt Dışında, Özellikle Avrupa’Da Tesis Ve Gelişmesine Vesile Olan Ali Uçar, Nur’A Vakf-I Hayat Eden Bir Hizmet Eridir. Soyadı Gibi, Ömrü Boyu Âdetâ Hizmetten Hizmete Uçup Gitmiştir. Nihayet 1997’De Yine Bir Yurt Dışı Seyahatinden Dönerken Sofya Yakınlarında Geçirdiği Trafik Kazasında, Bayram Yüksel Ve Onun Yakın Dostu, Nur Muhibbi Mehmet Çiçek’Le Birlikte Hakk’A Yürümüştür. Rahmetullahi Aleyhim!

Ali Uçar, 1944’te Osmaniye’nin Fakıuşağı köyünde dünyaya gelir. Annesinin adı Fatma, babasının adı Hüseyin’dir. Uçar’lar dört kardeştirler. Doğum sırasına göre Mehmet Uçar, Ökkeş Uçar, Ali Uçar ve kız kardeşleri Meliha Uçar...

İlkokulu köyünde okuyan Ali Uçar, küçük yaşta annesini kaybeder. Ali Uçar’ın köyünde o yıllarda ciddi bir dinî hayat yoktur. Kimse namaz ve orucun gereğinden bahsetmez. Hâliyle gençler dinî bakımdan zayıf yetişirler. Bu dönemde Osmaniye’den köylerine gelen bir hocadan, ilk dinî derslerini alır.

Ali Uçar, ortaokul döneminde dindar yakınlarından etkilenererek namaza başlarsa da, daha sonra öğretmen okulunda inkârcı öğretmenlerin etkisinde kalarak manevi bir sarsıntı geçirir.

Ortaokulda arkadaşlarıyla namaz kılıp oruç tutan bir grup oluştururlar. Ali Uçar’ın o günlere ait acı bir hatırası vardır. Arkadaşlarıyla okulda namaz kılmak için müsait bir yer bulamayınca durumu müdüre anlatıp ondan yardım istemeye karar verirler. Fakat okul müdürü, dine ve dindarlara aşırı karşı biridir. Dolayısıyla konuyu okul müdürüne iletecek kişi, onun kıramayacağı biri olmalıdır. Arkadaşları bu iş için, zeki ve çalışkanlığı ile sevilen Ali Uçar’ı seçerler.

Ali Uçar, müdürün kapısını çalar. Müdür, 150 kilo ağırlığında, iki metre boyunda, dev cüsseli biridir. Ali Uçar ise tam tarsine cılız ve çelimsiz bir gençtir. Söze: “Arkadaşlarla okulda namazlarımızı kılacağımız bir yer” diye başlar başlamaz, müdür: “Nee, namaz mı!” diyerek Ali Uçar’ın sözünü ağzında bırakır ve açar ağzını, yumar gözünü. “Benim okulumda bu çağda namaz kılan gençler ha!” Müdür hızını alamayarak Ali Uçar’ın kulak tozuna şiddetli bir tokat indirir! Ali Uçar bu darbenin etkisiyle gözünü revirde açar. Aradan yıllar geçmesine rağmen, Ali Uçar’ın kulağında kalan cınlama sesi, o günün acı bir hatırası olur...

Son derece zeki ve çalışkan olan Ali Uçar, Düziçi Öğretmen Okulu’nda altı yıl yatılı olarak okuduktan sonra, 10 Temmuz 1962’de “pekiyi” dereceyle mezun olur. Burada bütün nesiller gibi materyalist bir eğitimden geçirilir. Hatta bu sebeple geçici bir süre de olsa maneviyatı sarsılır.

Ali Uçar, derslerden hep yüksek not aldığı için öğretmenleri tarafından sevilen bir öğrencidir.

Ali Uçar’ın “Nur” ve “Nurculuk” kelimeleriyle ilk defa tanışması da ilginçtir. Ortaokul sırasında derslerden birinde bir öğretmen, Nurculuğun aleyhinde konuşur. Ali Uçar, hiç bilmediği ve o güne kadar da hiç duymadığı Nurculuk hakkında öğretmene karşı gelir. Elinde olmadan, içinden Nurculuğu savunmak gelir. Kim bilir kader ileride uğrunda hayatını vakfedeceği davayı bir hiss-i kable’l-vuku ile kendisine hissettirir. Fakat ne gariptir ki, daha sonra öğretmenlik yaptığı sırada okuduğu sol kitapların tesirinde kalarak bir ara Nurculuğun aleyhine geçer. Fakat onun hayat akışına baktığımızda bu bile, davada derinleşmesini hazırlayan bir tecelli hükmüne geçer.

“Tamam!”

Batmanlı Hacı Mirza Efendi, Ali Uçar’ın Risale-i Nur’la tanışmasını şöyle anlatır:

“Tahminen 1964-65 yılları arasındaydı... Batman’a 10 kilometre mesafede bir köy vardı, rahmetli Ali Uçar da oraya gelmişti. O zaman okuduğu sol kitapların tesirinde kaldığından Risale-i Nurlara karşı idi. Biz orada Risale-i Nur’dan bahsedince şiddetle itiraz etti. Âdeti otomatik tüfek gibi... İşte, ‘Hanımlar Rehberi’nin şu sayfasında şu var, bilmem şu risalenin şu satırında şöyle diyor’ diye cümleler naklederek Risale-i Nurları çürütmeye çalıştı. Fırsat bulup sözünün arasına girdim:

‘Kardeşim sen bunları nereden okudun?’ dedim.

‘Çetin Özek’in ‘Risale-i Nur’un İç Yüzü’ adlı kitabından’ deyince rahatlardım! Çünkü Çetin Özek’in bu konuda nasıl peşin fikirli birisi olduğunu biliyordum... Dedim:

‘O zaman sen o kitabı getir, isimlerini verdiği kitapları da ben getireyim, karşılaştıralım. Eğer hakikaten senin söylediklerin doğru ise, ben bu kitapları okumaktan da, dağıtmaktan da vazgeçeceğim! Ama eğer yalan ve iftira ise sen bu külliyatı okuyacağına söz veriyor musun?’

‘Tamam!’ dedi ve anlaştık.

Bir çarşamba günü idi... ‘Duran’ adındaki bir okul müdürüyle geldiler. Hacı Mehmet Uçar kardeşimizin evine gittik. Orada kitapları karşılaştırdık. Adam o kadar yalan ve çarpık şeyler yazmış ki, insan olan biri hemen o yalanları fark eder... Maalesef ‘ilim’ kisvesi altında, araştırma imkânı olmayanları yanlış yollara sevk ediyordu! Rahmetli Ali Uçar, orada gerçeği gördü ve çok üzüldü. O gece sabaha kadar risale okudu. Tabii biz de ondan sonra arkasını bırakmadık. O bizi sevdi, biz de onu sevdik. Cenab-ı Hak lütfetti, mükemmel bir Nur talebesi oldu...”

“Çok Cevvaldi, İkna Edici Bir Hitabeti Vardı.”

Ali Uçar, öğretmen okulundan mezun olduktan sonra ilk olarak Konya’nın Yunak ilçesinde stajyer öğretmen olarak göreve başlar. 1964’te askere gider. Asker dönüşü Gümüşhane’nin Şirvan ilçesi Taç köyünde öğretmenlik yapar. Hareketli bir öğretmenlik dönemi geçiren Ali Uçar, sık sık oradan oraya tayin edilir. Nihayet 1965’te Batman Binatlı köyüne tayin olduktan sonra 1967 Ağustos’una kadar da burada kalır. Oradan da Ankara Şereflikoçhisar ilçesi Kirimini- köyüne tayin edilir. Burada birkaç ay öğretmenlik yaptıktan sonra Kasım 1967’de öğretmenlikten istifa eder.

Böylece çeşitli yerlerde öğretmenlik yapan Ali Uçar’ın hizmet hayatı, Risale-i Nurları her geçen gün okuyup hazmetmesiyle şekillenmeye başlar.

Öğretmenlikten ayrıldıktan sonra, Risale-i Nurları daha iyi anlayabilmek için İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü’ne girmeyi planlar.

Ali Uçar’ı yakından tanıyan ve Nurları tanınmasına vesile olan Batmanlı Hacı Mirza Efendi, hatıralarını anlatmaya şöyle devam eder: “Çok cevvaldi, ikna edici bir hitabeti vardı. Risale-i Nur’u tanıdıktan sonra bütün kabiliyetiyle onun hizmetine koyuldu. Öğretmen olduğu okulda, bir teneffüs arasında üç bayan öğretmenle konuşup onları örtünmeye ikna etmiş. Demişler ki:

‘Müdürümüze söyle; eğer kabul ederse biz örtüneceğiz!’

Tabii kocalarının da razı olması üzerine örtündüler. Bu öğretmenlerin biri Meral Akıncı, şimdi İstanbul’da hizmetle meşguldür. Biri bir ortaokul öğretmenin, diğeri de bir başçavuşun hanımı idi.

Ayrıca Diyarbakır’da talebe hizmetlerini başlattı. Âlimler, edipler, ağalar, şeyhlerle her gittiği yerde temas kurdu, herkese faydalı oldu. Acip bir hitabeti vardı, halisiyeti vardı, samimiyeti vardı... Hatta bir gün meşhur Şeyh Hıfzullah Efendi’nin ziyaretine gitmişti. Bu zatın çocukları, iki devre milletvekilliği, üç-dört devre belediye reisliği yapmış, tanınmış bir zat idi. Ona Risale-i Nur’dan ve hizmetlerden bahsetmiş. O zat o kadar etkilenmiş ki, ayrılırken Kürtçe olarak: ‘Sırtımda gömleğim olmasa da bunun gibi ilmim ve faziletim olsaydı!’ demişti.

Avrupa’da bir yılda 400 konferans vererek bir rekor kıran Ali Uçar

Sonra Almanya’ya gitti. Almanya’da Risale-i Nur hizmetlerini başlattı, seri konferanslar verdi. Hatta Hürriyet gazetesi, kendisi hakkında: ‘Bir Türk genci, bir senede Almanya’da 400 konferans verdi’ diye yazdı.”

Tahsile Ara Verir

Üniversiteye başladığı yıllar, “68 Kuşağı” denilen, öğrenci olaylarının yaşandığı hareketli ve olaylı yıllardır. O da herkes gibi kendisini bu karışık olayların içinde bulur. Ama onun silahı, Kur’an’ın elmas kılıncı olan Risale-i Nur’dan başkası değildir. Onun müdellel, keskin ve inkâr fikirlerini susturan hakikatlerinden başkasına tenezzül etmez. Her geçen gün artan bir hızla risaleleri okur; ev derslerinden seminer ve konferans salonlarına kadar tek gayesi, bu iman hakikatlerini muhtaç gönüllere ulaştırmak olur.

Bu sıra kendini hizmetin yoğunluğuna verdiğiinden, 2 Ekim 1967 tarihinde kaydolduğu İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Dili Edebiyatı Bölümü’ndeki tahsiline ara verir.

1969 yılı, İstanbul’da bir yandan Risale-i Nur hizmetlerinin bütün hızıyla devam ettiği, öte yandan silahlı anarşik talebe hareketlerinin yoğun olduğu bir dönemdir. “Milli Türk Talebe Birliği bünyesindeki gençlerin silahlı eylemlere katılmasını önlemek ve Risale-i Nur hakikatleriyle şuurlanmalarına yardımcı olmak” düşüncesiyle Gürpınar’da bir kamp düzenlenir.

Bu kampta Risale-i Nurlar yanında Kur’an ve fıkıh bilgilerine de yer verilir. Gençliğin bu gibi anarşik olaylardan uzak tutulmasına çalışılır. Kamp 18 çadır hâlinde 2,5 ay devam eder. Bu süre içinde her 15 günde bir değişen 75’er kişilik gruplar hâlinde gençler eğitimden geçirilir. Ali Uçar, kamp boyu bu hizmetin faal ve değişmez elemanlarından biri olarak hizmet görür.

Yeni Asya gazetesinde zamanın genel yayın müdürü Mustafa Polat, kendisine yardımcı olacak, yazıp çizmeye yatkın birini talep eder. Ağabeyler, Ali Uçar’ı teklif ederler. Bunun üzerine Ali Uçar bir süre gazetede redaksiyon işlerinde çalışır. Daha sonra bazı kardeşler, “Ali Uçar gibi bir elemanın daha önemli Nur hizmetleri için istihdam edilmesi gerektiği”ni ileri sürerler. Zübeyir Ağabey de bu görüşü uygun bulur.

*Yeni Asya gazetesinde 1970 baharında daktilosu başında Ali Uçar ve ayakta
(soldan sağa) Necmeddin Şahiner, İhsan Atasoy, Bilal Eren*

O sırada Almanya’daki kardeşler “hizmet elemanı” talep etmektedirler. Bunun üzerine yapılan bir istişareyle, 1971’in sonbaharında Ali Uçar’ın Almanya’ya gitmesine karar verilir.

Almanya’da

Bu karar üzerine Ali Uçar, Almanya’ya gider. Önceleri epey intibak sıkıntıları çeker. Elinde sadece Almanya’nın çeşitli şehirlerindeki birkaç Nur talebesinin ismi vardır. Henüz kalacağı bir yeri bile yoktur... İlk sıralar Berlin’de Mevlüt Sönmez’in evinde kalır. Daha sonra Köln’de “Hasan Dursun” isimli Kayserili, fedakâr bir Nur talebesinin evinde kalmaya başlar. Hasan Dursun çalıştığından, sabahleyin birlikte evden çıkmak zorundadırlar. Ali Uçar ilk zamanlar, gündüz vakitlerini parklarda risale okuyarak ve yakaladığı kişilere Nurları anlatarak geçirir. Bu arada Almanya’ya gelmeden önce Türkiye’den tanıştığı Kenan Yeşilhark’la mektuplaşır. Stuttgart’a bulunan Kenan Yeşilhark’a, Almanya’da bulunduğunu ve kendisiyle görüşmek istediğini haber verir.

Zamanla Berlin’de Mevlüt Sönmez, Köln’de Atıf Aktaş ve Zeki Şevkli, Münih’te Salih Uğur; Stuttgart’ta Kenan Yeşilhark, Tevfik Aka, Fikri Günen, Muhsin Şimşek; Manheim’da Duran Afşaroğlu, Emin Sayın; Duisburg’da İhsan Akdağ gibi daha birçok fedakâr isim ileri atılır. Ali Uçar bu fedakârlarla bir şahs-ı manevi oluşturur ve bir iman hamlesi başlatır. Bu hareket kısa zamanda Avrupa’nın her yanına yayılır. Yaptığı coşkun dersler ve yazdığı uzun mektuplarla gönülleri coşturur ve her geçen gün hizmete yeni fedakârların katılmasına vesile olur. Hizmet haberleriyle dolu uzun mektupları, gurbet eldeki vatandaşlar arasında elden ele dolaşarak müthiş bir motivasyon hizmeti görür, büyük bir şevke sebep olur.

Ali Uçar sadece Avrupa’daki kardeşlere değil, aynı zamanda Türkiye’de ve dünyanın çeşitli yerlerinde hizmet edenlerle mektuplaşmayı da ihmal etmez. Çünkü mektup, onun hizmet anlayışında vazgeçilmez bir araçtır, Üstad’ından aldığı etkili bir silahtır...

1971’de Nur’un ve Üstad’ın avukatı Bekir Berk’in tutuklanıp İzmir’de askerî cezaevine konması üzerine, “Muazzez ve Kahraman Ağabey Bekir Berk’e” diye başlayan tarihî bir mektup yazar. Bu uzun mektubun giriş bölümünde şöyle der:

“Siz, sinenizi İslamiyet’e atılan oklara kalkan ettiniz!

Siz, bağrınızı Kur’an’a atılan taşlara hedef ettiniz!

Siz, göğsünüzü İslamiyet’e sıkılan kurşunlara kal’a ettiniz!

Siz, benliğinizi tevhit inancına atılan bombalara siper ettiniz!

Siz, vaktinizi mazlumların zincirlerini çözmeye tahsis ettiniz!

Siz, hayatınızı Nur’a ve Nur’un müdafaasına vakfettiniz!

’Allah’ dedğiniz, ‘Allah’ diyenleri müdafaa ettiğiniz ve müdafaa etmekte de devam ettiğiniz için – vicdan hürriyetinin bulunduğu– bir ülkede vicdansızların taarruzuna uğradınız. Verilen mahkûmiyet kararını şiddetle, hiddetle ve nefretle reddediyoruz! En dehşetli bir muharebeden aldığınız gazilik nişanlarınızı tebrik ve sizi binler ruh u canımızla tebci ediyoruz. İlahî hidayetin nurunu görmek, işitmek ve dinlemek mi istemiyorlar? İşte, en yüksek gür sedamızla haykırarak ilan ediyoruz:

Ey Nur, ey Risale-i Nur!

Kur’an seni teyit ediyor mucizelerle,

Ey şanlı gönül fatihi, hiç durmadan ilerle!”

Kervan Ateşlenir

Ali Uçar, büyük gayretler sonunda Almanya’da meydana gelen çekirdek kadroyla bir araya gelip bu hizmet kervanını ateşlemeye karar verir. Berlin’den, 5 Mayıs 1972 tarihini taşıyan ve 20-22 Mayıs 1972 tarihleri arasında Köln’de üç gün süreyle yapılacak hizmet toplantısı için bir davet mektubu yazar. Tatile rastlayan bu üç günde Almanya’nın her tarafından gelecek kardeşlerle inkişaf ve inşiraha sebep olacak bir Nur hizmetiyle bu günleri değerlendirmek istediklerini belirtir. Mekân yine Mevlüd Dursun’un mütevazı evidir.

Almanya’nın her tarafından gelen 33 kişinin katılımıyla bu üç gün, derslerle dolu dolu geçirilir. Çok duygulu ve feyizli anlar yaşanır. Bu toplantı, Avrupa’da Nur hizmetlerinin ateşleyicisi olur. Ardından peş peşe şehirlerde dershaneler açılmaya başlanır.

Hizmet geliştikçe Ali Uçar taleplere yetişemez olur. Kenan Yeşilhark, Salih Uğur, Atıf Aktaş, Zevki Şevkli gibi kahramanlar Nurları okuyarak hizmetine destek olurlar.

Bu sırada İstanbul’da neşriyatla uğraşan ağabeylerden izin alarak Risale-i Nur Külliyyatı’ndan Küçük Sözler ve Gençlik Rehberi gibi eserleri, Almanya’da nefis baskıyla çok sayıda bastırır.

Diğer taraftan, Amerika’da bulunan Osman Birgeoğlu, Ali Uçar’ı Amerika’ya davet ederek, Üstad’ın kısa Tarihçe-i hayatını İngilizce olarak basmalarına yardımcı olmasını ister. Ali Uçar bu hizmet için birkaç aylığına Amerika’ya gidip kitabın basılmasına destek verir.

Avrupa sokaklarında hizmet kervanıyla

Ali Uçar geçtiği yerlerde hep iman tohumları eker ve ardından yeni filizler yeşerir. Henüz

Avrupa'daki Türk vatandaşlarının doğru dürüst ibadet yerlerinin olmadığı o mahrumiyet döneminde, çoğu işçi yurtlarında yaptığı sohbetlerle Avrupa'yı karış karış dolaşır, manen boşlukta kalan vatandaşlarımızın yardımına koşar.

Mevlüt Dursun, Ali Uçar'ın, kendisine verilen yol harçlıklarından artırdığı paraları "Kardeşlerim Türkiye'de simit yiyerek hizmet ediyor" diyerek onlara gönderdiğini ifade eder...

Biz de Gittik!

1974'ün sonbaharında, artan ihtiyaç sebebiyle, Nur araştırmalarının öncüsü Necmeddin Şahiner'le, Ali Uçar'ın hizmetine destek olmak üzere Almanya'ya gittik. O yıl yüksek İslam Enstitüsü'nden yeni mezun olmuştum. Rahmetli Osman Demirci Hoca, bir grup Nur talebesiyle, Necmeddin Şahiner'le bizi Sirkeci Garı'ndan dualarla uğurlamışlardı.

Almanya'da Ali Uçar'la kaldığımız üç ay zarfında gece gündüz demeden yerine göre ders, yerine göre konferans ve vaazlarla bütün Avrupa'yı dolaştık. Zaman zaman birlikte, zaman zaman üç ayrı koldan hareketle Ali Uçar'ın hızına ayak uydurmaya çalıştık. Avrupa'yı bir baştan bir başa katettik...

Bu üç ay zarfında yaşadığımız çok feyizli, nurlu ve heyecanlı hatıralarımız var. Necmeddin Şahiner, o feyizli derslerin tesiri altında, "Nurs Yolu" isimli lirik eserini bu seyahat sırasında kaleme almıştı.

Ölüm Korkusu Altında Namaz!

Bu seyahatimiz sırasında ölüm tehdidi altında kıldığımız bir ikindi namazı var! Onu anlatmadan geçemeyeceğim:

Yıl 1974... Ali Uçar, Necmeddin Şahiner ve bir grup arkadaşla Berlin'e gitmiştik. Hürriyete geçmek isteyenlerin dibinde can verdiği, Berlin'i ikiye bölen duvar, bir utanç belgesi olarak henüz ayakta idi.

*Avrupa'yı baştan başa dolaşırken Rhein Nehri üzerinde bir hatıra:
Ali Uçar, Necmeddin Şahiner ve İhsan Atasoy*

Berlin'de çeşitli hizmetlerde bulunduktan sonra tekrar Batı Almanya'ya dönecektik. Berlin'le Batı Almanya arasında, Doğu Bloku'na ait geri kalmış bölgeden geçiyorduk. Batı'ya geçene kadar ikindi namazımız geçebilirdi. Otomobilimizle yol alırken bir yandan da namaz için uygun bir yer gözetliyorduk. Sonunda ormanlık bir alandan geçerken aracımızı yolun kenarına park edip namaza başladık.

Çam ağaçlarının altında ezan okuduktan sonra seccadelerimizi serip namaza durduk. Ben imamdım.

Henüz namazın başındayken, kulağımızı tırmalayan motor sesleri duyulmaya başladı. Adamların ekonomileri çok geriye, ama polisiye güçleri epey yerindeydi! Nitekim daha birinci rekâta tamamlamışken, motorlu birliklerle yanibaşımızda bitivermişlerdi! Silahlarıyla etrafımızda vaziyet aldıklarını fark ettik. İçimden: “Eyvah,” dedim, “şimdi vurulduk!” Fakat sonra, namazda gelecek bir ölümün bize şahadeti kazandıracağını düşünerek rahatladım. Ölüm tehdidi altında kıldığım ilk ve son namazdı!

Selam verdikten sonra rahmetli Ali Uçar’la Metin isimli kardeşimiz, polislerle muhatap oldular. Adamlar burada durmanın yasak olduğunu söylemişler. İbadet ettiğimizi öğrenince, bundan dolayı cezalı düştüğümüzü belirtmişler. Arkadaşlar bunun suç olduğunu bilmediğimizi, bununla birlikte neyse cezamız vermeye hazır olduğumuzu belirtmişler. Sonunda bize o gün için 10 Mark gibi komik bir ceza kestiler. Cezanın azlığına şaşırdık. Rahmetli Ali Uçar, hayretimizi gideren açıklamayı yaptı: Cezanın azlığı merhametlerinden değil, sefaletlerinden ileri geliyormuş. Çünkü fakirlik içindeki Doğu Almanya için 10 Marklık ceza, o gün büyük para sayılıyordu!

Üç Dile Vâkıftı

Ali Uçar, Almanya’da bulunduğu yıllarda Goethe Enstitüsü’ne kaydolar. Alman dilini öğrenmeye çalışır. 30 Nisan 1974’te bu enstitüden sertifika alarak mezun olur.

Ayrıca 1975’te İngiltere’ye giderek bir yandan oradaki hizmetlerle meşgul olur, öte yandan İngilizce’sini kuvvetlendirir. Böylece Almanca, İngilizce, Arapça konuşan beynelmilel bir Nur naşiri hâline gelir...

Kassel Hatırası!

Almanya’daki yakın dostu ve destekçisi Kenan Yeşilhark, Ali Uçar’ın dil pratiği yapmakla ilgili bir hatırasını şöyle anlatır:

“Ali Uçar, Almanya’nın en iyi ve sistemli dil eğitimi yapan Goethe Enstitüsü’nü başarıyla bitirmişti. Bir Alman aile yanında bir müddet pratik yapmak istiyordu. Gazeteye verdiği ilanda, kalacağı aileden istediği şartları sıralamıştı: İçki içilmemesi, domuz eti yenmemesi ve rahatlıkla ibadet edebilmesi gibi... İlanı okuyan Kassel’deki bir aileden telefon geldi. Şartları kabul ediyordu. Bunun üzerine kendisini götürüp Kassel’deki adrese bıraktık.

Aradan çok zaman geçmeden Ali Uçar’dan bir telefon geldi. Telefonda tafsilat vermiyor, yalnız orada kalamayacağını ve mümkünse kendisini almamızı istiyordu. Biz de ne oldu diye merakla gittik. Yaşlı ev sahibi ile aralarında geçen şu ilginç olayı anlattı:

‘Bir gün ev sahibiyle ormana doğru geziye çıktık. Konuşma temrinleri yapıyorduk. Yolumuzun üzerinde bir kilise vardı, içine girdik. Bir köşesinde bir insan iskeleti duruyordu. Önüne geldiğimizde dilimin döndüğünce bir şeyler anlatmaya çalıştım. Daha önce bana, niçin ibadet ettiğimi sormuştu. Ben de bunu fırsat bildim:

– Hern... Bizim de bu iskelete dönüşeceğimize inanıyor musun, dedim. Bu soruya önce cevap vermek istemedi. Üsteledim:

– Yani öldükten sonra biz de bu hâle gelmeyecek miyiz?

– Evet, dedi istemeye istemeye...

– Peki, tekrar dirileceğimize inanıyor musun?

– Hayır, inanmıyorum!

Ben Ateistim?

- Geçtiğimiz ormandaki ağaçların sonbaharda bu kemikler gibi olduğunu, bahar gelince yeniden dirildiklerini gördüğün hâlde, bizim de öldükten sonra tıpkı bu ağaçlar gibi dirileceğimize nasıl inanmıyorsun!
- Ben ateistim!
- Tamam, ama bana şimdi cevap ver: Ben öldükten sonra dirilmeye inandığım için ibadet ediyorum, sen inanmadığın için etmiyorsun. Peki, senin dediğin gibi öldükten sonra dirilmek olmasa, benim kaybedeceğim bir şey var mı?’
- Hayır.
- Ya gerçekten öldükten sonra dirilmek varsa, senin hâlin ne olacak?
- Bunu der demez, adam afalladı, rengi sarardı ve oradaki bir koltuğa sessizce yığılıverdi. Daha sonra benimle ne konuştu, ne de yüzüme baktı. O şekilde eve kadar geldik. Hemen mahallenin papazını çağırdı, evin üst katında ona bazı sorular sordu.
- Adam öfkeliydi. Papaza parmağıyla başını işaret ediyor:
- Bana anlatacakların buraya girsin! Aklımın almayacağı şeyleri anlatma, diyordu. Ben nasıl olur da dünyaya günahkâr gelebilirim?
- Papaz bir şeyler söylemeye çalıştı.
- Olmaz öyle şey, deyip kestirdi, aklım yatmıyor, diye bağırdı. Evin içinde öfkeyle dolaşıyordu. Sonra benim kendisine sorduğum soruyu papaza sordu:
- Öldükten sonra dirilmek var mı, dedi. Papazın izahlarından tatmin olmayınca kalktı, iki eliyle papazı itti, kovarak evden dışarı çıkardı. Sonra bana döndü. Aynı şekilde hiddetle:
- Bana bak Ali! Sen de git, bu dili öğren, ondan sonra gel bana anlat, dedi.’
- Ali Uçar, ona kendi diliyle davasını tam anlatamamış olmanın ezikliğiyle geriye dönmüştü!”

Matbaa ve Kur’an’ın Tab’ı

Üstad Bediüzzaman’ın hizmet gayelerinden biri de, “Tevafuklu Kur’an”ın basılmasıdır. Allah lafızları alt alta gelecek şekilde yazdırılarak Kur’an’ın gözlere gösterilen mucizelik yönünün ortaya çıkarıldığı Tevafuklu Kur’an, Bediüzzaman’ın önemli bir keşfidir. Bunun için Üstad, bu Kur’an’ın ya Almanya veya İtalya gibi bir ülkede ileri bir teknikle basılmasını arzular.

Bu cümleden olarak ağabeyler, neşriyatla alakadar olan Ahmet Aytimur’la Mehmet Emin Birinci’yi Almanya’ya göndererek bir ön araştırma yapmalarını isterler. Daha sonra aynı maksat için Mehmet Fırıncı da Almanya’ya gider, matbaacı Hüseyin Özel’le araştırmalarda bulunurlar.

“Hayr-ı azimin çok muzır mânileri olduğu” gibi, bu Kur’an’ın tab’ının da birçok engeli ortaya çıkar. Ahmet Aytimur ve Mehmet Fırıncı tarafından Hattat Hamid’e bin bir zahmetle yazdırılan Kur’an, Tahiri Mutlu’nun nezaretinde tashih edilir.

“Tevafuklu Kur’an’ın basılması için vakıf kurulması” gerektiği ileri sürülür. Önceleri Zübeyir Gündüzalp: “Üstad’dan hizmet adına böyle bir müessese kurulmasına izin verdiğine dair bir şey görmedim, duymadım” diyerek vakıf kurulmasına itiraz eder. Ancak bazı problemlerin çözümü için başka çare olmadığı anlaşıncı, Hizmet Vakfı’nın kurulmasına karar verilir. Tarih 1974...

Bu arada Almanya’daki Nur talebeleri, Üstad’ın bu Kur’an’ın Almanya’da basılmasına işaret etmesini kastederek, bu şerefın kendilerine ait olmasını arzu ederler. Ali Uçar’ın öncülüğünde hemen bir kampanya başlatarak, borç ve hibe olmak üzere para toplamaya koyulurlar. Ancak daha sonra Kur’an’ın yabancı ve gayrimüslim ellerde basılmasına gönülleri razı olmaz. Bunun için yeni bir matbaa satın alıp, Kur’an’ı kendi müesseselerinde Müslüman ellerle basmayı düşünürler. Himmet ve

gayretlerini artırırılar. Nihayet Berlin’de “İttihad Druck und Verlags” adı altında bir matbaa kurmaya muvaffak olurlar. Başta matbaacı Hüseyin Özel olmak üzere şirketi geçici olarak üç kişinin üzerinde göstermek zorunda kalırlar.

Her şey buraya kadar çok güzel gelişir. Bütün kardeşler, Üstadlarının mühim bir gayesini gerçekleştirmek için şevk ve heyecan içindedirler. Ancak bundan sonra bu hayr-ı azime şeytan karışmaya başlar. İlerleyen zamanlarda matbaanın geçici olarak üzerlerinde gösterildiği şahıslardan alınıp hükmi bir şahsiyete, ya bir vakıf veya bir derneğe devredilmesi problem olur.

Matbaanın Devri Meselesi

Ağabeylerden bir kısmı (Abdullah Yeğin, Hüsnü Bayram, Ahmet Aytimur ve Abdülkadir Badıllı), matbaanın İstanbul’daki Hizmet Vakfı’na devredilmesinden yanadırlar. Öte yandan Sungur, Bayram, Fırıncı ve Birinci Ağabeyler, Almanya’daki kardeşlerin istekleri doğrultusunda, Almanya’da kurulacak yeni bir vakıf veya derneğe devredilmesinin daha uygun olacağını savunurlar.

Hizmet Vakfı’nın Kur’an’ın basılmasıyla ilgili olarak kurulduğunu, dolayısıyla matbaanın Hizmet Vakfı’na devredilmesi gerektiğini söyleyenlere karşı, matbaayı kuranların Almanya Nur talebeleri olduğunu, onların isteklerine uygun Almanya’da kurulacak yeni bir vakıf veya derneğe matbaanın devrinin daha isabetli olacağını ifade ederler. Anlaşmazlık uzadıkça matbaanın kişiler üzerinden alınması da maalesef gecikir. Uzun görüşmeler ve yazışmalar sonunda Almanya’da bir derneğin kurulup matbaanın ona devredilmesi üzerinde ittifak sağlanır. Zira Almanya’da derneklerin sosyal hakları vardır, vergiden muaftırlar. Ancak son anda karşı tarafın bundan vazgeçmesi üzerine, devir işi neticesiz kalır. Bu durum Almanya’daki himmet sahiplerinin şevk ve gayretlerini kırar, huzursuzluğa sebep olur. Matbaa Almanya’da kurulacak bir derneğe ve vakfa devredilemediği gibi, maalesef bugüne kadar Hizmet Vakfı’na devri de gerçekleştirilemez...

Bütün her şeye rağmen Tevafuklu Kur’an’ın Üstad’ın arzuladığı kaliteli bir şekilde basımı gerçekleşmiş olur.

Bayram Yüksel’den Bir Mektup!

Bu konuda Bayram Yüksel’in Almanya’daki kardeşleri muhatap alarak onların kırılan gönlünü bir nebze tamir etmek üzere yazdığı mektup, bugün tarihî bir belge niteliğini taşımaktadır. Hem konuya açıklık getirmesi, hem de merhum Bayram Ağabey’in isabetli ve insafî bakış açısını göstermesi bakımından ilginçtir:

“Bismihi Sübhanehu.

10.12.1977

Aziz ve Muhterem, Almanya ve Hollanda’daki Fedakâr Kardeşlerim!

Evvela, cümlenize binler selam eder, hizmetlerinizde muvaffakiyetler dilerim. Allah hepinizden razı olsun!

Saniyen, Tevafuklu Kur’an’ımızın basılması için elinizden gelen bütün fedakârlığı yaptınız. Aziz ve Mualla Üstad’ımızın ruhunu şad ve mesrur ettiniz. Üstad’ımızın 50 senedir gayesi olan Tevafuklu Kur’an’ımızın tab’ına, Allah’ın izniyle ve Üstad’ımızın himmetiyle, Türkiye’den evvel burada sizler muvaffak oldunuz. Sizleri bütün ruh u canımla tebrik ediyorum!

Sizlerin, umum Nur talebelerinin şahs-ı maneviyeleri namına, hem Almanya’ya, hem Türkiye’ye, hem âlem-i İslam’a, hem de dünyaya rakip kabul etmez derecede müstesna

basılmış Kur'an'ımızı neşretmeniz ve muvaffak da olmanız tamamen Cenab-ı Allah'ın lütf-u ihsanıyla ve Aziz Mualla Üstad'ımızın da himmetiyle tahakkuk etmiştir. Allah cümlelizden razı olsun ve ebede kadar Kur'an-ı Kerim'in ve Nur'un hizmetinde istihdam etsin! Cümlemizi de inşaallah...

Bu sefer Almanya'ya sizlerin ısrarlı çağırmanız üzerine matbaa meselesinin hallolması için geldim. Biliyordum ki, sizler birkaç sefer toplanmışsınız... Cemiyet kurmuşsunuz. Bu kadar milyonlara mal olan bir serveti şahs-ı maneviyeye vermeye karar vermişsiniz; şahıslar fâni, amma şahs-ı manevi baki diye... Ve şimdilik yalnız matbaanın cemiyete devri kalmış. Hüseyin Bey de matbaanın devir ve teslimiyle alakalı olarak: 'Ağabeyler gelsinler, ittifak etsinler, ben veririm. Onlar ittifak etmezlerse, ne vakfa veririm, ne cemiyete!' demiş. Mesele müzakere edilirken Hüsnü kardeşimiz, maalesef: 'Matbaa mutlaka Hizmet Vakfı'na devredilecektir' diye ısrar etti. Hâlbuki Hizmet Vakfı, umum Nur talebelerini temsil etmiyordu... Bu sebeple umum Nur talebelerinin şahs-ı manevisinin malı olan bir müesseseyi o şahs-ı maneviyeyi temsil etmeyen bir teşekküle vermenin suret-i katiyede caiz olmadığını, Aziz Üstad'ımdan ve Risale-i Nur'dan aldığım derslerle bildim, idrak ettim! Bu itibarla Hüsnü kardeşimizin ısrarlı taleplerine iştirak edemedim. Bu, aynı zamanda Mustafa Sungur Ağabey'in de kanaatidir. Nitekim sizin de bildiğiniz gibi o matbaanın Avrupa Nur cemaatinin şahs-ı manevisine tevdi edilmesini mükerrer mektuplarında ısrarla ifade ediyordu. Zira Avrupa'daki Nur talebeleri: 'Bizler matbaayı bu vaziyete getirinceye kadar gayret sarf ettik. Elimizden gelen her türlü çalışmayı yaptık ve yapıyoruz. Bu ağabeyler bizim çalışmalarımızı neden nazara almak istemiyorlar ve bizim şevkimizi artıracakları yerde neden şevkimizi kırıyorlar?' diyecekler ve demelerinde de haklıdırlar.

Ben aciz kardeşiniz olarak diyorum ki, madem Kur'an'ımızı tevafuklu olarak basmaya ilk önce burada muvaffak oldunuz... Kur'an'ımızı basmak için bu kadar muazzam matbaa aldınız... Bu kadar fedakârlıklar yaptınız... Bundan sonra hizmetin istikbalini ve devamını düşünerek, Hüseyin Bey'in de iştirak edeceği, Berlin, Batı Almanya ve Hollanda'daki kardeşlerin ittifakıyla Almanya'ya mahsus bir vakıf veya cemiyet veya dernek, artık hangisi münasipse tahakkuk ettirin! Cemaatin şahs-ı maneviyesi bakımından bizlerin de içinde olmamız münasiptir. Üstad'ımızın hizmetkârları ve Nur'un naşirleri kardeşlerimizle beraber bulunmak daha iyi olur.

Ben matbaayı Hizmet Vakfı'na vermeye hiçbir zaman razı olamıyorum. Çünkü Almanya'daki umum cemaate zulüm olur! Almanya'daki kardeşlerin kuvve-i maneviyelerini kırarız diye üzülyordum...

Buradaki matbaanın hizmetleriyle ebede kadar hem Üstad'ımız memnun olur, hem de sizler! Keza siz Türkiye'ye gittiğinizde daima iftihar edersiniz, şükredersiniz. Elhamdülillah Almanya'da böyle bir eser bıraktık, diye hamdedersiniz.

Almanya ve Avrupa'daki hizmetlerinizle ileride Türkiye'ye bütün hizmetlere maddi ve manevi yardım edersiniz. Keza Amerika'daki hizmetlerimize de yardım edersiniz... 'Es-sebebü kelfail' sırrınca ta kıyamete kadar, başta Üstad'ımız, umum Nur cemaati mesrur olur. Burada cüzi görünen hizmetler, çok büyüktür. Burada yapılan ve yapılacak olan hizmetlerin sesi çok yüksektir. Umum dünyaya Türkiye'deki hizmetlerden daha tesirlidir. Üstad'ımızın senelerce önce söylemiş olduğu müjdelerin inşaallah ilk

başlangıcıdır. Zira Üstad'ımız: 'Almanya ve Amerika, Müslüman olacaktır!' diye mükerrer söylüyorlardı.

Bizler gece gündüz, başımızı secde-i şükrandan kaldırmamak, bütün zerratımızla çalışsak, acaba bu nimetlerin şükürlerini ödeyebilir miyiz?

Dünyada bundan daha kudsi bir hizmet tasavvur edemeyiz. Bizler daima Cenab-ı Allah'a zerrat-ı kâinat adedince şükretmeliyiz. Ve Cenab-ı Allah'a çok yalvaralım, bizleri nefsimize uydurmasın! Risale-i Nur'un ve Aziz, Mualla Üstad'ımızın meslek ve meşrebine layık etsin ve yine bizleri bu kudsi hizmet-i Kur'aniye ve imaniyede istihdam etsin!

Daima hizmetlerinize iftihar eden ve bu hizmet-i Kur'aniyedeki muvaffakiyetinize çok dua eden ve mübarek dualarınızı istirham eden biçare kardeşiniz,

Bayram Yüksel"

Ayrıca 10 Aralık 1977 tarihli, "Bayram Yüksel, Mehmet Fırıncı, Mehmet Emin Birinci ve Ali Uçar" imzalarını taşıyan, Avrupa'daki kardeşlere yazılmış müşterek bir mektupta, matbaanın vakıf veya derneğe devir işleminin "Avrupalı kardeşlerin hukukuna riayet" bakımından gerekliliği üzerinde durulur. Alternatif maddeler sıralanır. Hatta kurulacak dernek veya vakfa ağabeylerin de dâhil olması teklif edilir. Bütün bunlara rağmen Hizmet Vakfı'na devredilmesinde ısrar edenler sebebiyle, matbaanın devrinin gerçekleşemediği dile getirilir.

Türkiye'ye Dönüş

Ali Uçar, Avrupa'da hizmetlerin belli bir seviyeye gelmesinden, yeni hizmet elemanlarının devreye girmesi ve Tefavuklu Kur'an'ın basılmasından sonra, 1976-77 yıllarında tekrar Türkiye'ye döner. Bu defa Batı'dan Doğu'ya yönelir. Van'da üç-dört yıl kalarak o bölgede hizmete devam eder.

Van'da bulunduğu yıllar, Türkiye'nin 12 Eylül öncesi korkulu terör ve anarşi yıllarıdır. Fakat o, bütün bu sosyal yaraların temelinde "iman zaafı"nın yattığını bilerek, Risale-i Nur'dan aldığı dersle, bu tahribata karşı manevi cihatla karşı koymaya devam eder. Hatta bu konuda ölüm tehlikesini bile göze alır... Bu dönemdeki hizmet faaliyetlerinden bahsettiği bir mektubunda "şehitlik"ten söz etmesi ilginçtir:

"Nitekim buraya geldik... Van'da, Erciş'te, Ahlat'ta, Muş'ta vb. istişare heyetleri teessüs etti. Van, üç milyon lirayı bulan dershanesini tamamlamak üzere. Ahlat, dershanesini tamamladı. Tatvan, dershanesini revizyondan geçirerek büyüttü. Muş'taki çalışmaları ise yukarda anlattım. Mesela Van'da talebelerle 302 otobüslerle, bazen Van Gölü'nde feribotla değişik istikametlere gezi yapıldı. Tatvan'a, Gürpınar'a, Erciş'e, Muradiye'ye ve Erzurum'a geziler tertip edildi. Tatvan da bu gezileri ihmal etmedi. Gençlerin üniversite imtihanlarında muvaffak olmaları için 'üniversiteye hazırlık kursları' ihdas edildi. Her gün umumi dersler vardı. Öğretmen dersleri, esnaf dersleri, talebe dersleri... Köy ziyaretleri, kaza toplantıları, istişari toplantılar... Cuma sohbetleri vs. Çok hizmetler yapıldı. Cenab-ı Hak istihdam ediyor!

Ölsek Şehit Oluruz

Seneyi Diyarbakır'da geçireceğimi söylemiş miydim? Böylece bizatihi Nur'un hizmetinde, medresede ve anlayışım itibarıyla en mühim hizmetlerle iştigale karar verdim. Çalışıyoruz, çalışacağız da... Ve bu çalışmaların hem kesafeti hem bulunduğu yerdeki bu çalışmaların ehemmiyeti, buradaki tehlikelerin vahametini de nazara aldığımız zaman, burada kalmaya meşveretten

sonra karar verdik, verdim. Gerçi çok tehlikeli yerlerdeyiz, bölücülüğü terviç eden adamların içindeyiz... Fakat ecel birdir! Çalışmak mecburiyeti olduktan sonra, icap ederse öleceğiz de! Ölsek inşaallah şehit oluruz... Zaten o nimeti her namazımda Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum!"

Tutuklanır

12 Eylül öncesi ve sonrasında Diyarbakır ve Adana'da devam ettirdiği hizmetlerde ise birçok öğrenci, öğretim görevlisi ve esnafın Nur dairesine girmesine sebep olur.

12 Eylül'den sonra Adana'ya gider ve oradan, Cidde'de bulunan Bekir Berk Ağabey'e bir mektup yazar. Türkiye'de hizmetle ilgili gelişmeleri anlattığı uzun mektubunu elden gönderir. Fakat mektup Bekir Berk'e ulaşmaz, geri gelir. Ali Uçar mektubu bu sefer postayla gönderir. Mektup, 12 Eylül ihtilal günlerinin sıkı takibi altında ele geçer; Ali Uçar, "laikliğe aykırı hareket etme ve devletin temel nizamlarını dinî esaslara uydurma" iddiasıyla tutuklanarak sıkıyönetim mahkemelerinde yargılanır.

Tutuklanma sahnesini Mehmet Kaya şöyle anlatır:

"12 Eylül olduktan sonra Adana'ya yerleşmişti, aynı dershanede kalıyorduk. Bir gece, beraber kaldığımız iki katlı dershaneye sivil polisler geldi. Biz içerdeydik. Kardeşlerin bir kısmı yatmıştı.

Genç talebeler vardı. Üniversiteye gidenler vardı. Dışardan gelen telsiz seslerinden bazı kardeşler tedirgin oldu. Neyse zili çaldılar. Kapıyı Hüseyin Bulut açtı. Mahmut Allahverdi Ağabey de misafirdi. İçeri girdiler, herkesi uyandırdılar. Kimlik kontrolü yaptılar.

Bir-iki tane genç kardeş korkmuş ve saklanmaya çalışmıştı. Onları biraz hırpaladılar. Mahmut Ağabey'e 'Bu genç çocukların arasında senin işin ne?' dediler. Mahmut Ağabey misafir olduğunu söyledi. Sonra 'Ali Uçar burada mı kalıyor?' dediler. 'Evet' dedik. Hüseyin Ağabey onları aldı Ali Ağabey'in katına çıkardı.

Ali Ağabey'in odasını açmışlar ve 'Ali Uçar sen misin?' demişler. 'Evet' demiş. 'Bir battaniye ve seccadeni al bizimle geliyorsun' demişler. Ali Ağabey'i aldılar gittiler. Başka kimseye bir şey yapmadılar.

Ali Ağabey yaklaşık 30-35 gün Adana'da siyasi şubede ve sıkıyönetimde kaldı. Çok uzun sorgulamalar yapmışlar. Cemaatle ilgili her şeyi sormuşlar. Ali Ağabey daha sonra: 'Beni sorguya çeken kişileri görmüyordum, gözlerim kapalıydı; ama bana soru soranları sanki tanıyor gibiydim! Karşılaştığımız, konuştuğumuz kişiler gibi tanıdık geliyorlardı. Benimle beraber yaşamışlar gibi, nerede ne yapmışsak hepsini tek tek soruyorlardı' demişti.

Mahkemede kendisine: 'Nedir bu Nurculardan çektiğimiz! Hakkâri'de bir duman tütse, bakıyorsun orada Nurcular var, altından siz çıkıyorsunuz... Siz 20 sene önce şu kadardınız, şimdi şu kadarsınız. Bu gidişle 20 sene sonra ülkenin yüzde 80'i Nurcu olur; siz her şeyi değiştirirsiniz!' demişler. Ali Ağabey: 'Cumhuriyet, halk rejimi değil mi? Halkın istediği bir şeyin olmasından neden korkuyorsunuz!' demiş. Sorguda cemaatle alakalı çok sorular sormuşlar.

Adana'daki sorgulardan sonra Gaziantep E Tipi Cezaevi'ne götürdüler. Üç ay kadar da orada kaldı. Oradayken Maraş davasından çoğu idamla yargılanan mahkûmlarla beraber kalmış, onlara Kur'an-ı Kerim öğretmiş ve hatta onların müdafaalarını yazmış. Kendi avukatları bunları görünce: 'Siz avukatınızı bulmuşsunuz, biz yazsaydık böyle yazamazdık!' demişler."

Ali Uçar tutuklu olduğu dönemde de çevresindeki insanlara gerçekleri anlatmaktan çekinmez. Yine o müthiş hitabetiyle gerek sorguda gerekse hapiste büyük hizmetlere vesile olur. Birkaç aylık tutukluluk zamanında idamlık mahkûmların Kur'an ve iman hakikatleriyle ıslah olmalarına çalışır. O esnada pek çok emniyet mensubu da gerçekleri anlayıp kendisine dost olur. Hatta hapisten çıktıktan

sonra kendisiyle görüşmeye ve kendisinden istifade etmeye devam ederler.

Savunma

Ali Uçar, Adana Sıkıyönetim Mahkemesi Başkanlığı'na 30 Haziran 1981 tarihini taşıyan 25 sayfalık uzun bir müdafaa sunar.

Avukat Bekir Berk'in kitaplarından alıntılar yaparak süslediği müdafaasında bu vesileyle, değişik zamanlarda Üstad ve Risale-i Nurlara yapılan hücumları delillerle çürütür. Savunmasına şu ifadelerle son verir:

“Neticeten:

1. Gerek hazırlık soruşturmasında ve gerekse savcılıkta iddianamede isnat edilen suç işlemediğime ve hiçbir zaman böyle bir niyet ve maksat içinde olmadığımı dair samimi ifadelerimi izah ve teyit için, yani Risale-i Nur Külliyyatı'nı okumanın laikliğe aykırı olmadığını ispat etmek için, yukarıda mevzuyla alakalı hususları maddeler hâlinde özetledim.

2. Risale-i Nur Külliyyatı'yla alakalı olarak cereyan etmiş ‘Nurculuk davaları’ beraatle neticelenmiş ve kaziye-i muhkeme hâline gelmiş beraat kararlarının adedi de çoktan bini aşmıştır. Kaziye-i muhkeme hâline gelmiş bu kadar kararlar, Risale-i Nur Külliyyatı'nın laikliğe aykırı olmadığını gösterdiği gibi, Risale-i Nur Külliyyatı'nı okuduğum için laikliğe aykırı hareket etmediğimi ve iddianamedeki müsnet suçu işlemediğimi ispat eder.

3. Mevzuyla alakalı otoritelerin tanzim ettikleri bilirkişi raporlarında da Risale-i Nur Külliyyatı'nın ve bu külliyyatı okumanın laikliğe aykırı hareket etmek manasına gelemeyeceği izah edilmiştir.

4. Müsnet suçu işlemediğime dair bu kadar müspet delillerin yanında mevkufiyetimi icap ettiren hiçbir maddi delil olmamıştır.

5. 163. Madde'yle alakalı kanun vazınının suç saydığı şey, dinin hükümlerinin beyan ve ifade edilmesi değildir. Hikmetlerinin açıklanması değildir. Üstünlüğünün ilanı değildir. İtiraz ve tenkitlere karşı dinî hükümlerin müdafaası da değildir... Kanunun suç saydığı şey, devletin temel nizamlarının dinî esaslara uydurulması için propaganda yapılmasıdır ki, bu husus, meclis müzakeratının, kanun metninin, içtihatların, bilirkişi raporlarının tetkikinden ve tatbikattan anlaşılmaktadır. (İthamları Reddediyorum, Av. Bekir Berk, s. 211)

TCK'nın 163. Maddesi şumulüne giren herhangi bir fiilim varit olmadığından dolayı, laikliğe aykırı hareket etmiş olmam da bahis mevzusu olamaz. Buna göre muamele ifasını, saygılarımla arz ve talep ederim. Ali Uçar”

Hapishaneden Mektup

Ali Uçar, Adana'da tutuklandıktan bir müddet sonra Gaziantep E Tipi Cezaevi'ne sevk edilir. Buradan kendi el yazısıyla Almanya'daki bir dostuna yazdığı mektup, içinde bulunduğu şartlar sebebiyle bu fedakârın his ve düşüncelerini tam olarak yansıtmaya müsaade etmese de, hizmet dolu bir ruhun terennümleriyle dolu olduğunu gösterir. Âdeta o, Üstad'ın: “O'nu tanıyan ve itaat eden, zindanda dahi olsa bahtiyardır; O'nu unutan, saraylarda da olsa zindandadır, bedbahttır!” ifadesine mazhar olarak, imanının güzelliğiyle zindanı da saraya çevirmişti. Okuyoruz:

“Bismihî Sübhanehu.

5 Nisan 1981, G. Antep / M. Yusufiye

Muhterem Kardeşim,

Aziz Ağabey!

Çok selam ve dua ederiz...

Kudsi hizmetlerin pınarından içtiğiniz zülal-i zezem afiyet olsun! Ve bu mananın içimizde şelaleşen şuaatıyla sizleri kucaklar, çalışmalarınızı binler tebrik eder ve sizlere teşekkür ederiz...

Şu anda bu satırları G. Antep M. Yusufiye'sinde yazıyorum. Üç ay önce bugün, gece 0:25'te uyandırılmışım. Sonra emniyete götürüldüm ve sonra bazı menzillerden sonra buraya gönderildim.

Hoştur! Aziz Üstad'ın Yusufiye hayatına bu suretle mazhariyet de tahakkuk etti... Çoğu zaman içimden geçen burkuntu da böylece zail oldu!

Bir bayram sevinci içinde Yusufiye'nin tadını çıkarmaya çalışıyorum! Bir koğuşta 40 kişiyiz. Namazı cemaatle kılıyoruz. Bazılarına Kur'an ve tecvit öğretiyorum. Oturup sohbet ediyoruz. Adana Emniyet'te bana bir sandalye gösterdiler. Otuz yedi gün o sandalyede oturdum. Ezberlerimi tekrarlarla beraber, yeniden iki cüz ezberledim; yani hiç kayıp yok. Ve tam bir inayet-i İlahiyedir, berekât-ı duaıyedir, gayet rahatça menzillerden geçtik. Şimdi bazılarına Arabi ezan talimi yaptıracağım...

Mahkemem 30 Nisan'daymış; çıkarız inşaallah!

Daha önce 1 Nisan'da Almanya'da olalım diye düşünüyordum; akim kaldı! İnşaallah kaza etmek imkânını buluruz... Görüşme günleri perşembe-salı. Perşembe günü Batman, Adıyaman, Osmaniye, Adana, Isparta ve İzmir'den ziyarete gelmişlerdi.

Hem de başa gelen, hüsündür. Şimdi burada beraber kaldıklarımıza anlatıyorum, onları teselliye çalışıyorum. Bir grup biraz önce şöyle demişti:

‘Ali Hoca! Bir ev yapacaksan, doğraması bize ait ha!’

Çoğu masum bu insanlar, işte, teşekkürlerini böyle ifade ediyorlar...

Buraya gelinceye kadarki menzilleri sonra konuşacağız.

Şimdilik binler selam ederek mektubu bitiriyorum. Cümlenize selam ederim!

Önemli Not: Buraya gelen mektuplar okunuyor. Mektup yazarsanız umumi meselelerden bahsedersiniz. ‘Fihi nazar...’ demesinler!

Ali Uçar

E Tipi Yeni Cezaevi D 6

Gaziantep / Türkiye”

Ali Uçar, hayatta iken Üstad Bediüzzaman'la görüşemese de onun yakın talebelerinin çoğuyla görüşme ve onlardan istifade etme imkânı bulur. Başta Zübeyir Gündüzalp, Mustafa Sungur, Bekir Berk, Bayram Yüksel, Tahiri Mutlu, Molla Hamid, Sadullah Nutku, Mehmet Emin Birinci, Mehmet Fırıncı, Hüsnü Bayram ve Abdullah Yeğin...

1980'den sonra Adana'da kendi adının verildiği 480 metrekaarelik bir medrese inşa edilir. Genelde bu tarihten sonra burada kalmakla birlikte, yurt içi ve yurt dışı seyahatlerine devam eder. Özellikle yazları Toroslar'da, Karadeniz'de, Ereğli'de okuma programları tertip eder, gençlerin başında programlara katılır. O günlerin manevi feyiz ve tadını hâlâ hasretle ananlar vardır.

Avustralya'da

Ali Uçar, 1985'li yıllarda yine bir yurt dışı hizmet hamlesini başlatmak üzere Avustralya ve Malezya'ya gider.

Almanya'daki kardeşler arasında şevke medar olması için, çeşitli yurt dışı seyahatlerinde bulunan

kardeşlerin hizmet hatıralarından oluşan bir Ramazan Bayramı tebriği yayınlanır. Bu mektupta Almanya, Amerika, Azerbaycan, Avustralya, Malezya ve Mısır gibi ülkelerden özetle hizmet haberlerine yer verilir. Bu uzun mektupta Avustralya ve Malezya bölümleri, Ali Uçar imzasıyla yer alır. Ali Uçar, hizmet haberleri yanında bu ülkelere dair ilginç bilgilere yer verir. Mektubun Ali Uçar'a ait bölümünden Avustralya ve Malezya ile ilgili bazı paragraflara yer veriyoruz:

“Avustralya

Frankfurt’tan Avustralya’nın Victoria eyaleti Melbourne şehrine olan mesafe uçak yoluyla 17 bin 488 km’dir. Uçak bu mesafeyi 20 saat 41 dakikada aldı. Dönüşümüz Melbourne-İstanbul. Mesafe 15 bin 138 km ve uçuş müddeti 17 saat 58 dakika.

Allah’ın (c.c.) o iklime ait güzellikleri pek çok. Güneş fevkalade kuzeyden ufki bir daire çiziyor. Dolayısıyla kıblemiz kuzey-batı. Ocak ayındaki hava sühuneti 35-40 derece. Toprak çok tuzlu ve o iklime mahsus ağaçlar bu tuzu emerek besleniyorlar. Bütün dünyadan getirilen ağaçlardan meydana gelen bahçenin orijinal adı, “Botanik Garden Statte;” cidden tefekküre seza... O iklimin çiçekleri, kelebek akvaryumu, kangurular, penguenler... Kitanın kırmızı topraklardan meydana gelen ve insanların yaşamadığı orta kısmı, çöl. İlkel insanların, orijinal adı Eborjinlerin yaşadığı yerler... Baş parmak büyüklüğündeki karıncalar, yeni yeni açan nar çiçekleri, yumurta sarısı veya biraz daha büyükçe elmalar, henüz olgunlaşan üzümler, tarladan taze getirilen karpuzlara ilaveten o iklime mahsus meyveler, dalları birbirine sürtülünce ateş çıkaran ağaç, sütü sağılmayan ve sadece yününden istifade edilen sahralar dolusu koyunlar, fevkalade yeşil sahiller...

Kilisenin insanlar üzerindeki tesiri bilinmiyor. Okullarında, ilkokuldan üniversiteye kadar din dersi yok. Papazların mektebi var. Fakat papazların insanlar üzerindeki müessiriyeti bilinmiyor!”

Ali Uçar bu girişten sonra her zamanki gibi Avustralya’daki Nur hizmetlerini anlatır.

Ali Uçar, ikinci durağı olan Malezya’nın İslami kimliğiyle ilgili orijinal bilgilere yer vererek şöyle der:

“Malaylılar Müslüman. Melezya’yı meydana getiren üç etnik gruptan birisi bunlar. Malaylı hanımlar katiyen tesettürlü ve sokaklar tesettürlü hanımlarla dolu. İslamiyet’e tam inkiyat ediyorlar. ‘Bu İslamidir, doğrusu budur’ deseniz, hemen icra ediyorlar. İslamiyet’e saf bağlılıkları var. İnşaallah istikbalde Nur Risaleleri bu kıymetli insanların ‘aklı’ olacak!

İçki satılan yerlerde, ‘Müslümanlara mal satılmaz!’ yazılı. Et satılan yerlerde alışverişinizi ‘Helal Et’ serlevhali yerden yapmak gerek. Malaylılar ve Malezya hükûmeti helal-harama çok dikkat ediyorlar. Ve uçaklarında ikram ettikleri yiyecekler katiyen helal...

Resmî toplantılarına ‘Bismillah’la başlıyorlar. Şeriat mahkemeleri var. Kelenta ve Tringana eyaletlerinde tesettür hâkim. Müslümanların fazla olduğu yerlerde cuma günü tatil; fazla olmadığı yerlerde de cumaya gitmek için 12:30 ile 15:00 arasında izin var.

‘Internasyonal Islamic Universty, ’ 52 devletten gelen öğretim üyelerinin kurduğu bir üniversitedir. Beynelmileldir; 52 ülkeden de talebe vardır. Üniversitede okuyan kızların tesettürlü olması mecburidir. Üniversitede açıktan sigara içmek yasaktır.

Ana ve ilkokulda Kur’an okumak mecburidir. Her devlet dairesinde mescit vardır.

Büyük büyük camileri var. Mescid-i Şah Alam'da aynı anda 24 bin kişi namaz kılıyor. Caminin minarelerinde öğlen-ikindi ve ikindi-akşam arasında Kur'an okunuyor hoparlörlerle.

Regaip ve Berat Geceleri bilinmiyor. Mevlid-i Nebevi, Miraç ve Kadir geceleri ihya ediliyor.”

Birkaç Dostun Diliyle...

ALİ UÇAR'I ANLATACAK YÜZLERCE kişiye ulaşmak ve onların görüşlerini alıp buraya yazmak mümkündür. Ancak kitabımızın hacmi buna müsaade etmediği için, bu bölümde birkaç dostun beyanlarına tadımlık olarak yer vereceğiz.

En başta, Nur yolculuğunda beraber uzun yıllar bulunmuş ve özellikle Almanya'da bu fakirle birlikte üç ay Ali Uçar'a refakat ederek Avrupa'yı baştan başa dolaşmış, değerli Nur araştırmacımız Necmeddin Şahiner'e sözü veriyorum.

Hafız İsmail Kalpar'la Mısır'da soğuk şerbetlerini yudumlarlarken

“Ali’yi Gördüm, Ali’yi”

Necmeddin Şahiner

Nur’a feda olan başlar eğilmez,
İnanan bir gönül, yolundan dönmez!

KIRK SENEYİ AŞAN BİR zaman ufkunda Nur bahçelerini dolaşıyordum. Bu reyhan kokulu bahçede gülleri koklamaktayım. Bülbüllerin yandıran seslerini dinlemekteyim. Bu cennet bahçesinde bir selvi boylu fidana rastladım. 1967 sonbaharında İstanbul Üniversitesi’nin koridorlarında dolaşan fidan boylu delikanlının ismi Ali, soy ismi ise Uçar’dı.

Ali Uçar, hayatının baharında Batman’da öğretmenlik yapmaya başlamıştı. “27 Mayıs” denilen, gerçekten o kara günlerin havası henüz devam ediyordu. 1963-64 senelerindeki bu muallimlik günlerinde eline yalanlarla dolu bir kitap geçmişti. Kitabın ismi, “Nurculugun İçyüzü” idi. Ali Uçar, aydın gönüllü bir delikanlıydı. İlme irfana âşıktı. Daha sonraki ışıklı günlerinde Arapça, Almanca ve İngilizce gibi dilleri de öğrenmişti. Batman günlerinde bu paçavra kitabı baştan sona okumuştı. Kader, kendisini Nur’a talebe yapacaktı. İlahî kader sonunda Ali Uçar’ı “Nur şehidi” olarak huzura çıkaracaktı. Bu yalancı kitabı Ali Uçar, zeki ve aydınlık zihnine doldurmuştu. Allah’ın hikmeti ve rahmeti, bir ara Ali Uçar’ı “Mirza Demir” isimli bir Nur fedaisiyle karşılaştırdı. Batman’ın bu asil ruhlu Müslüman-Kürt şahsiyeti, 50 senedir Nur’a hizmet eden, Nurların gönül eriydi. Ali Uçar, elindeki kitabı satır satır ezberlemiş ve Mirza Demir’e anlatmaya çalışıyordu. Mirza Ağabeyimiz ise bunların yalan olduğunu söylemişti. Mirza Demir, sözlerini ispat etmek, elindeki kitabın yalancılığını ortaya koymak için, kaynak olarak verilen risalelerin asıllarını Ali Uçar’a vermişti. Ali Uçar insaf sahibiydi. Verilen kitapları satır satır okumuş, karşılaştırmalar yapmış ve birkaç gün içinde hakikati teslim etmişti. Mirza Ağabeyimizden özür dileyerek Nur’a talebe olmuştu.

Gül bahçemizde bir fidan gördüm.
İsmi Ali, soyca Uçar’dı.
Gönlüme gömdüm.
Otuz yıl Van’dan Berlin’e uçtu da uçtu.
Dili nur, kalbi nur, kabri nur bir hatipti.

Ali Uçar, isminin manasını bütün varlığıyla yaşayan bir Nur kahramanı idi. 1967’de Edebiyat Fakültesi’ndeki tanışmamızdan, ebedlere bir Nur şehidi olarak intikal ettiği 1997’ye kadar beraberliğimiz devam etmişti. Bu birlikte yürüyüş, Müslüman Anadolu’nun çok çeşitli beldelerinden –Van’dan, Batman’dan, kendisinin şehri Osmaniye’den– Almanya, Belçika, Hollanda, Avusturya’daki Nur menzillerine kadar devam etmişti.

1970 senelerinde kızıl yangın, sevgili vatanıma doğru bir uğursuz sel hâlinde akıp geliyordu. Bu günlerde Zübeyir Ağabeyimizin ve diğer ön saftaki büyüklerimizin fikren iştirakleriyle “Nur Asayiş Komitesi” kurmuştuk. Müspet bir şekilde bu kızıl yangını durdurmak ve söndürmek istiyorduk. Valileriden sıkıyönetim komutanlarına kadar dolaşıyorduk. Biz Nur gençliği, anarşiye, teröre karşıydık. Dosta düşmana ellerimizdeki Nur güllerini gösteriyorduk. Kızıl ateşin Müslüman yurdumuzu yakmaması için yapılması gerekenleri anlatıyorduk. Asayiş komitesinin sözcüsü, hatibi, Ali Uçar’dı.

Uçar kardeşim, bir sadık ve sahih rüyada Aleyhissalatü Vesselam Efendimizi görmüştü. Bu güzel rüya, Uçar’ın ömrünü güzelliklerle doldurmuştu.

Yirmi seneden fazla bütün Avrupa'yı baştan başa "Nur" diyerek dolaşmıştı. Bu sırada Amerika'dan Avustralya'ya kadar, isminin bir tecellisi, bir aksi olarak göklerde tayeran etmişti.

Uzun aradan sonra İstanbul'a gelerek, yarım bıraktığı edebiyat fakültesi diplomasını almıştı. Üç yıl kadar Van'da yine âli, yüce hizmetlerine devam etmişti.

İsimle müsemma arasındaki mutabakat, yani ahenk ve uyum, çoğu zaman gözler ve gönüller önündedir. Ama bazen aksi de oluyor. Mesela tarihlerde çok Selim'ler vardır. Bizim Osmanlı Devleti'nin uzun ve bereketli ömründe üç Selim vardır, ama Yavuz gibisi yoktur; o tek ve yektadır.

Nur ikliminde de çok Ali'ler gelmiş geçmiştir; ama İslamköylü Hafız Ali ile Osmaniyeli Ali Uçar, biricik Nur şehitleridir...

Makberlerine ve mezarlarına bizlerden selam olsun!

Ali Uçar'ın O Etkili Dersi Hâlâ Gözümün Önündedir

Meral Akıncı

YIL 1969... Batman'da öğretmenlik yapıyordum. Müdürümüz Mehmet Emin Bey de çok dindar biriydi. Bir gün okulumuzda bulunan diğer iki bayan arkadaşla birlikte, bir öğretmen arkadaşla kız istemeye gitmiştik. Orada erkeklerden okul müdürümüzle Ali Uçar da bulunuyordu. Ben o zaman 21 yaşında idim. Birkaç ay öncesinde ilk kızım Leyla'yı kaybetmiştim. Onun etkisiyle gece gündüz ağlıyordum. İnancım vardı, ama amelim yoktu. Bir yandan Ali Uçar, bir yandan müdürümüz paslaşarak o gece çok güzel bir dinî sohbet yaptılar. Çocuğumun ölümünden duyduğum üzüntüyü dile getirince, Ali Uçar, Çocuk Taziyenamesi'ni çıkarıp okudu. Anlatım tarzına ve o coşkun hitabetine hayran kaldım! O kadar etkilendim ki, bir daha gözümünden yaş düşmedi... Bana öyle bir deva oldu ki, tarif edemem! Oradan çıktıktan sonra, sohbete doymadığımızı belirtip Ali Uçar'ı eve davet ettik. Diğer iki bayan da beraberdi. Kız istemeye gittiğimiz için saçımız ve giyimimiz de çok şıktı. Orada Ali Uçar, Tesettür Risalesi'nden söz etti, açıklamalarda bulundu. Ben o zamana kadar “genç bir bayanın örtünmesi gerektiği”ni bilmiyordum! Annem bile başını örtmüyordu... Öylesine ikna edici ve tesirli anlatıyordu ki, “Eğer Allah'ın emri ise biz de örtünelim!” dedim. Arkadaşlarımla o gece, örtünmeye karar verdik.

Bir gün Ali Uçar, müdür beyle beraber geldi. Müdür bey:

“Haydi, bizim Fatma Hanım'a bir eşarp alacağız, beraber gidip beğenelim” dedi. Ben de bir küçük fuları zor bela başıma ilâştirip çıktım! Mağazaya gittik. Fatma Hanım'la bana birer tane eşarp aldık ve öylece örtündüm.

Okula gelip giderken Mehmet Uçar Ağabey'in dükkânının önünden geçerdim. Beni gördükçe “Allah ıslah etsin!” diye dua edermiş. Bir gün örtündüğümü görünce öyle sevinmiş ki, o da bana Miftahü'l-İman'ı verdi. Çocuk Taziyenamesi'nden sonra ilk okuduğum eser, Yirminci Mektup oldu.

Böylece Risale-i Nur'u tanıdım...

Ali Uçar'ın o etkili dersi hâlâ gözümün önündedir. Onu hep rahmetle anarım. Allah ebediyen razı olsun!

Gayretli, Heyecanlı ve Hizmet Ehli Biriydi

Mehmet Şah Ayyüzlü

MERHUM ALİ UÇAR’LA tanışmamız 1966 yılında olmuştu. Ben o zamanlar Batman’da sebze hâlinde komisyoncuydum. O zaman derslane olmadığından benim bürom hem yazıhane, hem derslane, hem irtibat yeri idi. Ali Uçar risaleleri yeni tanımıştı. Batman’ın bir köyünde öğretmenlik yapıyordu. Hacı Mirza benim adresimi vermişti. Bir gün bir öğretmen arkadaşıyla beraber geldiler. Ben de akşam ders olacak adresi söyledim. Derse gittiler. Bu, ilk derse gidişleriydi. “Bir şey olursa kapıya yakın oturalım!” demişler. Sıra tanışmaya gelince, içlerinde Şahin Gül isimli matematik öğretmeni kendisini tanıttınca, “Demek ki burada bizim gibi öğretmenler de var...” diye rahatlamışlar. Sıra kendisine geldiğinde Hacı Mirza Efendi: ”Bu da Ali Uçar, Türk kardeşimiz!” diye kendisini takdim etmiş. Bundan sonra her hafta sonu gelip derse iştirak etmeye başlamıştı.

Yaz tatili gelince, Hacı Mirza’nın bir odalık kerpiçten bir yeri vardı, oraya birkaç risale ile bir masa koymuştu. Ali Uçar oraya gelip tetkikte bulunmaya başladı. Zira daha önce Risale-i Nurlar hakkında aleyhteki yazarların eserlerini okumuştı... Onları bizzat tetkik ediyordu; epey zaman geçti, tamamen eserlere bağlandı.

Zaman geçtikçe “Muntazam bir yerimiz olsun, orada ders yapalım” diye ihtiyaç belirmişti. Kimin ne kadar ödeyebileceğini bir kâğıda yazdım, Ali Uçar’la işe başladık. Allah’ın inayetiyle o zaman Batman’da 33 bin liraya bir derslane aldık. Ondan sonra aynı şekilde Adana’da aldık. Bundan sonra Ali Uçar, “Şah Ağabey’in yöntemi” diyerek bu yolla kendisi Ereğli’de ve daha pek çok yerde yeni yeni dershaneler açılmasına önayak oldu.

Daha sonra da Almanya’ya gitti...

Almanya’dan döndükten sonra da beraberliklerimiz oldu. Gayretli, ihlaslı, fedakâr bir insandı, hiç boş durmazdı. Hatta bir ara Kırıkhan’a gidip Ali Hoca’dan Arapça, tecvit dersleri almıştı.

1980’li yılların sonlarında Malatya’ya meşverete gidiyorduk. Arabayı kendisi kullanıyordu. Arabada Sungur Ağabey ve Mahmut Allahverdi de vardı. Erkenek’i geçince, yerde buz varmış, arabamız kaydı, yoldan çıktık, direksiyon hâkimiyeti gitti! Teypte Abdüssamet, Kur’an okuyordu. Tam uçuruma giderken, birden nasıl olduysa araba gerisin geri döndü, şarampole girip durdu...

Arkadan gelen şoför, arabayı kimin kullandığını sordu. “Niçin soruyorsun?” dediğimizde, “Yahu uçuruma giden arabayı ne de güzel çevirdi, onun elini ayağını öpeceğim!” dedi. Bunun üzerine Ali Uçar:

“Ben kullanıyordum, ama arabayı ben çevirmedi. Çünkü tamamen hâkimiyetimden çıkmıştı. Bizi Allah kurtardı!” demişti.

Zaman zaman 10-15 günlüğüne hizmet seyahatlerine birlikte çıkardık.

Bir keresinde Van’a gitmiştik... Molla Hamid Ağabey de sağ idi. Erek Dağı’nı, Van Kalesi’ni gezdik. Çoravanis’e gittik. Ramazan’dı. Fazlı Aras kardeşimiz, bizim için bir oğlağı fırına verip güzel bir iftar hazırlamıştı!

Bir ara Ali Uçar’la Adana’daki kardeşler arasında anlaşmazlık olmuştu. Ali Uçar’ın sık sık Almanya’ya gitmesi problem edilmişti. “Hizmetlerde kopukluk meydana getiriyor” deniliyordu. Merhum Bayram Ağabey de oradaydı. Bir ara dedi ki:

“Ben şimdiye kadar Ali Uçar’ın aleyhinde konuşanı dinlemezdim, ama şimdi konuşanı dinlerim!”

“Niçin?” dedim.

“Çünkü inat etti, barışmadı!” dedi.

Bunun üzerine –benim kendisine muhabbetim vardı, beni kırmayacağına inanıyordum– hemen yanıma bazı kardeşleri alarak Osmaniye’ye gittik. Ben:

“Biz kırk parça mı olacağız!” diye söze başladım. Ali Uçar:

“Niye?” dedi.

“Bayram Ağabey böyle böyle dedi!” dedim. Hüseyin Kılıç ayağıma bastı: “Niye açıkça söylüyorsun!” diye. Fakat Ali Uçar, elini elimin üstüne koydu; eli heyecandan titriyordu:

“Ver elini öpeceğim!” dedi. Beni öteki odaya aldı:

“Ben barışacağım; yalnız, siz arkadaşlara Ceyhan’ı geçtikten sonra söyleyin!” dedi. Ceyhan’ı geçince yanımdakilere söyledim, onlar da çok sevindiler. Böylece beni kırmadı; barıştılar...

Kazadan biraz evveldi... Kendi kırmızı Kadett arabasıyla önce Maraş’a, oradan da Antep’e medrese açılışına gittik. Kırıkhanlı Ali Sert Hoca, kendisini davet etmişti. Bana: “Gidelim mi?” dedi. Ben de İstanbul’a yeni taşındığım için gidemeyeceğimi söyledim. Kollarını açtı, “Öyleyse gel seninle şöyle bir kucaklaşalım!” dedi ve bu kucaklaşmamız son oldu! Almanya’ya gittiler ve vefat haberi geldi...

Allah rahmet eylesin!

Bu İşte Bir Sahtekârlık Var

Ali Uçar (Ev Sahibi)

Diyarbakır'da bir tutuklama sırasında ilginç bir olay cereyan eder. Mahkemede kimlik ve adres tespiti yapılırken hâkim, hangi adreste oturduğunu, ev sahibi mi, kiracı mı olduğunu kendisine sorar. İlginçtir, kiracı olarak oturduğu ev sahibinin ismi de Ali Uçar'dır! Ev sahibinin de, kiracının da isimleri Ali Uçar olunca hâkimin kafası karışır:

“Durun, bu işte bir sahtekârlık var!” der. Durum ortaya çıkınca herkes gibi o da gülmekten kendini alamaz...

Ev sahibi olan Ali Uçar anlatıyor:

“Kendisiyle 20 yıl hizmet ettik. Diyarbakır'da kaldığı ev benim üzerimdeydi. Benim ismim de onunki gibi Ali Uçar'dı. Bu durum bazen karışıklıklara sebep olurdu.

Bir defasında mahkemesinde yargılanıyordu. Kimlik tespiti sırasında hâkim, ev sahibi ile kiracının isimlerinin aynı olmasını anlayamamış, bu işte bir hilekârlık olduğunu sanmıştı!

Yine bir tarihte Askerî Yıldız'la Erzincan'a gitmiştik. Cemaat benim ismimi duyunca ‘Ali Uçar geldi’ diye toplanmış! Onu göremeyince: ‘Hani Ali Uçar!’ diye şaşırmışlardı.

Bir başka zaman Bingöl'ün Genç ilçesine bir istişareye birlikte gitmiştik. Yoklama sırasında ikimizin isminin de Ali Uçar olması, yine gülüşmelere sebep olmuştu.

Diyarbakır'da talebe hizmetlerini o başlattı. Çok gayretli, heyecanlı ve ehl-i hizmet biriydi. Almanya'da ve Diyarbakır'daki hizmetleri unutulamaz.”

Ali Uçar Sungur Ağabey'le bir sohbet sırasında

İhtilaflarla Uğraşmazdı Tek Derdi Hizmetti

Adem Uçar (Avukat)

1978-79 YILLARINDA Van'da birlikte dershanede kaldık. Dershanemiz bir oda ve büyük bir salondan ibaretti. Bir sabah kalktığımızda salonun tıklım tıklım insan olduğunu gördüm. Meğer o sırada Demirel'in Hürriyet Mitingi için Erzurum'dan dört otobüs gelmiş... Ali Uçar'ın onları öyle kalabalık görünce söylediği şu sözü hiç unutmam:

“Erzurum'dan iman hizmeti için daha önce dört otobüsle buraya gelindiğini hatırlamıyorum!”

Üniversiteyi okumak için beni İstanbul'a götürüp dershaneye yerleştiren, odur. Benimle çok yakından ilgilenirdi. Fakülteyi bitirene kadar İstanbul'da dershanede kaldım.

1981 ihtilafı olmuştu. O günler Nur talebeleri arasında hep ihtilaf konuları konuşuluyor ve maalesef gıybetler ediliyordu... O sırada Ali Uçar Ağabey'den bir mektup aldım. Zannettim ki, o da ihtilaflarla ilgili görüşlerini bana yazıyor! Açtığımda baktım ki, selam kelimadan sonra gece namazının, yani teheccüde kalkmanın önemini anlatıyor...

Davasına Tam İnanmış Bir Adam

Mehmet Kaya

ALİ UÇAR AĞABEY'İ 1978 yılında lise yıllarında tanıdım. O zamanlar Almanya'dan dönmüştü ve Van'da kalıyordu. Adana'ya gelmeden önce bir miktar da Diyarbakır'da kaldı. 1980 yılında Adana'ya geldi. Adana'ya yerleşmeden önce birkaç defa gelmiş ve sohbetler yapmıştı. “Ali Uçar akşam derste olacak!” haberi duyulduğunda müthiş bir heyecan duyardık. Bu heyecan dalga dalga yayılır ve müthiş bir kalabalık, ders salonuna yığılırdı.

Sohbetine insanları davet etmekte hiçbir tereddüt duymazdık. İnanırdık ki, onu dinleyen herkes yanlış anlamaya kapılmaz, hayran kalırdı. Onun akıcı üslubunu ve hitabetini, anlattığı hakikatleri vücudunun hâl ve tavırları ile de yaşayarak anlatması, insanın bütün duygularını galeyana getirir, dinleyenleri coştururdu.

Konuşurken âdeta bütün vücuduyla konuşur, jestleri, mimikleri, el kol hareketleriyle yerinde durmayan, bütün azalarıyla konuşan bir insan olurdu. Dersin heyecanına o kadar kendini kaptırırdı ki, koltuğa sığmaz, ayağında çorapları yan döner, altı üstüne gelir, ama o bu hâliyle etrafına pozitif bir enerji verir...

Sadece anlattıklarından değil, onun bu hâlinden de etkilenenler olurdu. Karşınızda, davasına ve anlattıklarına inanmış bir adam görürdünüz; sizi de bütün duygularınızla kavrar, dersten başka her şeyi unuturdunuz. Onu tanıyanlar, onu anlatmaktan ve ondan bahsetmekten zevk alırdı.

Onu Görüp de Heyecanlanmamak Elde Değildi

Ali Ağabey çok seri ve akıcı konuşur, hiçbir zaman duraklama, kekeleme yapmazdı. Kolay konuşurdu. Sanki kelimeleri havaya atar, o kelimeler birer edebî cümle hâlinde dökülürdü...

Onu görüp de heyecanlanmamak, etkilenmemek ve bir nefis muhasebesinden geçip: “Bizler ne kadar eksik ve noksanız!” deyip gayrete gelmemek mümkün değildi. Onda sürekli bir vakar ve ciddiyet hâli vardı.

İnsan tarafından yapılan her şeyi çok önemli görür, her işi ciddiye alırdı. Ve her şey ilmine ve usulüne uygun olarak yapılmalı, hiçbir iş hafife alınmamalı, küçümsenmemeli ve mükemmel yapılmalıydı. Bu mükemmellik onda bir karakter hâlini almıştı.

Ateşin derslerinden birinde Ali Uçar

Aşırı derecede düzenli, titiz ve tertipli idi. Cemaate veya gelip gidenlere muhatap olan kişilerin

giyimine, kılık kıyafetine çok önem verirdi. Ütülütakım elbise giyer, yer ve makama göre kravat takardı.

Dershane tertip düzenine çok önem verirdi. Bir yatağın çarşafıyla, örtüsüyle, bir sofranın, havlunun temizliğiyle bizzat ilgilenir, bu konuda kusuru olanlara dakikalarca ders verirdi. Odasına girdiğinizde sanki hiç kullanılmamış görüntüsü verirdi. Hiç karışık bir eşya bulamazdınız, her şeyin yeri bellidir. Odasını bilen birisi gözü kapalı tesbihini, takkesini bulabilirdi. Masasının üstünde kaleminin, misvağının bile değişmeyen yeri vardı. “Ben bir insanın sadece yatağını, çalışma masasını veya odasını görmekle, nasıl birisi olduğunu anlarım!” derdi

Görünüşü ciddi, vakarlı, tavizsiz, sadece prensipleriyle yaşayan bürokrat bir insan görünüşüydü. Hususi hayatında herkese göstermediği bir züht ve takvası vardı. Gece herkes yattıktan sonra abdestini tazeler, odasına çekilir ve çoğu zaman odasının ışıkları yanık olurdu. Ne zaman uyuyup ne zaman uyanık olduğunu kestiremezsiniz! Kur’an, Cevşen ve risale okumalarında düzenli, şaşmayan bir seyir vardı. Bunlar bizim gördüğümüz kısmıydı. Bir de odasında bilinmeyen yanı vardı ki, çok namaz kılar ve çok mektup yazardı. Sabahlara kadar daktilo seslerinin geldiği olurdu. Onunla kalan kişiler sabah namazına kalktığında onu herkesten önce kalkmış, gece namazı kılmış ve kitap okuyorken bulurlardı.

Nur Talebesi, Tembel Olamaz!

Çok az uyurdu. O, gece gündüz devamlı uykuya hasret biri olarak yaşadı. Arabasını kendisi kullanırdı. Son yıllarda: “Ağabey, siz devamlı yorgun ve uykusuzsunuz. Artık arabanızı kullanan bir kardeşle gezeniz, araba kullanmanız tehlikeli!” derdik. Ama o kendine bir şoför almadı ve yine sonunda kendisinin kullandığı bir araba kazasında vefat etti...

Vefalı bir insandı. Yüzlerce kilometre uzaktaki bir Nur talebesinin yalnızlığını paylaşır ve belli bir program dâhilinde onu ziyaret ederdi. Dünyanın her tarafındaki Nur talebelerine karşı bir sorumluluk duyar ve o kadar yoğun işlerin arasında bile aksatmadan her tarafa onlarca mektup yazardı.

Bir toplantıya gideceği zaman günler öncesinden ciddi çalışmalar yapar, dosya hazırlar ve hazırlıklı giderdi. Zuhurata tabi yaşamazdı. Onun hayatında müthiş bir disiplin ve düzen vardı. Cebinde devamlı taşıdığı bir program ve randevu defteri olurdu. Orada günlük, haftalık, aylık ve yıllık programı yazılı olurdu. Çok dakikti, her zaman verdiği ders, “programlı olmak ve mesai tanzimi” idi. O kendi programlı ve dakikalarına kadar bölünmüş muayyen hayatını öyle yaşardı ki, biz en programlı hâlimizle ona yetişemezdik!

Onun senenin hangi ayında nerede olacağı bilinirdi. Vefatından bir ay önce Bayram Ağabey’le Almanya’ya gideceği zaman, Türkiye’den ayrılacağı günden başlayan ve Avusturya’nın bir şehrinde biten tam bir aylık programı Almanya’ya fakslamıştı. Ne gariptir ki, o programda bitiş tarihinden bir gün sonra Bulgaristan’da vefat etti... Evet, vefat gününe kadar programını yapmıştı!

Onun dilinden en çok dökülen kelimeler şunlardır:

Program, zaman, mesai tanzimi, disiplin, hâkim olmak, müdebbir olmak, vefalı olmak, meşveret, fikrî tekâmül, tedbirli olmak, vazifede ciddiyet, randevuya sadakat...

Onda gördüğüm en önemli hasletlerden biri: Risale-i Nur’u sadece ilim ve marifet olsun diye okumazdı. Onu bizzat yaşayarak hayatında bir düstur hâline getirir, her türlü fiil ve ameline, düşünce ve davranışına mehoz yapardı. Risale-i Nur’u hayata tatbik etmek, bir hayat nizamı hâline getirmek, onun en belirgin özelliği idi.

Ona göre Nur talebesi tembel olamaz, zamanını israf edemez, programsız yaşayamazdı. Nurlar sadece ilim fikir ve ibadet olsun diye okunmamalı, aynı zamanda hayatımızda davranış, hâl, eda, tavır

ve fiil olarak tezahür etmeliydi. Risalelerdeki esmaü'l-hüsneya dair bahisler, hayatımızda bir ahlak ve davranış biçimi olarak tezahür etmeliydi. Beni en çok etkileyen tarafı da budur...

Tek Başına Kalsa Dahi Yine Yeise Düşmez...

Onda öyle bir iman vardı ki, etrafında hiç kimse kalmasa ve tek başına kalsa yine de zerre miktar yeise düşmezdi. Onun şevklenmek ve bir kuvve-i maneviye kazanmak için başkasına ihtiyacı yoktu. O, şevkini sadece risalelerden alır ve başkalara da bir nokta-i istinat olurdu.

Onu anlayamazdık ve bazen içimizden kızar gücenirdik! Bunu, onun insanları iyi anlayamadığına ve bu sebeple bazen kırıcı olduğuna hamlederdik. Ama sonradan anlardık ki, o sürekli bizi eğitmeye ve ders vermeye çalışıyormuş! Zaman kısa, ömür az, lüzumlu vazifeler pek çok ve çok çalışmak lazımdı. İşte, o bizi buna alıştırmaya çalışıyordu, ama biz onu anlayamıyorduk! O hep hızlı, hep uçar, hep ileride olurdu; biz arkadan koşmak zorunda kalırdık...

Ali Ağabey, randevularına çok sadıktı. Eğer birisiyle randevusu varsa, başka hiçbir şey ona programını değiştirtemezdi. Bazen aylardır yıllardır görmediği bir ağabey gelirdi, kapıda karşılaşırlardı. “Abi benim bir randevum var, çıkmam lazım! Ya beni bekleyin ya da benimle gelin, yolda konuşuruz” derdi. Eğer biri bir söz verdi de saatinde gelmediyse vay hâline! En az yarım saatlik fırçalı derse hazır olsundu...

Adana’ya geldikten sonra birlikte birçok çalışma yaptık: Kur’an okuma, hatt-ı Kur’an çalışması, kelimeli risale çalışması veya bazı risaleleri müşterek okuma vs. gibi... Bu programa katılan kardeşlerden birisi bir dakika geç gelse veya ödevini yapmadan gelse, işte yandık, o zaman o günkü program gitti! En az bir saat bize Nurlardan, Üstad’ın hayatından örneklerle, mevzularla teyit edilen dersler verirdi. Ali Ağabey kızdığı zaman çok heyecanlı olur, gözleri ateş saçar gibi dik bakışlar, elleri ayakları titrer, kitapların sayfalarını karıştırırken ayakları yerinde duramaz ve durmadan konuşur. Bizler süt dökmüş kedi gibi oluruz, kimseden çıt çıkmaz! Ama en istifadeli dersler de o dersler olurdu... Ben: “Ali Ağabey’den etkili ve faydalı ders almak için onu biraz kızdırmamız lazım galiba!” derdim. Onun bu hâlini görenler, “Almanya’da çok kaldığı için Almanlardan kapmış!” derlerdi. O buna katılmaz: “Benim Üstad’ım dakikti, zamana çok ehemmiyet verirdi; risaleler dakiktir, bize zamanın kıymetini anlatıyor. Benim bu noktada Almanlardan daha dakik olmam lazım!” derdi.

İnsan İlişkilerinde Çok Keskindi

Ali Ağabey çok tavizsiz ve prensiplere çok bağlı idi. Mesela uyumsuz kişilerin hatasına karşı acımasız biriymiş gibi hâl sergilerdi. Ve çıkması gerekirse dershaneden çıkarırdı. Hataları insanın direkt yüzüne karşı söylerdi. Bu da onu insan ilişkilerinde çok keskin biri gibi gösterirdi ve bazıları da öyle anlayabilirdi. Sanki “fazla şefkatli değil” gibi fehmedilirdi... Hâlbuki o tam inandığı bir şeyi yapar, söylenmesi gerekeni meşveret hakkı için söylerdi. “Kırılır, gücenir, kızar” demezdi; karşısındakinin bunu böyle anlamasını isterdi. Aslında kimseye kin tutmazdı, sadece ders vermeye çalışırdı. Onu bu noktada anlayamayanlar tam istifade edemezdi, ama tahammül edenler ve hazmedenler çok faydalanırdı. Hizmetlerde çok verimli oldu. Ben onda, “büyük insanların az bir ömre nasıl bu kadar eserleri ve hizmetleri sığdırdığı”nın sırrını gördüm!

Yanında kalanlara acip bir vefa, ağabeylere derin bir hürmet ve saygı ruhunu aşıldı. O, Adana’ya geldikten sonra hayatımızda çok şey değişti. Üstad’ı görmüş olan ağabeylerin hepsini onun sayesinde gördük ve ellerini öptük. Bunların bir kısmını Adana’ya davet etti, bir kısmını kendisi bizi gezdirerek

gösterdi, bir kısmını da yol paralarımızı verip onların yanına gönderdi. Bir defasında bizi, 1985 yılında Kastamonu’da Mehmet Feyzi Ağabey’i, İnebolu’da İbrahim ve İsmail Fakazlı Ağabeyleri, Karabük’te Hüsnü Ağabey’i ziyaret etmemiz için gönderdi.

“Yapabileceğim Her Şeyi Yaptım”

Yaz çalışmalarını programlı bir şekilde başlatan ve yaygınlaştıran, odur. 12 Eylül’ün hemen arkasından 1982 yılında Mersin yaylasında jandarma bölgesinde, 60 kişiyle okuma programı yaptı; 45 gün sürdü. Daha ortalık sakinleşmemiştii ve sık sık emniyete karakola gidiyordu. Onun arkasından Malatya’da, Rize’de ve daha sonra Ereğli’deki bu programlar çok faydalı bir şekilde sürdü. Cesur ve kahraman bir insandı, bizler onun yanında kendimizi bir emniyet içinde hissederdik!

Zamanını davası uğrunda o kadar verimli ve tasarruflu kullandı ki, hayatında bir boşluk, israf edilmiş bir zaman dilimi bırakmadı... Vefatından kısa bir süre önce söylediği bir söz, beni çok düşündürmüştü:

“Yarın Cenab-ı Hakk’ın huzuruna çıktığımda: ‘Keşke şunu da yapsaydım, şunu da söyleseydim, şunu da şunu da...’ diyeceğim bir şeyim kalmadı. Ben takatimin yettiği ve yapabileceğim her şeyi yaptım, söyleyebileceklerimi söyledim.”

Evet, kaçımız bu sözü söyleyebiliriz? Ama o gerçekten öyle dolu dolu bir hayat yaşadı. İnandı ve inandığı gibi yaşadı...

Onda öyle bir dava adamı ruhu vardı ki, onu fâni dünyanın bazı müştehiyatıyla beraber düşünmek, ona karşı bir saygısızlık gelirdi bize. Mesela onu evlilik muameleleriyle ilgili bir şekilde düşünemezdik. Onu bir “esnaf,” “memur” veya “çoluk çocuğuyla uğraşan biri” olarak hayal edemezdik. Bir gün Mahmut Allahverdi Ağabey kendisine: “Uçar, evlenmeyi düşünmüyor musun hiç?” diye sormuş. O da: “Ağabey, sen söyledin, ben hatırladım. Ben cennette hurileri bile istemiyorum, sen bana evlilikten bahsediyorsun!” demişti.

Meşveretin hakkını verirdi. “Kırılır, üzülür, beni yanlış anlarlar” gibi düşünceler, söylenmesi gereken şeyleri söylemesini engellemezdi. Bazen insan: “Ali Ağabey bana bunları söylediğine göre beni artık iyice gözden çıkarmış!” diye düşünür, üzülürdü. Hâlbuki o sohbet bittikten bir saat sonra onları söyleyen Ali Uçar gitmiş, yerine neşeli, şen şakrak ağabey gelmiş olurdu. Zaten meşveret hakkı için söylediğine inandığı o sözlere kızmadan, üzülmeden dinleyenleri çok severdi... Onları çok hazmedici bulurdu.

Kendisine “Adana’da üst düzey insanlarla ilgilenmesi veya camilerde, salonlarda kalabalık insanlara ders ve konferans vermesinin faydalı olacağı”nı söyleyenler olurdu. Fakat o: “Binlerce kalabalığa hitap etmektense, 5-10 talebeyle ilgilenmeyi tercih ederim!” derdi.

Medine Hatırası

En son hacca gidişinde –1995 yılı olması lazım– yaşadığı bir hâli şöyle anlatmıştı:

“Medine’de kaldığımız sekiz günde her gün Uhud’a gittim. Orada Uhud Harbi’yle ilgili hadisleri ve siyeri okudum. Cevşen okudum. En son sekizinci gün, ufukta siyah, küçük bir nokta belirdi; yaklaştıkça büyüyordu ve parlıyordu. Sonra büyük bir nur oldu ve beni ihata etti; ben kendimi Uhud Harbi’nin içinde buldum! Baştan sona kadar Peygamberimizin yanında Uhud Harbi’ni yaşadım ve olanları gördüm. Allahu âlem hakikat-i hâlde nasıl olmuşsa öyle yaşadım. Peygamberimizin dışının şehit oluşu, Hz. Hamza’nın şehit oluşu, okçuların tepeyi terk edişi ve Halid bin Velid’in arkadan dolanması vs’yi sonuna kadar yaşadım...”

Mektuplar, Mektuplar, Mektuplar...

ALİ UÇAR'IN HİZMETTE özellikle iki vasfı öne çıkar. Biri, coşkun hitabetiyle yaptığı dersler, verdiği konferanslar; diğeri, aynı ruh hâletiyle yazdığı hizmet aşkı şevki dolu mektuplardır. “Mektup” deyip geçmemek lazım; zira Risale-i Nurların dörtte biri lahika mektuplarından oluşuyor... Özellikle yenileri şevk ve gayrete getiren, hizmet haberleriyle motive eden ve yol gösteren mektuplara olan ihtiyaç inkâr edilemez. Ali Uçar'ın mektuplarındaki üslup, büyük ölçüde hitabet üslubunu yansıtır. Bu bölümde, onun muhataplarını gayrete getirmek üzere yazdığı yüzlerce mektuptan bazı örnekler sunacağız.

İlk zamanlar mektuplar genellikle “toplantılara davet” şeklindedir. Bu tür pek çok mektuptan örnek olarak birini sunuyorum:

Cennet Bahçelerinin Rayihası

“Bismihî Sübhanehu

25.6.1974, Stuttgart

Esselamü aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtühü

Aziz Ahi!

Muhterem ve Muazzez Kardeşim!

Binler selam ve binler dualar eder, hizmet-i imaniye ve vazife-i Kur'anîyenizi bütün ruh u canımızla tebrik ve tebci ederiz. Cenab-ı Hak ebeden daima sizlerden razı olsun!

Saniyen, biz inşaallah önümüzdeki cumartesi günü, yani 29 Haziran'da Haibach'ta olacağız. Şu adreste: (...) Stuttgart'tan da kardeşler gelecekler. Mannheim'a da uğrayacağız. Eğer imkânları müsait ise onlar da iştirak edecekler. Böylece aziz hizmetin firdevsî bahçelerine teşmil ve teşbih ettiğimiz Haibach'lı kardeşlerin nezdinde, bir kere daha Nur Risaleleri'nin denizine yelken açacak ve o cennet bahçelerinin rayihasını bir kere daha beraber olarak teneffüs edeceğiz inşaallah... Bu münasebetle sizlere de yazıyoruz ki, şu dünya hanının ve misafirhanesinin hikmet-i vücudunu, Nur Risaleleri'nin Firdevs-i A'la sahifelerinden bir kere daha ders alalım. Sanki gece bir merdiven, gündüz de bir merdiven... Ve siz geceye ve gündüze basa basa yükselip bulutlardan öteye çıkar gider gibi, rıza-yı İlahiye giderken, dünya, gayesini sizinle bulmuş gibi sermest-i sürurdur elhamdülillah. Hizmetten gelen derin ihlas ve layetezelzel uhuvvetin bizlere şu anda telkin ettiği mana o kadar ulvi ve muhteşemdir ki, şu satırlar o vasi derya-i Nur'dan katreler olsa gerektir.

Ey Aziz Ahi ve Muazzez Kardeş!

Sizi bütün ruh u canımızla tebrik ve tebci ederken, siz gönülhanenizde Hazret-i Üstad'ın Garp cephesindeki gönüllü neferleri olarak hizmet-feşan merhalelerle en aziz misafir ve en halis derde deva o aslan yiğit ve o kahraman ersiniz! Şu fânî dünyada bizlere böylesi nimetlerini esirgemeyen Rabb-i Rahîm Halik-ı Zülcelal'e binler hamd ü senalar olsun!

Evet, Haibach ufku, mülakatın şerarat-ı elektriğiyle pertev-efşan olurken, elbette gök kubbede tanin-endaz edecek seda ile mevcudat lerze-i kübra içinde huzura garkolup istiğrak bulacak. Evet, sizleri davet ederken gönlümüz sürur buluyor elhamdülillah...

Sizler inşaallah o civardaki umum kardeşlere uğrayarak yahut bir vesileyle onları haberdar ederek bu toplantıya davet ediniz; ta ki umum kardeşlerimizle birlikte sohbet edelim inşaallah... Hem bu sohbette, burada tabedilecek Mucizeli Kur'an'ımızı sohbete de mevzu edeceğiz. Eğer bütün kardeşlerimiz gelirse bu ne iyi olacak inşaallah!

Binler dua ve binler selam eder, daima ebeden muvaffakiyetler dileriz.

Not: Cumartesi öğle namazında mutlaka olmaya çalışalım inşaallah!

Kardeşleriniz

Ali Uçar, M. E. Birinci"

Hizmetin Ateşine Yananlar!

Stuttgart'tan Hüseyin Aydemir'e hitaben yazılan mektuptan bir parça ise yine hareket, yine hizmet ve yine şevk dolu:

"Muazzez Ahi!

İngiltere'den avdet ettik. Mannheim'a geldik. Gelir gelmez dağlar dereler aşarak, hizmette merhale tanımayan fedakârlarla hemhâl olduk, dert-nak olduk. Sonra kudsi hizmetin sahrasına revan olduk elhamdülillah... Ertesi gün Stuttgart'ı da ziyaret ederek München'e vasil olduk. Heim'lara gittik. Cemiyete gittik, camilere gittik. Nur Risaleleri'yle, Nur talebeleriyle, kabilelerle gittik. Türkiye'den gelmiş misafir ahiler vardı. Onlarla günler geçirdik, hizmette anlar geçirdik. Saatler tükendi; günler geçirdik, haftalar geçirdik. Stuttgart'a geldik. Bir hafta sonra tekrar gelmek üzere Mannheim'a gittik. Konferans misali sohbetler oldu, heim'lara gittik. Mektup yazdık. Medrese ise gürül gürül elhamdülillah... Cuma günü, pazar günü sohbetler oldu, toplantılar oldu. Yine kaç kişi yollara düştü, medreseye revan oldu... Dersler oldu, çok sohbetler ettik. Alzey'e gittik, oradan Mainz'e geçtik. Geceyi Mainz'de geçirdik. Sohbetlerimiz ta sabah namazına kadar devam etti... Nur Risaleleri pırıl pırıl! Gece apaydınlık gönüller... Sanki medresedeki kardeşlerimizin gönüllerine misafir olduk! Maşaallah ertesi gün yola çıktık... Mannheim'a geldik, hemen camiye gittik, sohbet ettik, Nurlardan, Üstad'ımızdan bahsettik. Nur selsebili, çeşmeleriyle gönülleri mesrur eyledi. Simalar gül-ü handan oldular. Sonra medreseye geldik. Muhakemat'tan ders yaptık, Dokuzuncu Mukaddeme'yi okuduk. Sonra Valdorf'a gittik. Orada kaldık, ders yaptık. Münazarat'tan, Sözler'den okuduk. Hatıralar, Üstad'ımızın hayatına taalluk eden vakalar; onlardan bahsettik. Mannheim'a döndük. Stuttgart'a geldik. Gelir gelmez musafahalar bitince baktık ki vakit tamam, hemen bir heim'a gittik. Her yerde olduğu gibi burada da İngiltere'deki hizmetleri hülasa eyledik. Gönüller çok şen oldu. Tebrik ettiler Nur talebelerini. Medreseye geldik. Ertesi gün Urbach'a hareket ettik. Orada dersler oldu. Akşam bir mescide gidip ders yaptık; hemen hemen yatsıya kadar... Çok memnun oldular. Her gittiğimiz yerdeki gibi, burada da aynı sözleri işittik. "Çok az geliyorsunuz!" diyorlar. "Seyrek seyrek geliyorsunuz" diyorlar. Soruyorlar: "Niçin böyle oluyor?" Şimdi bugün akşam yine bir heim'a gidiyoruz. Yarın cumada cemiyetin mescidindeyiz. Akşam yine bir heim'da... Cumartesi ve pazar günlerini ise Sindelfingen'le beraber Böblingen taraflarına ayırdık. Pazardan sonra Mannheim'a, ondan sonra bir hafta kalmak üzere Aschaffenburg'a ve ondan sonra da Köln, Duisburg

ve Düsseldorf taraflarına inşaallah... Sonra oradan da ötelere gideceğiz.

Kudsi hizmetin yetiştirdiği fedakâr insanlar, Nur talebeleri, her yerde hizmetle aktif faaliyetlerle cevvaldirler. Bir misali, dün aldığım mektubunuzdur. Hisleriniz taşmış. Sanki parmaklarınız kalem, hizmetten aldığınız sürur mürekkep olmuş! O satırları okurken sanki medrese-i Nuriyeye girer gibi, sizin dünyanıza girmiş, neler neler temaşa etmişiz... Gökyüzü gündüz güneşle, geceleri ise kevkeplerle, yıldızlarla pırıl pırıldır. Fakat sizin bin kubbeli bir saray gibi bina-i Süphani olan gönlünüzün dünyası, Nur’la münevver olmuş. Gönlünüzdeki baharlar ise daha gürül, daha şen ve güleç. Irmaklar ise daha gürül gürül, daha süratli ve daha haşmetlidir. Deruni hislerin katreler misali damlaları bizi sırlıslıkam eyledi! İşte, şimdi dışarıya bakıyorum da güneşten yağmur misali nur yağıyor! Üstümüze, üstümüze yağan yağmur ve ışıklar misali... Daha nice rahmet yağmurları ve katreleri vardır. İşte, görüyoruz ki, şu hizmet asrında Nur, bize kati kanaat vermiş. Doymuş gözümüz, gönlümüz bizim. Hizmetin ateşine yananlar, gökyüzünü aydınlatan yıldızlar misalidirler...

(...) Nur ahiler şu anda medrese-i Nuriyede pervane gibidirler. İşten gelenler selam ederler. Birkaç ahi ise biraz sonra gelecek. Onlar da bilvekâle selam ederler.

Muazzez kardeşlerimizi binler tebrik ediyoruz, hizmetlerini tebcil ediyoruz. Cenab-ı Hak, sizlerden ebeden razı olsun inşaallah!

Ve duanıza muhtaç kardeşiniz,

El Baki Hüvel Baki

Ali Uçar”

“Eh Bu Kadar Olsun!”

Ali Uçar’dan Almanya’da bulunan Hüseyin Aydemir’e yazılan başka bir mektupta, yine hizmete teşvik, yine şevk ve coşku vardır:

“Bismihi Sübhanehu

Muhterem Kardeşim,

Binler selam ederiz, dua ederiz. Üstün çalışmalarınızın devamından öylesine mütelezzeziziz ki, tebrik ederiz! Cümleye selam ederiz.

Bizim cihandeğer kardeşimiz H. Aydemir:

• Serdengeçtidir: Kudsi hakikatler uğruna geçecek dakikaların şeraiti o kadar mühim değil. Cennet-misal olsa, o, an olur, tefekküre seza. Sıkıntılı, hırkatli olsa o an: “Bu da geçer ya Hu!” denir ve o berzahtan da geçilir.

• Rüyaları manidardır.

• Murtabittir. Yazar, anlatır, postalar, gider gelir. Nurumuzun bu ona en çok muhtaç olduğumuz ciheti. Aydemirimizde ne güzel hoş-kabul bulmuştur...

Elbette tebrik ederiz, takdir ederiz!

• Yorgan diker. Fakat bunun hizmete mâni olmayacağını tahmin ve temenni ederiz.

• Müdavimdir: Dershaneye gider gelir; bu, en büyük lezzetidir.

• Mütebessimdir: Manidar tebessümü âlemimize öylesine nakşolmuş ki, sanki o muhabbet haleleriyle süslenmiş tebessümün ve o muhabbetin arkasındaki hizmeti görür gibiyiz...

• Fedakârdır. Feragat sahibidir: O kadar aldırılmaz... Gerçi bazen asabı bozuluverir gibi olursa da, eh, bu kadarcık da olsun!”

“Hey Gidi Günler!”

Ali Uçar, Almanya’dan döndükten yıllar sonra Mannheim’dan kendisine gelen bir dost mektubu üzerine, geçmişte beraber hizmet ettiği simalar bir bir gözü önüne gelir, duygulanır ve: “Hey gidi günler!” diyerek hizmet, muhabbet ve uhuvvet dolu günleri yâd eder. Eski şevk dolu mektuplar yerine biraz hasret, biraz burukluk olsa da yine hizmet vardır:

“Bismihi Sübhanehu!

Duran Kardeşim!

Binler selam ederiz sizlere, yengemize... Çocukların gözlerinden öperim! Sıhhat ve afiyette olmanızı candan isteriz!

Ben, bir beldeden mektup geldi mi, hemen o beldelerdeki kardeşleri görür gibi oluveriyor ve bir uçtan bir uca nazar gezdirmeye çalışıyorum. Hepinizin iyiliği için çok dua ederim. E. Sayın, Y. Karasan, A. İ. Koca, Yazgan’lar, S. Zeyrek... eskileriden Ahmet Özel ve Alkan Erkekoğlu... Dün telefonla kendisiyle görüştüğüm Sırrı Ulaş ve Mehmet Ör... (Hey gidi günler!)

Ve yine bir zamanlar görüştüğümüz Ali Ardıç, A. Talip Saltabaş, kendisine mahsus esprileriyle A. D. Topraklı ve akrabam olduğu gibi, bazen hizmette de ‘merhaba’ dediğim Dede Tek... Şimdi ara sıra görüştüğümüz Halil Yıldırım, Antep’tedir; muhkemdir maşaallah... Ve bir zamanların Halil Altıntaş’ı, İsmail Karakaş ve diğerleri...

Aziz Kardeşim, yazdığınız yazılar bizi sevindirdi. Çünkü muhabbete en layık şey, muhabbettir. Mektup, tecessüm etmiş muhabbet olarak gözüktü. Vahap Ağabey’le beraber mütalaa ettik. Ve kendisine gönderdiğin bir resim varmış. Çok gülustüklerini anlattı...

Siz bu beldeye geldiğiniz zaman daha iyi belde göreceksiniz ümidiyle gayret içindeyiz. Vazifemizi yapmaya çalışıyoruz. Cenab-ı Hakk’a niyazımız odur ki, amellerimizi daha da sümbüllendirsın inşaallah! Şüphesiz bekleneni yapamıyoruz; fakat niyetimiz küllidir, umumidir. Ve Zat-ı Kibriya’nın öyle muamele etmesini niyaz ediyoruz.

Ali Uçar”

*Almanya'nın Ausburg şehrinde oturan Nur talebeleriyle birlikte.
Mehmet Köse, Duran Afşaroğlu, Halil Hoca ve ayakta Ali Uçar*

Ali Uçar'ın Meşhur Rüyası

İÇİNDE RESULULLAH'IN (A.S.M.) görüldüğü rüyalar, sadık rüyalar. Ali Uçar'ın böyle sadık ve uzun bir rüyası vardır. Sungur Ağabey bu rüyayı kendisine rica ve ısrarla defalarca anlattırmıştır. Nur talebeleri için müjde dolu olan bu rüya, radyolarda okunmuş ve yayınlanmıştır. Ali Uçar'ın anlattığı şekliyle bu rüyayı aynen buraya alıyorum:

* * *

“Büyük bir ovayla bitişen bir dağın yamacında, güneşin hararetinin azaldığı sıralarda, kardeşlerle yere oturmuş, ders yapıyorduk. Ben, risaleleri yeni tanıyan genç bir kardeşin yanında oturdum. Birden ovada küçük küçük dairesel gölgeler gördüm. Yukarıya baktım: Gökten yüzlerce paraşütlü ve silahlı askerler iniyordu! Biz ovadan 75-100 m kadar yüksek, dağın yamacındaydık. Dağla ovanın bittiği yerde eski şehir harabeleri, asırlık ağaçlar ve bilhassa incir ağaçları bulunuyordu. İnen paraşütlü askerler derhâl harabelere koşup mevzileniyorlardı. Hemen akabinden ufuktan toz bulutu gibi süvariler, ovaya doğru gelip diğerleriyle savaşa tutuştular. Bu arada kardeşlerle susup, hayretler içerisinde hiç telaş göstermeden yalnızca onları seyreliyorduk; fakat onlar bizim varlığımızdan haberdar değillerdi! Her neyse, süvariler çok geçmeden diğerlerini harabelerde öldürüp, geldikleri gibi gittiler. Ben yanımdaki kardeşe, düşmanların her an gelip bizi de öldürebileceklerini ve aşağıdaki silahlardan bazılarını kullanabildiğimi, ona da öğretebileceğimi söyledim! Aşağıya indik, ona bazukanın nasıl kullanıldığını gösterirken arkadan bir el omuzuma dokunarak: ‘Ali Uçar sen misin?’ dedi. Dönüp baktım ki, kırmızı sakalları göğsüne inen ve deve yününden yapılmış ince bir cübbe içerisinde nurani ve mütebessim bir zat: ‘Benimle gel, seninle bir yere gideceğiz’ dedi. Ben: ‘Arkadaşım da gelebilir mi?’ diye sordum. ‘Yooook yok, o kalsın’ dedi. Birkaç defa ısrar etmeme rağmen razı olmadı.

Böylece yola koyulduk. Yolda yürürken o zat bana: ‘Bu günlerde hiç risale okudunuz mu?’ diye sordu. ‘Evet’ dedim. Yine sordu: ‘Orda Davud’un kıssası var mı?’ Ben yine: ‘Evet’ dedim. O zat: ‘İşte, o Davud benim!’ dedi. Ben: ‘Siz yoksa Hz. Davud (a.s.) musunuz?’ dedim. ‘Evet’ dedi. Bir müddet beraber yürüdükten sonra bir hendek yanına geldik. Hz. Davud (a.s.) bana: ‘Bismillahirrahmânirrahîm, diyerek karşıki kayaya atla!’ dedi. Onun dediğini yaparak karşıya geçtik. Daha sonra ikinci bir uçuşumun ucuna gelince Hz. Davud (a.s.) bana: ‘Yine, bismillahirrahmânirrahîm, de ve karşıya uç! Karşıda şöyle şöyle bir yere varacaksın’ diyerek, karşı tarafta bir yer tarif etti. Sonra: ‘Anladın mı?’ dedi. Ben: ‘Anladım!’ deyince, ‘Bana tarif et!’ dedi. Tarif ettim. Uçuşuma bakınca içimden, ‘Buradan nasıl atlanır!’ diye korku ve hayretle düşündüm. Fakat Hz. Davud (a.s.), insana bakışlarıyla ve tebessümüyle güven veriyor, hem de o bir peygamber idi. ‘Onun sözüne itimat edilir’ diye düşündüm. Ne var ki, bir peygamberden önce davranıp karşıya geçmek edebe muhalif olur diye ‘Önce siz geçin!’ dedim. Hz. Davud (a.s.): ‘Önce sen geç, sonra ben geçeceğim’ deyince, ben besmeleyi çekip kendimi uçuşuma doğru bıraktım. Ellerim önde, ayaklarım arkada karşıya doğru düz bir şekilde uçmaya başladım. Rüya da uçmak öyle bir his ki, öyle bir lezzet ki anlatamam!

Her neyse, karşı tarafa, tarif edilen yere vardım. Orada ayakta birkaç kişi konuşuyordu. Ben yanlarına vardığımda Hz. Davud da (a.s.) yanıma geldi ve onları bana tanıttı. ‘Bu, Süleymandır’ dedi. Ben de: ‘Yani Hz. Süleyman (a.s.) mı?’ dedim. ‘Evet’ dedi. Diğer birkaç peygamberi de bu şekilde bana tanıttı. Ben Hz. Davud’a (a.s.) hasretle: ‘Bizim Peygamberimiz nerede?’ diye sordum.

Hız. Davud (a.s.) elini kaldırarak bir tarafa doğru işaret etti. Büyük bir iştiaqla o yöne doğru koşmaya başladım. Yanımda bulunan peygamberleri hep unutmuştum. Yüksek bir yamaca doğru koşarak tırmanmaya başladım. Tam tepeye ulaşıyorum, ayağım kayıyor, 30 metre geriye düşüp tekrar çıkmaya çabalıyordum. Nihayet yamacı aşarak koşmaya devam ettim. Bol ağaçlı bir ormana girdim, gittikçe ağaçlar sıklaştı. Ve birden ağaçlar kesildi. Boyları göğsüme kadar gelen buğday başaklarıyla dolu bir düzlüğe çıktım. Ortada bir patika yol vardı. Patika yola girer girmez, Cenab-ı Peygamber'i (a.s.m.) gördüm. Peygamberimiz (a.s.m.): 'Geldin mi Ali?' dedi. 'Geldim ya Resulallah!' dedim. Büyük bir heyecan içerisinde selam verdim; gülümseyerek selamımı aldı. Onun gülümsemesi bana o kadar lezzet verdi ki, tarif edemem! Âdeta o gülümseme, içime, iliklerime, bütün hücrelerime kadar işlemişti... Cenab-ı Peygamber (a.s.m.) yüzü dolgun, yeni tıraş olmuş, heybetli ve her tarafı nurani, insana güven veren bir çehre içerisindeydi. 'Ya Resulallah! Bu sefer sizi çok iyi gördüm' dedim. Cenab-ı Peygamber'i (a.s.m.) daha evvel mükerreren zayıf görmüştüm. Cenab-ı Peygamber (a.s.m.) pazularını şişirerek, mütebessim bir şekilde: 'Evet, çok iyiyim!' dedi.

Ben buraya nasıl geldiğimi ve başımdan geçenleri anlattım. Savaştan bahsettim. Cenab-ı Peygamber (a.s.m.) ciddileşmişti. 'Onların ikisi de kâfirdir, sizlere bir zarar veremezler' dedi. Cenab-ı Peygamber (a.s.m.) ciddileşince, insan karşısında duramıyor, heybetinden insan âdeta mermer kesiliyordu!

Cenab-ı Peygamber: 'Arkadaşlar!' deyince, birden kendimi diğer peygamberlerin oluşturduğu bir halkanın içinde buldum. Demek ki, Resulullah (a.s.m.) ile konuşurken öyle bir dalmışım ki, onların varlığının farkına varamamışım... Cenab-ı Peygamber (a.s.m.) konuşmasına devam ederek: 'Sofrayı hazırlayın!' buyurdu. Etrafımızdaki peygamberler koşarak uzaklaştılar. Biraz sonra yemek yenecekti. Ben Cenab-ı Peygamber'le oraya doğru, o önde ben arkada yürürken, Risale-i Nur okuduğumuzdan, talebe hizmetlerinden ve diğer hizmetlerimizden bahsediyordum.

Bu arada sofranın başına geldik. Sofra daire şeklindeydi. Cenab-ı Peygamber'in (a.s.m.) oturduğu yerin hemen sağında Hız. Davud (a.s.) ve ben vardım. Karşımdaki zatın kim olduğu, zihnimi kurcalıyordu. Herhâlde Hız. Yusuf (a.s.) idi. Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen bütün peygamberler sofrada hazır bulunuyordu. Cenab-ı Peygamber'in (a.s.m.) önünde bulunan iki tabakta salata vardı. Her neyse...

Peygamberimiz (a.s.m.), diğer peygamberleri (a.s.) tanıtmaya başladı. Hemen yanındaki Hız. Davud'u (a.s.) överek tanıtmaya başladı. Bu arada sırtına hafif hafif vurarak Kur'an'daki bahislerinden de bahsediyordu. Cenab-ı Peygamber (a.s.m.) sözünü bitirir bitirmez ben Hız. Davud'un (a.s.) Risale-i Nur'da geçen kıssasını naklettim. Hız. Davud (a.s.), isminin, kıssasının risalelerde geçmesine pek memnun olmuş ve bu memnuniyetini diğer peygamberlere mimik ve hareketleriyle izhar ediyordu. Resulullah (a.s.m.) diğer peygamberleri de bu şekilde tanıttı. Ben de her defasında onların kıssalarını Risale-i Nur'da geçen yerlerden naklettim. Hepsisi bundan memnun oldular.

Yemek üç-dört saat kadar sürmüştü. Artık yemek nihayete erecekti. Cenab-ı Peygamber (a.s.m.): 'Misafirin duası makbuldür, yemek duasını sen yap!' buyurdu. Ben daha evvel ezberlemiş olduğum: 'Ey bizi nimetleriyle perverde eden Sultanımız!' diye başlayan, Sözler'deki duayı ve Münacat'ın sonundaki duayı okudum. Bunun üzerine Efendimiz (a.s.m.): 'Maşaallah ne güzel ve cami bir dua! Bu, Bediüzzaman'ın duası; bir daha oku!' buyurdu. Ben tekrar okudum. Efendimiz (a.s.m.) yine: 'Maşaallah ne cami bir dua; bir daha oku!' buyurdu. Ben yine aşkla ve şevkle okudum. Bana üç kez okuttular...

Artık sofradan ayrılma zamanı gelmişti... Cenab-ı Peygamber (a.s.m.) ayağa kalkmıştı. Ben de vedalaşmak üzere yanına yaklaştım. İçimden: 'Ben sizin yerinizi öğrendim, artık sık sık buraya gelirim!' dedim. Cenab-ı Peygamber'e (a.s.m.): 'Ya Resulallah! Biz devamlı Risale-i Nur okuyoruz.

Ben Şimdi Nur talebelerinin yanına gidiyorum; onlara ne diyeyim?’ diye sordum.

Cenab-ı Peygamber (a.s.m.), mübarek parmağını havaya kaldırdı. Diğer peygamberler de parmağını gözleriyle takip ediyorlardı. Peygamber (a.s.m.): ‘Allah sizinle beraberdir!’ buyurdu. Sonra mübarek parmağını aşağıya, diğer peygamberleri gösterecek Şekilde indirdi ve bir daire çizdi: ‘ArkadaŐlarım da sizinle beraberdir!’ buyurdu. Sonra mübarek eliyle kendini işaret ederek: ‘Ben de sizinle beraberim!’ buyurdu. Peygamberimiz (a.s.m.) ciddileşmişti. Mübarek sesini yükselterek: ‘Devam edin, devam edin, devam edin!’ buyurarak bana son mesajını verdi.

Efendimize (a.s.m.), ayrılmadan önce sıkıca sarıldım ve yatağımda kendimi ayakta buldum!”

[\[1\]](#). 23 Kasım 1997 günü İstanbul Fatih Camii’nde kılınan cenaze namazı sonrasında Mustafa Sungur Ağabey tarafından yapılan konuşmadır.

[2]. Kore Savaşı, 1950-1953 yılları arasında Kuzey Kore ile Güney Kore arasında cereyan eder. Sovyet lideri Stalin'in desteğiyle Kuzey Kore birlikleri, 25 Haziran 1950'de Güney'le Kuzey Kore'yi birbirinden ayıran 38'inci enlemin güneyine doğru sarmaya başlarlar. Amerika Birleşik Devletleri bu saldırıyı "Çin-Rus ittifakı" olarak yorumlayıp savaşa müdahale eder. Birleşmiş Milletler de Kuzey Kore'nin, birliklerini 38'inci enlemin kuzeyine çekmesini karar altına alır. Bu gelişme üzerine savaş, "Güney-Kuzey Kore savaşı" olmaktan çıkar, "Kızıl Çin-Amerika" veya "Komünist Blokla Hür Dünya" arasındaki savaşa dönüşür...

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra uluslararası arenada Türkiye yalnız kalır. Rusya, Doğu Anadolu ve Boğazlar üzerinde hak iddia eder. Sovyet tehdidine karşı Türkiye müttefik arar. Bu süreçte Amerika'ya yaklaşıp NATO'ya dâhil olur. Böylece, Rus tehdidine karşı kendini emniyete almış olur.

Dolayısıyla Birleşmiş Milletler kararı çerçevesinde Türkiye, Kore'ye asker gönderme kararı alır. Bir tugay (toplam 5 bin 90) asker gönderir. Türk tugayında Faik Tütün Paşa, "harekât dairesi başkanı" olarak görev yapar. Em. Org. Faik Tütün Paşa bu savaşla ilgili olarak şunları söyler:

"Amerikalılar Japonlara karşı dışarıda mücadele veren Kore lideri Singman Ree'yi getirtmiş ve Güney'de demokratik bir devlet kurdurmuşlardı. Rusların Kuzey'de hangi rejimi kurdurdukları ise bilinmemektedir. İşte bu şartlarda, ta dünyanın bir ucunda hükmünü yürütmek isteyen kuzey komşumuzun bize dönmesini önleyecek, onu caydıracak bir hareket olarak, daha belirgin bir ifadeyle milletimizin hayat sigortası primini yatırıcasına Kore'ye asker gönderildi."

Tugay, İskenderun Limanı'ndan Amerika'nın tahsis ettiği gemilerle Kore'nin Pusan Limanı'na intikal eder. Özellikle Kunuri Savaşı'nda Türk tugayının başarıları, bütün müttefik devletler tarafından takdir edilir. Kore Savaşı boyunca Türkiye toplam 741 şehit, 2 bin 147 yaralı verir.

[3]. Risalelerde kendisinden bahsedilen bu Japon kumandanının adı, General Nogi Maresuke'dir (1843-1912). Bir samurayın oğlu olarak dünyaya gelen Nogi, 1871'de yüzbaşı olarak Japon ordusunda yerini alır. 1875'te 14'üncü Alay'da görev alır. Satsuma iç ayaklanmasında yarbaylığa yükseltilir. Bir ara bayrağı karşı birliğin komutanına kaptırmasına rağmen, ayaklanmayı bastırır. 1876'da 1'inci Piyade Alayı'nın başına getirilir.

1894-95'teki Çin-Japon Savaşı'na katılır. Bir günlük çarpışmadan sonra karşı birliği yararak Port Arthur Kalesi'ni zapt eder. Bu savaştan sonra itibarı iyice artar. Kendisine "baron" rütbesi verilir. Tayvan'a "genel vali" olarak atanır. 1896-1898'e kadar tüm ailesini de buraya taşır.

General Nogi'nin asıl başarısı ve efsaneleşmesi, 1904 Ağustos'unda başlayan Japon-Rus Savaşı'ndan sonra olur. 1904'te 3'üncü Ordu'nun başında aktif göreve atanır. Nansihan ayaklanmasında 2'nci Ordu'nun başında olan büyük oğlunu kaybeder. 1904-1905 Şubat'ına kadar Ruslarla çok çetin bir savaşa tutuşur. Bu savaşta ikinci oğlunu da kaybeder. Port Arthur Kalesi'ni kuşatır. Ancak kaleyi, 56 bin Japon askerini kayıp verdikten sonra ele geçirebilir.

Bu savaştan sonra Genel Nogi'nin itibarı biraz sarsılır. Zira büyük kayıplara neden olması sebebiyle Japon kamuoyunda eleştirilmeye başlanır. Bunun üzerine imparator kendisinden savaş raporu ister. Çok izzetli bir komutan olan Nogi, İmporator Meiji'nin huzurunda raporunu okurken gözyaşlarını tutamaz. İmparator'dan, harakiri yapmasına izin vermesini ister. Fakat İmparator Meiji, kendisinin imperyal kanunları çerçevesinde görev yaptığını, bu yüzden suçlu olmadığını ve Japonya'nın kendisine ihtiyacı olduğunu belirtir ve yaşaması gerektiğini söyleyerek bu talebini reddeder.

Savaştan sonra "kont" unvanını alarak "milli kahraman" ilan edilir. General Nogi, mal varlığının çoğunu yaralı askerlerin tedavisi için yapılan yatırımlara sarf eder. Rus-Japon Savaşı'nda ölenlerin anısına yapılan anıtı da kendi parasıyla yaptırır.

General Nogi aynı zamanda kabiliyetleri bulup keşfetmede mahirdir. Nitekim İmparator Hirohito'yu keşfedip küçük yaşta onu özel eğitimine alarak Japon imparatorluğuna hazırlar.

İmparator Meiji vefat edince, bir manada dünyadaki son dayanağı olan bu liderine olan büyük minnet ve bağlılığı sebebiyle kendini boşlukta hisseder. Çektiği vicdan azabını dindirmek için karısıyla birlikte harakiri yaparak 1912 yılında hayatına son verir. Geriye bıraktığı mektubunda, Kuyuşu ve Port Arthur savaşlarında verdiği kayıplar bedeline harakiri yaparak kendini millete feda ettiğini söyler. Tokyo'da aile mezarlığına defnedilir.

General Nogi, Japon tarihine "sadakat ve fedakârlık sembolü, milli bir kahraman" olarak geçer...

[4]. Hacı Bayram-ı Veli, 1352 (H. 753'te) Ankara'nın Çubuk Çayı üzerindeki Zül Fadl (Solfasol) köyünde doğdu, 1429 (H. 833) senesinde Ankara'da vefat etti. İstanbul'u Fatih Sultan Mehmet'in fethedeceğini müjdelemiştir. Adı, "Numan bin Ahmed bin Mahmud," lakabı "Hacı Bayram-ı Veli"dir. Ankara'nın feyiz kaynağı olan kabri ve türbesi, Hacı Bayram Camii kiblesinde ziyaretçilere açık bulunmaktadır. İstanbul'un manevi fatihi, Fatih Sultan'ın da hocası olan Akşemseddin, Hacı Bayram-ı Veli'nin hem talebesi hem de halifesidir. Birçok menkıbesi ve kerameti dilden dile nakledilir.

Bunlardan birisi, türbelerin kapatılma kararı üzerine meydana gelir. Hacı Bayram-ı Veli'nin türbesine kilit vururlar. Fakat sabahleyin türbenin önünden geçenler, her defasında kilidi kırılmış olarak görürler. Sonunda iki bekçi vazifelendirilir. Sabaha kadar beklerler. Tam sabah namazı vakti kilitten bir "çat" sesi duyulur. Açılan kapıdan Hacı Bayram'ın tebessüm eden simasını gören bekçilerden biri düşüp bayılır, diğerinin dili tutulur.